

ATHARVA VEDA
OF THE
PAIPPALADAS

Books 14^{1 1}-18^{26 1}

Prof. Dr. Raghu Vira

Sarasvati Vibhara Series

EDITED BY

Raghu Vira, M A , Ph D , D Litt et Phil
*DIRECTOR, INTERNATIONAL ACADEMY OF
INDIAN CULTURE, LAHORE
IN COLLABORATION WITH
OTHER SCHOLARS*

Volume 9

ATHARVA VEDA OF THE PAIPPALADAS **Books 14¹ -18^{26 1}**

Rupees 20/-

Shillings 30/-

February 1940

Published by the Director

for

The International Academy of Indian Culture
Lahore, India

*Printed by Mr. Sadhu Ram, M A , at the Academy's
own printing works, the Arya Bharati Press
LAHORE*

सरस्वती-विहार-ग्रन्थाः

९

अथर्ववेदीया

पैप्पलाद-संहिता

काण्डाः १४^{१०१}—१८^{१९०}

आचार्य-रघुवीरेण परिष्कृता

मूल्यं—रूप्याणां विंशतिः

विक्रमाब्दाः १९९६

प्रकाशयिता—सरस्वती-विहारः, लवपुरम्

एषा संहिता सरस्वती-विहार आर्यभारत्य्-अभिधे मुद्रण-गृहे मुद्रिता

*Text (18th–20), Introduction and Appendices
appear as another
volume*

१४.१

इन्द्रो बाहुभ्याम् अभरन् चिकित्वान् अपो देवीं वरुणाय प्रजानन् ।
तम् आदित्या अभ्यु अषिच्यन्त सर्वे राजानम् उग्रं बृहते रणाय ।
ता न आपो राजसूया अवन्तु ॥१॥
हिरण्यवर्णाश्च [शुचयः पावका यासु जातः कश्यपो यास्व इन्द्र ।
[या अग्निं गर्भं दधिरे सुवर्णास् ता न आपो राजसूया अवन्तु ॥२॥
[यासां राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानुते अवपश्यन् जनानाम् ।
[या अग्निं गर्भं दधिरे सुवर्णास् ता न आपो राजसूया अवन्तु ॥३॥
[यासां देवा दिवि कृण्वन्ति भक्षं या अन्तरिक्षे बहुधा भवन्ति ।
[या अग्निं गर्भं दधिरे सुवर्णास् ता न आपो राजसूया अवन्तु ॥४॥
[शिवेन मा चक्षुषा पश्यतापश्च शिवया तन्वोप स्पृशत त्वचं मे ।
[घृतश्चुतश्च शुचयो या पावकास् ता न आपो राजसूया अवन्तु ॥५॥
अपो देवीं मधुमतीं जघृभुर् वाजस्वती राजसूया मयोभुवः ।
यामिर् मिश्रावरुणाव् अभ्यषिञ्चन् ता [न आपो राजसूया अवन्तु ॥६॥
वरुणेन प्रेषिता यन्तु शुद्धा उत्सं देवीं दधते या हिरण्यम् ।
या ब्रह्माण्डवते सविदानास् ता [न आपो राजसूया अवन्तु ॥७॥
अपस समुद्राद् दिवम् उद् वहन्ति दिवस पृथिवीम् अभि ये सृजन्ति ।
ये अद्भिर् ईशाना मरुतश्च चरन्ति ता [न आपो राजसूया अवन्तु ॥८॥
या अमृतम् अविभ्रत या मधु प्रिय या अगृभ्णन् ऋषयो देवसंस्थे ।
यामिर् इन्द्रम् अत्यु अनयन् अरातीस् ता [न आपो राजसूया अवन्तु ॥९॥
या जीवयन्ति या धनधेनुः प्रणयन्ति देवायते दाशुपे मर्त्याय ।
यासां पयो अक्षतम् अक्षतानां ता [न आपो राजसूया अवन्तु ॥१०॥
हिरण्यपाशा ध्वजिन्यः पुनाना यास् समुद्रम् अभ्यर्चन्ति धेनवः ।
याः पर्जन्यो वहत्यु अन्तरिक्षे ता [न आपो राजसूया अवन्तु ॥११॥
रथन्तरे बृहद् [या गीयमाने क्षत्रं जिन्वन्ति प्र तिरन्त्यु आयुः ।
यामिस् त्रियान् वाजिनो वाजयन्ति ता [न आपो राजसूया अवन्तु ॥१२॥
यामिस् सह बृत्रहा सोमम् इन्द्रो वसोर् ईशानो ऽपिवत् सुतस्य ।
यास् सप्त ऋषयः कवयः पुनन्ति ता [न आपो राजसूया अवन्तु ॥१३॥
सप्त ऋषयो भरथम् अभ्यु अविञ्चन् अस्मिन् राट्रे अद्भिर् दक्षिणावत् ।
प्रजयेमं सम् अस्यन्तु दैवास् ता [न आपो राजसूया अवन्तु ॥१४॥
यामिर् यक्षं प्राञ्जमुखं च धीरा यामिस् सोमं मधुपुचं पुनन्ति ।
यामिर् इदं जीवति विश्वम् एजत् ता [न आपो राजसूया अवन्तु ॥१५॥
यासां स्तोका मधुमया बभूवुर् घृतं संहानं मधु पिन्वते याः ।
यास् सोमपाः पणयन्तु ब्रह्मणस् ता [न आपो राजसूया अवन्तु ॥१६॥
यासां पदोर् आज्यं वाजिनं च सोमस्य प्रसवम् अनु याः पवन्ति ।
अन्तर्वतीस् दृणवसुसा घृताचीस् ता न आपो राजसूया अवन्तु ॥१७॥
अजीजनन् तम् उत यास् स्वर्विदा ब्रह्मणासूये ? या न्यगुः ।
असूक्त राजसूयाः पर्याप्ति प्रसवः ? एक इव सविता भुवनानि विद्वा ॥१८॥
सोमो राजा भवो राजा पशुपतिः पशूनां वरुणो घृतव्रतः ।
ये यन्ति देवास् तेते क्षत्रं दत्वायुर् ओजः ॥१९॥
आस्थाद् उद् अस्थाद् अजनिष्ठ विमो मुधो व्यु अस्थाद् अशिशीत बाह्व ।
आरे बाधिष्ठा निर्व्रति पराचैस् समवृत्तः ? रश्मिभिस् सूर्यस्य ॥२०॥
॥का१॥

अ० इन्द्रो * मभिरिश्च * आपो देवी
* आदित्याभ्युषिच्यन्तु
* नापो * वमन्तु

हिरण्यवर्णा इति नतस ४ पठेत्

* * * गृभ्णन् ..
* * * विच्यन् ..
वरुणेन आ *
* ब्रह्माण्डवते
या *
वाद्भिर्
यामृत त्रिव्रत * * * यामृभ्य
* * * अभ्रनवरातीस्त
* जीवयन् * * * प्रा * दाशुपे मर्त्याया

हिरण्यु * ध्वजनिवः

* बृहद् तिरन्त *

* * * वाजयन्तिवतः

* सहा

तास

आस्मिन् राष्ट्रम्

प्रजा इम सद्यमन्त * ताः

सोम * *

ताः

* सोमपः * ब्रह्मणास्ताः

* पदोराज्य पवन्ती

* * * नपो * वन्तु

जन * उच यस्

* * * प्रसाधैकेव * * *

दत्तायोर् *

* * अरथाज्जजिनिष्ठरिमो * * आस्थरशशी
* बाधिष्ठ निर्व्रति * .. [तवद्

अपश्यन्

दिवर् . उष्टम् * *

पै १ २५.१

पै २

पै ३

पै ४

तै १ ८.११ मै २ ६ ८ का १५ ६

शौ ४.२७.४

३वा १० १५ तै १ ८ ११ १५ का
[१५ ६५

का ३९.१

५का समष्टि

नीलरुद्रोपनिषदि १-१७

१४ २

अपश्यं त्वावरोहन्तं दिवतः पृथिवीम् इव ।
अपश्यम् अस्यन्तं रुद्रं नीलग्रीवं शिखण्डिनम् ॥१॥
दिवत उग्रो ऽवारुक्षत् प्रत्य अष्टाद् भूम्याम् अधि ।

वा १६ ४ नै ४ ५ १ २ का १७ ११
[कपि २७.१]

तै १ का कपि

वा २ ते का कपि

वा ६ तै २ का कपि

वा ७ तै ३ का कपि

वा ८ तै का कपि

वा १४ तै ४ का कपि

वा ९ तै ३ का कपि

वा १३ तै ४ का कपि

वा १० तै का कपि

वा १२ तै का कपि

*कुण्डलित अस्मन्

वा ११ तै का कपि

जनासः पश्यतेमं नीलग्रीवं विलोहितम् ॥२॥

एष एत्य अवीरहा रुद्रो जलाभभेषजी ।

वि[ते]ऽक्षेमम् अनीनशद् आ वाचीकारो व्य एतु ते ॥३॥

नमस् ते भवभामाय नमस् ते भवमन्यवे ।

नमस् ते बाहुभ्याम् उतोत त इषवे नमः ॥४॥

याम् इषुं गिरिशन्त हस्ते विभर्ष्य अस्तवे ।

शिवां गिरिश तां कृणु मा हिंसीः पुरुषं मम ॥५॥

शिवेन वचसा त्वा शृच्छाच्छा वदामसि ।

यथा नस् सर्वम् इज् जगद् अयक्ष्मं सुमनो असत् ॥६॥

यां त इषुश शिवतमा शिवं बभूव ते धनुः ।

शिवां शरव्या यां तव तया नो मृडा जीवसे ॥७॥

यां ते रुद्र शिवां तनूः अघोरापापकाशनी ।

तया नस् तन्वा शतमया गिरिशन्ताभि चाकशीहि ॥८॥

असौ यस्य ताभ्यो अरुण उत बभूव विलोहितः ।

ये चेमे अभितो रुद्रां दिक्षु श्रितास् सहस्राक्षोऽवैषां देव ईमहे ॥ ९ ॥

अदधन् त्वावरोहन्तं नीलग्रीवं विलोहितम् ।

उत त्वा गोपा अदधन् उत त्वोद्धार्यः ।

उतो त्वा विश्वा भूतानि तस्मै दृष्टाय ते नमः ॥१०॥

नमो अस्तु नीलशिखण्डाय सहस्राक्षाय वाजिने ।

अथो ये अस्य सत्वानस् तेभ्योऽहम् अकरं नमः ॥११॥

नमांसि त आयुधानां तताय धूर्णवे ।

उभाभ्याम् अकरं नमो बाहुभ्यां तव धन्वने ॥१२॥

प्र मुञ्च धन्वनस् पर्य उभयोर् आत्म्योर् ज्याम् ।

याश्च च ते हस्त इषवः परा तां भगवो वष ॥१३॥

अवतत्य धनुस् त्वं सहस्राक्षश्च शतेषुषे ।

विशीर्य शय्यानां सुखा शिवो नथ शंभुर् आ वरः ? ॥१४॥

विज्यं घनुश शिखण्डिनो विशाल्यो बाणवां उत ।

अनेशान् अस्येयवश शिवो अस्य निषङ्गथिः ॥१५॥

परि ते धन्वनो हेतिर् अस्मान् वृणुकु विश्वतः ।

अथो य इषुधिस तवारे अस्मिन् नि धेहि तम् ॥१६॥

या ते हेतिर् मीढुष्टम हस्ते बभूव ते धनुः ।

तया त्व विश्वतोऽस्मान् अयक्ष्मया परि भुज ॥१७॥ ॥का° २॥

१४.३

सुपाश्वा कामदुघा न आगन् शतौदना पयसा पिन्वमाना ।

ऊर्जे दुद्धानापस्फुरन्ती यजमानस्य प्रतिरन्त्य आयुः ॥१॥

गृभ्णामि वेधाम् उशती स्वस्त्याम् ऊर्जस्वतीम् अनमीवां साध्याम् ।

विश्वो लोको मम देवेभ्य अस्तु ॥२॥

शतौदना कामदुघा ह्य एषा नैनां हिंसीर् अश्विना जह्वाणः ।

अप्य एतु देवां अपि गच्छतु दिशः ॥३॥

आ रमस्व ब्रह्मणा वैश्वदेव्यां शतौदनां शतम् आ च मानो स्य ? ।

समपेय ? रश्मिना पर्वतेन स्वर्गे लोकम् अधि रोहयैनम् ॥४॥

१ धृणुष्व ह्य एनां विश्वधा नि कृन्तं अपघ्नोश्च चरुम् हरया सखजे ।

१ नां विराजो दुहितेरया ससत् कामकामं यजमानाय दुदाम् ? ॥५॥

यथापस् विशासन् माभि मंस्थाः कृणुष्व म एनाम् आधेयां वृधक् ।

अघं दैवा मानुषी या पराभूच्य क्तौदना पुरुषा सपणी ॥६॥

एषैव वीरहा

* * * क्षेपम्

* * * सवतामाय * त *

इषव *

* उख * हस्तेर्

नम

कृदृष्टाच्छा वदामसि

यथ * हस्त

निवा * * तव

* काश्चिनी

* गिरिशवाभि चाकशा

* यास् ताभ्यं वष * वभू विलोहित

* * अभितो * श्रितास् सहस्राक्ष * देवा *

अदृश्य त्वाविरोहित * भव *

* दा गोपादृशं * हार्या

* दा

* स्तु नीलशिखण्डाय

* * स्य

* अकर

* * * परि उभाभ्याम् * ज्यम्

* च ते हस्त इषवः परा तां भगवो *

अवतिभ्य * युते

विश्वं शरवाणा

* देवुश्च वानवा *

अन्येन्यस्य इषवश्च * स्य निषशती

* * धन्विनो हेति यस्मादुनक्तु *

* य येषुधिसव आरे स्मिन् वि * *

* * हेति हतिन् मधुष्टम

सुजाः

॥ इत्यथवैणिकपैप्पलादयशस्त्राया चतुर्दशस्वार्थ ॥

* * नागां * * *

* पतिरन्त *

गृभ्णामि * * यस्वस्त्य * * साध्य

* लोक

शतौदनां जहिषाणो

गश्चत दिशः

* * ब्राह्मणा वैश्वदेव्य

रोहयैनम्

* * * विश्वता परया संसृजी

यथापरि विषस माति * * मेनाम् * *

* देवा

श्री ९.५ ४१

द्विषाद् द्विहस्तः पुरुषो महान् अवीनः ? वनस्पतिं विभर्ति ।
 सायकाग्रं तेन परुषि प्रविहन्तः अग्न आयातः ? शतौदनां देवीं शतधा
 व्य अस्य ॥७॥

एतं ब्रह्म चर्मणि कृतम् आधत् तम् अप्रमयं शतधा व्य अस्य ।
 समुत्पुजन् अविधानानि सर्वा रायस् पोषं यजमानाय धेहि ॥ ८ ॥
 ऋचा कुम्भीम् अप्यु अग्नौ ध्यामि भूम्यां भूत्वा भूमिम् अधि धारयामि ।
 अपो मांसं विभ्रती मा व्यथिष्ठा मा त्वा वि[द]द् इषुभिर् मेनिभिः
 पिशाचः ॥९॥

ऊर्ध्वां प्रेहि मापः ? व्यक्तां व्य अस्य रजो अन्तरिक्षम् ? ।
 रक्षांसि सर्वा तीर्त्वा यथा रोह दिवं त्वम् ॥१०॥
 दिवं प्रेहि शतौदने सहस्रस्यायनं भव ।
 अयुतं प्रयुतं ? भवाक्षतुर भवतात्तमां ? स्वर्गं लोकम् आ रुहा ॥११॥
 शतौदनां शतधा भक्षयन्ति शतारोहां रोहसि यो दधाति ।
 वामदेव्यं नौधसम् अस्याः पक्षौ तृतीये नाके अधि तिष्ठति श्रुता ॥१२॥
 शतौदना शतधा कल्पमाना शतं रूपाणि कृणुते स्वर्य यती ।
 सा नो देवी सुहृदा शर्म यच्छत ततो मृडात ईदृशे ॥१३॥
 शतौदना द्वादशाहेन कल्पते शतं दद्यानि ससृजे स्वर्य यती ।
 सर्वान् यन्नान् पारयन्ती परस्तात् सा दातारं रायस् पोषे दधानि ॥१४॥
 अभि प्रेहि शतौदने जनान् सोमसत्त्वनः ।
 यक्षांस त्वं सर्वान् आप्त्वा कामप्राच्यायनः ? भव ॥१५॥
 अभि प्रेहि शतौदने यन्नेन यज्वरी भव ।
 या देवयोनि रोहसि यज्ञादस् त्रिदिवं दिवः ॥१६॥
 इडापती प्रथमा शतौदना सत्यं हि मध्यम् अमृतं शिरस् तव ।
 उभे देवि रोदसी या पृणासि ॥१७॥
 ऋचं श्रोण्यां सक्थ्यो तन्वो जङ्घे बाहू उत उद् बलाय कम् ।
 वनिष्ठुर जठरं सातु पादवै सर्वान् लोकान् शतौदना सम् आप ॥१८॥
 चक्षुष्मती प्रथमा शतौदना सूर्यो ह चक्षुर उत चन्द्रमास् तव ।
 विश्वैर् देवैर् ऋतुभिश्च च नद्धा सा दातारं तृप्या तर्पयासि ॥१९॥
 शतं पर्यासि शतम् अस्या वत्साश्च शतधा पक्कानि वि भजन्त्य एनाम् ।
 सप्त लोकान् दिव्यान् पित्र्यांश्च चैतान् जिगेथ प्रथमा शतौदने ॥२०॥
 सहस्रेण शतमाना यद् एषि लोकान् जिगेथ प्रथमा शतौदने ।
 सर्ववेदसम् एतु वाजपेयं सर्वान् लोकान् शतौदना सम् आप ॥२१॥
 इन्द्र पपाथ प्रथमां शतौदनां सप्त ऋषिभ्यस् सुमनस्यमानः ।
 तयासुराणां बलम् ओज आ दधे तया रुरोह विष्टपो देवलोकान् ॥२२॥
 विश्वामित्रो ऽयं जमदग्निर् अत्रिर् भरद्वाजो गौतमो ऽयं वसिष्ठः ।
 इदं पक्कं कश्यपस् सप्तमः प्राश्नन्तु प्रथमां शतौदनाम् ॥२३॥
 ज्योतिष्मतीः प्रथमाश्च शतौदनास् त्रीणि ज्योतींषि कृणुते स्वर्य यती ।
 तां दातार उप जीवन्ति तत्र यत्र देवैस् सधमादं मदन्ति ॥२४॥
 छन्दःपक्षा बृहती शतौदना त्रीणि छन्दांसि ससृजे स्वर्य यती ।
 ऋतूनाम् अधिराजं संवत्सरं पतिमस्याधिवम् ? ॥२५॥
 अभि क्रन्दस्य अग्निष्टोमम् अतिराजं शतौदने ।
 यक्षांस त्वं सर्वान् आप्त्वादित्यम् अग्निं वि ष्णुहि ॥२६॥
 अश्वमेधम् अतिक्रम्य द्वादशाहं शतौदने ।
 विराजं सातुम् आप्त्वा वाजपेयेन कल्पसे ॥२७॥
 ये सहस्रैर् ईजाना अग्निहोत्रदुताश्च च ये ।
 यन्ने ये सर्वैर् ईजानास् तान् आप्नोति शतौदना ॥२८॥
 सं ते परुषि सुभगे ददामि सं ते मांसान्य ऋतजा ? भवन्ति ।
 अस्थि यत् ते शमिता चचार [त]त् ते त्वष्टा विहृतं निष् कृणोतु ॥२९॥
 ये यन्ने जिता लोका यानि छन्दांसि भेजिरे ।
 सर्वांस तान् लोकान् आप्नोति यो ददाति शतौदनाम् ॥३०॥

द्विषाद्

* * * * अग्नाया * * *

यत * * कृतम् * * अप्रमाय . .

* * नामि सर्वौ

अच

आपो मेनमिः

विशाचा

* * माप

. शतौदने .

स्वर्ग

* * शतारोहा

श्रुता

शतौदना * कल्पमाना * * कृणुती

* * देवीस * * यदृच्छ तथो .

दृष्टयानि

मवलोक्यानि प्रत्यति ददाति

जाना *

यज्ञस् * * ओपश्चा

शतौदने यन्नेना यज्वनिस्तव

* देवयोनि रोहसि

इडापतीः प्रमाश्च शतौद(उपरि दे)वा

* * रोधमि * * एणामी

अच (उपरि दे) * तस्यौ तन्वो जोह .

अग्निष्ट * अग्नि * सर्वो लोका आपः

मतीस चन्द्रमास्

विद्वेर् नद्धास् तर्पयामि

. पक्कानि

* लोका * पिता पता जिगेत प्रथमाश् *

लोका जिगेत

* इतु * सर्वो लोका शतौदना * आपः

* प्रवाथ प्रथमाश्च शतौदनास् . .

भया * * * * भया * * * लोका

सप्तमा * प्रथमाश्च शतौदनाः

* दातारम् देवः सधमान पदन्ति

पश्चाद् * श्रुतौदनास्

* * आग्निः

यज्ञास्

अश्वमेधम्

कल्पते

* सहस्रैर् ईजानाभिः

* * सर्वैर्

मासा नूददा *

* यस् . विहृज * कृणुतु

इच्छासि *

॥का०१॥

शौ १९ x ९, ५०

१४.४

शौ अश्वक्षभा * संभृत- (सं-
[भृत. वा)शौ नाना अति (अवि, अभि वा)
विश्वान् अरुहद् (अर्हद् वा)
गभीरो वर्षिष्ठम् अरुहन्त.
(अरुहन्त, अरुहन्त, अर्हन्ति वा)
श्रविष्ठा. (श्रविष्ठा, श्रमिष्ठा वा)शौ नाना उशती (ती वा)
राज्यं अनुसाम द्राहि (द्राहिं,
द्रावि, प्राहिं वा) तिष्ठतेशौ नाना वर्ये * * सुजात
आजगन् (अजागन्, आजागन्
वा) रात्रि * इह स्वाम्एव शौ
शौ अथो यानि
शौ पी (पी वा) वस्यशौ विभाती (ती वा)
शौ रात्रिम् अहि (अनु वा)शौ अश्व (अस्य वा) स्तो-
मस्य * नि बोध * * * दिष्टु

शौ अलाम सर्ववीरा भवाम

शौ दधिषे [(धना वा)
शौ मम विप्लवित्ति ये धना
शौ नाना रात्रीहिलान (रात्रीहि-
लानः, रात्रिहिलान, रात्रि-
हिलान वा) सुतपाशौ य (यत् इति माधीयान् पाठः)
स्तेनो न विद्यते यत् पुनर् न
विद्यतेशौ * * चमसो न विष्टो
(विष्टो, सिष्टो वा)

शौ विश्वं (विष्वं, विष्वङ् वा)

शौ * मे उशती वपूषि प्रति
स्थां (त्वं वा) दिव्या नक्षाम्
(तस्मा, तस्मा वा) असुक्क्याः
(असुक्काः वा)

एव शौ

१ शौ रात्री तस्य प्रतीत्य

इषिरा योषा युवतिर् दम्ना
रात्री देवस्य सवितुर् भगस्य ।
अश्वक्षरा ? सुहवा संभृतश् धीर्
आ पमौ धावापृथिवी महित्वा ॥१॥अभि विश्वान् अर्हद् गभीरोद्
वर्षिष्ठम् अर्हद् अश्रविष्ठा ।उशती राज्यं अवसानमद्राद् ?
वि तिष्ठते मित्र इव स्वधाभिः ॥२॥नर्ये वन्दे सुभगे सुजाता
चात्रि ? रात्रि सुमना ह्य अस्याम् ।अस्मांस वायस्व नर्याणि जाता
धिया यानि गव्यानि पुष्ट्या ॥३॥
सिंहस्य राज्यं उशती निपस्य
व्याघ्रस्य द्वीपिनो वर्च आ ददे ।अश्वस्य व्रधं पुरुषस्य मायुं
पुरु रूपानि कृणुषे विभाती ॥४॥
शिषां रात्रिम् अङ्गि सूर्यं च
हिमस्य माता सुहवा नो अस्तु ।अश्वस्तोमस्य सुभगे ऽव बोध
येन त्वा वन्दे विश्वास्तु विष्टु ॥५॥स्तोमस्य नो विभावरि
रात्रि राजेव जोषसे ।
यथा नस् सर्ववीरा भवामस्
सर्ववेदसो व्युच्छन्तीर् अनूषसः ॥६॥शस्या इ नाम तरुषे ?
ऽ विपृच्छन्ती योजनाम् ? ।

रात्रि हीर्चानसदपात ?

स्तेनो न विद्यते ॥७॥

भद्रासि रात्रि तपसो नु विष्टो
विश्वं गोरूपं युवतिर् विमर्षि ।

चक्षुष्मती ? वेयुवती वरूपः प्रत्यां दित्यां दिव्यां अरुक्मम् असुग्धः ? ॥८॥

यो ऽव स्तेन आयत्य् अघायुर् मर्त्यो रिपुः ।
रात्री तस्य प्र गीयस्व ? प्र प्रीवा x प्र शिरो हनत् ॥९॥
प्र पादौ न यथायति ? प्र हस्तौ न यथाशिषत् ।
यो मलिष्ठुर् उपायति स संपिष्टो अपायति ? ।

* यूवा * दम्ना

* * * ती शीर्
* बभ्रोर

* विश्वा

.. इन *

निर्ये

अस्मा भूयस्व निर्याणि *

* रात्रि .
* षेपनी वतीधि
... माय
... कृणुषी *यमस्य ..
. तीध
येरु * * विश्वामे *

मोषमी

* विश्वच्छन्तीरनुषः
अस्या .

* त्व *

.. युवतिर् (उपरि ९) *

युस्य स्तनायुल्लवायु युस्यो *
... गीवा * * *
* * * यताहतः ... वनाशिषत्
* मुल्लुमुल्लपायति * * तपायति

एव शौ (अपायत. वा)
 एव शौ
 शौ अक्षौ वृकस्य निरज्ज्वास् तेन
 [तं दुपदे *
 एव शौ
 शौ प्रपतन्पवाम्
 शौ * * वासो गोअजम् (गोरजम्,
 [गोरज, गोअज वा)
 एव शौ
 शौ यदेतद् * भोजय * * उपायसि
 [(ति वा)
 शौ भजाद् (भजद् वा)

[अपायति स्वपायति शुष्के स्थाणाव्] अपायति ॥१०॥
 [अन्ध रात्रि] तृष्टमम् अशीर्षाणम् अहिं कृणु ।
 इनो ? वृकस्य निरज्ज्वा आ त्व पनं दुपदे जहि ॥११॥
 ये ते राज्य अनज्वाहस् तीक्ष्णशृङ्गास् स्वाशवः ।
 तेभिर् नो अद्य पारयाति दुर्गाणि विश्वदा ॥१२॥
 रात्रिरात्रिम् अरिष्यन्तस् तरेम तन्वा वयम् ।
 गम्भीरम् अज्ज्वा इव न तरेयुर् अरातयः ॥१३॥
 यथा द्यामाकः प्रपतन्तेदिवा ? नानुविद्यते ।
 एवा रात्रि प्र पातय यो अस्मां अभ्यघायति ॥१४॥
 अप स्तेनं वासमर्थं गो[म]थम् उ[त] तस्करम् ।
 अथो यो अर्वतश् शिरो अभिघाय निनीषति ॥१५॥
 यद् अद्या रात्रि सुभगे विभजन्त्य अयो वसु ।
 यथेद् अस्मान् इमाजय ? यथेद् अन्यान् उपायति ॥१६॥
 उपसे नः परि देहि सर्वान् राज्य अनागासः ।
 उषा नो अह्ना आ भजद् अहस् तुभ्यं विभावरी ॥१७॥ ॥का०४॥ ॥अनु०१॥

इत्यथैवेदे पैपलादशाखाया चतुर्दशः काण्डम् समाप्तः ॥

तै ४.४.१२ भै ३.१६.४ का
 [२२, १४

१५.१

१ सम्यङ् दिग्भ्यः पवते संस्तव्यं मघो रजो ? माघवः पात्व् अस्मान् ।
 अग्निर् देवो दुष्टरीतुर् अदाभ्य इदं क्षत्रं रक्षतु पात्व् अस्मान् ॥१॥
 रथन्तरं सामभिः पात्व् अस्मान् गायत्रेण छन्दसा विश्वरूपम् ।
 १ द्वादशानां विष्टया स्तोमो अह्नां समुद्रो व्यच ? इदम् ओजः पिपतु ॥२॥
 उग्रा विशाम् अभिभूतिर् वयोधाश् शुचिश्च शुके अहन्त्य ओजस्ये ।
 इन्द्राधिपतिः पिपताद् उतो नो महत् क्षत्रं विश्वतो धारयेदम् ॥३॥
 बृहद् राष्ट्रं क्षत्रम् वृ[जि]वृण्यं त्रिष्टुभोजस्य सुकृतम् उपवीरम् ।
 इन्द्रस्य स्तोमैः पञ्चदशेन वर्च इदं वातेन सगरेण रक्षतु ॥४॥
 प्राची दिशां सहदिशां ? सहस्वती विश्वे देवाः प्रावृषाह्नां सर्व्वती ।
 इदं क्षत्रं दुष्टरम् अस्त्वं ओजो ऽनाधृष्यं सहस्यं सहस्वतु ॥५॥
 वैरूपे सामन् इह तच्च छक्रेयं जगत्येनं विष्त्वा वा वेशयामि ।
 विश्वे देवासः सप्तदशेन वर्च इदं क्षत्रं सलिलवातम् उप्रम् ॥६॥
 धर्वा दिशां क्षत्रम् इदं वधतैर्पस्थाशानां मित्रवद् अस्त्वं ओजः ।
 मित्रावरुणा शरदाह्ना जिगत्स्व अस्मै क्षत्राणि महि शर्म यच्छतम् ॥७॥
 वैराजे सामन् अघि मे मनीषातुष्टुमा संभृतं वीर्यं सहः ।
 इदं क्षत्रं मित्रवद् दावोजो मित्रावरुणा रक्षतम् आधिपत्ये ॥८॥
 सत्राद् दिशां सहसाम्नी सहसत्य् ऋतुर् हेमन्तो विष्टया नः पिपतु ।
 ओषजता बृहती तु शक्वरीमं यक्षम् अवतु ? नो घृताची ॥९॥
 स्वर्वती सुतुधा नः पयस्वती दिशां वेण्य अवतु नो घृताची ।
 त्वं गोपाः पुण्यतोत पश्चाद् बृहस्पते याम्यां युङ्गिध वाचम् ॥१०॥

॥का०१॥

१५.२

स्तोमैकविंशो भुवनस्य पक्षि विवस्वद्वाते यमि नो मृणीहि ।

तिष्ठवृमशीर्षां गिरम् * *
 इनो * * * * त्वेन वृपते *
 एते रात्रि * * शृङ्गादवासव.
 विश्वह
 तरेम * *
 * अप्रवापुष न तोडुर् *
 * सान्याकः
 . र्मा अभ्यघायती
 * रतेद
 * * उर्वेतश् * मिधाय *
 * अदि * * विभजन्तयो वद्य
 मयेव
 .. धेहि सर्वां रात्री अनाकशः
 जुषाणो अह्नाभजद् * * विभावरी

इत्यथैवेदिग १० .

{ ओं नमो गणेशाय ॥ ओं नमो ज्वालाभगवत्यैः
 ओं नमस्तिलोत्तमायै ॥ ओं अथ पञ्चदशो
 धार्यं लिख्यते ॥ }

ओं सम्भृ... माधनः * *
 * * दुष्टरीदुरिताभ्य...

द्वादशा इष्टयः * * व्याच तम् * *

...अहश् ओजसे

* * उते

* * वृष्टिणि

इन्द्र...

प्रावृषाह्ना *

महस्वं सहस्वती

* सामन् जगत्वेतु इक्षु * *

...सलिलवातम् *

. वधतैर्पस्थाशाना...

* * जिगर्भू .

* सामान्य

...मित्रवदान्वोजा * रक्षतुम् *

* * सक्षी ..विष्णवा *

०जाता, अमृतान् * *

* * न

...युनिष *

* * * विश्ववपते .

तै मै का	वृत्तवती सवितर् आधिपत्यैः पयस्वती रन्तिर् आशा नो अस्तु ॥१॥ ऊर्ध्वा दिशां रन्तिर् आशौषधीनां संवत्सरेण सविता नो अह्नाम् । रेचत् सान्नां पङ्क्तिश् च छन्दसाम् अजातशत्रुस् स्योना नो अस्तु ॥ २ ॥ विष्कम्भो दिवो धरुणः पृथिव्या अस्थेशाना जगतो विष्णुपत्नी । विश्वव्यचा इषयन्ती सहोमिस् स्योना नो अस्तु अदितेर् उपस्थे ॥३॥ ध्रुवा दिशां विष्णुपत्न्य अधोरास्थेशाना सहस्रो या मनोता । बृहस्पतिर् मातरिश्वात वायुस् संघाना वाता अग्नि नो गृणन्तु ॥४॥ यो नः पिता जनिता यो विधर्ता यो नस् सतो अभ्य आ सज् जजान । स आशिषा द्रविणम् इच्छमानः प्रथमस् स नो वर आ बिवेश ॥५॥ अभ्यावर्तस्व पृथिवि यज्ञेन पयसा सह । वपां ते अग्निर् इषितो वि रोदतु ॥६॥ यद् अग्ने चन्द्र यत् पूते यच्च लुक् यच्च च यन्नियम् । तद् देवेभ्यो भरामसि ॥७॥ इषम् ऊर्जम् आभृता ? यज्ञस्य योनौ महिषस्य धामन् । आ नो गोषु विशत् आ प्रजायां जहामि सेदिम् अजराम् अमीवाम् ॥८॥ ॥का० १॥	* सविताधित्ये * दिश * द्रुणः * यस्थेशाना * * * ऋषयन्ती * विष्णुपत्न्य * मरुतोऽस्योत * सघाना * अपि नस्कृणोत .स्वतो * * * जनान
न १० ८१ १३५ तै ४ ६.० १ तै ४.२ ७ १		अपाम * * इषतो . जज्ञिथ
तै २		योनौ महिषस्व धाम * * * विशस्वा * * मेधिन् * *
वा १२ १०४ तै		
शौ १९.४४	१५.३	
यव शौ	आयुषो ऽसि प्रतरणं विप्रं मे[व]जम् उच्यसे । तद् आज्ञन त्वं शेताते शम् आपो अभयं कृतम् ॥१॥ यो हरिमा जायान्त्यो ऽङ्गभेदो विशाल्यकः । सर्वे ते यक्षम् अङ्गेभ्यो बहिर् निरु हन्त्वा आज्ञनम् ॥२॥ आज्ञन पृथिव्यां जाते भद्रे पुरुषजीवनम् । कृणोत्व अप्रमत्तुर्कं रथजूतिम् अनागसम् ॥३॥ प्राण प्राण चायस्वातो ऽसवे सृड । निर्ऋते निर्ऋत्या नः पाशेभ्यो मुञ्च ॥४॥ सिन्धोर् गर्भो ऽसि विद्युतां पुष्पम् । वातः प्राणस् सूर्यश् चक्षुर् दिवस् पयः ॥५॥ देवाज्ञन त्रैककुद् परि मा पाहि विश्वतः । न त्वा चरन्त्य ओषधयो बाह्याः पर्वत्या उत ॥६॥ वीदं मध्यम् अवाप्तुजद् रक्षोद्वामीवचातनम् । अमीवास् सर्वाश् चातयन् नाशयद् अभिमा इतः ॥७॥ बह्व इदं राजन् वरुणानृतम् आह पुरुष । तस्मात् सहस्रवीर्यं मुञ्च नः पर्य अहसः ॥८॥ यद् आपो ऽघ्न्या इति वरुणेति यद् ऊचिम । तस्मात् सहस्रवीर्यं मुञ्च नः पर्य अहसः ॥९॥ मित्रश् च त्वा वरुणश् चानु प्रेयतुर् आज्ञन । तो त्वानुगत्य दूरं भोगाय पुनर् ओहतुः ॥१०॥ ॥का० १॥	यद् आज्ञनि भ्र * अशिनानो सर्वं * * * जायायो ...बहिर् * * * पुरुषा कृणोतुषमाहिक ०जृत् अनाग चायस्व अनयो * *
यव शौ		देवाजनि त्रीककुद. वीर अमीवा * चातय नाशयनपिबाहिता
शौ कोशेषु भूयिष्ठ ओहतु		* * * यति वरुणेन * * * * * * * प्रेदुवन * त्यानफत्य ओहतु
शौ १९ ४५	१५.४	
शौ अनामगस् तं (त्वं, त्वष्ट, [त्वष्ट वा] च दुर्हर्दः	ऋणाद् ऋणम् इव सं नय कृत्यां कृत्याकृतो गृहम् । चक्षुर्मन्त्रस्य दुर्हर्दः पृथीर् अप हणाञ्जन ॥१॥ यद् अस्मासु दुष्प्रथं यद् गोषु यच्च च नो गृहे । मामगतस्य ? दुर्हर्दः प्रियः प्रति मुञ्चताम् ॥२॥ अपाम् ऊर्जं ओजसो वावृधानम् अग्नेर् जातम् अधि जातवेदसः । चतुर्वीरं पर्वत्यं यद् आज्ञनं दिशः प्रदिशः करद् इच्छवास् ते ॥३॥ चतुर्वीरं बध्यत आज्ञनं ते सर्वो दिशो ऽभयास् ते भवन्तु । ध्रुवस् तिष्ठासि सवितेव चार्य इमा दिशो अग्नि हरन्तु ते बलिम् ॥४॥ आक्ष्वकं मणिम् एकं कृणुष्व श्वसेकेन पिबेकम् एषाम् ।	..ष्ट्वाञ्जनम् प्रिय * * * ऊर्जोजसो * पर्वत * * * * * क्रतुविद्विवास् * * बध्यता यजन्ते * * * * * * * * वारि * * * अयन्तु * * आक्ष्वक * * * इवशीकिन पवीकम् *
यव शौ		
शौ स्नाद्येकेनापिवैकम् (?)		

१श्री मेन्द्रिणावतु

चतुर्विंशतैर्नैर्ऋतेभ्यश्चतुर्भ्यो ब्राह्म्येभ्यश्च परि पात्वा अस्मान् ॥५॥
 अग्निर्माग्निनावतु प्राणायानायायुषे वर्चसे ।
 ओजसे तेजसे स्वस्तये सुभूतये स्वाहा ॥६॥
 इन्द्रो मेन्द्रिणावतु प्राणायानायायुषे वर्चसे ।
 ओजसे तेजसे स्वस्तये प्रभूतये स्वाहा ॥७॥
 सोमो मा सोम्येनावतु प्राणायानायायुषे वर्चसे ।
 ओजसे तेजसे स्वस्तये प्रभूतये स्वाहा ॥८॥
 भगो मा भगेनावतु प्राणायानायायुषे वर्चसे ।
 ओजसे तेजसे स्वस्तये सुभूतये स्वाहा ॥९॥
 मरुतो मा गणैर्अवन्तु प्राणायानायायुषे वर्चसे ।
 ओजसे तेजसे स्वस्तये सुप्रभूतये स्वाहा ॥१०॥ ॥का०॥ ॥अनु०॥१॥

१५.५

श्री २ १ १ मे ४ १२ ४ का
[११ ११]

श्री २ २ २

श्री २ २ ८ ५

आ म २ ४ ४ हि गृ १.७ ११

आ म इन्द्रो मरुत्तैर्ऋतुषा कृणो-
 स्वादित्यस्ते वसुभिरादधातु,
 हि गृ इन्द्रो मरुत्तरिह ते
 दधात्वादित्यस्ते वसुभिरादधातु

आ म २ २ २-५

आ म २ हि गृ १ ४ १

श्री १ ९ २ ४.१ देवा आधारयन्

एव श्री २

१श्री यथैन नया

श्री ३

१श्री यथैन नया

आयुर्दा देव जरस् घृणानो घृतप्रतीको घृतपृष्ठो अग्रे ।
 घृत पिवन् अमृतं चारु गव्य पितेव पुत्र जरसे नयेमम् ॥१॥
 आयुर् अस्मै धेहि जातवेद प्रजां त्वष्टर् अधिनिधेह्य ओजः ।
 रायस् पोष सवितर् आ सुवासौ शतं जीवातु शरदस् तवायम् ॥२॥
 इमम् अग्रे आयुषे वर्चसे धाम प्रियं रेतो वरुण मित्र राजन् ।
 मातेवासा अदिते शर्म यच्छ विश्वे देवा जरदष्टिर् यथासत् ॥३॥
 अग्निष् ट आयुः प्रतरां कृणोतु सोमस् ते पुष्टिं प्रतरां दधातु ।

[] ॥४॥

रेवतीस् त्वा व्य अक्ष्णन् कृत्तिका[श्च] चाकृतस् त्वा ।
 अभिशस्ता व्य अतन्वत धियो ऽवयन् अव झा अयुचन्त ॥५॥
 सहस्रम् अन्तां अभितो ऽददन्त शितिर् मध्यम् अभि यन्तु नारीः ।
 देवीर् देवाय परिधी सवित्रे महत् तद् आसाम् अभवन् महित्वम् ॥६॥
 इमम् अदमानम् आ तिष्ठाद्मेव त्वं स्थिरो भव ।
 प्र सृणीहि दुरस्यतस् सहस्र पृतनायतः ॥७॥
 येन देवं सवितारं परि देवा दयापयन् ? ।
 तेनेमं ब्रह्मणस् पते परि राष्ट्राय धत्तन ॥८॥
 [परीमम् इन्द्रम् आयुषे महे क्षत्राय धत्तन ।
 [अथैनं जरसे नय ज्योक् क्षत्रे अधि जागरत् ॥९॥]
 परीमं सोमम् आयुषे महे श्रोत्राय धत्तन ।
 अथैनं जरसे नय ज्योक् श्रोत्रे अधि जागरत् ॥१०॥ ॥का०॥१॥

१५.६

श्री १ ९ २ ४ ४ आ म २ २ ६ हि
[१ ४.२]

श्री ५ आ म ७ हि गृ

श्री ६ आ म ८ हि गृ ३

श्री ७

श्री ८

परि[धत्त]धत्त वर्चसेमं जरामृत्युं कृणुत दीर्घम् आयुः ।
 बृहस्पतिः प्रायच्छद् वास एतत् सोमाय रात्रे परिधातवा उ ॥१॥
 जरां सु गच्छ परि धत्स् वासो भवा कृष्टीनाम् अभिशस्तिपा उ ।
 शतं च जीव शरदस् सुवर्चा रायश् च पोषम् उप त्वा मदेम ॥२॥
 परीदं वासो ऽधि धास् स्वस्तये ऽभूर् व आपीनाम् अभिशस्तिपा उ ।
 शतं च जीव शरदः पुरुचीर् वसूनि चारु वि भजासि जीवन् ॥३॥
 योगयोगे तवस्तरं वज्रिवाजे हवामहे ।
 सखाय इन्द्रम् ऊतये ॥४॥
 हिरण्यवर्णां अजयस् सुवीरो जरामृत्युः प्रजया सं विशास् ।

* मा अग्निनावतु

* मा इन्द्रेणावतु

* * सोम्येनावतु

[काण्डः प्रथमानुवाकः,
 इत्यथर्वेणिकपैप्पलादयश् शाखाया पञ्चदश-

. घृतपृष्ठो *

* * देहि त्वष्टर्

* * * * धा प्रियो ...

* ट्व प्रतिर *

* * * अक्ष्ण कृत्तिकाचक्रुत्स * [आयुर्वन्त
 अभिशस्ता अभिशस्ता व्यतन्वत् * वयश्चवाभा-
 * अन्ता * रदन्ताशीतिर् * अम * *
 * * परिदे अवयन् *

* * दुरस्यतु

दत्तन.

पेरम धत्तनः

. . धि * * १ ॥

* दत्त वर्चसे इम

* प्रायच्छ विवाचि * * परिधातवायुः
 अभिशस्तिवायुः

अभिशास्तिवायु

* * जीवश्.. व्य भजास् *

श्री ०.१३ ५ आ म २ ५ १५ हि
[शु १ ७.१७]

श्री ५.२४

तद् अग्निर् आह तद् उ सोम आह बृहस्पतिस् सविता तद् इन्द्रः ॥५॥
यद् ओतं सत्यं तु मध्याय न आवद् वासः पूर्वयावतु पुरुषं पयसः ।
भद्राचीकास समजरं ? सुवीर तेन ते देवाः प्रतिरन्त आयुः ॥६॥
यस्य ब्राह्मणास् सुजम् ? आरभन्ते स्वर्चन्तो नियमं प्रतिरन्त आयुः ।
तस्य देवा देवहृति जुषन्तां स विश्वा[युस्] स जुषतां स्वस्तिम् ॥७॥
यन् नरा धत्स्व परि धत्स्व वास इमम् उल्वम् अपुले पानिजस् ते ।
जरस् त्वाम् ऋषयस् सं व्ययन्तु सूर्यो भगस् ते प्रतिरन्त आयुः ॥८॥
यस्य ते वा[सः] प्रथमवास्यं हरामि तं त्वा विश्वे अवन्तु देवाः ।
त त्वा भ्रातरस् सुवृधा वर्धमानम् अनु जायन्तां बहवस् सुजातम् ॥९॥
आहतेनाहतो भव स्थिरस् स्थिरेण सं भव ।
प्र मृणीहि दुरस्यतस् सहस्व घृतनायतः ॥१०॥ ॥का१॥

१५.७

मित्रः पृथिव्या अध्यक्षः ।
स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य अस्मिन् कर्मण्य अस्यां पुरोधायाम् अस्यां
देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा ॥१॥
वरुणो ऽपाम् अध्यक्षः ।
[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य अस्मिन् कर्मण्य अस्यां पुरोधायाम् अस्यां
देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥२॥
वायुर् अन्तरिक्षस्याध्यक्षः ॥
[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य अस्मिन् कर्मण्य अस्यां पुरोधायाम् अस्यां
देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥३॥
सूर्यो दिवो ऽध्यक्षः ।
[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य अस्मिन् कर्मण्य अस्यां पुरोधायाम् अस्यां
देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥४॥
चन्द्रमा नक्षत्राणाम् अध्यक्षः ।
[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य अस्मिन् कर्मण्य अस्यां पुरोधायाम् अस्यां
देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥५॥
वसुस् सवत्सराणाम् अध्यक्षः ।
[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य अस्मिन् कर्मण्य अस्यां पुरोधायाम् अस्यां
देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥६॥
सवत्सर ऋतूनाम् अध्यक्षः ।
[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य अस्मिन् कर्मण्य अस्यां पुरोधायाम् अस्यां
देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥७॥
अग्निर् वनस्पतीनाम् अध्यक्षः ।
[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य अस्मिन् कर्मण्य अस्यां पुरोधायाम् अस्यां
देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥८॥
इन्द्रः कर्मणाम् अध्यक्षः ।
[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य अस्मिन् कर्मण्य अस्यां पुरोधायाम् अस्यां
देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥९॥
सविता प्रसवानाम् अध्यक्षः ।
[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य अस्मिन् कर्मण्य अस्यां पुरोधायाम् अस्यां
देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥१०॥ ॥का३॥

१५.८

विष्णुः पर्वतानाम् अध्यक्षः ।
[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य अस्मिन् कर्मण्य अस्यां पुरोधायाम् अस्यां
देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥१॥

* ओत * * * नावद् * पूर्वयावतु पुरुषं *
* ब्राह्मणस् * * स्वर्चन्तो
जता स्वस्ति
* दे * प्रथमास्यो
* * * सुवित्रा जायता * स्वतम् ॥ ३ ॥
भवः
* मृणीहि दुरस्यतु

* * अध्यक्ष (एवम् उत्तरत्र)

आशिषस् *

* दिवौ *

सवत्सर

* पर्वतानाम् अध्यक्ष

श्री ५.२४

त्वष्टा रूपाणाम् अध्यक्षः ।

[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य् अस्मिन् कर्मण्य् अस्यां पुरोधायाम् अस्यां देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥२॥

रुद्रः पशूनाम् अध्यक्षः ।

[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य् अस्मिन् कर्मण्य् अस्यां पुरोधायाम् अस्यां देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥३॥

सोमः पयसाम् अध्यक्षः ।

[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य् अस्मिन् कर्मण्य् अस्यां पुरोधायाम् अस्यां देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥४॥

समुद्रो नदीनाम् अध्यक्षः ।

[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य् अस्मिन् कर्मण्य् अस्यां पुरोधायाम् अस्यां देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥५॥

पर्जन्य ओषधीनाम् अध्यक्षः ।

[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य् अस्मिन् कर्मण्य् अस्यां पुरोधायाम् अस्यां देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥६॥

हिकारस् साक्षाम् अध्यक्षः ।

स मा[वत् अस्मिन् ब्रह्मण्य् अस्मिन् कर्मण्य् अस्यां पुरोधायाम् अस्यां देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥७॥

सरस्वती वाचाम् अध्यक्षा ।

सा मा[वत् अस्मिन् ब्रह्मण्य् अस्मिन् कर्मण्य् अस्यां पुरोधायाम् अस्यां देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥८॥

पूषा पतीनाम् अध्यक्षः ।

स मा[वत् अस्मिन् ब्रह्मण्य् अस्मिन् कर्मण्य् अस्यां पुरोधायाम् अस्यां देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥९॥

१५.९

बृहस्पतिर् देवानाम् अध्यक्षः ।

[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य् अस्मिन् कर्मण्य् अस्यां पुरोधायाम् अस्यां देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥१॥

प्रजापतिः प्रजानाम् अध्यक्षः ।

[स मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य् अस्मिन् कर्मण्य् अस्यां पुरोधायाम् अस्यां देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥२॥

यमः पितॄणाम् अध्यक्षः ।

स मावत् अस्मिन् [ब्रह्मण्य् अस्मिन् कर्मण्य् अस्यां पुरोधायाम् अस्यां देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा] ॥३॥

पितरः परे ऽवरास् ततास् ततामहाः ।

ते मावत् अस्मिन् ब्रह्मण्य् अस्मिन् कर्मण्य् अस्यां [पुरोधायाम् अस्यां] देवहृत्याम् अस्याम् आकृत्याम् अस्याम् आशिषि स्वाहा ॥४॥

देवानां देवा देवा देवेष्व् अविदेवाः प्र क्रमध्व प्रथमा द्वितीयेषु द्वितीयास् तृतीयेषु ॥५॥

त्रिर् एकादशा विश्वे वैश्वानरा महि शान्ताव् अनु व आ रभध्वम् ।

इदं शक्यं यद् इदं कृणोमि स्वाहा ॥६॥

१५.१०

जीमूतस्येव भवति प्रतीकं यद् वर्मा याति समदाम् उपस्थे ।

अनाविद्धया तन्वा जय त्वं स त्वा वर्मणो महिमा पिपर्तु ॥१॥

धन्वना गा धन्वनाजि जयेम धन्वना तीव्रास् समदो जयेम ।

धनुश् शत्रोर अपकामं कृणोतु धन्वना सर्वोऽप्रदिशो जयेम ॥२॥

वक्ष्यन्तीवेद् आ गनीगन्ति कर्णं प्रियं सखायं परिपस्वजाना ।

योषेव शिङ्के वितताधि धन्वन् ज्या इय समिति पार[य]न्ती ॥३॥

* मा ॥

अध्वक्ष

स मा

स मा ॥ स मा ॥

॥का०॥

शौ ५ २४, १४

शौ १५, १६, १७

का ३८.१२ पराक्रमध्वं

का

क ६ ७५ १-१०

* * वरस्तस्तदामहस्

अशिपस् *

* * * देव * * प्र (उपरि परा) .

सान्तो * * * *

इत्यध्वैगिकेपपलादयः शाखाया पञ्चदशः

काण्डे द्वितीयो युवाक ॥

* * * व्यदुर्मी * सुमना *

धन्वनाजि * समथो *

...प्रिये * जाना

...इये समिति *

श्री १२

श्री १८

श्री १६

श्री २२

श्री २१

ये देवा दिविषदो अन्तरिक्षसदृशं च ये ।
 पृथिव्यां शक्रा [ये] श्रितस्ते [नो मुञ्चन्त्व अंहसः] ॥७॥
 एत देवा दक्षिणतः पश्चात् प्राञ्च उदेत नः ।
 पुरुष शक्रा उत्तराद् विश्वे देवासं समेत्य ते [नो मुञ्चन्त्व अंहसः] ॥८॥
 अरायान् ब्रूमो रक्षांसि सर्पांश्च पुण्यजनान् उत ।
 मृत्युन् एकशतं ब्रूमस्ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥९॥
 या देवीः पञ्च प्रदिशो ये देवा द्वादश ऋतवः ।
 संवत्सरस्य ते दंष्ट्रास्ते नस्ते सन्तु सदा शिवाः ॥१०॥
 भूतं ब्रूमो भूतपति भूतानाम् उत यस्य पतिः ।
 भूतानि सर्वा ब्रूमस्ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥११॥ ॥का०५॥ ॥अनु०३॥

१५.१५

यावद् द्यौर यावत् पृथिवी यावत् पर्येति सूर्यः ।
 तावन् त्वम् उग्र ओषधे परि पाष्ट्य अरुन्धति ॥१॥
 अरिष्टस्त्वावन्तं परिष्ट्याय खनामि त्वा ।
 द्विपाक्षं चतुष्पादं अस्माकं सर्वम् अस्त्वं अनातुरम् ॥२॥
 [सा] देवानाम् असि स्वसा म् × × × सि सिञ्चनी ।
 यं जीवम् अश्नुषे त्वं न स रिण्यात् पूरुषः ॥३॥
 अरुन्धती नामासि तृतीयस्याम् उतो दिवि ।
 तत्रामृतस्य रोहणं तेन त्वाञ्छा वदामसि ॥४॥
 शं त आपो या दुष्याथ शं ते कूलजा या उत ।
 शं वातश्च शं बृहस्पतिश्च शं ते तपतु सूर्यः ॥५॥
 शं त इन्द्राग्नी भवतां शं रात्री प्रति धीयताम् ।
 शं ते पृथिव्यां वीरुधस्स सह वस्स सन्त्व ओषधीः ॥६॥
 बह्वीकृतां त्वाम् अविधम् ओषधे वीर्यावती ।
 अरुन्धति त्वाम् अहार्थम् इतो मा पारयान् इति ॥७॥
 ? अभिप्रेक्षी उपजीवन्ति ? मगधश्च चेद् अरुन्धती ।
 एषा च विश्वभेषजी देवी वातीकृतस्य नः ॥८॥
 ? अनिषिञ्चनश्च कृष्ण ? अगदो वै भविष्यसि ।
 वातीकृतस्य भेषज्य आगन् देव्य अरुन्धती ॥९॥ ॥का०१॥

१५.१६

अरुन्धत्यस्य सं वदन्ते गावः प्रवाजिनी इव ।
 इमं त्वरम् अव गच्छामावर्धि ? कृणु मर्ति ? ॥१॥
 इम मे त्वं जरास्तु पुरुषं कृण्व ओषधे ।
 राक्षी सर्वोत्तमाम् अस्य ओषधीनाम् अरुन्धति ॥२॥
 त्रायमाणा ह्य असि जीवला वीर्यावती ।
 अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी ॥३॥
 आदिग्धेन च विद्वस्याघस्याघविषा च या ।
 अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी ॥४॥
 अहिना च वृष्टस्याघस्य[घविषा च या ।
 [अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी] ॥५॥
 वातीकारेण च क्षिप्तस्य[घस्याघविषा च या ।
 [अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी] ॥६॥
 भवेन च [क्षिप्तस्याघस्याघविषा च या ।
 [अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी] ॥७॥
 शर्वेण च [क्षिप्तस्याघस्याघविषा च या ।
 [अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी] ॥८॥

* चक्रा मृजन्

ये उदेतु *

* चक्रा * * देवा दक्षिणतः पश्चात् प्राञ्च उदेतु नः
 राया .. [पुरुषचक्रा उत्तरादिश्वे देवास्तमेतु ते

* * * प्रदिश . तुवः

॥ ॥ इति तृतीयो नुवाकः पञ्चदश ॥ ॥

योक्त्वा यवात् * *

. उग्रोषधी . अरुन्धती

अत् अनातुर

तेवानाम्...

पौरुषः

...इतो *

छन्धापो दद्यादछन्दे कूलज्या उत

प्रवि *

बह्वीकृतवामविषमोषधि *

* * अहर्षिम् .

वातीकृतस्य न

* * आग . ॥१०॥

* य * प्रावाः ..

इमा * इव

जरा मृत्यु * कृण्वोषे

०ती

अदिग्धेन ०विष * *

अहिना

वातीकारेण * क्षुप्तस्य

पशुपतिना च क्षितस्य [अस्याघविषा च या ।
[अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी] ॥९॥ ॥ का° २ ॥

१५.१७

उग्रेण च देवेन क्षिप्तस्य [अस्याघविषा च या ।
[अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी] ॥१॥
महादेवेन च क्षिप्तस्य [अस्याघविषा च या ।
[अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी] ॥२॥
ईशनेन च क्षिप्तस्याघस्याघविषा च या ।
[अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी] ॥३॥
यत् पृथिव्यां विषं वीरुत्सु यद् विषम् ।
[अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी] ॥४॥
यद् ओषधीभ्यस् संभरन्ति ब्रह्मणो मेनये विषम् ।
[अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी] ॥५॥
यद् ब्रह्मणा संभरन्ति तृष्टम् आसीद् विषं विषम् ।
[अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी] ॥६॥
संक्षिप्तो मृत्युना यः ए० यो दष्टस् तृष्टदंश्मभिः ।
अरुन्धति त्वं तस्यासि विषस्य विषदूषणी] ॥७॥
॥ संजीव्या मुक्त्वा यस्मादार्प्यो ॥ लोकम् उत्तमम् ।
॥ अपावकीय स्वा ? पात्रेणाधि जीवपुरा इहि ॥८॥ ॥ का° ३ ॥

१५.१८

॥ अप्सरसो दिवोदिवो हि क्षत्रिवो हि ? भिनभि मेहनम् ।
॥ व्य अतेडाल व्य अर्जुनम् उप ? वृत्रं भिनभि वः ॥१॥
विश्वजन्मा० पञ्च[ज]न्या महाकृमाश् शिखण्डिनीः ।
सर्वो इन्द्रस्य वज्रेणाहता बुद्बुदया तव ॥२॥
॥ अन्धाचीम् असिताचीम् ? उल्लुखलस्य बुध्नेन ।
अहितं वत्सपं जहि ॥३॥
दूराद् एना० प्रापश्यम् आपततीर् अयो दिवः ।
देवानां हव्यमोहनीर् इन्द्रो ऽप्सरसो हनत् ॥४॥
आहता आपतयन्ति खलाद् इव यानुधान्यः ।
॥ इमे गच्छतः ? ॥५॥
दिवं गच्छन्तु दिव्यास् सरो गच्छन्तु सारसीः ।
॥ उलं आलस्य यो गुलस् तद् अगच्छन्त्य आलुरेः ? ॥६॥
॥ ये स्कन्वीके ये ऽस्कन्वीके पराचैर् उपनृत्यथः ।
॥ [शृणामि घोरा वः पृष्टीश्] शार्ङ्गेण शुना सह ? ॥७॥
यच् छाङ्गं हिरण्यदं यश् च दिव्यः परिप्लवः ।
तस्याहं नाम जग्रमास्मा अरिष्टतातये ॥८॥
॥ कङ्कते वीर्णं पराचैर् उपनृत्यथः ।
शृणामि घोरा वः पृष्टीर् ब्रह्मणा कीकसा उत ॥९॥
॥ एकन्त्यं सद्गववती चतक उदकंगुवः ।
शिवा दश सुता दश केशिनीः पञ्चविंशतीः ॥१०॥ ॥ का° ४ ॥

१५.१९

इदम् उल्लुगुलकाभ्यो ? ऽप्सराभ्यो ऽकरं नमः ।
या० प्रेक्ष प्रेक्षयन्ते सान्त्वनेन माल्यया वा ॥१॥
[इदम् उल्लुगुलकाभ्यो ? ऽप्सराभ्यो ऽकरं नमः ।]

* * क्षुप्तस्य ॥१०॥

* * * च क्षुप्तस्य

.. क्षुप्तस्य

, क्षुप्तं हविषा * *

वीरुत्सू * * * ३ ॥

ब्राह्मणो * *

* ब्रह्मणास् * तिष्ठन् ॥ ४ ॥

मक्षुप्तो ओ दृष्टस्य दृष्टमभि
॥ ५ ॥* * य (उपरि दु)ष्मा .
हि ॥ ६ ॥

. भिनदि व

* * रक्षमा शिखण्डिनी

* * उल्लु * *

* * प्रपश्यन् आपतन्तीर् ..
दिवानां मोहनीम्
अहतापतायति...

सारसी

य * * पराचैरपनृत्यतश्

यश् शार्ङ्गं अश्वा * *

* * अग्रमा अग्रमा * *

... अपनृत्यतश्

व पृष्टी

यदिम् ..

* प्रयक्षे प्रयक्षयन्ते सन्तानेन मात्वावय-

पै २

याः पुरस्ताद् आचरन्ति साकं सूर्यस्य रश्मिभिः ॥२॥

[इदम् उल्लुगुलुकाभ्यो ? ऽप्सराभ्यो ऽकरं नमः ।]

या [अ]धराद् आचरन्त्य अरसात् सरसात् सह ॥३॥

[इदम् उल्लुगुलुकाभ्यो ? ऽप्सराभ्यो ऽकरं नमः ।]

याः पश्चाद् आचरन्त्य अन्येन तमसा सह ॥४॥

[इदम् उल्लुगुलुकाभ्यो ? ऽप्सराभ्यो ऽकरं नमः ।]

या उत्तराद् आचरन्ति वर्षेण विद्युता सह ॥५॥

[इदम् उल्लुगुलुकाभ्यो ? ऽप्सराभ्यो ऽकरं नमः ।]

पै ६

या अधस्ताद् उदीक्षन्ते सचक्षुषः करिकृतीः ॥६॥

[इदम् उल्लुगुलुकाभ्यो ? ऽप्सराभ्यो ऽकरं नमः ।]

या उपरिष्ठाद् अवेक्षन्ते नीलव्यक्तानि बिभ्रतीः ॥७॥

[इदम् उल्लुगुलुकाभ्यो ? ऽप्सराभ्यो ऽकरं नमः ।]

या अन्तरिक्षे रायन्ति वातेन रेषमणा सह ॥८॥

[इदम् उल्लुगुलुकाभ्यो ? ऽप्सराभ्यो ऽकरं नमः ।]

पै १०

या नदीः प्रतिगाहन्ते संरभ्य कन्यया वयः ॥९॥

[इदम् उल्लुगुलुकाभ्यो ? ऽप्सराभ्यो ऽकरं नमः ।]

पै ११

यास तीर्थम् अवगाहन्ते ऽप्सराश्च इव सतीर् इव ॥१०॥

[इदम् उल्लुगुलुकाभ्यो ? ऽप्सराभ्यो ऽकरं नमः ।]

पै १२

यास समुद्राद् उच्चरन्त्य उच्चैर् घोषान् करिकृतीः ॥११॥

[इदम् उल्लुगुलुकाभ्यो ? ऽप्सराभ्यो ऽकरं नमः ।]

पै १३

[या गच्छन्ति जनंजनम् इच्छन्तीः प्रहितं बहु ॥१२॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥]

१५.२०

अ २ ३३.२

त्वज्जातेभी रुद्र शतमेभिश्च शतं हिमा भुज्जीय भेषजेभिः ।

वि यक्ष्मन् यावयास्मद् व्य अहो व्य अमीवाश् चातयास्मद् विषूचीः ॥१॥

अ ३ १.१

त्वं देवानाम् असि रुद्र श्रेष्ठस् तवस्तमस् तवसाम् उग्रबाहो ।

हरिणी या सा मनसा मोदमाना बभूविथ रुद्रस्य स्तो ॥२॥

१५ ४.३

त्वं हि नो वीरा ईर्य भेषजेभिर् उरुं नो वामं मघवो भरुवन् ।

अ ३ ३.४

कचा ? नः पातुम् अहंसस् स्वस्ति विद्वा अभीतीर् अप सेधास्मत् ॥३॥

१५ ७.१

त्वं हि नो वृषभ चक्षमीथा असौ रुद्रायोग्राय मीढुषे ।

क्षीरवीराय प्र भरामहे मर्ति यथा नश् शम् असौ द्विपदे शं चतुष्पदे ॥४॥

पव अ ७.३

क स्य ते रुद्र मृडयाकुर् दस्तो [यो अस्ति भेषजो] जलापः ।

अपमर्ता रपसो देव्यस्य ॥५॥

परि निदधिरे त्व अस्मच्चु छयेनी वसिष्ठा पृतदान ? अमीवाः ।

आ रा ध्वं से नाग्र त ना जेताः ? ॥६॥

अ १०.१

अर्हन् घनुर हरितं बिभर्ष्य अर्हन् निष्कं रजतं विश्वरूपम् ।

अ १०.१

अर्हन् इदं दयसे विश्वम् एजत् ।

अ १०.१

न ते दूरं न परिष्ठास्ति ते भव सद्यस् सर्वां परि पश्यसि भूमिम् ॥७॥

श्री ११.२ २५.४

नमस् ते अस्तु विद्युते नमस् ते स्तनयितुन्वे ।

श्री ११.२ २५.४

नमस् ते अस्तु अश्मने यना ? दूरात् प्रत्यस्यसि ? ॥८॥

मा देवानाम् उग्र राजन् अस्माकं पुरुषा रिषन् ।

रक्षांस्व अस्मद् रक्षांसि नाशायामसि ब्रह्मणा ॥९॥

ब्रह्मणतो नाशायामो यो दिवि ? चाक्षेष् आरुहत् ।

शल्यान् यक्षमस्याथो रोपीस् ता इतो वि नयामसि ॥१०॥ ॥का०१॥

१५.२१

नयामि वां पशुपती घृतेनाज्येन वर्षयन् ।

यां द्विष्मो यश्च नो द्वेष्टि तस्य द्वेषः करिष्यथः ॥१॥

* * आचरन्त्यार * * *

* * * अरसात् सरसा * *

. विद्युतास् *

साचक्षु कनिकृती

* * अभीक्ष्यन्ते * विभ्रती

* * रयन्ति

या नदीरिति चतल ॥७॥

इदमुल्लुगुलुकाभ्यो ॥८॥ काण्डः ५॥

॥ इति चतुर्थो नृणां पञ्चदशः ॥

त्वज्जाता * शन्तमा नो हि नो बभूज्या *

वीक्ष्मन् * * ओहो भवश् * विषूची

रुद्रश्च * तपस्तवस् *

* या बभूयव्यध * *

* * * वीरी ईरे * * * वन * मरुव

. अहस् * विद्वाभीतीर् * *

चक्षेष्टा सुरेभ * *

* चे तु * हसो मृडयाको *

अपि

अस्मत् स्थेने

अह * * * अह

अहं निधते विषमेजम्

* * * नु परिष्ठास्थि . सर्वांन् * पश्यामि *

* * स्तु स्तनयितुन्वे

* * स्तु प्रदिजस्तसि

राजम् * * रिष

रक्षांसि यस्माद्

शल्यां यक्षमस्यातो * त .

* त्या

. वेपः करिष्यथा.

अधि व्रतं पशुपती द्विपदे मे चतुष्पदे ।
 प्रसूतो यत्र जङ्घतस् ततो मेमापरं ? वृषा ॥२॥
 या वां रुद्रा शिवा तनूस् या वाम् अस्त्य अरोगिणी ।
 या वाम् आयुष्मती तनूस् ताभिर् नो मृ[ड]तं युवाम् ॥३॥
 न प्र मृडन्ति वाजिनो व्रतानि सत्यं जिन्वन्तः ।
 अधि चिदयं वदन्तः ॥४॥
 यस्येमे रोदसी उभे संयुक्ते मनसा हृदा ।
 स प्रजानां प्रजापतिस साधु वर्षति वर्षति ॥५॥
 स वेद रत्नं भेषजं देवेभ्यस् पर्यायृतम् ।
 तेन नो मृडतं युवां जीवातवे न मर्तवे अथो अरिष्टतातये ॥६॥
 सगुणा सासते संयुक्ता बलाय कम् ।
 तेषां यद् इन्द्रियं बृहच्च चित्तं रुचितं रोचनम् ॥७॥
 एते रोचने बृहती अन्तरिक्षे अथो दिवः ।
 ताभ्याम् अप्रहिनस् ? सर्ववीरा न रिष्यन्ति ॥८॥
 सर्ववीरा न रिष्यन्तो रोचने अधि तस्थिमा ।
 यथा न पुनवद् वसु दिवः क्षुभ्यो ऽप्सु सूर्यः ॥९॥ ॥का० २॥

१५.२२

इन्द्राग्नी हुवे प्रथमो ह्वयामि मरुतश् शिवान् ।
 ह्वयामि विश्वा[न्] देवान् इमं होमम् अवन्तु मे ॥१॥
 त्वं प्रथमो ऽमृतत्वम् अग्रे देवो देवत्वं प्रथमो जिगेथ ।
 तव दिवि हृदयं सं बभूव स नश् शिवापो जातवेदो नि यच्छ ॥२॥
 अग्नाव् अग्निश् चरति प्रविष्ट ऋषीणां पुत्रो अधिराज एषः ।
 [तस्मै जुहोमि हविषा घृतेन मा देवानां योयुवद् भागधेयम्] ॥३॥
 ये देवा दिविष्ठा ये पृथिव्यां जातवेदो य उराव् अन्तरिक्षे ।
 ये निरिषु पवतेन्व् अप्सव् अन्तस् ते देवा अशानि यावयान् इतः ॥४॥
 मित्रं द्विगुणं कृणुष्व जातवेद् आशाभिर् मित्रम् अधिपा वि पश्यः ।
 मा नो हिंसीर दिव्येनाग्निना सस्येन यन्तु मरुतस् स्पर्धमानाः ॥५॥
 विद्योतमानस् स्तनयन् वृषेवैषि कनिकदस् ।
 भीमः पर्जन्यं ते रथस् स [वचो] नश् च यच्छतु ॥६॥
 ये विद्युतम् अशानिम् आतन्वन्ति मरुतस् सलिलाद् अधि ।
 कृषिं नो विश्ववारा यावद् अन्या नितन्वताम् ॥७॥
 ये विद्युतम् अशानिं पातयन्त्य् अन्तरिक्षाद् उत वातान् दिवश् च ।
 तेभ्यो गृध्रेभ्यो नमो ऽस्तुव् ओजसे ॥८॥
 ता यन्ति स्वरंकृतास् स्थोनाश् शिवतमाः पथा ।
 मा न इन्द्र इमं वधीन् मित्रम् एनेन कृणमहे ॥९॥
 दर्भं उग्र ओषधीनां श[त]काण्डो अजायत ।
 स देवेऽ प्रहितो ऽयम् आगन् स्वस्तये वृषा मृद्धिस् सह संविदानः ॥१०॥

॥का० ३॥

१५.२३

वृषाख्यस्यासुरस्य मेनिर असि तान्वा ? तथा वेद कतमस्य ।
 १ कोविदस्यो वमापात् तानाभ्यम कान द्वादशाङ्गानि वृक्षये ? ॥१॥
 असृङ् मे तिग्मस्याहृतम् इन्द्राग्निभ्यां सुशंसतः ।
 तेन मे दामयु ? ददाति कृषिं मे मा वधीर् इति सस्यं मे मा वधीर् इति ॥२॥
 १ मरुतः प्र वृद्धो ? दिवः क्षुद्रेभी रश्मिभिः ।
 उदुम्बरस्य शाखया चक्षुषाशानि यावयान् इतः ॥३॥
 मरुतो मृडयन्ति नो दिवश् शुक्रेभी रश्मिभिः ।
 उदुम्बरस्य शाखया विचक्षुषाशानि यावयान् इतः ॥४॥

पै १३.९.१

१५.२३.१२१

प्रसूतो * जघतस्
 * * रुद्राश् वा सन्त्य *
 . युव
 * * मृडान्ति व्रजिनो जन्वन्तो
 दि विदधा *
 यास्थेमे रुदसी
 * * पति
 * * मृडात् युवम् ॥४॥ .
 .. बलाय *
 . बृह चित रोचित रोचना ॥५॥
 . सर्ववीरी अरिष्यते ॥६॥
 सर्ववीरी अरिष्यन्तो रोचनो * *
 * नरिष पुनवद्

मरुत शिवा
 * * * इमो .
 * * * अग्नि जिगेथ.
 * * * * * मनश् * * * *
 } अग्नावग्निरित्येका
 . उदाव् अतरिक्ष
 यद् देवाशने यावयाद् *
 * दिग्भ्यः * जातवेदा . पश्यत्
 * * हिंसी मरुत स्पर्धमाना
 विद्योतमान .
 * * * रथश्चो नश्च *
 यो विद्वतन्
 . अम्बा *
 * * अशन . वाता * *
 * * गृध्रयो
 * * स्वरंकृता
 सा ना * * वधी .
 दर्भोय .
 . आग . सह सविधान

. दादिति कृषिन् * * वदीर् * शस्यन् *
 क्षुद्रेभि * [* वदीर् *
 * * शनं यावयाद् *
 * * मृदायाति शुक्रेभि *
 * * शन यावयाद् *

॥ वन्ता भुवन्तम् ? आ काम पर्वताद् अधि पर्वतम् ।
 गिरी प्रतिश्रिता सती ॥ वृक्षां भमन्वि सावयम् ? ॥५॥
 ॥ यद्वान्या त्वा सत्या निया यन्या परिभूयै ? ।
 सानौ प्रतिश्रिता सती ॥ तणं भरमग्धि मावयम् ? ॥६॥
 उषती नामासि सदिन्दा नाम ।
 अन्याम् आसां गच्छ य द्विष्मस् तं गच्छ ॥७॥
 पराचीम् अनु संवतं पराच्य अनु [निर्] द्रव ।
 अदस् त्वा नाशयामसि ब्रह्मणा वीर्यवता ॥८॥
 वा इ भवोदकं भवोदकस्योदक भव ।
 क्षुद्रा[द्] क्षोदीयसी भूत्वायह्य अधमं तमः ॥९॥
 स्योता भव शग्मा भव शिवाच् छिवतरा भव ।
 फेनाद् ईम् ऋजीयसी भूत्वेदं साच्यम् उपाचर ॥१०॥
 नमस् ते ऽस्तु विद्युते नमस् ते स्तनयिल्लवे ।
 नमस् ते ऽस्ते दूरहेते कृणो मा नो हिंसीह द्विपवो मा चतुष्पदः ॥११॥
 प्रति त्वा सासाह सहस् सदा प्रतिरोद्धम् असि ।
 इहेन्द्र इदं सुमहद् भूम्या अस्तन्नोद् दिवि श्रितम् ॥१२॥
 अफालकृष्टम् आ काम मा न इन्द्रद् वधीः ।
 यास् समुद्राद् उच्च[र]न्त्य उत्सभ्यो या नदीभ्यः ।
 अत्यन्तस् सपौ वैद्युतो अशनिं यावयाद् इतः ॥१३॥ ॥का१४॥ ॥अनु१५॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखाया पञ्चदशः काण्डश्च समाप्तः ॥

गिरी प्रतिश्रिता

मानो प्रतिश्रितस्

* * सव्यत * अनु

यदस्

* * भूत्वा वधेष् * *

* इम्, सादयस् उपचार

दूरहेती कृण्वो

* * सामहा * * सहा प्रति * *

इहेन्द्रम् * * सोमहद्भूम्यास्तभू * * अतम्

* अ इन्द्र इम् *

उत्सभ्यो * * ॥१३॥

अशन * *

इत्यथर्वेणिकपैपलादयश्चासायां * काण्डश्च समाप्तः ॥ ॥ ॥ काण्डः १५ ॥

श्री ८.१

१६.१

अन्तकाय मृत्यवे नम इहायम् अस्तु पुरुषस् सहासुना ।
 सूर्यस्य भागे अमृतस्य लोके प्राणा अपाना इह ते रमन्ताम् ॥१॥
 उद् एनं भगो अग्रभीद् उद् एनं सोमो अंशुमान् ।
 उद् एनं मरुतो देवा उद् इन्द्राग्नी स्वस्तये ॥२॥
 इह ते ऽसुर इह प्राण इहायुर इह ते [म]नः ।
 उत् त्वा निक्रत्याः पादोभ्यो देव्या वाचा भरामसि ॥३॥
 उत् कामातः * [पुरुष] माव पत्या मृत्योः * पद्वीशम् अवमुञ्चमानः ।
 मा छित्या अस्माल् लोकाद् अग्नस् सूर्यस्य सहशः ॥४॥
 तुभ्यं वातः * पवतां मातरिश्वा तुभ्यं वर्षन्त्व अमृतान् आपः ।
 सूर्यस् ते तन्वे शं तपाति त्वां मृत्युह वयतां मा प्र मेष्टाः ॥५॥
 उद्यानं ते पुरुष नावयानं जीवातुं ते दक्षताति कृणोमि ।
 आ हिरोहमम् अमृतं सुखं रथम् अ[थ] जिर्बिर् विदथम् आ वदासि ॥६॥
 मा ते मनस् तन्न गान् मा तिरो भून् मा जीवेभ्यः * प्र मदो मानु गाः पितृन् ।
 विभ्वे देवा अमि रक्षन्तु त्वेह ॥७॥
 मा गतानाम् आ दीधीथा ये नयन्ति परावतम् ।
 उद् आ रोह तमसो ज्योतिर् एष्ट आ ते हस्ते रभामहे ॥८॥
 इयामश् च त्वा मा शबलश् च प्रेषितो यमस्य यौ पथिरक्षी भवानौ ।
 अर्वाक् एहि मा वि दीध्यो मा तारिष्टाः * प्रत्या नः ॥९॥
 मैतं पन्थाम् अनु गा भीम पथ येन पूर्वं नेयथ तं ब्रवीमि ।
 तम् एतत् पुरुष मा प्र पत्या भयं परस्ताद् अभयं ते अर्वाक् ॥१०॥ ॥का११॥

*श्री मात्र विष्टः पराक्रमनः

{ ओं नमो गणाधिपतये ॥ ओं नमो उवाला-
 भगवत्यै ॥ ओं नमस् तिलोत्तमायै ॥ ओं
 नमश् शिवाभगवत्यै, ॥ ओं

, प्राणापाना

* अयन अयन * *

* अयन,

एतेषुभीय प्राणर * * * *

* कामथो पद्वीशम् अवमुञ्चमानः

* चयश्चा मरुता

* * * * तमा * * जयेथा * * मष्टा

.. जीवादन् * * दक्षदाति * *

मा हे रथेभ्यः.. दिर्बिर् * * वदासि

पितृन्

, त्वह

* * * दीदिष्टा * * नेवन्तु *

[पथिरक्षै *

मासश् चि * * शपलश् * * यमस्यौ

* एह * वदीक्यो * तरिष्टाः * *

महित * * * एषु * * नयतु * *

वत्या ॥षोडशकाण्डे प्रथमस् सूक्त ॥

शौ ८ १.११-१६, १८-२०,
[१७, २१]

१६.२

रक्षन्तु त्वानयो ये ऽप्स्व अन्ता रक्षन्तु त्वा मनुष्या यम् इन्धते ।
वैश्वानरो रक्षन्तु जातवेदा दिव्यस् त्वा मा प्र दद्याद् विद्युता सह ॥१॥
रक्षन्तु त्वा पृथिवी रक्षन्तु द्यौस् सूर्यश् च त्वा रक्षतां चन्द्रमाश् च ।
मा त्वा क्रव्याद् अभि मन्तारात् संकसुकाच् चर ।
अन्तरिक्ष रक्षन्तु देवहेत्याः ॥२॥
बोधश् च त्वा प्रतीबोधश् च र[क्ष]ताम् [अ]स्वप्नश् च त्वानवद्राणश् च
रक्षताम् ।
गोपायंश् च त्वा रक्षतां जाग्रुविंश् च ॥३॥
ते त्वा रक्षन्तु ते त्वा गोपायन्तु ते त्वा हंसस् सायन्तु ? ।
तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥४॥
जीवेभ्यस् त्वा समुदे वायुर् इन्द्रो धाता दधातु सविता त्रायमाणः ।
मा त्वा प्राणो बले हासीद् असु ते निरु ह्यामसि ॥५॥
मा त्वा जम्भस् संहनुर् मा तमो विदन् मा जिह्वा बहिर् प्रमयु कथा स्याः ।
उ[त्] त्वा दित्या वसवो भरन्तुर् इन्द्राग्नी स्वस्तये ॥६॥
अयं देवा इहैवास्व अयं मामुत्र गाद इतः ।
इमं सहस्रवीर्येण मृत्योर् उत् पारयामसि ॥७॥
उ[त्] त्वा मृत्योर् अपीपरं सं धमन्तु वयोधसः ।
मा त्वा व्यस्तकेभ्यो मा त्वाघरुदो रुदन् ॥८॥
आह्वयं त्वाविदे त्वा पुनर् आगा पुनर्णवः ।
सर्वाङ्ग सर्वं ते चक्षुस् सर्वम् आयुश् च ते ऽविदम् ॥९॥
उ[त्] त्वा द्यौर् उत् पृथिव्य उत् प्रजापतिर् अग्रमीत् ।
उ[त्] त्वा मृत्योर् ओषधयस् सोमराक्षीर् अपीपरन् ॥१०॥
व्य अवात् ते ज्योतिर् अभूद् अप त्वत् तमो अक्रीत् ।
अप त्वन् मृत्युं निष्क्रेतिम् अप यक्षं नि दध्मसि ॥११॥ ॥का१॥

शौ ८ २, १-७, ९, ८, १०

१६.३

आ रभस्वेमाम् अमृतस्य इन्द्रिम् अचिच्छमाना जरदष्टिर् अस्तु ते ।
असुं त आयु पुनर् आ भवामि रजस् तमो मोप गा मा प्र मेष्टाः ॥१॥
जीवतां ज्योतिर् अभ्येहि लोकम् आ त्वा हरामि शतशारदाय ।
द्राघीय आयु प्रतरं ते कृणोम्य अवमुञ्चन् मृत्युपाशान् अशस्तिम् ॥२॥
वातात् ते प्राणम् अविदे सूर्याच् चक्षुर् अहं तव ।
यत् ते मनस् त्वयि तद् धारयामि सं वृद्ध्वाङ्गैर् वद जिह्वापलम् ॥३॥
प्राणन् त्वां द्विपदां चतुष्पदाम् अग्निम् इव जातम् अभि सं धमामि ।
नमस् ते मृत्यो चक्षुषे नमः प्राणाय ते ऽकरम् ॥४॥
अयं जीवतु मा मृतेमं सम ईरयामसि ।
कृणोम्य अस्मै भेषजं मृत्यो मा पुरुषं वधी ॥५॥
जीवलां नवारिषां जीवन्तीम् ओषधीम् अहम् ।
त्रायमाणां सहमानां सहस्वतीम् अरुन्धतीम् इ[ह] ह्ये अस्मा
अरिष्टातये ॥६॥
अधि ब्रूहि मा रभथास् सृजेमं तवैव सन् सर्वहाया इहास्तु ।
भवाशर्वा मृडतं शर्म यच्छ[त्]म् उपजित्य दुरितं घत्तम् आयुः ॥७॥
देवानां हेति परि त्वा वृणक्तु पारयामि [त्वा] रजस उ[त्] त्वा मृत्योर्
अपीपरम् ।
आराद् अग्नि क्रव्यादं निरुहं जीवातवे ते परिधि दधामि ॥८॥
अस्मै मृत्यो अधि ब्रूहीमं दयस्वोद् इतो ऽयम् पतु ।
अरिष्टस् सर्वाङ्गस् सुश्रुज जरसा शतहायान् आत्मना भुजम् अश्रवत् ॥९॥
यत् ते नियान् रजसो मृत्यो अनवधर्ष्यम् ।
पथ इमं तस्माद् रक्षन्तो ब्रह्मास्मे वरं कृणमसि ॥१०॥ ॥का१॥

..रक्षतु * * * *
मात् * * * विद्युत *
रक्षन्तु सूर्यस्य * * * *
मन्तार सङ्कसुका * ॥१॥

* चि द्राणिश् *

गोपायंश् चि * * जाग्रुविंश् *

* * सभिते

बल * अनन् तो * सी
* जम्भस्यो हनुर् * तुनो विद * जिह्वा बहिर्
* स्वादित्य * भरन्तु * * [मस्यु] * स्य
* इहवास्व * मावत् प्रगाध *
पादभामसि
नमस्तो वयोवयोधमः
व्यस्तकेभ्ये * त्वाघरिदो रुदन्
पुनर्णव

अपीपरम्

वावत् * * अभूर् * तत्वमो क्रमेत्
* त्व

* * * रवेष्टिम् [भेष्टा
अमन् तासु * * भवामि * त्वमो * रा * *
जीवता * अभ्येद
* * प्रतिर * * अमुञ्च मृत्युपाशा अशस्ति
वाता * सूर्या * अहति
* * तवि दद् * * वृद्धाङ्गैर् * जिह्वापलम्
अग्नीव * अवि * धमामि
चक्षुषे नमनमः * * *
* * * सु धीरयामसि
वधि
जीवनाला
अपा
* * * रपथा सृजेव * स सर्वा इहाइहास्तु
भवाशर्वा
रजमा

* * क्रव्याध निर्हम् * * परिय दद्रामि
* * ब्रूहि इमं जयस्वोद् * हिम् *
* सर्वाङ्गं सुश्रुज जरमाश् छतायनात्मना *
* * नीधान * नवधर्ष्य [उष्णवात्
पथेन त्वास्था रक्षन्तु ब्रह्मास्मे * *

शौ ८.२.११-२०

शौ आराद् नास्ति

शौ यथा न

शौ अभिश्रियौ

शौ ओषधयः

शौ मर्चयता

शौ शुम्भं (शुभं वा) मान आयुः

शौ मुखतो अंहसः

शौ कोशेषु दक्षसि अपि

शौ हर्म मे परि रक्षत

शौ ८.२.२१-२६, २७

शौ चत्वारि कृमः

शौ देवास्ते ऽनु मन्यन्ताम्

शौ दक्षसि

शौ उद् भराणि स मा बिभे.

एव शौ

शौ * * * त्रियन्ते * * अधमं

शौ जीवति [तम.

शौ सवन्धुभ्य.

एव शौ

शौ नास्ति

शौ अतितायां.

शौ ८.३.१-४, ६, ५, ७-१०

शौ अयोर्दृष्टो

१६.४

कृणोमि ते प्राणापानी जरां मृत्युं दीर्घम् आयुस् स्वस्ति ।
वैवस्वतेन प्रहितान् यमदृतांश्च चरत आराद् अप सेधामि सर्वान् ॥१॥

आराद् अराति निऋति परो ग्राहि कव्याद् पिशाचान् ।
रक्षो यत् सर्वं दुर्भूत [तत्] तम इवाप हन्मसि ॥२॥

अग्नेषु दे प्राणम् अमृताद् आयुष्मतो वन्वे जातवेदसः ।

यत्रा न रिष्या अमृतस् सज्जू असस् तत् ते कृणोमि
तद् उ ते सम ऋध्यताम् ॥३॥

शिवे ते स्तां द्यावापृथिवी असेतापे भिद्युः ? ।

शं ते सूर्ये आ तपतु शं वातो वातु ते हृदे ।

शिवा [अ]भि क्षरन्तु त्वापो दिव्याः पयस्वतीश् शिवास् ते सन्त्व
ओषधीः ॥४॥

उत् त्वाद्वाप्यम् अघरस्या उत्तरां पृथिवीम् अभि ।

तत्र त्वादित्यौ रक्षतां सूर्याचन्द्रमसा[व] उभा ॥५॥

यत् ते वासः परिधानं यां नीवि कृणुषे त्वम् ।

शिवे ते तन्वे तत् कृमस् संस्पृशे ऽद्रक्ष्णम् अस्तु ते ॥६॥

यत् क्षुरेण चर्चयता सुतेजसा वता वपेसि केशश्मश्रु ।

शुम्भन् मुक्त्वं मैमम् आयुः प्र मोषीः ॥७॥

शिवो ते स्तां ग्रीह्रियवाव् अवलासाद् अदोमधौ ।

पतौ यक्ष्मं वि बाधेते एतौ मुञ्चतो मांहसः ॥८॥

यद् अदनासि यत् पिबसि धान्यं कृष्याः पयः ।

[यद्] आद्यं यद् अनाद्य सर्वं ते अन्नम् अविषं कृणोमि ॥९॥

अह्ने च त्वा रात्रये वोभाभ्यां परि दध्मसि ।

[अ]रायेभ्यो जिघत्सुभ्य इमं न परि रक्षता ॥१०॥ ॥का०॥

१६.५

शतं ते ऽयुतं हायना[न] द्वे युगे वीणि चत्वारि सन्तु ।

इन्द्राग्नी विश्वे देवा अनु मन्यन्ताम् अहृणीयमानाः ॥१॥

शरदे त्वा हेमन्ताय वसन्ताय ग्रीष्माय परि दध्मसि ।

वर्षाणि तुभ्य स्योनानि येषु वर्धन्त ओषधीः ॥२॥

मृत्युर् ईशो द्विपदां मृत्युर् ईशो चतुष्पदाम् ।

तस्मात् [तु] त्वा मृत्योर् गोपतेर् उद् धरामि स मा मृथाः ॥३॥

सो ऽरिष्टो न मरिष्यसि [न मरिष्यसि] मा बिभेः ।

न वै तत्र प्र मीयन्ते नो यन्त् अघरं रजः ॥४॥

सर्वो वै तत्र जीवतु गौर अश्वः पुरुषः पशुः ।

यत्रेदं ब्रह्म क्रियते परिधिर् जीवनाय कम् ॥५॥

परि त्वा पातु समानेभ्यो ऽभिचरात् सुगन्तुभ्यः ? ।

अमन्त्रिर् भवामृतो ऽतिजीवो ? मा ते हासिषुर् असवश् शरीरम् ॥६॥

विश्वे त्वा देवा अमृतेन विभ्रव् अधिवक्ता पशुपतिष् दे ऽस्तु ।

अनामयस् सविता ते कृणोत्व आ त्वा प्राणो ? शतजीवनाय ॥७॥

ये मृत्यव एकदातं या नाष्टा अतिजीव्याः ।

मुञ्चन्तु तस्मात् त्वा देवा अग्नेर् वैश्वानराद् अधि ॥८॥ ॥का०॥ ॥अनु०॥

१६.६

रक्षोद्वं वाजिनम् आ जिघर्मि मित्रं प्रथिष्ठम् उप यामि शर्म ।

विशानो अग्निर् कतुभिस् समिद्धस् स नो विवा से रिषः पातु नक्तम् ॥१॥

अयोर्दृष्टान् अर्चिषा यातुधानान् उप स्पृश जातवेदस् समिद्धः ।

* प्राहिता * चरतारान् उप * *

* * * तवैवाप *

* ट्वे वन्वे *

* * रिष्यामृतस्व दूतिशम् * * *

* * सूर्यो तपति * * वात

* * क्षरन्ति

उ त्वाहारिषम् अघरास्याद् * पृथिवम् अति

* त्वादित्यो

* * * परिधानी * नीव

* * तन्मे * कृण्वः * दृक्ष्णम् * *

शुम्भर् .

* * हस्ता वृद्धावाक् * अभोमधौ

यतो यतो मुञ्चन्तु मीहन्

* अण्णास्तु सुपेदि पिबसि धान्यः * पय

* आढ्य * अनाढ्य ..

रात्री

* जिघत्सुभ्य ...

* * स्थोनान् * वर्षत् *

* * * गोपयेर् मृत

स विष्ट

न्यो * अघरो रज

शवो

* * मीयते

* * * सुसानेभ्यो मिचराद् *

अमुष्यं त्वामृतो अजीवो * * हासिषु...

* * * देव मृतेन * अधिवक्ता

अनामयत् .

. तुजीव्या

अधी.

अथ राक्षोघ्नसूक्तम्

रक्षोद्वं * * जिघर्मि

. दिवं श * * *

अयोर्दृष्टान् * यातुधानान् .

१शौ दण्डौ

१शौ यत्रेदानी

१शौ अस्त्वा । शौ पदकोशेषु मयौ अधि
१एव शौ

१शौ यातुधानो य * कृणोति

१शौ रन्ध्रयैनम्

१शौ द्विषं * * शोशुचानं

१शौ परि पश्य

शौ ८.३ ११-१४, १८, १५, १७,
[१४, १५, २०]

१शौ कोशेषु भूयिष्ठ नि युद्धरिषि

१शौ पुतनासु जिग्यु

१शौ स्वहमूरान् अनु दह

१शौ विध्य मर्मणि

शौ यातुधाना भरन्ताम् आ
[वृद्धचन्ताम्]

१शौ अधराद् उत्तोत्तरात् कवि.

१शौ सतां

शौ ८ ३ ०१ पश्यसि

शौ २२

शौ षष्ठद्वर्णं भङ्गुरावत.

शौ २४ अ ५.२९

एव अ । १शौ रक्षोभ्यो विनिक्षे

शौ २६ अ ७ १५.१०

आं जिह्वया मूर्देवान् रभस्व कव्यादो वृष्ट्वापि धत्स्वासन् ॥२॥

उभोभयानिन् उप धेहि दंष्ट्रा हिंस्रश्च शिशानो ऽवरं परं च ।

उतान्तरिक्षे परि यावत् अग्रे जम्भैस् स धेह्यु अभि यातुधानान् ॥३॥

अग्रे त्वच यातुधानस्य भिन्दि हिंसाशनिर् हरसा हन्तु एनम् ।

प्र पवाणि जातवेदश्च शृणीहि कव्यात् कविष्णुर् वि चिदोत् पनम् ॥४॥

यक्षैर् इष्टुस् संनममानो अग्रे वाचा शल्यां अशनिभिर् दिहान् ।

ताभिर् विध्य हृदये यातुधानान् प्रतीचो बाहून् प्रति भङ्ग्य एषाम् ॥५॥

उतेदानीं पश्यसि जातवेदस् तिष्ठन्तम् अग्रे उत वा चरन्तम् ।

उतान्तरिक्षे पतन्तं यातुधानं तम् अस्त्वा विध्य शर्वो शिशानः ॥६॥

उतारब्धान् स्पृणुहि जातवेद उत्तरेभाणां कृष्टिभिर् यातुधानान् ।

अग्रे पूर्वो नि जहि शोशुचान आमाद* क्षिबङ्कास् तम् अदन्तु एनी ॥७॥

इह प्र ब्रूहि यतमस् सो अग्ने यो यातुधान इदं कृणोषि ।

तम् आ रभस्व समिधा यविष्ठ नृचक्षसश्च चक्षुष रन्ध्रयैनम् ॥८॥

तीक्ष्णनाने चक्षुषा रक्ष यक्षं प्राञ्च वसुभ्य* प्र णय प्रचतः ।

हिंस्रो रक्षांस्य अभि शोशुचानो मा त्वा दभन् यातुधाना नृचक्ष. ॥९॥

नृचक्षा रक्ष* प्रति पश्य विश्व तस्य त्रीणि प्रति शृणीष्व अग्रा ।

तस्याग्रे घृष्टी हरसा शृणीहि त्रया मूल यातुधानस्य वृश्च ॥१०॥ [का १॥

१६.७

त्रिर् यातुधान* प्रसिति त एत्वं ऋतं यो अग्रे अनुतेन हन्ति ।

तम् अर्चिषा स्फुजैर्यन् जातवेदस् समक्षम् एन शृणते नि वृद्धि ॥१॥

यद् अग्रे अद्य मिथुना शपातो यद् वाचस् तृष्टं जनयन्त रेभाः ।

मन्योर् मनसश्च शरव्या जायते या तया विध्य हृदये यातुधानान् ॥२॥

परा शृणीहि तपसा यातुधानान् पराग्रे रक्षो हरसा शृणीहि ।

पराचिषा मूर्देवान् शृणीहि परास्तुपथ शोशुचतश्च शृणीहि ॥३॥

पराध देवा वृजिनं शृणन्तु प्रत्यग् एनं शपथा यन्तु सृष्टाः ।

वाचास्तेन शरव ऋच्छन्तु मर्मन् विश्वस्यैतु प्रसिति यातुधानः ॥४॥

सनाद् अग्रे मृणसि यातुधानान् न त्वा रक्षां [वि] पुतनासु जहू. ।

अनु दह सहमूरान् कव्यादो मा ते हत्या मुक्षत देव्यायाः ॥५॥

य* पौरुषेयेण कविषा समङ्कं यो अरुधेन पशुना यातुधानः ।

यो अघ्नयाया भरति क्षीर [म] अग्ने तेषां शीर्षाणि हग्न्यापि वृश्च ॥६॥

संघत्सरीणं पय उञ्जियाया [स] तस्य माशीद् यातुधानो नृचक्ष. ।

पीयूषम् अग्रे यतमस् तितृप्सात् त प्रत्यञ्चम् अर्चिषा विध्य मर्मन् ॥७॥

विषं गवां यातुधाना* पिबन्तु आ मृद्यन्ताम् अदितय दुरेषाः ।

परैणान् देवस् सविता ददातु परा भागम् ओषधीनां जयन्ताम् ॥८॥

त्वं नो अग्ने अधराद् उदक्तस् त्वं पश्चाद् उत रक्षा पुरस्तात् ।

प्रति त्ये ते अजरास् तपिष्ठा अघशंस शोशुचतो दहन्तु ॥९॥

पश्चात् पुरस्ताद् अधराद् उदक्त* कवि* काव्येन परि पाह्य अग्ने ।

सखा सखायम् अजरो जरिष्ण [अ] ग्ने मर्त्यां अमर्त्यस् त्वं नः ॥१०॥

[का २॥

१६.८

तद् अग्ने चक्षु* प्रति धेहि रेभे शफाकजो येन पश्यसि ? यातुधानान् ।

अथर्वव [ज] ज्योतिषा दैव्येन सत्यं धूर्वन्तम् अचिनं न्य ओष ॥१॥

परि त्वाग्ने पुंरं वयं विप्रं सहस्य धीमहि ।

भिषग्वर्णं ? दिवैदिवे हन्तारं भङ्गुरावतम् ॥२॥

वि ज्योतिषा बृहतां मात्य अग्निर् आविर् विश्वानि कृणुते महित्वा ।

प्राद्वीर् मायास् सदते दुरैवाय शिशीते शृङ्गे रक्षसे विनिक्ष ॥३॥

अग्नी रक्षांसि सधति शुक्रशोचिर् अमर्त्यः ।

दत्त्वामम्

* * देहि * हिंस्र

* * पर्याह * * धैर्य अपि यातुधानाम्

* * यातुधानास्य हन्त्य *

* * फवाणि व किनोन्त्य *

* * मन्त्रवमानो * * शल्यमशनिभिर् *

* * विध * यातुधाना * बाहूप्रतिमध्वत् *

उत्वेदानी

* * पतन्त्र विद्धि सर्वं

उतालब्ध* * जातवेदो तोरमाणा जुष्टर् यातुधाना

* * * * वमिशाना मार क्षङ्कास् त्वम् इद-

* * वृश्च यातुधानो * * [नृच एनी

रन्ध्रयैनम्

* * अत्यभि * * * दम * *

आणी * शृणीष्व *

नम्याति पृष्टो विरमा शृणीहि वृश्च.

विध * ममिन ते जित * * * *

शफाको * वाक्स्वि विष्ट जनयन्तु रेभा

* * मनसाश शस्य .. विद्धि * यातुधानाम्

परा शृणीहि * यातुधाना पराग्रे

पुरोभिषा स्रदेवश्च * परामितप मोसजत *

शृणोतु [यातुधाना

वाचास्तेन सर्वं * मर्म विद्वस्थेति प्रमित

* * मृद्यत यातुधाना * * * शतनासि जिह्व

* * दा मापूर कव्याधो

यातुधाना

* * भरत वृश्चे

तस्या * * नृचक्षा *

* * * तितृप्सात् त्व * * विधि शर्मन्

पिबन्तु * मृद्यन्ताम्

परीणा.

* * अग्नि दधराद्

पदि * * अघरावस्थे पृष्ठा मघशंस * देहन्तु

शफाकज * पश्यामि यातुधाना

अविनि * ओषा

* * महस्व *

* वता

* कृणुते महित्वा

* * सहस्य दुरैवाश शृङ्ग * विरक्षे

अग्ने .

श्री ०.१.५.१३

श्री ०.५

*श्री प्रत्यक्षम् अविषा जातवेदो

श्री ०.८.०.१३ श्री १३ प्रति

श्री ० निम्मेन [५५] रक्षसो जहि

श्री ०.१.५.१६

श्री ०.१.५.१५

श्री ०.१.५

श्री १.१.१

श्री ८.४.१.३, ४, ५, ६-१०.०.

[१०.४.१.३, ४, ५, ६-१०]

श्री अविषां इव

*श्री वनो नैषां ५ वना वातः

श्री ५ वृषव *

*श्री ५ वनैव विषो

*श्री ५ विषवत्

*श्री ५ वा ... वृषा

*श्री ५ विष हीवतां तन्वा

श्री ८.४.१.१-१.८, २०, १५

शुचिः पावक ईक्षणः ॥४॥

अग्ने रक्षा यो अहसः प्रति घ्न देव रीपनः ।

नपिष्टैर् अजरो वृद्ध ॥५॥

ये ते शृङ्ग अजरो जातवेदस् तिरमहेती ब्रह्मसंशिते ।

ताभ्यां दुर्हादैर् अभिदासन्त किमीदिनं प्रत्यक्षं यातुधानं जातवेदो वि निक्ष्व ॥६॥

विषेण भङ्गुरावतस् सम् इन्द्रो रक्षसो वृद्ध ।

अग्ने शृङ्गण शोचिषा तपुरत्राभिर् अर्विभिः ॥७॥

प्रन्व अग्न मिथुना वृद्ध यातुधाना किमीदिना ।

सं त्वा शिषामि आयुष्य अदृक्चं विप्र मन्मभिः ॥८॥

प्रन्व अग्ने इरसा इरश शृणीहि विभ्वतः प्रति ।

यातुधानस्य रक्षसो बलं वि रुज वीर्यम् ॥९॥

सादान्वेयं प्र मृण रक्ष इन्द्र यातुधानं क्षीणैर् मूर्तैः ? ।

या तेषाम्ने मिथुना यातुधाना विष्वजो लुप्ता इरसा शयायाम् ? ॥१०॥

वृद्धस्पतिर् न [परि पातु पश्चाद् उतोत्तरस्माद् अघराद् अघायोः ।

इन्द्रः पुरस्ताद् उत मध्यतो नस् सखा सखिभ्यो वरिवः कृणोतु ॥११॥

॥क० ३॥

१६.९

इन्द्रासोमा तपतं रक्ष उज्जतं न्य अर्पयतं वृषणा तमोवृधः ।

परा शृणीतम् अजितो न्य बोधतं इतं नुर्देषां नि शिरीतम् अत्रिणः ॥१॥

इन्द्रासोमा सम् अघरासम् अग्न्य अघं

तपुर ययस्तु चरंर अनिवां इव ।

ब्रह्मविष कन्यादे धोरवकासे देवो घत्तम् अनवार्य किमीदिनं ॥२॥

इन्द्रासोमा दुष्कृतो वयं अन्तर् अनारम्भणे तमसि प्र विध्यतम् ।

अथैषां मातः पुनर् पश्य चर्चोदयत् तद् वाम् अस्तु संहसे मन्युमन्व

छवः ॥३॥

इन्द्रासोमा वतैयत विष्वत् परे अमितसैमिर् दिवो अहमहन्मभिः ।

तदुषेधेभिर् अजैरिमिर् अत्रिणो नि पशोनि विष्यतं यन्तु निस्स्वरम् ॥४॥

इन्द्रासोमा प्र इरतं विषो वधं सं पृथिव्या अघरासाय तर्हणम् ।

उत् तक्षत् स्वयं पवैतन्यो येन रक्षो वायुधानं निजुर्वेधः ॥५॥

इन्द्रासोमा परि वां भूतु विभ्वत इयं मतिः कस्याम्बेव धाजिना ।

वा वां दोषां परिदिबोमि मेधेवया ब्रह्मणि नृपती [इ]व हिन्वतम् ॥६॥

मति स्मरेवां [इ]वयद्भिर् एवैर् इतं दुष्टो रक्षसो भङ्गुरावतः ।

इन्द्रासोमा दुष्कृते मा दुर्वं भूत् वो मा कदाचिद् अभिदासति दुष्टः ॥७॥

वो मा पाकेन मन्त्रा खरन्तम् अभिषेधे अमृतैमिर् यचोमिः ।

आप इव काशिमा संशुमीता मन्त्रम् मन्त्रम् आस्त इन्द्र वक्ता ॥८॥

ये वाकासे विहरन्त एवैर् ये वा मद्रं वृष्यान्ति स्वधामिः ।

अहवे वा तान् मयदातु सोम आ वा दधातु निक्षेदे उपत्ये ॥९॥

वो वो रसं विष्वसि पिबो अग्रे यो अग्वावां यो यवां यस् तज्जनाम् ।

निषुस् स्तेमस् स्तेवक [इ] वन्नम् यत् अतु विष्वतां तन्वा तना च ॥१०॥

॥क० ४॥

१६.१०

परस् सो अस्तु तन्वा तना च विष्वः शृषिबीर् अघो अस्तु विभ्वाः ।

प्रति श्रुयन्तु यशो अग्नय देवा वो मा विषा विष्वसि यश च नक्तम् ॥१॥

शुचिधानं विक्रितुषे अनाव सन्व चासन्व च वधसी पश्यधाते ।

रमा *

प निम्नशनी ब्रह्मसंशिते

} * दुर्हादैस्तविमत किमीदिब * * * रुचक्ष.

विषेण * मरु इन्द्र

तपुरयेअभिर् *

* * शुचामि चमुह्य अदृक्च * मन्मभि

.. शृणीहि विभ्वत *

यातुधानस्य

यातुधानं क्षीणैर् मूर्तैः

* तवर्गे मिथुना यातुधानाम् * रतौ * *

} वृद्धस्पतिर् न इत्य एका

इन्द्रासोमा * * तन्जात न्यर्पयत वृषणा *

* शीह सदितो न्योहत * नर्देषा न्य *

इन्द्रासोमा * अर्धशीसम् * अघ

तपुर विष्यत् चरंर अत्रिवा *

ब्रह्मविषे अनवार्य *

इन्द्रासोमा दुष्कृतो वयं अन्तर् अनारम्भणे

{ अथैषां न्यात * * चर्चोदय * * वाम् अस्तु

{ ममिम् मन्त्रमश छवः [अस्यममि

इन्द्रासोमा वतैयत * * अक्षितैमिर् दिवो

तदु वेषेभिर् अजैरिमिर् * * पशोनि विष्यतं यज

{ निस्स्वरं

पवैतन्य यन * वृषधानं निजैवत

* * * प्रहिणोमि मेधमा

* स्मरेता * एभिर् अघ भङ्गुरावताः

* * * शुगम् * * * अपिकाचिदु दुष्टः

अतिष्ठे निभ्वतैमिर् *

... आशन् अस्ताशन *

... पूषवन्ति *

* * * वदति * * आराद् अराति * *

... दधान * * *

रिपु स्तेन

... अस्या निश्वा

* शुचिपति ...

* विक्रितुषे जानाय पचती पश्यधाते

१शौ वृजिनं हिनोति

तयोर् यत् सत्यं यतरद् ऋजीयस् तद् इत् सोमो अ[व]ति हन्त्य् आसत् ॥२॥
न वा उ सोमो वृजिनं शृणोतु [न] क्षत्रियं मिथुया धारयन्तम् ।
हन्ति रक्षो हन्त्य् आसद् वदन्तम् उभाव् इन्द्रस्य प्रसितौ शयाते ॥३॥
यदि वाहम् अनुतदेवो अस्मि मोघं वा देवां अप्यूहे अग्ने ।
किम् अस्मभ्यं जातवेदो हृणीषे द्रोघवाचस् ते निर्रेथं सचन्ताम् ॥४॥
अद्या मुरीय [यदि] यातुधानो अस्मि यदि वायुस् ततप पूरुषस्य ।
अद्या स वरिरे दशभिर् वि यूया यो मा मोघं यातुधानत्य् आह ॥५॥
यो मायातुं यातुधानत्य् आह यो वा रक्षाय् शुचिर् असीत्य् आह ।
इन्द्रसं ते हन्तु महता वधेन विश्वस्य जन्तोर् अधमस् पदीष्ट ॥६॥
प्र या जिगाति खगलेव नक्तम् अप द्रुह्यत् तन्वं गृहमाना ।
वधं अनन्तं अव सा पदीष्ट भ्रावाणो घ्नन्तु रक्षस उपव्दैः ॥७॥
वि तिष्ठध्वं मरुतो विश्व इप्सत शुभायत रक्षसस् सं पिनष्टन ।
वयो ये भूत्वा पतयन्ति नक्तभिर् ये वा रिपो दधिरे देवे अध्वरे ॥८॥
एत उ त्यं पतयन्ति श्वयातव इन्द्र दिप्सन्ति दिप्सवो अदाभ्यम् ।
शिशीते शक्रः पिशुनेभ्यो वधं नूनं सृजद् अशनिं यातुमद्भ्यः ॥९॥
प्र वतैय दिवो अदमानम् इन्द्र सोमशिते मघवन् सं शिशधि ।
प्राक्तो अपाक्तो अधराद् उदक्तो अभि जहि रक्षसः पर्वतेन ॥१०॥

॥का०५॥

शौ ८ ४ २१-२५

१६.११

१शौ अपोच्छन्तुः * किमीदिनः

इन्द्रो यातूनाम् अभवत् पराशरो हविर्मथीनाम् अभ्य् आविवासताम् ।
अभी[द्वि] उ शक्रः परशुर यथा वनं पाषेव भिन्दन् सत पतु रक्षसः ॥१॥
उलूकयातु शु[शु]लूकयातुं जहि श्वयातुम् उत कौकयातुम् ।
सुपर्णयातुम् उत गृध्रयातुं दशदेव प्र मृण रक्ष इन्द्र ॥२॥
मा नो रक्षो अभि नह यातुमावद अपोछन्तां मिथुना ये किमीदिनाम् ।
पृथिवी नः पार्थिवात् पात्व अंहसो अन्तरिक्षं दिव्यात् पात्व अस्मान् ॥३॥
इन्द्र जहि पुमांसं यातुधानम् उत स्त्रियं मायया शाशदानाम् ।
विप्रीवासो मूर्देवा ऋदन्तु मा ते दशन सूर्यम् उच्छरन्तम् ॥४॥
प्रति चक्ष्व वि चक्ष्वन्द्रश् च सोम जाग्रुतम् ।
रक्षोभ्यो वधम् अस्यतम् अशनिं यातुमद्भ्यः ॥५॥ ॥का०६॥ ॥अनु०२॥

शौ ८ ७ १-१०

१६.१२

१शौ देवेषिताद् अधि

या बभ्रवो याश च शुक्रा रोहिणीर् उत पृथनयः ।
असिक्तीः कृष्णा ओषधीस् सर्वा अच्छावदामसि ॥१॥
त्रायन्ताम् इमं पुरुषं यक्ष्माद् देवहिताद् अधि ।
यासां यौः पिता पृथिवी माता समुद्रो मूलं वीरुधां बभूव ॥२॥
आपो [अ]ग्रं दिव्या ओषधयः ।
तास् ते यक्ष्मम् एनस्यम् अङ्गादङ्गाद् अनीनशन ॥३॥
प्रस्तृणती स्वम्बिनीर् एकशुक्रः प्रतन्वतीर् ओषधीर् आ ववामि ।
अशुमतीः काण्डिनीर् या विशाखा ह्वयामि ते वीरुधो वैश्वदेवीर् उन्नाः
पुरुषजीवनीः ॥४॥

[भेषजम्]

१शौ मुखतौषधीरथो कृणोमि

शौ * * * ओषधीनहम्

१शौ मधुमतीमिह हुवे ऽस्मा

[अरिष्टतातये]

१शौ सहस्रनाम्नीर्

यद् वस् सहस् सहमाना वीर्यं यच्च च वो बलम् ।
तेनेमम् अस्माद् यक्ष्मात् पुरुषं मुखन्त्व ओषधीः ॥५॥
जीवलां नधारिषां जीवन्तीम् उत ।
अरुन्धतीम् उध्वर्त्यो पुष्पां मधुमती हुवे ॥६॥
इहा यन्तु प्रचेतसो मेदिनीर् वचसो मम ।
यथेम पारयामसि पुरुषं दुरिताद् अधि ॥७॥
अग्नेर् घासो अपां गर्भो या रोहन्ति पुनर्णवाः ।
ध्रुवास् सहस्रधाम्नीर् भेषजीस् सन्त्वा आश्रुताः ॥८॥

ब्रजिन

हन्त रिक्ष प्रसितौ शयते
* * अनुतेरो देवी * *
* हृदणीषे * ये अनुत *
* सुदैर् * अस्मै वस् * तदपि पौरुषस्य

मा * * * *

* तो वजीष्ट [गृहमाना]
* * जिघाण खगलेवि तिक्तम् * द्रुह्य *
वज्री अनन्ती,
* जिघ्रध्व * * अस्ति शृङ्गावतत * * बनिष्टन,
* * * * * य..
अत उन् ते * रवातव... अदान्या
* * पृशनेभ्यो . अशन यातुनध्वाः
इन्द्रस् . मघवो शौ *
परागतो आवागनो दधाद्

* याभूनाम् . . हविर्मथीनाम् * आविवासता
, भिन्द सृजेतु *
* * * श्वयातिम्
सुपर्णयातिस् इशेव . इन्द्र
अपोश्छत् * या *
, पार्थिवाश्, न्तरिक्षा..
पुमानो * * अत * मिथुना शासदाना
व्यप्रीवासो * सजत इश...
...जाग्रुत
, अस्थवस् अशन *
इति षोडशकाण्डे द्वितीयो सुवाकः ॥

* * * या , उक् पुण्यः

.. ओष्ठवदामसि

...पथि

यासा ,

, अनीनश

प्रस्तरणती स्तम्बिनीर् एकशुक्रः प्रतन्वतीर् .

...ह्वयामि

* जीवनीर्

...मुखत् ओषधी

य इहा यन्ति * * * *

अथैम...

, पुनर्णवः

ध्रुवस् * भेषजैस् * आश्रुता

शौ रक्षोनाशनी नास्ति

शौ ८ ७ ११-१६, १८, १९, १७, [२०, २१]

शौ शिवास्ते सन्वोषधी नास्ति
 शौ अपा * ज्येष्ठा नास्ति । अत्र च
 त्रायन्तामस्मिन् ग्रामे गाम्
 * शौ बभूव
 शौ मधो संभक्ता * * घृतमञ्ज
 दुहता *

शौ ता मा

शौ * * सं विजन्ते

शौ अतिमुक्तो

पव शौ

शौ वीरुधो विद्वभेपजीः नास्ति

शौ ८ ७ २२ पाययामसि

शौ २१ [अस्मा अवसे हुवे
 शौ सर्पा गन्धवा या विदुस् ता
 शौ २४

शौ २५१९

शौ २६२४

शौ २६१९

शौ ०५१९ ओषधी शर्म यच्छन्वा-

शौ २७

[श्रुताः

शौ २८ अथो दशशालाद्

अथकोल्वा उदकात्मान ओषधयः ।

व्य ऋषन्तु दुरितं तीक्ष्णशृङ्गव्यः ॥९॥

उन्मुञ्चन्तीर् वि[व]रुणा उग्रा या वि[ष]दूषणीः ।

अथो बलासनाशनी रक्षोनाशनी* कृत्यादूषणीश् च यास् ता इहा यन्त्व
 ओषधीः ॥१०॥ ॥का०१॥

१६१३

शिवास् ते सन्त्व ओषधीर् अपक्रीतास् सद्दीपसीर् वीरुधो या अभिष्टुता ।

अपां सरस्वती ज्येष्ठा त्रायन्ताम् अस्माकं गाम् अश्वं पुरुषं पशुम् ॥१॥

मधुमन् मूलं मधुमद् अग्रम् आसां मधुमन् मध्य वीरुधां बलेन ? ।

मधुमत् पर्णं मधुमत् पुष्पम् आसां मधोस् संभृता अमृतस्य भक्षो घृतमद्
 दुहन्ते गोपुरोगवम् ॥२॥

यावती* कियतीश् चेमा* पृथिव्याम् अध्व ओषधीः ।

ता नस् सद्वज्रपण्यो मृत्योर् मुञ्चन्त्व अहसः ॥३॥

वैयाघ्रो मणिर् वीरुधां त्रायमाणो ऽभिशस्तिपा ।

अमीवास सर्वा रक्षांस्य अप हन्त्व अधि दूरम् अस्मत् ॥४॥

सिद्धस्येव स्तनयोर् ओषधीनाम् ? अग्नेर् इव विजन्त आभृताभ्यः ।

गवां यक्ष्म* पुरुषाणां वीरुद्भिर् जनभ्यो ? नाव्या एतु क्षोत्याः ॥५॥

मुमुक्षाना ओषधयो अग्नेर् वैश्वानराद् अधि ।

भूमि सतन्वतीर् इत यासां राजा वनस्पतिः ॥६॥

याश् चाह वेद् वीरुधो याश् च पश्यामि चक्षुषा ।

अज्ञाता जानीमश् च या यासु विन्न च सभृतम् ॥७॥

सर्वास समग्रा ओषधीर् बोधन्तु वचसो मम ।

[यथेम पारयामसि पुरुष दुरिताद् अधि] ॥८॥

या रोहन्त्य आङ्गिरसी* पर्वतेषु समेषु च ।

वीरुधो विश्वभेपजीस् ता न* पयस्वतीश् शिवा ओषधीस् सन्तु शं
 हुदे ॥९॥

अश्वत्यो दभो वीरुधां सोमो राजामृतं हविः ।

वीहिर् यवश् च भेपजो दिवस् पुत्राव् अमर्त्यौ ॥१०॥

उज् जिहीध्व स्तनयत्प अभिक्न्दत्प ओषधीः ।

यदा व* पृश्निमातर* पर्जन्यो रेतसावति ॥११॥ ॥का०२॥

१६१४

तस्यामृतस्येमं बले पुरुषं फलयामसि ? ।

अथो कृणोमि भेषजं यथासच् छतद्वायनः ॥१॥

घराहो वेद् वीरुध मकुलो वेद् भेपजीम् ।

गन्धर्वास् सर्पा या विदुस् ता इहा यन्त्व ओषधीः ॥२॥

यास् सुपर्णा आङ्गिरसीर् दिव्या या रघटो विदुः ।

वयांसि हंसा या विदुर् याश् च सर्वे पतत्रिणः ।

मृगा या विदुर् ओषधीस् ता अस्मा अवसे हुवे ॥३॥

यावतीनाम् ओषधीनां गाव* प्रादन्त्य अन्व्या यावतीनाम् अजावयः ।

तावतीर् विश्वभेपजीर् आ भराभि त्वाम् अभि ॥४॥

यावतीषु मनुष्या भेषजं मिषजो विदुः ।

तावतीस् तुभ्यम् आभृताश् शर्म यच्छन्त्व ओषधीः ॥५॥

पुष्पवती* प्रसूमती* फलिनीर् अफला उत ।

समातर इव दुहाम् अस्मा अरिष्टतातये ॥६॥

उ[त्] त्वाहोर् पञ्चशालाद् उ[त्] त्वा दशशालाद् उत ।

अथकोल्वा उदकात्मानम् *

वर्षन्त * * शृङ्गव्या

* नाशिनी * * * य.
 अपधी.

अपक्रीयता.

अपा

* * * अग्रम् आम

* * * आस

* केतीश्

व्याघ्रो * वीरुधा * मिशस्तिपास्
 अस्मात्* स्तनिदोर् वृजन्त्व अमृतस्य
 नाव्या यति क्षोत्या

मसुदाना * अग्ने

भूम्योस् * अथो

* जानीमणि यासि विहमि *
 ओषधी त्वाभृतु

* रोहत्य समीषु *

* विश्वभेपजी * नो मयस्वतीश्

* भर्षो वीरुध

वीहिर् यवस्य भेपजो अमृत्युम्

* जीश्रव * अभिक्न्दत्प *

* * पृश्निमातरः

छताहायना

अराहो भेषजीर्

या सुपर्णाङ्गिरसीर् वधयो *
 विदु

* * वनिर* ताराम् * *

अग्रनयो * *

तावती इति

* * आभृताश्

* प्रसूमतः

ममातरैव..

* त्वाहारिष

शौ अथो यमस्य * विश्वस्माद्
[देवकिलिखपात्

उ[त्] त्वा यमस्य पञ्चीनाद् ओषधीभिर् अपीपरम् ॥७॥ ॥का०३॥

१६.१५

शौ १०.४ १

शौ २११ पुरुषस्य वार
शौ २१२५ (वार उग्रम्)

शौ ४ अरंघुषो

शौ वार उग्रम्

शौ ३

शौ वार उग्रम्

शौ ५ कसर्णील

शौ ६

शौ ७

शौ ८

शौ ९

शौ १० उभयोः स्वजस्य च

शौ १० ४ ११-२०

शौ पश्चा

शौ खनति

शौ खनति

शौ मे ऽहिम् अरन्धयन्

[पृदाकु च पृदाकम्

शौ इन्द्रो मे ऽहिम् अरन्धयत्

शौ स्वयं

शौ तेषाम् उ

शौ १० ४.२१

इन्द्रस्य प्रथमो रथो देवानाम् अपरो रथो वरुणस्य तृतीय इत् ।

अहीनाम् अपमा रथस् स्थाणुम् आरद् अथार्षत् ॥१॥

दभेश् शोचिस् तरुणकम् अश्वस्य वारः पुरुषस्य वारः ।

रथस्य बन्धुरम् अहीनाम् अरसं विषं वार इद् उग्रम् ॥२॥

उदाङ्घ्रको ? [निम्]ज्योन्मज्य पुनर् अग्रवीत् ।

उदप्लुतम् इव दार्व अहीनाम् अरसं विषं वार इद् उग्रम् ॥३॥

अव श्वेत पदा जहि पूर्वैण चापरेण च ।

उदप्लुतम् इव दार्व अहीनाम् अरसं विषं वार इद् उग्रम् ॥४॥

पैदो हन्ति कषर्णीलं ? पैदश् श्वित्रम् उतासितम् ।

पैदो रथय्यांश् शिरस् सं विभेद पृदाकाः ॥५॥

पैद प्रदि प्रथमो ऽनु त्वा वयम् एमसि ।

अहीन् [व्य अ]स्यतात् पथो येन सा वयम् एमसि ॥६॥

इदं पैदो अजायतेदम् अस्य परायणम् ।

इमान् अर्षतः पदाहिह्न्यो वाजिनीवतः ॥७॥

संयते न वि ष्परद् व्यासं न सं यमत् ।

अस्मिन् क्षेत्रे द्वाव् अही स्त्री च पुमांश् च ताव् उभाव् अरसा ॥८॥

अरसास इहादयो ये अन्ति ये च दूरके ।

घनेन हन्मि वृश्चिकम् अहिं दृण्डेनगतम् ॥९॥

अघाश्वस्येवं भेषजम् उभयो[र्] वृश्चिकस्य च ।

इन्द्रो मे ऽहिम् अघायन्तम् अहिं पैदो अरन्धयत् ॥१०॥ ॥का०४॥

१६.१६

पैदस्य मन्महे वयं स्थिरस्य स्थिरधास्य ।

इमे पश्चात् पृदाकवः प्रदीध्यत आसने ॥१॥

नष्टासवो नष्टविषा हता इन्द्रेण वज्रिणा ।

जघानेन्द्रो जघ्निमा वयम् ॥२॥

हतास् तिरश्चिराजयो निपिष्टासः पृदाकवः ।

द्विं करिक्तं श्वित्रं दभेश् अस्मिन् जहि ॥३॥

कैरातिका कुमारिका सका खनतु भेषजम् ।

हिरण्ययीभिर् अश्विभिर् गिरीणाम् उप सातुषु ॥४॥

आयम् अगन् युवा भिषक् वृश्चिहापराजितः ।

स वै स्वजस्य जम्भेन उभयोर् वृश्चिकस्य च ॥५॥

इन्द्रो मे ऽहीन् अजम्भयन् मित्रश् च वरुणश् च ।

वातापज्ज्योभा ॥६॥

पैदो मे ऽहीन् अजम्भयत् पृदाकूश् च पृदाकवः ।

हतास् ? तिरश्चिराजि कसर्णीलं दशोनसिम् ॥७॥

इन्द्रो जघान प्रथमं जनितारम् अहे तव ।

तेषां वस् लह्यमाणानां कस् स्वित् तेषाम् असद् रसः ॥८॥

स हि शीर्षाण्य् अग्रभं पौञ्जिष्ठ इव कर्वरम् ।

सिन्धोर् मध्यं परेत्य व्य अनिजम् अहेर् विषम् ॥९॥

अहीनां सर्वेषां विषं परा वहन्तु सिन्धवः ।

हतास् तिरश्चिराजयो निपिष्टासः पृदाकवः ॥१०॥ ॥का०५॥

१६.१७

ओषधीनाम् अहं वृण उर्वरीर् इव साधुया ।

नयाम्य् अवतीर् इवाहे निरेतु ते विषम् ॥१॥

* रथमथो विक्

* उपमा आरर् अथारिषत्

* बन्धुर्व

उत्प्लुतम् * दाव्

* श्वेतु परा

उतप्लुतम्

. विषम् उदासितम्

पैपैदो रथवृहा * स पिबेत् प्रजाकुम्

* पेहि * न

अहिं स्थिता * वयम् अस्माद् * *

* पैद अजायत इदम् * *

इमान् अर्षर् परा ह्वरनयो *

* * * वसतर् वयात्

* * * * पुमांसत् था * *

अरसान् याहयो * न्ती

* हन्वि * अह *

अघास्येद

* माहम् * अह * अरन्धयत्

* मस्तवे * स्थिरश्च *

* * प्रदाकवः प्रदीध्यतासते

नष्टासो नष्टाहविषा .

* जघनिमा *

निविष्टासः *

द्रव्य कनिक्त्र विज

अी * * सखा * *

हिरण्येभिर् अभिद् * * साधिषु

अयम् अगन् इवा * वृणि°

. . जम्भयन् .

अजम्भय

अजम्भय प्रदाकूश् * प्रदाकवः

* थिरश्चिराजी कुशिबील नशोनशीम्

इन्द्र .

* * कस्य त्वयाम् * रूषा

* * शीर्षेण्य् * सौवृदीव *

* * परेव .

* * विरं

* तिरश्चिराजयो निविष्टासः प्रदाकव

. ऊर्वरीर् साधुया

* अवतीर् इवा अहे * * *

शौ २२

शौ ऐतु ते विषम्

शौ २५

शौ नारित

शौ २३ । शौ ये अत्सुजा

शौ बहुधा महान्ति

शौ २४

शौ ते पदम्

शौ २६

शौ अग्निरविषम् अहेर निर अया-

एवं शौ [त सोमो निर अणयीत्

शौ ८ ९ १-१०

एव शौ

शौ यानि ग्रीणि विद्युन्ति *

शौ माया ह

एव शौ

शौ सन्ति

शौ कश्यपेमे

शौ यतिषा सखिभ्यः

एव शौ

शौ अप्राणैति

शौ कतिषा विदुग्धान्...धाम

यद् अग्नौ सूर्ये विषं पृथिव्याम् ओषधीषु यत् ।

कान्दाविषं कनक्तकं निर ऐत्व ऐतु ते अहे ॥२॥

अङ्गादङ्गात् प्र च्यावय हृदयं परि वर्जय ।

अधा विषस्य यत् तेजो अवाचीनं तद् एतु ते ॥३॥

अग्ने त्रायस्व द्विपदं नयेम पुनर् धेहि जीवसे जातवेदः ।

मा ते द्वेडांसि दुरिताव गन्मादिर वधीद् द्विषतः पुरुषं नः ॥४॥

ये अग्निजा ओषधिजा अहीनां ये अभ्रजा विद्युत आवभूयुः ।

येषां जातानि बहुधा बहूनि तेभ्यस् सपेभ्यो नमसा विधेम ॥५॥

तौदी नामांसि कन्या वृताची नाम वा अंसि ।

अधस्पदेन ते पदोर् आ ददे विषदूषणम् ॥६॥

अरे [अ]भूद् विषम् अरौद् विषं विषम् अप्राग् अपि ।

असिर् अद्वेर् निर अधाद् विष सोमो निर अणयीद् विषम् ।

[दंष्टारम् अन्व अगाद् विषम्] अद्विर् अमृत ॥७॥ ॥का० ३॥ ॥अनु० ३॥

१६.१८

कुतस् तौ जातौ कतमस् सो अर्थः*

कस्माल् लोकात् कतमस्याः पृथिव्याः ।

वत्सो विराजस् सलिलाद् उद् ऐतां

तौ त्वा पृच्छामि कतरेण दुग्धा ? ॥१॥

यो [अ]कन्दयत् सलिले महित्वा योनिं कृत्वा त्रिभुजं शायानः ।

वत्सः कामदुघो विराजस् [स] गुद्धा चक्रे तन्वः पराचैः ॥२॥

यानि चत्वारि बृहन्ति येषां चतुर्थं [वियु]नक्तु वाचम् ।

ब्रह्मेनद् विद्यात् तपसा विपश्चिद् यस्मिन् एकं [युज्यते यस्मिन् पक्रम] ॥३॥

बृहत् परि सामानि पद्यात् पञ्चाधि निर्मिता ।

बृहद् बृहत्या निर्मितं कुतो ऽपि ? बृहती मिता ॥४॥

बृहती परि मात्राया मातुर् मात्राधि निर्मिता ।

माया हि जज्ञे मायाया मायाया मातली परि ॥५॥

वैद्वानरस्य प्रतिमोपरि योर् यावद् रोदसी विषबाधे अग्निः ।

ततश् पद्याद् आसुतो यन्तु स्तोमा उद् इतो यन्त्य अभि वष्टम् अह्नः ॥६॥

पद त्वा पृच्छामि ऋषयः कश्यपेवं त्वं [हि] युक्तं युयुक्षे योग्यं च ।

विराजम् आहुर् ब्रह्मणः पितरं तां नो वि क्षेप् ऋतुधा सखिभ्यः ॥७॥

यां प्रच्युताम् अनु यक्षाः प्रच्यवन्त [उपतिष्ठन्त] उपतिष्ठमानाम् ।

यस्या व्रते प्रसवे [य]क्षम् एजति स विराद् ऋषयः परमे व्योमन् ॥८॥

साम्राणेतु प्राणेन प्राणतीनां विराद् स्वराजम् अभ्य पति पश्चात् ।

विश्व मृशन्तीम् अभिरूपां विराज पश्यन्ति त्वे न त्वे पश्यन्त्य एनाम् ॥९॥

को विराजो भित्युतवं प्र वेद क ऋतू क उ कल्पम् अस्याः ।

क्रमन् को [अ]स्या बहुधा विदुग्धान् को [अ]स्या धामानि कतिषा

व्युष्टीः ॥१०॥ ॥का० १॥

१६.१९

इयम् एवं सां यां प्रथमां व्यौच्छत्

सांस्व अन्तश् चरति प्रविष्टा ।

वधूर् जिगाय नवगञ्जं जनित्रो

महान्तो अस्यां महिमानो अन्तः ॥१॥

छन्दःपक्षे उपसा पेपिशाने समानं योनिम् अनु सं चरेते ।

सूर्यपत्नी सं चरतः प्रजानती केतुमती अजरे भूरितेसा ॥२॥

उपधीषु *

* कनिक्तद एतु * वही

* बृदयो *

.. दर् *

* * विषद्

* * * गन्य अद्विर् * * पोश्च *

* * * अहिना * * विद्युतावभूयुः

तासां सपेभ्यो *

विषदूषण

* * * अरो * * अप्राग् *

* हेन् निद् * विश * अनुग्नेः * द्विषम्

अहीर् अमृत.

कतरस्याः *

वत्सो ईता

दत्त * * * दृष्ट्वा

माहित्वा योनिं * त्वभिज शायानं

वत्सा कामधुगो विराजो अहा * तस्याः पराचैः

चतुर्थी * *

ब्राह्मेनतु

. षष्ठ * निर्मिताः

. तु * मित

* प्रथमोपरि रपनाधि ह्यग्ने

* * आभिचो

शश्व त पृश्छमि योक्ष *

पित्र तोन् * * धेहि वतदा सिधिभ्य

प्रच्युवन्त्य उभितिष्ठमाना

तस्या व्रजे सा

सम्राणेतु प्राण * * सुरात्तन् * एतु *

* विभिभन्तीम् अहिरूपा * * ते * * पश्यन्त्य *

. क्रतू कौ *

किमान विदुग्धा ..

व्यासि

व्यौच्छत्

सांस्वन्तश् चरति *

महोता अस्या महिमान हन्त

* पुसाह * समानी

* * चरति.

शौ १३ तै मै का
१यव शौ
शौ १८ तै २ मै का
१शौ आभरन्तीम्
शौ १५ तै ४ मै का

शौ १६

शौ १७

शौ १८

१शौ नास्ति

शौ २१

शौ २२

शौ ८ १.१४

शौ २३

शौ २५ किमु धाम
शौ यक्षं
शौ २६ एक धामिकं
शौ यक्षं

शौ ११.४ १

शौ २

शौ ४ १

शौ ३ १५

शौ ३ १

शौ ४ १५

[पृथिवीं महीम्

शौ ५ * अभयवर्षीद् वर्षेण

शौ ६ १ 'शौ कोशेषु अभिवृष्णवा

[अपि

शौ ८ ११

शौ ८ ११५

शौ ७

शौ ९ १ 'शौ यो ते

शौ १० प्रजा अनु वस्ते

ऋतस्य पन्थाम् अनु तिस्र आगुस् त्रयो घर्मा अनु रेत आगुः ।
प्रजाम् एका जित्वत्य ऊर्जम् एका राष्ट्रम् एका रक्षति देवयुनाम् ॥३॥
अग्नीषोमाव् अदधुर् या तुरीयासीद् यक्षस्य पक्षाव् ऋषयः कल्पयन्तः ।
गायत्रीं त्रिष्टुभं जगतीम् अनुष्टुभं बृहदकीं यजमानाय स्वर् आभरन्तः ॥४॥
पञ्च व्युष्टीर् अनु पञ्च दौदा गां पञ्चनासीं ऋतवो ऽनु पञ्च ।
पञ्च विशाः पञ्चदशेन कलसात् तां एकमूर्ध्नीं अभि लोकम् एकम् ॥५॥
षड् जाता भूता प्रथमजा ऋतस्य षड् उ सामानि षडहं वहन्ति ।
षड्योगं सीरम् अनु साम[साम] षड् आहुर् यावापृथिवीष षड् उर्वीः ॥६॥
षड् आहुर् शीतान् षड् [उ] मास उष्णान् ऋतुं नो ब्रूत यतमो ऽतिरिक्तः ।
सप्त सुपर्णाः कवयो नि षेडु[स] सप्त छन्दास्त्वं अनु सप्त दीक्षाः ॥७॥
सप्त होमास् समिधो नु सप्त मधूनि सप्त ऋतवो नु सप्त ।
सप्ताज्यानि परि भूतम् आयन् सप्त होता ऋतुष्या यजन्ति ।
तास् सप्तगृध्रा इति शुश्रवाहम् ॥८॥
अष्टौ धामानि प्रथमजा ऋतस्याष्टेन्द्र ऋत्विजो देव्या ये ।
अष्टयोनिर् अदितिर् अष्टपुत्राष्टमी रात्रिम् अभि हव्यम् एति ॥९॥
इत्थं श्रेयो मन्यमानेदम् आगमं युष्माक सख्ये अहम् अस्मि शेवा ।
समानजन्मा क्रतुर् अस्तु नथ शिवस् स नस् सर्वास सं चरति प्रजानन् ॥
॥१०॥ ॥का०१॥

१६.२०

केवलीन्द्राय दुडुहे हि गृष्टिर् वशं पीयूषं प्रथमं दुहाना ।
अथातप्येयस् चतु[र]थ चतुर्धा देवान् मनुष्यान् असुरान् अधर्षन् ॥१॥
अष्टेन्द्रस्य षड् यमस्य ऋषीणां सप्त सत्तथा ।
अपो मनुष्यान् ओषधीस् तान् उ पञ्चानु सेचिरे ॥२॥
को नु गौः क एकऋषिः किम् उ साम का आशिषः ।
यक्षं पृथिव्याम् एकवृद् एकऋतुः कतमो नु सः ॥३॥
एको गौर् एक एकऋषिर् एकं सामैकधाशिषः ।
यक्षं पृथिव्याम् एकवृद् एकऋतुर् नाति रिच्यते ॥४॥ ॥का०३॥

१६२१

प्राणाय नमो यस्य सर्वम् इदं वशे ।
यो भूतस् सर्वस्येश्वरो यस्मिन् सर्वं प्रतिष्ठितम् ॥१॥
नमस् ते प्राण क्रन्दाय नमस् ते स्तनयित्नेवे ।
नमस् ते ऽस्तु विद्युते नमस् ते प्राण वर्षते ॥२॥
यत् प्राण ऋताव् आगते अभिक्रन्दत्य ओषधीः ।
प्र वीयन्ते गर्मान् दधते अयो बह्वीर् वि जायन्ते ॥३॥
यत् प्राण[स] स्तयितुनाभिक्रन्दत्य ओषधीः ।
सर्वं तदा प्र मोदते यद् उ किं च भूम्याम् अधि ॥४॥
यदा प्राणो अभ्यक्रन्दीद् वर्षेण स्तनयितुना ।
पशवस् तत् प्र मोदन्ते महो वै नो भविष्यति ॥५॥
अभिवृष्टा ओषधयः प्राणेन सम् अवादिर्न ।
आयुर् वै नः प्राचीचरस् सर्वो नस् सुरभीर् अकः ॥६॥
नमस् ते [प्राण] प्राणते नमो [अ]स्त्वं अपानते ।
प्रतीचीनाय ते नमः पराचीनाय ते नमस् सर्वस्यै त इदं नमः ॥७॥
नमस् ते [अ]स्त्वं आयते नमो [अ]स्तु परायते ।
नमस् ते प्राण तिष्ठत आसीनायोत ते नमः ॥८॥
या ते प्राण प्रिया तनू या ते प्राण प्रेयसी ।
अथो [य]द् भेषजं तव तस्य नो धेहि जीवसे ॥९॥
प्राणः प्रजा अनूपास्ते पिता पुत्रम् इव प्रियम् ।

*** तिस्र माहुस् रेत *
* एका जित्वत्य रक्षतु देवयुनां
अग्निष्टोमं शुषीं शुषीं शुषींसीद् * पक्षाम् *
गायत्रीं त्रिष्टुभं जगतीम् * बृहदकीर् *
गां पञ्चनासीं * नु पञ्च [आभरन्ता
एकमूर्ध्नीर् लोकं एता
प्रथमजन्तस्य * उस् * षड् *
शीम् अर् ऊर्वा
अो * * शीता उष्णान् ऋतु चरित्तः
दीक्षा
* * * न * वधुर्
सप्तज्यायां पुरुहूतगाय * * क्रतुद *
* * * अस्त्वश्रवाहम्
प्रथमजन्तस्याष्टेन्द्र * * * वै
* अजतर् अष्टपुत्रा अष्टमीं * अपि *
* * गन्धमानेत्तम् आग , शेवा
अर्वाम् * * *

केवली इन्द्राय दधुर् ये गृष्टि वशे * * * दुहानां
अथातप्येयस् चतुर्धा देवान् मनुष्यान् असुरान् अधर्षन् .

ओषधीन् तानि पञ्चानि सेचिरे
का न * * * यकः ...
* * * एकमज् एकवृद् * न श
* * * यक्षैकः ऋषिर् * *
* * * एकमज् एकवृद् * *

*** विदते
क्रन्दस्त्वं *
* * * गर्भं जायते
* * * स्तनयितुना अभिक्रन्दस्त्वं *
* * * ददात् * मोदते * अ , अधि

पशव प्रस्यद् भविष्यति
अभिवृष्टा... अवादिर्
* * * न प्राचीचरत् सर्वानुरभीर् अक

च * *

तन्

प्राण प्रजान्पस्ते

प्राणो ह सर्वस्येश्वरो यच्च च प्राणति यच्च च न ॥१०॥ ॥का०४॥

श्लो ११ ४ ११-२०

१६.२२

श्लो * * प्राणस्तकमा

प्राणो मृत्युः प्राणो अमृतं प्राणं देवा उपासते ।
प्राणो ह सत्यवादिनम् उत्तमे लोक आ दधत् ॥१॥
प्राणो विराट् प्राणो देही प्राणं सर्व उपासते ।
प्राणो ऽग्निश् चन्द्रमास् सूर्यः प्राणम् आहुः प्रजापतिम् ॥२॥
प्राणापानौ व्रीहियवाव् अनड्वान् प्राण उच्यते ।
यव ह प्राण आहितो ऽपानो व्रीहिर् उच्यते ॥३॥
अपानति प्राणति पुरुषो गर्भे अन्तरा ।

उत्तमो लोका *
प्राणो सर्वम् *

श्लो प्राणो ह सूर्यचन्द्रमाः

पानो व्रीह्याव् उच्यते
यवे * प्राणाहितो * व्रीहि *
अन्त

श्लो यदा त्वं प्राण जिवस्वयं स
[जायते पुन

या वा त्वं प्राण जिवस्वः स दम्ब वायसे त्वत् ? ॥४॥

श्लो सर्वं प्रतिष्ठितम्

प्राणम् आहुर् मातरिद्वान् वातो ह प्राण उच्यते ।
प्राणे [ह] भूतं भव्यं च प्राणे सर्वे समा[हि]तम् ॥५॥

श्लो मनुष्यजा उत

आथर्वणीर् आङ्गिरसीर् देवीर् मनुष्याश् च याः ।

श्लो ओषधयः प्र जायन्ते

सर्वोः प्र मोदन्स् ओषधीर् यदा त्वं प्राण जिवस्वसि ॥६॥

श्लो प्र जायन्ते

यदा प्राणो अभ्यवर्षाद् वर्षेण पृथिवीं महीम् ।

श्लो सर्वे तस्मै

ओषधयः प्र मोदन्ते [अ]थो याः काश् च वीरुधः ॥७॥

यस् तै प्राणेदं वेद यस्मिन् चासि प्रतिष्ठितः ।

पवा तस्मै बलिं हरान् अमुष्मिन् लोक उत्तमे ॥८॥

यदा प्राण बलिहृतस् तुभ्यं सर्वोः प्रजा इमाः ।

सर्वे अस्मै बलिं हरान् यस् त्वा शुश्राव सुश्रवाः ॥९॥

अन्तरं गर्भेश् चरति देवतास्व आभूतो भूतस् स उ जायते पुनः ।

स भूतं भव्यं भुवनं भविष्यत् पिता पुत्रं प्र विवेशा राचीमिः ॥१०॥

॥का०५॥

श्लो ११ ४ २१-२६

१६.२३

श्लो उच्चरन्

एकं पादं नोत्खिदति सलिलाद् धंस उत्पतन् ।

श्लो यदङ्ग स

यदि स तम् उत्खिदे[न्] नैवाद्य न श्वस् स्यात् ।

श्लो न व्युच्छेत् कदा चन

न रात्री नाहस् स्यान् न प्रज्ञातं तु किं चन ॥१॥

श्लो कतमः स केतुः

अष्टाक्षरं वर्तते एकमि सहस्राक्षरं प्र पुरो नि पश्चात् ।

श्लो विश्वस्य चेष्टतः

अर्धेन विश्वं भुवनं जजान यद् अस्यार्धं किम् उ तस्य केतुः ॥२॥

यो [अ]स्य विश्वजन्मन ईशो सर्वस्य चेष्टतः ।

अन्येषु क्षिप्रधन्वने तस्मै प्राण नमो ऽस्तु ते ॥३॥

यो [अ]स्य सर्वजन्मन ईशो विश्वस्य चेष्टतः ।

अतन्द्रो ब्रह्मणा धीरः प्राणो माम् अभि रक्षतु ॥४॥

ऊर्ध्वस् स्वप्नेषु जागर नतु तिर्यङ् नि पद्यते ।

न सुप्तम् अस्य सुप्तेष्व् अनु शुश्राव कश् चन ॥५॥

प्राण मा मत् पर्यावृतो न मद् अन्यो भविष्यसि ।

अपां गर्भम् इव जीवसे प्राण बन्धामि त्वा मयि ॥६॥ ॥का०६॥ ॥अनु०४॥

अस उत्पद्यन्
इम * * * अहैवाच्यनः च्यो
न रात्रीन् नहस्याहः प्रज्ञा * कि *
* वर्ततेक * * * सदो * * *
अर्धेनि * * * एतस्यार्धं
* * * जन्मनि ईशि * चेष्टित
* धन्वते
य * जन्मनि चेष्टित

विययु ननुप पद्यते
नत् सतस्य स्तेष्व् अन मत्वाव * *
* * वत् वेद * *

श्लो ११.४.१-३,५,४,६,८,

[७,९,१०

१६.२४

साहस्रस् त्वेष ऋषभः पयस्वान् विश्वा रूपाणि वक्षणासु बिभ्रत् ।
मद्रं दात्रि यजमानाय शिक्षन् बार्हस्पत्य उस्त्रियस् तन्तुम् आतान् ॥१॥
अपां यो अग्रे प्रतिमा बभूव प्रभूस् सर्वस्मै पृथिवीव देवी ।
पिता वत्सानां पतिर् अघ्न्यानां साहस्रे पोषे अपि नः कृणोतु ॥२॥
पुमान् अन्तर्वान् स्थविरः पयस्वा[न्] वसोः कवन्धम् ऋषभो बिभर्ति ।
तम् इन्द्राय पथिभिर् देवयानैर् हुतम् अग्निर् वहतु जातवेदाः ॥३॥
देवानां भाग उपनाह एषो ऽपां रस ओषधीनां घृतस्य ।

सहस्रस् .. वक्षणासि *
शिक्ष * वषियस् * आतान्
* * अग्रे, पृथिवीम *
अघ्नान सहस्रे
ऋषवो पिवन्ति
त्वम् * वैथिभिर् * वेद
* * मपानाहो * रसीर् * *

शौ एति

शौ अनेनाजयद् धावापृथिवी उभे
 'शौ प्रतीवर्तः प्रतिसरः [इमे
 शौ विमृधो वशी.. सर्वत.

शौ ते मे देवा. प्रतिसरैरजन्तु
 शौ उत्तमं ब्रह्मणस्पतिं नास्ति
 शौ यथापूर्वम्

शौ सूर्यं हव दिवम्

'शौ उत नास्ति
 'शौ याः कृत्या
 एव शौ
 'शौ अस्मै

शौ ८ ५ ११-७, १९-२२

'शौ प्रतिस्पाशनम् अन्तितम्

'शौ अथो सपत्नकरीनो

शौ असृजत, त्वा

शौ देवा अकृण्वत

'शौ ओजस्वान्

'शौ इन्द्रासपत्न

शौ तन्मे यथासानि

'शौ आ माहश्च
 शौ इमं मेथिम्

शौ २२'९ नास्ति
 'शौ सर्वतो

शौ ८ ८ १

[वीर्यवान्] सपत्नहा शूरीरः परिपाणस् सुमङ्गलः ॥१॥
 अयं मणिस् सपत्नहा सुवीरस् सहस्वान् वाजी सहमान उग्रः ।
 प्रत्यक् कृत्या दूषयन् पतु वीरः ॥२॥
 अनेनेन्द्रो मणिना वृत्रम् अहन् अनेनासुरान् पराभावयन् मनीषी ।
 अनन द्यावापृथिवी उभे अजयद् अनेनाजयत् प्रदिशश् चतस्रः ॥३॥
 अयं स्नाक्त्यो मणिः प्रतीवर्धतुम् ? प्रतिसरः ।
 ओजस्वान् विमृधो मणिस् सो [अ]स्नान् पातु विश्वतः ॥४॥
 तद् अग्निर् आह तद् उ सोम आह बृहस्पतिस् सविता तद् इन्द्रः ।
 ते ते देवाः पुरोहिताः प्रतीचीः कृत्याः प्रतिसरेणाजन्तु ॥५॥
 अन्तर् दधे द्यावापृथिवी उताहर् उत सूर्यम् उत्तमं ब्रह्मणस् पतिम् ।
 ते ते देवाः पुरोहिताः प्रतीचीः कृत्याः प्रतिसरेणाजन्तु ॥६॥
 ये स्नाक्त्यं मणिं जना वर्माणि कृण्वते ।
 सूर्यो दिवम् इवाह्व्य वि कृत्या बाधते वशी ॥७॥
 स्नाक्त्येन मणिन ऋषिणव मनीषिणा ।
 अजैषं सर्वाः पृतना वि मृधो हन्मि रक्षसः ॥८॥
 याः कृत्या [आ]क्लिरीयाः याः कृत्या आसुरीर् उत ।
 कृत्या यास् स्वयंकृता या उ चान्येभिर् आभृताः ।
 उभयीस् ताः परा यन्तु परावतो नवति नाव्या अति ॥९॥
 अस्मिन् मणिं वर्मे बध्नुतु देवा इन्द्रो विष्णुस् सविता रुद्रो अग्निः ।
 प्रजापतिः परमेष्ठी विराड् वैश्वानर ऋषयश् च सर्वे ॥१०॥ ॥का०॥४॥

१६ २८

उत्तमो [अ]स्य ओषधीनाम् अनङ्गवान् जगताम् इव व्याघ्रश् श्वपदाम् इव ।
 यम् पेच्छामाविदाम तं प्रतिस्पाशनम् अनुवन् ॥१॥
 स इद् व्याघ्रो भवत्य् अथो सिंहो अथो वृषा ।
 सर्वा दिशो वि राजति यो विभर्तीम मणिम् ॥२॥
 नैनं प्लन्त्य् अप्सरसो न गन्धर्वो न मर्त्याः ।
 सर्वा दिशो वि राजति यो विभर्तीम मणिम् ॥३॥
 कश्यपस् त्वाम् असृजत् कश्यपस् त्वां सम् परयत् ।
 अभिमस् त्वेन्द्रो मानुषे बिभ्रत् संश्रेणि उजयत् ।
 मणिं सहस्रवीर्यं वर्मे देवा अबध्नत ॥४॥
 यस् त्वा कृत्याभिर् यस् त्वा दीक्षाभिर् यश्चै [यस् त्वा] जिघांसति ।
 प्रत्यक् त्वम् इन्द्र त जहि वज्रेण शतपथेणा ॥५॥
 अयम् इद् वै प्रतीवर्तस् सहस्वान् संजयो मणिः ।
 प्रजां धने च रक्षतु परिपाणस् सुमङ्गलः ॥६॥
 असपत्ने नो अधराद् असपत्ने न उत्तरा[त्] ।
 इन्द्र पिशाचान् नः पश्चाज् ज्योतिश् शूर पुरस् कृधि ॥७॥
 पेन्द्राग्नं वर्मे बहुलं यद् उग्रं विश्वे देवा नाति विध्यन्ति सर्वे ।
 तत् ते तत्वं ज्ञायतां सर्वतो बृहद् आयुष्मान् जरदष्टिर् यथासः ॥८॥
 आ त्वा रक्षतु ? देवमणिर् महत्या अरिष्टतातये ।
 इमम् पन्थम् ? अभिसंविशध्वं तनूपानं विवरूथम् ओजसे ॥९॥
 अस्मिन् इन्द्रो नि दधातु नृम्ण[म्] इमं देवासो अभिसंविशध्वम् ।
 दीर्घायुत्वाय शतशारदाययुष्मान् जरदष्टिर् यथासत् ॥१०॥
 इन्द्रो बध्नातु ते मणिं जिगीर्वा अपराजितस् सोमपा अभयकरो वृषा ।
 स त्वा रक्षतु सर्वदा दिवा नक्तं च विश्वतः ॥११॥ ॥का०॥५॥ ॥अनु०॥५॥

१६.२९

इन्द्रो मन्थतु मन्थिता शक[थ] शूरः पुरंदरः ।

सपत्नहस् सुवीरः परिमाणस् *

* * दूषयेन् * वीरा
 अह ननेनासुरात् * *
 अजयज् जनेनाजयत् * *
 यो प्रतिसरा

यातु *
 * * * इ . इन्द्रो.
 कृत्या प्रतिमेण जन्तु
 उताहर् * * उतेव * *
 कृत्या प्रतिमेण जन्तु
 * स्नागतिं वर्मेणि *

स्नागतेन * श्रपेदेन *
 अजीव सर्वा रक्षसा
 स्वरीर् *
 . उशू * आता
 उमेहैस् * * यन्ति परावति * नाव्याति

* इच्छामावदाम नि प्रतिस्पाशनम् *
 * यद् वृका
 विभनि इम *
 नैना

ता * ईरय
 अपिवत्सेन्द्रो * * मास्त्वा शेषिणी जयत् ॥४॥

. यश्चै *
 * तम् इन्द्र शतपथेणा
 * अद् नैः प्रतीवर्त.
 . रक्षसः * *
 * दराद्
 इन्द्रा पिशाच * * ज्योतिः करः * *
 पेन्द्राग्निं विध्यन्ति *
 * तंसस यथासत्

* * अविसविशध्व
 देवासोम् *
 * युष्मा * यथान
 * * त मणि * * सोमपाम् * वृषात्

* * मन्थता

१शौ सेना
शौ २ कृणोत्वमूम्
शौ ३ धूममर्गिन् परादृश्यामित्रा
शौ ४ हन्स्व
१शौ संहिता.
शौ १ निः (नि वा) शृणीहि
शौ ताजज्ज हव * हन्स्वेनान्
शौ ५ [वधको वधैः
शौ * दस्यूनां शक्रः सेनाम् *
शौ ७ *
शौ ६ तेन शत्रून्भि सर्वाङ्ग न्युज्ज
शौ ६ बृहद् धि.. वाजिनीवत
शौ ७ अयुतं न्यबुद्धं जघान
शौ ८ [शक्रो * * सेनया
शौ अमून् तमसा
शौ ९ मृगिर्, चानपवाचना
१शौ तैरमून्
शौ १०
१शौ बद्धवा

शौ ८ ८ १२-५, १८, १९, १७,
[१९-२१]

शौ नयतामून् मृत्युदूता

१शौ * एकं * एकम्

१शौ अङ्गिरमो महीम्

१शौ हनन्

शौ सर्पाङ्ग देवान्

१शौ हनन्

१शौ चाक्षुजालाभ्यां

१शौ इम उसा मृत्युपाशा

१शौ लुप्ता धावत

१शौ कोशेषु भूधिष्ठ बृहस्पतिप्रणु-

१शौ मा शक्रन् [सार्तां

१शौ क्रोशताम् एनाङ्ग उभे तु नास्ति

१शौ यन्तु

शौ ८ ८.२२, २३

यथा हनाम सेनाम् अमित्राणां सहस्रशः ॥१॥
पुत्रिर्ज्जुर् उपध्मानी पुति सेनां कृणोत्व इमां ।
अग्नि धूमं परादृश्य हन्स्व आ दशतां भयम् ॥२॥
परुषान् अमून् परुषाह्व * कृणोतु हन्स्व एनाङ्ग वधको वधैः ।
क्षिप्रं शर इव भज्यन्तां बृहज्जालेन संचिताः ॥३॥
अमून् अद्वयत्थ नि मृणीहि खादामून् खदिराजिरम् ।
७ ताद् इत् त भङ्गैव ? भज्यन्तां बृहज्जालेन संचिताः ॥४॥
अन्तरिक्षं जालम् आसीञ्ज जालदण्डा दिशो महीः ।
तेनाभिधाय सेना इन्द्रो दस्यून् अपावपत् ॥५॥
बृहत् [त्] जे जालं बृहत् इन्द्र शर सहस्राध्वंस्य शतवीर्यस्य ।
तेन न्युज्ज मघवन् अमित्रान् शरवतीभ्यः ॥६॥
बृहत् ते जालं बृहत् श [क्र]स्य रोचनावत [ः] ।
तेन शतं सहस्रम् अयुतं जघानेन्द्रो दस्यूनाम् अभिधाय सेनाम् ॥७॥
अय लोको जालम् आसीञ्ज छक्रस्य महतो महान् ।
तेना [ह]म् इन्द्रजालेन तमसामून् अभि दधामि सर्वाङ्ग ॥८॥
सेदिर् उग्रा विवृत्तिर् ? अतिशं चादपवाचिराम् ? ।
अमस् तन्दीप् च मोहश् च तेनामून् अभि दधामि सर्वाङ्ग ॥९॥
मृत्यवे अमून् प्र यच्छामि मृत्युपाशैर् अमी सिताः ।
मृत्योर् इ यधला दूतास् तेभ्य एनाङ्ग प्रति नयामि वज्रान् ॥१०॥ ॥का१॥

१६.३०

मृत्युदूता अमून् नयत यमदूता अपोम्भत ।
परस्सहस्रा हन्यन्तां वृणेद्व एनाङ्ग मर्त्यं भवस्य ॥१॥
साध्या एकं जालदण्डम् उद्यत्य यन्त्य ओजसा ।
रुद्रा द्वितीयं वसवस् तृतीयम् आदित्यैर् एक उद्यतः ॥२॥
विश्वे देवा उपरिष्टा [द्] उज्जन्तो यन्त्य ओजसा ।
मध्येन जन्तो यन्तु सेनाम् अङ्गिरसो वधैः ॥३॥
वनस्पतीन् वानस्पत्यान् ओषधीर् उत वीरुधः ।
द्विपाञ्च चतुष्पाद इष्णामि यथा सेनाम् अमू हताम् ॥४॥
गन्धर्वोप्सरसो देवान् सर्पाङ्ग पुण्यजान् पितृन् ।
दृष्टां अदृष्टान् इष्णामि यथा सेनाम् अमू हत ॥५॥
मृत्योर् आषम् आ पद्यन्तां क्षुधं सेदि वधे भयम् ।
इन्द्रश् चाक्षुमालाभ्यां शर्वं सेनाम् अमू हतम् ॥६॥
मृत्युपाशा इमे युक्ता यान् आक्रस्य न मृत्युसे ।
अमुष्या हन्तु सेनाया इदं कूटं सहस्रशः ॥७॥
धर्मस् समिद्धो अग्निनायं होमस् सहस्रदः ।
भवश् च पुञ्जिबाहुश् च शर्वं सेनाम् अमू हतम् ॥८॥
पराजिता * प्र त्रसतामित्रास् सिता धावत ब्रह्मणा ।
बृहस्पति * प्रणुत्तानां मामीषां मोचि कश् चन ॥९॥
अव पद्यन्ताम् एषाम् आयुधानि मा शिषन् प्रतिधाम् इषुम् ।
अथैषां बहु विभ्यताम् इषवो जन्तु मर्मणि ॥१०॥
सम् एनाङ्ग क्रोशतां द्यावापृथिवी उभे सम् अन्तरिक्षं सह देवताभिः ।
मा ज्ञातारं मा प्रतिष्ठां विदन्त मिथो विघ्नाना उप [य]न्ति मृत्युम् ॥११॥ ॥का२॥

१६.३१

दिशश् चतस्रो ऽश्वतथो देवरथस्य पुरोडाशस्य शफा अन्तरिक्षम् उज्जिः ॥१॥
द्यावापृथिवी पक्षसी ऋतवो ऽभीशवो [ऽन्तर्देशा * किकरा] वाक् परि-
रध्यम् ॥२॥

सहस्रशः *
प्रतिरज्जुर् * बध्नामी प्रति * कृणोतु इमां
* * पराधृष्ट * * *
पुरुषान् अमून् पुरुषावः एनां ,
* * शरैव * * संचिता
* * * म्णीह खादासत् खदिराचिरम्
संचिता
मही
* मेनम् अन्द्रो * उपावपत्
शरस् सहस्राध्वंस्य *
तेना अभिधा *
बृहत् त .
तेना दस्यूनाम् अविधाय *

चमसामून् अपि * सर्वाग्
सेदिर् उग्रा बवतिर् आभिश् *
समश् चन्द्रोश * सुबश्च सुबश्च तेनोम् अपि
* अमू प्रेक्षामि * अमे पिता [* सर्वाग्
* * खाला दूता * एन पुष्ट नवामि वज्रा

* अमू * यमूता अपोम्भत .
* सहस्र * त्रिनेशुखाना मृत्युं अवश्य
* एक * आदित्यो * ओजसा
.. एका उद्यत
* * * उपजन्तो यन्त्य *
मध्येन खनन्तो
, ओषधीर् अवन्त *
* * धृष्णामि अमू *
* देवा
* अदृष्टा वृष्णामि * सेनाम् हता
* आयुष्म मेधि * भय
इन्द्रस्याक्षमालाभ्यां सर्वं * अमू हताम्
* यम * यास क्रमि * *
* यन्तु सहस्रश
* * युजिनना अय * सहस्रशः
भगस्य पृथिवाहुस् सर्वं सेनासम् हताम्
पराजिता * अमितामित्रा * धवत *
* * सामीषा होम * *
मिष प्रदशन् उवम्
मर्मणि
तेनेना क्रोशता
* * मामा प्रविद्धां इदत मथो भिन्नानाम् * * *

पुरोडाशश् शफान्तरिक्षव उज्जिः

* * रीतवो * वान् परिस्वियम्

शौ २३
शौ २४ १

शौ १.१ १
शौ नन्दन्ति
शौ ३ । शौ कोशेषु भूयिष्ठ पृथिव्यां

शौ २

शौ ४
शौ महान् भगवत्
शौ ५
शौ भुवना वि चष्टे
शौ ६, ७

शौ ९

शौ ८

शौ ९ आपः शाकरा वृषभा ये
[स्वराजः]

शौ १०

शौ ९ ११-१५, १८, १९,
[१७, १९, २०]

पव शौ

शौ यथा मक्षा इदं मधु न्यजन्ति
[मषावधि]

शौ स्तनयितुस्ते वाक्प्रजापते
वृषा शुष्मं क्षिपसि भूम्यां दिवि

अहोरात्रे चक्रे मास अरास् संवत्सरो अधिष्ठानम् ॥३॥
विराड् ईषाशी रथमुखम् इन्द्रसं सव्यद्यथा चन्द्रमास सारथिः ॥४॥
इतो जयतो वि जयस्व जय सं जय स्वाहा ॥५॥ ॥का ३॥

१६ ३२

दिवस् पृथिव्या अन्तरिक्षात् समुद्राद् अग्रे वातान् मधुकशा हि जज्ञे ।
तां चायित्वाऽमुत वसानां हृदि प्रजा प्रति नन्दन्तु सर्वाः ॥१॥
पद्मन्त्य अस्याश् चरित पृथिव्याः पृथङ् नरो बहुधा मीमांसमानाः ।
अग्रे वातान् मधुकशा हि जज्ञे मरुताम् उग्रा नतिः ॥२॥
महद् विश्वरूपं पयोऽस्यास् समुद्रस्योत त्वा रेत आहुः ।
यत ऐति मधुकशा रराणा तत् प्राणस् तद् अमृतं निविष्टम् ॥३॥
मातादित्यानां दुहिता वसुतां प्राणः प्रजानाम् अमृतस्य नाभिः ।
हिरण्यवर्णा मधुकशा घृताची महद् भर्गोऽश् चरन्ति मर्त्येषु ॥४॥
मधोः कशाम् अजनयन्त देवास् तस्या गर्भो अभवद् विश्वरूपः ।
तं जातं तरुणं पिपतिं माता स जातो विश्वा भुवनाभि वस्त ॥५॥
कस् तौ प्र वेद क उ तौ जानाति याव् अस्याऽस् स्तनौ सहस्रधाराव् अक्षितौ ।
ऊज दुहते [अ]नपस्फुरन्तौ ॥६॥
कस् तं प्र वेद क उ तं चिकेत यो [अ]स्या हृद् कलशस् सोमधानो
अक्षितः ।

ब्रह्मा सुमघा[स्] सो [अ]स्मिन् मदेत ॥७॥
दिङ्मरुतवती बृहती वयोधा उच्चैर्घोषाभि याति या व्रतम् ।
त्रीन् घर्मान् अभि वावशाना मिमाति मायुं पयते पयोभिः ॥८॥
याम् आपीनाम् उप सीदन्त्य आपो यां शाकरा वृषभा यां स्वराजः ।
ते वर्षन्ति ते [वर्षयन्ति तद्विद् कामम् ऊजम् आपः ॥९॥
[स्तनयितुस्ते वाक् प्रजापते] वृषा शुष्मं क्षिपसि भूम्याम् अधि ।
अग्रे वातान् मधुकशा हि जज्ञे मरुताम् उग्रा नतिः ॥१०॥ ॥का ४॥

१६ ३३

यथा सोमः प्रातस्सवने अश्विनोर् भवति प्रियः ।
एवा मे अश्विना वर्च आत्मनि ध्रियताम् ॥१॥
यथा सोमो द्वितीयसवन इन्द्राग्न्योर् भवति [प्रियः ।
[एवा म] इन्द्राग्नी वर्च [आत्मनि ध्रियताम्] ॥२॥
यथा सोमस् तृतीयसवन ऋभूणां भवति प्रियः ।
एवा म ऋभवो वर्च आत्मनि ध्रियताम् ॥३॥
मधु जनिषीय मधु वंशिषीय ।
पयस्वान् अग्न आगमं तं मा सं सृज् वर्चसा ॥४॥
सं मग्नि वर्चसा सृज् सं प्रजया संम् आयुषा ।
विष्टुं मे अस्य देवा इन्द्रो विधात् सृद् ऋषिभिः ॥५॥
यद् गिरिषु [पर्वतेषु गोष् अश्वेषु यन् मधु ।
[सुरायां सिच्यमानायां यत् तत्र मधु तन् मयि] ॥६॥
यथा मधु मधुकृतस् संभरन्ति मघाव् अधि ।
एवा मे [अ]श्विना बलम् ओजश् च ध्रियताम् ॥७॥
यथा मक्षा मधुज मधु न्यजन्ति दक्षिणाम् अधि ।
एवा मे अश्विना वर्चस् तजश् च ध्रियताम् ॥८॥
अश्विना सारथेण मा मधुनाङ्कं शुभस्पती ।
यथा वर्चस्वर्तो वाचम् आवदानि जनां अनु ॥९॥

वृषा शुष्मं क्षिपसि भूम्यां दिवो मधो कशया पृथिवीम् अनक्षि ।

* * * आराव्
वीराड् ईषाग्नी रथमुखम् * सविष्ठश् * *
वतो जाया * हाव * *

* पृथिव्यान्तरिक्षात् समुद्राग्नेर्वाता
* वाहित्वाऽमुत * ऋषिभिः पजाः पति रन्दन्तु *
पश्यन् अस्याश् वरत मीमांसमाना
* वाता अनपतिः
समुद्रस्योतु .
एत यैक * रराणास् * * तन्मृत दिविष्ठ

* * अजनयन्ति विश्वरूप
* * * पिबन्ति * सु जातो
* * * का उ तू नाभ अक्षतौ
ऊजं दुहते *
..ति चिकेत * * हृद्...
अक्षतः
देहिता
उच्चैर्घोषानभि या व्रताता
त्रीणि घर्मान् * वावशाना मिमातिमाति * * *
* आमीनान् * * * वानि * वृषभा
* वर्षयन्तु *
* शुष्म क्षपसि
* वाता * * जज्जे * * अनपति

भवतु *
यवा म भिभवो वर्चामेनु ध्रियताम्
'सवनम् ऐन्द्राग्नयोर् *
ऐन्द्राग्नी वर्चः
ऋतुणा भवतु *
यवा म भिभवो वर्चामेनु ध्रियता
* जनिषी मधु मन्त्रिकीय .
* आग्नार्गम
सम् आयुषा
* मे अस्य * इन्द्रो विधात् * ऋषिभि

} यद् गिरिषु विषा चिर्विषी

यवा.. मीयताम्
* * मधुज मधु न्युज * *
यवा वर्चस् ध्रियता
मधुवी उत शुभस्पती
जवं *
* शुष्म क्षपसि . मधोः कशय * *

शौ दातारं नास्ति । शौ तेनो
[सिषमूर्ज पिपत्ति]

शौ १ १ २१
शौ मधोः * * * घृताची नास्ति

शौ २२, २३ नाना

शौ २४

शौ २४ तिष्ठे

शौ २४

शौ १० १.१

शौ २१ नाना
पै ७ १ ५

शौ ३
शौ बन्धुः ऋच्छतु

शौ ४ पै ५ २४.६

शौ गोपु, पुरुषे

शौ ५ । शौ अवमस्ववकृते

शौ नाना

शौ ६

शौ ७

शौ ८

शौ ९

शौ शंभिर्दं * * पुनः सरं

शौ १०

शौ १० १ ११-२०

तां दातारं ? पशव उप जीवन्ति सर्वे तेन वो सेषम् ऊर्जं विभर्ति ॥१०॥

॥का०५॥

१६.३४

पृथिवी दण्डो अन्तरिक्षं गर्भो द्यौः कशा विद्युत् प्रकशः ॥१॥

मधोः कशा च घृताची हिरण्ययो विन्दुः ॥२॥

उर्ज् अस्ति प्रख्यो ऽस्य अभ्यो ऽसि नभो ऽसि सहो ऽसि ॥३॥

अभ्यो मां कृणु नभो मां कृणु सहो मां कृणु ॥४॥

समुद्रो ऽस्य अक्षतो अपरिमितः ।

सहस्रमणिस् सहस्र माम् ऋच्छतु ॥५॥

यो वै मधुकशायास् सप्त मधूनि च द सप्त मधुमतीन् ? ॥६॥

मधुमन्तं लोक जयति इमंभ्य ? अस्मात् तरीयान् भवति ॥७॥

यद् वीध्रे स्तनयितु तत् प्रजापतिर् एव प्रजाभ्यः प्रादुर् भवति ॥८॥

तस्मात् प्राचीनोपवीतस् तिष्ठेत् प्रजापते ऽनु मा बुध्यस्वेति ॥९॥

अन् एनं प्रजापतिर् अनु प्रजा बुध्यन्ते य एवं वेद ॥१०॥ ॥का०६॥ ॥अनु०६॥

१६.३५

यां कल्पयन्ति वह्नौ वधूम् इव विश्वरूपां हस्तकृतां चिकित्सवः ।

साराद् एत्त् अप नुदाम एनाम् ॥१॥

शीर्षवर्ती नस्वतीं कर्णिनी कृतां कृत्याकृतां सधृतां विश्वरूपाम् ।

प्रत्यक् प्रतिप्रदिण्मसि यश् चकार तम् ऋच्छतु ॥२॥

शूद्रकृता राजकृता [स्त्री]कृता ब्रह्मभिः कृता ।

जाया पत्या नुस्तेव कर्तारं वन्धुम् ऋच्छतु ॥३॥

अनयाहम् ओषध्या [सर्वाः कृत्या अदृष्टुषम् ।

[यां क्षेत्रे चक्रुः यां गोभ्यो यां वा ते पुरुषभ्यः] ॥४॥

कृत्यास् सन्तु कृत्याकृते शपथश् शपथीयते ।

प्रत्यक् प्रतिप्रवर्तय यश् चकार तम् ऋच्छतु ॥५॥

प्रतीचीन आङ्गिरसो ऽध्यक्षो नः पुरोहितः ।

प्रतीचीः कृत्या आकृत्या [मून् कृत्याकृतो जहि ॥६॥

[यस त्वोवाच परेहीति प्रतिकूलम्] उदाय्यम् ।

तं कृत्ये अभिनिवर्तस्व मास्मान् इच्छो अनागसः ॥७॥

यस् ते परूषि संदधौ रथस्येव ऋभुर् धिया ।

तं गच्छ तत्र ते ऽ[य]नम् अज्ञातस् ते ऽयं जनः ॥८॥

ये त्वा कृत्वालेभिरे विद्वला अभिचारिणः ।

विषेदं कृत्यादूषणं प्रतिवर्त्तं प्रतिसरं तेन त्वा स्नपयामसि ॥९॥

यद् दुर्मेगां प्रस्नपितां सूतवत्साम् उपेयिम ।

अपैतु सर्वं मत् पापं द्रविणं मोप तिष्ठतु ॥१०॥ ॥का०१॥

१६.३६

यत् ते पितृभ्यो ददतो यज्ञे वा नाम जगुहुः ।

संदृश्यात् सर्वस्मात् पापाद् इमा मुञ्चन्तु त्वीषधीः ॥१॥

देवेनसात् पित्र्यान् नामग्राहात् संदेइयाद् अभिनिष्कृतात् ।

मुञ्चन्तु त्वा वीरुधो वीर्येण ब्रह्मण ऋग्भिः पयस ऋषीणाम् ॥२॥

यथा वातश् च्यावयति भूस्या रेणुम् अन्तरिक्षाच्च चाभ्रम् ।

एवा मत् सर्वं दुर्भूतं ब्रह्मनुत्तम अपायति ॥३॥

अप काम नानदती विनद्धा गर्दभीव ।

कर्तुन् नक्षस्वेतो नुत्ता ब्रह्मणा वीर्या[व]ता ॥४॥

अय पन्थापि नयामस् त्वा कृत्ये प्रदितां प्रति त्वा प्र हिण्मः ।

. शेषम् * *

प्रकामा

मधो * वि .

* * प्रहो

...मा *

अपरिमिता

मनिसु सङ्ग * अरच्छतु

मधोन * * *

तारीय *

उज् जीभय स्तनयन्तु तत् प्रजापतिर् एव तत्
[प्रजापत्यः प्रादुर् *

अन्

* * वह्नौ ..

* * अपु नरादान *

शीर्षवर्ती नुम्बनी कर्णनी * कृता * *

* * वृश्

* * कृती...

* * रुवेय * वन्दुम् *

} अनयाहम् ओषधे इत्य एका
.. शपथ्यश् शपथ्यविने

प्रतीचीर् पुरोहिता

* * कृत्यान्

* * अभिनिवर्तस्व मास्माद् अरछो *

* * त पुरश् सज्जिषौ * दत्तर् धियः

अज्ञानस * अन् *

यस् * कृत्या * अभिचारणः

* * प्रतीवरत्तम् अप्रतिसर

विर्भुमेगा पृणिपथा * उपेयिम

अमेतु * नत्त * सोप *

* * पितृभ्यो ददतो यदे * * जगुहुः

संदेइयात्

* पित्र्या प्रहाय संदेइयाद् अभिनिष्कृताः

* * वीरोधो * * ऋग्भिः

* वात स्वावयतु

यवस सद् * * ब्रह्मनन्त्वम् उपायती

* * नादपती अविनद्धा *

कर्तुन् यक्ष. रथतो नुत्वा * *

* * नयामि * कृत्ये प्रदिता * * * हिण्म

*श्री सा क्षणिष्ठाः

*श्री पाक मन्त्रं

श्री नास्ति

श्री निष्ठातं

श्री ०११'

तेनाभि याहि भञ्जन् अस्विनीव वाहिनी विश्वरूपा कुरुटिनी ॥५॥
 पराङ्ग ते ज्योतिरु अपथं ते अर्वाङ्ग अन्यत्रास्मद् अयना कृणुष्व ।
 परेणहि नवति नाभ्या अति दुर्गास श्रोत्या मा घानिष्ठाः ? परेणहि ॥६॥
 वात इव वृक्षं नि मृणीहि पादय मा गाम् अश्वं पुरुषम् उच्च छिष पषाम् ।
 कर्तुं निवृत्येतः कृत्ये अप्रजास्वाय बोधय ॥७॥
 यां त चक्रुर् बर्हिषि यां इमशानं कृत्यां क्षेत्रे वलंगं वा निचखुः ? ।
 अशौ वा त्वा गार्हपत्ये ऽभिचेरुः पूर्णं सन्तं धीरतरा अनागासम् ।
 ताम् इतो नाशयामसि ॥८॥
 उपाहृतम् अनुबुद्धं निपातं वैरं त्सार्थं अन्व अविदाम कर्त्रम् ।
 तद् एतु यत आगन् तत्राश्व इव वर्तेतां इन्तु कृत्याकृतः प्रजाम् ॥९॥
 स्वायसा [असयो] भवन्ति नो गृहे विषा ते कृत्ये यतिघा परुषि ।
 उत् तिष्ठेव परेहीतो ऽह्नाति किम् इहेच्छसि ।
 ग्रीवास् ते कृत्ये पादौ चापि कर्त्तर्यामि निद्र द्रव ॥ १०॥ ॥का० २॥

१६.३७

श्री १०१ ०११' * अस्मान्
 श्री १२ [रश्मतां] * प्रजावती
 श्री नास्ति

श्री २३ पापकृते कृत्याकृते
 [(वा नास्ति)]

श्री २४

श्री २५

श्री २६

*श्री न स्वा विकर्तुमर्हति
 श्री नास्ति

श्री २७

*श्री नि इत्य्

श्री २८ अथेहि

श्री सं प्रति

श्री २९'

इन्द्राग्नी एतान् वृश्चतां यौ प्रजानां प्रजापती ।
 सोमो राजाधिपा मृडिता च भूतस्य ? नः पतयो मृडयन्तु ॥१॥
 भवश शर्वश चोभयौ मृडतां नः ॥२॥
 भवाशर्वाव् अस्यतां पापकृत्वेन कृत्याकृते वा ।
 दुष्कृते विधृतं देवदेतिम् ॥३॥
 यद्य् पयथ द्विपदी चतुष्पदी कृत्याकृता संभृता विश्वरूपा ।
 सेतो ऽष्टपदी भूत्वा पुनः परेहि दुच्छुने ॥४॥
 अभ्यकाका स्वरकृता सर्वं भरन्ती दुरितं परेहि ।
 जानीहि कृत्ये कर्तारं दुहितेव पितरं स्वम् ॥५॥
 परे[हि] कृत्ये मा तिष्ठो विद्वस्येव पदं नय ।
 मृगस् स मृगयुस् त्वं न कत् कर्तुम् ? अर्हसि ॥६॥
 अमर्त्या मर्त्यस् स्वयंकृतं यच्च चकाराचिन्त्या ।
 इस्ताभ्याम् आत्मने ऽवधीम् ॥७॥
 उत इन्ति पूर्वोसिनं प्रत्यादायापर इष्वा ।
 उत पूर्वस्य निन्ततो वि इत्य् अपरः प्रति ॥८॥
 एतद् धि शृणु मे वचो अपरेहि ? यत पयथ ।
 यस् त्वा चकार तं पुनः ॥९॥
 अनागोहत्या वै भीमा कृत्ये मा नो गाम् अश्वं पुरुषं वधीः ॥१०॥ ॥का० ३॥

१६.३८

श्री १०१ २९३' ४४

श्री ३० तममाभृता * इव

श्री ३१ कृत्याकृतो वलगिनो

*श्री अमूर् कृत्याकृतो

श्री ३२ मुच्यते तमसस्परि
 [किद्व]

यत्रयत्रासि निहिता ततस् त्वोत्थापयामसि ।
 पर्णाद् लघीयसी भव ॥१॥
 यदि स्थ तमसाभृता जालेनाभिहिता यूयम् ।
 सर्वासं संलुप्येतः कृत्याः पुनः कर्त्रे प्र द्विषमसि ॥२॥
 कृत्याकृता मूलकृताम् अभिनिष्कारिणः प्रजाम् ।
 मृणीहि कृत्ये मोक्ष छिषो असु कृत्याकृतं जहि ॥३॥
 यथा सूर्यस् तमसो मुच्यते परि रात्रिं जहात्य् उपसश च केतुम् ।
 एवाह सर्वं दुर्भूतं [कर्त्रे कृत्याकृता कृतं] इस्तीव रजो दुस्ति
 जहामि ॥४॥ ॥का० ४॥

१६.३९

श्री १.३.१

उपमितः प्रतिमितो ऽथो परिमितश् च यः ।

तेनाभ्याहि तुजन् अन्विनीवि
 पराग ती एना कृणुष्व
 * नवति नाभ्यानि दुर्गा श्रोत्या * * परेणहि
 वातेव * मृणीहि पादे * * * इद्विषय वेपाम्
 कर्तुं निवर्तयत
 या या नितक्षण
 * या वा * भवेरुः पूर्णा * * नाकमम्
 नम् इत *
 उपाहृतम् * * * स्वायं नविदाम कर्तुम्
 * एत * आग तत्राश्वेव
 स्वयसा भवति हा निपा- *
 * तिष्ठेव परेहीतो * * पदेक्षसि
 पादे चाप कृच्छाणि नि द्रव,

* एना * गौः * *
 * * मृडता ए कृतस्य * * मृडायास्तु
 भवाशर्वाव्द्विचोभयो मृडाया न इत्येकपदा
 व
 देवदेति
 * एतद् द्विपदे चतुष्पदे * सभृता रूपा
 इवेतो
 अम्यकागतास्त्वयकृतः * * * परहि
 पदे * * तिष्ठो
 मृगरय * तम्
 * मर्त्या * य * निर्या
 * * वधम्
 * हन्तु पूर्वोसिनं पत्यारायापदीष्वा
 उतो यन्त्य * पति.
 यतद् धृणु * * अपरेह्ययथेत
 द *
 अनागोहत्य * भीम

यत्रयत्रासु नीहता * त्वोत्थां
 पर्णा लिखीयमी भवा
 यद् अस्तु * जालेनाभीयता *
 * संलुप्येतः कृत्याः * कृत्या * *
 * कृत * कृतम् * नि.कारिणि *
 वृषीहि * इद्व
 * * तपसो * पर राष्ट्र जहात्य् उपसश * *
 यवाहं रदो *

* प्रतिमो * परिमितश्

शौ २

शौ ३

शौ ५

शौ ४

शौ ६

शौ ७

शौ ८

शौ १ अवनद्धस् अभिहितं

शौ ९

शौ १० नद्धा परिष्कृता

शौ ९ ३ १४

शौ १६

शौ १ प्रतिगुह्यत.

शौ ११

शौ १२

शौ १३ १

शौ १५ १

शौ १५ २-५

शौ तेन

शौ १७

शौ २१

शौ १८

शौ २०

शौ ९.३ १९१

शौ १६१ १ शौ १९४

शौ २४ भव

शौ २३ प्र भरामि

शालाया विश्ववाराया[स्] ते नद्धानि वि चृतामसि ॥१॥
 यत् ते नद्धं विश्ववारे पाशो ग्रन्थिश् च यः [कृतः] ।
 बृद्धस्पतिर् इवाहं वलं वाचा वि संसयामि तत् ॥२॥
 आ ययाम सं बबहू ग्रन्थीश् चकार ते दृढान् ।
 परूषि विद्वान् शस्तेवेन्द्रेण वि चृतामसि ॥३॥
 संदशानां पलदानां परिष्वङ्गल्यस्य च ।
 सर्वा मानस्य पत्नि ते नद्धानि वि चृतामसि ॥४॥
 वंशानां ते नह्नानां प्राणादस्य तृणस्य च ।
 पक्षाणां विश्ववारे ते नद्धानि वि चृतामसि ॥५॥
 यानि ते अन्तश् शिष्यान्पु आवेधुं रणाय कम् ।
 प्र ते ता वि चृतामसि सर्वा मानस्य पत्नि न उद्धिता तन्वे भव ॥६॥
 हविर्धानम् अग्निशालं पत्नीनां सदनं सद् ।
 सदो देवानाम् असि देवि शाले ॥७॥
 अधुम् ओपशो विततं सहस्राक्षं विषुवति ।
 अपिनद्धम् अपिहितं ब्रह्मणा वि चृतामसि ॥८॥
 यश् च त्वा प्रति गृह्णाति येन चासि मिता त्वम् ।
 उभौ मानस्य पत्नि तौ जीवतां जरदृष्टी ॥९॥
 अमुत्रैनम् आ गच्छताद् दृढा नद्धापिनिष्ठिता ।
 तस्यास् ते वि चृतामस्य अङ्गमङ्गं परुषरुः ॥१०॥ ॥का°५॥

१६.४०

अग्निम् अन्तश् छादयसि पुरुषान् पशुमिस् सह ।
 विजावति प्रजावति वि ते पाशाश् चृतामसि ॥१॥
 ऊर्जस्वती घृतवती पृथिव्यां निमिता मिता ।
 विश्वार्धं विभ्रती शाले मा हिंसीः प्रतिगृह्णतः ॥२॥
 यस् त्वा पूर्वो निमिमाय संजभार वनस्पतीन् ।
 प्रजाये चक्रे त्वा शाले परमेष्ठी प्रजापतिः ॥३॥
 नमस् तस्मै नमो दात्रे शालापतये च कृष्णमसि ।
 नमो अग्नये प्रचरते पुरुषाय च ते नमः ॥४॥
 गोभ्यो अश्वेभ्यो नमो यच्च छालायां विजायते ।
 अन्तरा यां च पृथिवी च यद् व्यचक्ष्य तेन शालां प्रति गृह्णामि त इमाम् ॥५॥
 यद् अन्तरिक्षं रजसो विमानं तत् कृष्ण उदरं शोचिभ्यः ।
 यच्च ? छालां प्रति गृह्णामि तस्मै ॥६॥
 तृणैर् आवृता पलदान् वसाना राजीव शाला जगतो निवेशनी ।
 मिता पृथिव्यां तिष्ठसि हस्तिनीव पद्धती ॥७॥
 या द्विपक्षा चतुष्पक्षा षट्पक्षा या निमीयते ।
 अष्टापक्षा दशपक्षा शाला मानस्य पत्नीम् अग्निर् गर्भे इवा शये ॥८॥
 इदस्य ते वि चृतामस्य अपिनद्धम् अपोणुवन् ।
 वरुणेन समुज्जिता मित्रं प्रातर व्य उज्जतु ॥९॥
 कुलाय ऽपि कुलाय कोशे कोशस् समुज्जितः ।
 तत्र मर्त्या वि जायते यस्माद् विश्वं प्रजायते ॥१०॥ ॥का°६॥

१६.४१

चतुस्त्राकिं परिचक्रां कविभिर् निमितां मिताम् ।
 विश्वार्धं विभ्रती शालां अमृतो सोम्यं सद् ॥१॥
 मा नः पाशान् प्रति मुचो गुरु भारो लघुर् भवः ।
 बधूम् इव त्वा [शाले] यत्रकामं भरामसि ॥२॥
 इमा आपः प्र हराम्य अयक्ष्मा यक्ष्मनाशनीः ।
 * गृहान् अभि प्र सीदाम्य अमृतेन सहस्रिणा ॥३॥

नद्धान् * *

वृहस्पतिं वह * * * सनियामि *

* यामि * विवर्धे प्रथि वृद्ध

* विद्वान्

सदसाना पलदाना परिष्वङ्गचनदस्य *

नद्धान् * *

अशाना * नाह्वामि

त नद्धान् * *

* च * * आमेधो न्याव *

* वे * * * * पत्न्या नु उद्धयता तत्वे *

मनो

यक्ष्मोपिश् * * विषुवति

* * ब्रह्मणश् च कृतामसि

यश् चित्रा प्रति गृह्णातु तेन आशसिता *

अभिनेनम् * गच्छता विधा * छता

* * छदिमि

ति * *

नमिता मिता

विश्वान * शाला * * पशुष्णतः

विममाय * वानस्पती

प्रजाये परमेष्ठी *

* तस्यै

. ज * *

.. पृथिवी * * वदस् तेना * * * तैमा

कृणु * शेषलिभ्यः

तृणैपावृता पलदान् . निवेशिनी

. हस्तिनीवि *

* * शाला मानस्य पत्निम् * * * से

चृतामसिम् अपिनद्धसंपूर्णं

* समुपजिता * * व्यमजतु

समुपजितः

. प्रजायसे

* * कविभिन् नसिता सित्वां

विश्वान विभ्रती * अमृतो सोम्यां मतः

... अक्ष्मया यक्ष्मनाशिनी

श्री २२

श्री २५

श्री २६

श्री २७

श्री २८

श्री २९

श्री ३०

श्री ३१

श्री १०.६.१-७,९

श्री वास्या

श्री हिरण्यशृङ्ग । श्री नाति

श्री यम् अबध्नात् (यम् उत्तर)

श्री १०.६.८

प्रतीचीं त्वा प्रतीचीनश्च शाले प्रैम्य अहिंसतीम् ।
अग्निर्ह्य अन्तर आपश्च च ऋतस्य प्रथमा ज्ञाः ॥४॥
स्वाहा देवेभ्यस् स्वाहिभ्यः ।

प्राच्या दिशश्च शालाया नमो महिस्ने ॥५॥

स्वाहा देवेभ्यस् स्वाहिभ्यः ।

दक्षिणस्या दिशश्च शालाया नमो महिस्ने ॥६॥

स्वाहा देवेभ्यस् स्वाहिभ्यः ।

प्रतीच्या दिशश्च शालाया नमो महिस्ने ॥७॥

स्वाहा देवेभ्यस् स्वाहिभ्यः ।

उदीच्या दिशश्च शालाया नमो महिस्ने ॥८॥

स्वाहा देवेभ्यस् स्वाहिभ्यः ।

ध्रुवाया दिशश्च शालाया नमो महिस्ने ॥९॥

स्वाहा देवेभ्यस् स्वाहिभ्यः ।

ऊर्ध्वाया दिशश्च शालाया नमो महिस्ने ॥१०॥

स्वाहा देवेभ्यस् स्वाहिभ्यः ।

दिशोदिशश्च शालाया नमो महिस्ने ॥११॥ ॥कां०॥ ॥अनु०॥

१६.४२

अरातीयोर् आतुव्यस्य दुर्दादौ द्विषतश्च शिरः ।

प्र वृश्चाभ्य एनद् ओजसा ॥१॥

वर्म मष्टाम् अयं मणिः फाला[ज्] जातः करिष्यति ।

तृप्तो मन्थेन मागमद् रसेन सह वर्चसा ॥२॥

य[त्] त्वा शिकः परावधीत् तक्षा हस्तेन वाह्या ।

आपस् त्वा तस्माज् जीवलाः पुनन्तु शुचयश्च शुचिम् ॥३॥

हिरण्यशृङ्गो ? ऽयं मणिर् दधन् नो वस्व अदातिम् ? ।

अद्वा यद्वा मद्वा दधत् गृहे वसति नो ऽतिथिः ॥४॥

तस्मै घृतं सुरां मध्व अ[श्चम]न्नं क्षदामहे ? ।

स नः पितेच पुत्रेभ्यश्च श्रेयश्चैव चिकित्सतु ।

[भूयोभूयश्च श्वदश्वो] देवेभ्यो मणिर् एत्य ॥५॥

इमं बध्नातु बृहस्पतिर् मणिं फाल घृतश्चुतम् उग्रं खदिरम् ओजसे ।

भूयोभूयश्च श्वदश्वस् तेन त्वं द्विषतो जहि ।

तम् अग्निः प्रत्य् अमुञ्चताज्या[य] रसाय कम् ।

सो ऽस्मा आज्यं दुहे ॥६॥

[इमं बध्नातु बृहस्पतिर् मणिं फालं घृतश्चुतम् उग्रं खदिरम् ओजसे ।

[भूयोभूयश्च श्वदश्वस् तेन त्वं द्विषतो जहि ।]

तम् इन्द्रः प्रत्य् अमुञ्चतौजसे वीर्याय कम् ।

सो ऽस्मै बलम् इद् दुहे ॥७॥

[इमं बध्नातु बृहस्पतिर् मणिं फालं घृतश्चुतम् उग्रं खदिरम् ओजसे ।

[भूयोभूयश्च श्वदश्वस् तेन त्वं द्विषतो जहि ।]

तं सूर्यः प्रत्य् अमुञ्चत तेनेमा अजयद् विशस् सो ऽस्मै वर्च इद् [दुहे] ॥८॥

॥कां०॥

१६.४३

[इमं बध्नातु बृहस्पतिर् मणिं फालं घृतश्चुतम् उग्रं खदिरम् ओजसे ।

[भूयोभूयश्च श्वदश्वस् तेन त्वं द्विषतो जहि ।]

॥ प्रतीचीनि ॥ प्रहिं प्रहिंसती

॥ हिंदापचवन्तस्य प्रथमोना

...स्वाहिभ्यः

प्राच्या दिशश्च

स्वाहिभ्यः

स्वाहिभ्यः

प्रतीच्या

स्वाहिभ्यो

दीच्या

स्वाहिभ्यो

स्वाहिभ्यो

धिर्धवा

स्वाहिभ्यो

इति षडृतसूत्रम्

वेी रावीयोर् ॥ दुहादौ

॥ वृश्चाभीनम् ॥

चर्म मध्याम्

रथेन ॥

तक्ष ॥ वाच्या

॥ तार

हिरण्यशृङ्ग ॥ ॥ दाहम्

दधति

अन खनामहे

.. अयश्चयश्च चिकित्सतु

देवभ्यो ॥ अभ्य

{ भूयोभूयस्त्वदश्वः ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ इमं बध्नाद्बृह-
स्पतिं मणिं फालं घृतश्चुतसुम् खदिरमोजसे
भूयोभूयश्च स्वस्तेना ॥ ॥ ॥ }

त्वम्...

त्वम्

वहे

त्व. विषः

शौ १०	तं सोमम् प्रत्य् अमुञ्चत द्रविणाय रसाय कम् । सो ऽस्मै मह इद् दुहे ॥१॥ [इमं बध्नातु बृहस्पतिर् वाताय मणिं फालं घृतश्चुतम् उग्रं खदिरम् ओजसे । [भूयोभूयश्च श्वइश्वः तेन त्वं द्विषतो जहि ।] तं विभ्रन् चन्द्रमा मणिम् असुराणां पुरो ऽजयद् दानवानां हिरण्ययीः । सो ऽस्मै तेज इद् दुहे ॥२॥	हव * * मद् *
शौ १५	[इमं बध्नातु बृहस्पतिर् वाताय मणिम् आशवे ।] तं राजा वरुणो मणिं प्रत्य् अमुञ्चत शंभुवम् । सो ऽस्मै राज्यम् [इद् दुहे भूयोभूयश्च श्वइश्वः । [तेन त्वं द्विषतो जहि] ॥३॥	त्व हिरण्ययी वहे त्व * रमा
शौ नास्ति	[इमं बध्नातु बृहस्पतिर् वाताय मणिं आशवे ।] त त्वष्टा प्रत्य् अमुञ्चत प्रजाभ्यो वीर्याय कम् । सो ऽस्मै रूपम् इद् दुहे [भूयोभूयश्च श्वइश्वः । [तेन त्वं द्विषतो जहि] ॥४॥	त्व वह
शौ १२	[इमं बध्नातु बृहस्पतिर् वाताय मणिम् आशवे ।] तेनेमां मणिना कृषिम् अहिबनाव् अभि रक्षतः । स भिषग्भ्यां पयो दुहे [भूयोभूयश्च श्वइश्वः । [तेन त्वं द्विषतो जहि] ॥५॥	तेनेमा * * अश्नाम् * रक्षतु * निग्भ्या
शौ ११	इमं बध्नातु बृहस्पतिर् वाताय मणिम् [आशवे ।] [त विभ्रन् सविता मणिं] तेनेदम् अजयत् स्वः । सो ऽस्मै सूनुतां दुहे [भूयोभूयश्च श्वइश्वः । [तेन त्वं द्विषतो जहि] ॥६॥	तेनेदम् * स्वत्
शौ १६, १४	[इमं बध्नातु बृहस्पतिर् वाताय मणिम् आशवे ।] तं देवा विभ्रतो मणिं सदा धावन्त्य् अक्षिताः । स पभ्यो अमृतं दुहे [भूयोभूयश्च श्वइश्वः । [तेन त्वं द्विषतो जहि] ॥७॥	, मणितो * * अक्षितात् साभ्यो * *
शौ १४, १६	[इमं बध्नातु बृहस्पतिर् वाताय मणिम् आशवे ।] तम् आपो विभ्रतो मणिं सर्वां लोकान् युधाजयन् । स आभ्यो जितिम् इद् दुहे [भूयोभूयश्च श्वइश्वः । [तेन त्वं द्विषतो जहि] ॥८॥	मणि । य सर्वां लोकान् निधाजय सोभ्यो * * वहे
शौ १७	[इमं बध्नातु बृहस्पतिर् वाताय मणिम् आशवे ।] तम् इमं देवता मणिं तुभ्यं दधतु भूतैव । [अ]सौ ते भूतिम् इद् दुहे भूयोभूयश्च [श्वइश्वः] । तेन त्वं द्विषतो जहि ॥९॥ ॥का१॥	, मणि तुभ्यो * * * * भूतम् * वहा भूयोभूयस्व स्वेन
शौ १०.११९	अन्तर्देशा अवध्नत प्रदिशस् तम् अवध्नत । प्रजापतिस्त्वष्ट्रो मणिर् द्विषतस् सो ऽधरा अकः ॥१॥	* वध्नतः * * अवध्नतः पतिस्त्वष्ट्रो मणि द्विषतो ..
शौ १८	ऋतवस् तम् [अवध्नतातैवास् तम्] अवध्नत । संवत्सरस् तं बद्ध्वा सर्वं भूतं वि राजति ॥२॥	.. अवध्नतस् भूति * राजती
शौ २०	अथर्वाणो [अ]वध्नताथर्वणा अवध्नत । अङ्गिरसस् तं वज्रन्ति दस्यूनां बिभिदुः पुरः ॥३॥	* वध्नत आथर्वाणा वध्नत. आङ्गिरसस्त बद्धामि * विवदः पुराः
शौ २१	तं धाता प्रत्य् अमुञ्चत स भूतं व्य् अकल्पयत् । तेन त्वं द्विषतो जहि ॥४॥	त्व * प्रति युञ्जत सु भूता न्य *
शौ २३	इमं बध्नातु बृहस्पतिर् देवेभ्यो असुरक्षितिम् । स त्वार्यं मणिर् आगमत् सह गोभिर् अजा[वि]भिर् अज्जेम प्रजया सह ॥५॥	क्षिति अज्जेम * *
शौ २५	[इमं बध्नातु बृहस्पतिर् देवेभ्यो असुरक्षितिम् । [स त्वार्यं मणिर्] आगमन् मधोर घृतस्य धारया कीललेन श्रिया सह ॥६॥	अगमन् ..केललेन * *
शौ २६	इमं बध्नातु बृहस्पतिर् देवेभ्यो असुरक्षितिम् ।	, क्षिति

[स त्वा]यं मणिर् भागमद् ओजसा तेजसा सहसा भूत्या द्रविणेन श्रिया सह ॥७॥

यस्य लोका इमे त्रयः पयो दुग्धम् उपासते ।
स त्वायम् अग्निं रक्षतु मणिः श्रेष्ठ्याय मूर्धनः ॥८॥
स त्वाय शतदक्षिणो मणिः श्रेष्ठ्याय जिन्वतु ।
यं द्वाः पितरो मनुष्या उपजीवन्तु सर्वदा ॥९॥
तस्मै त्वा यज्ञवर्धन मणे प्रत्य अनुञ्जं शिवम् ।
तं त्वा शतदक्षिण मणे श्रेष्ठ्याय जिन्वतात् ॥१०॥ ॥का०३॥

अथ

अष्टाय मूर्धना
अष्टाय *

* मणेः

* २५ * मणिमणिश्रेष्ठ्याय जिन्वत

१६ ४५

असपत्नस् सपत्नद्वा सपत्नान् द्विषतो ते ऽधरां अकः ।
उत्तरं द्विषतस् त्वा मणिः कृणोतु देवजाः ॥१॥
मणिं सहस्रवीर्यं ब्रह्मणा तेजसा सह प्रति मुञ्चामि ते शिवम् ।
स त्वाम् अग्निं रोद्धतु देवैः फालमणिस सह ॥२॥
यथा बीजम् उर्वरायां कृष्टे फालेन रोद्धति ।
पवास्मिन् प्रजा पशवो ऽश्ममन्त्रम् वि रोद्धतु ॥३॥
पतम् इधम् समाभूतं जुषाणो अग्ने प्रति ह्ययं होमम् ।
तस्मिन् विदम सुमतिं स्वस्ति चक्षुः प्राणं प्रजां पशून् जातवेदसि
ब्रह्मणा ॥४॥ ॥का०४॥

सपत्ना * मे धरा *

* देवजा

मणिय * * तेतेजसा सह

शृष्टे *

यवास्मिन् * * नमन *

अग्नेः

* विधेम सुमती

१६.४६

का चासि क्षमा चासि तस्यास् ते भूतिश् च सुभूतिश् चैति मुखे ।
ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
ताभ्यां नो ऽमि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
अयं ते ऽस्मि तन्वं सुमुग्धि ब्राह्मा बन्धेभ्यो विमदं न एनम् ॥१॥
भूमिश् चासि भूतिश् चासि तस्यास् ते भुवनं च सुभूतिश् चैति मुखे ।
[ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
[ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
[ताभ्यां नो ऽमि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
[अयं ते ऽस्मि तन्वं सुमुग्धि ब्राह्मा बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥२॥
पृथिवी चासि पृथिवी चासि तस्यास् ते भविष्य[च] चाभविष्यच्च
चैति मुखे ।
[ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
[ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
[ताभ्यां नो ऽमि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
[अयं ते ऽस्मि तन्वं सुमुग्धि ब्राह्मा बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥३॥
क्षेमा चासि क्षितिश् चासि तस्यास् ते कं च नाकं चैति मुखे ।
[ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
[ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
[ताभ्यां नो ऽमि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
[अयं ते ऽस्मि तन्वं सुमुग्धि ब्राह्मा बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥४॥
इडा चासि सुहृदा चासि तस्यास् ते स्वश् च स्वर्गश् चैति मुखे ।
[ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
[ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
[ताभ्यां नो ऽमि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
[अयं ते ऽस्मि तन्वं सुमुग्धि ब्राह्मा बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥५॥
अमितिश् चासि निर्ऋतिश् चासि तस्यास् ते मित्रं च मेघं चैति मुखे ।

भूति * सुभूति चैति *

ताभ्यां * * *

सूनुम्

तन्वा सुमुग्धि एम

च

* * पृथिव्यै .

च

च

च

च

[ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम् ॥६॥
 शतपुष्टा चासि विधून्वाना चासि तस्यास् ते विन्दच् च विन्दमानं
 चै[ति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम् ॥७॥
 सुविता चासि सुवितिश् चासि तस्यास् ते विस्तिश् च सुवितिश् चै[ति
 मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम् ॥८॥
 वप्ता ? चासि वप्सतिश् ? चासि तस्यास् ते वसुश् च प्रवसुश्
 चै[ति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम् ॥९॥
 अप्सराश् चासि सदान्वा चासि तस्यास् ते रोहं च रोहश् चै-
 [ति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम् ॥१०॥
 ॥का०॥

१६.४७

रोहिणी चासि सुरोहिणी चासि तस्यास् ते यच्छश् च प्रयच्छश्
 चै[ति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम् ॥११॥
 विश्वधृच् चासि विश्वरूपा चासि तस्यास् ते ददच् च प्रददच् चै[ति
 मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम् ॥१२॥
 गिरयन्ती ? चासि गिरिगिरि[श् ? चासि तस्यास् ते विन्दच् च सुबुन्दानं ?
 चै[ति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम् ॥१३॥
 गुर्वी चासि गुर्वित्तिरि ? चासि तस्यास् ते दोहश् च दोहनं चै[ति मुखे ।

* * वधून्वाना विन्दश्
च

च

..च

रोह * * च

* * सरोहिणी
च

...तेय * * * च

च

गर्भी...दोहनं च

[ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥४॥
 दितिश् चास्य अदितिश् चासि तस्यास् ते पयश् च पयसश् चैति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥५॥
 जूर्णा चासि जरयन्ती चासि तस्यास् ते दक्षश् च दक्षमाणश् चैति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥६॥
 अग्रतिष्ठा चासि प्रतिष्ठिता चासि तस्यास् त ओजश् च तेजश् चैति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥७॥
 चव्री चासि प्रवव्री चासि तस्यास् ते झुवच् च झुवसच् चैति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥८॥
 लोकिनी चासि लोककृच् चासि तस्यास् ते कुर्वच् च संस्कृवाणं चैति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥९॥
 नीची चास्य उत्ताना चासि तस्यास् ते स्वं च स्वावश् चैति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥१०॥
 का १६॥

१६.४८

पृश्निश् चासि पृथती चासि तस्यास् ते चाशं चाघाशं चैति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥१॥
 सरा चासि सरस्वती चासि तस्यास् ते ब्रह्म च क्षत्रं चैति मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम्] ॥२॥
 वसुभृच् चासि वसुमती चासि तस्यास् ते स्रुता चेरा चैति ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।

.. च

. च

* * प्रतिष्ठित च

उवी * प्रवव्री च

पृश्निश् * पृथतीश् च

. च

च

[ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम् ॥३॥
 महश् चासि महस्वती चासि तस्यास् ते कामश् च तृप्तिश् चैति [मुखे ।
 [ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 [ताभ्यां नो गच्छस् ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 [ताभ्यां नो ऽभि जग्रहो ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 [अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम् ॥४॥
 सर्वो चासि सर्वं चासीदं ? तस्यास् ते विश्वं च विश्वे च देवा यन्ति मुखे ।
 ताभ्यां ते विधेयं ताभ्यां ते नमः ।
 ताभ्यां नो मृड ? ताभ्यां नो ऽधि ब्रूहि ।
 ताभ्यां नो ऽभि जिग्रह ? मातेव पुत्रं पितेव सूनुम् ।
 अयं ते ऽस्मि तन्वं मुमुग्धि ग्राह्या बन्धेभ्यो विमदं न एनम् ॥५॥
 ॥का०७॥ ॥अनु०८॥

१६.४९

शौ ६ ११४ १

शौ २

शौ ३

शौ ६ ११५ १

शौ २

शौ ३ त्विन्न.

शौ ६ ११६ १

शौ २

शौ ३

शौ ६ ११७ १ ते आ ० ३.२

[साम म २ ३ २०

यद् देवा देवहँडनं देवासश् चक्रमा वयम् ।
 आदित्यास् तस्मा[न] नो यूयम् ऋतस्य ऋतेन मुञ्चत ॥१॥
 ऋतस्य ऋतेनादित्या यजत्रा मुञ्चतेह न ।
 यज्ञै[र] यद् यज्ञवाहसश् शिक्षन्त उपारिम ॥ २ ॥
 मेदस्वता यजमानास् सृचाज्येन जुह्वतः ।
 अकामा विश्वे यो देवाश् शिक्षन्तो नोप शक्तिम ॥ ३ ॥
 यद् विद्वांसो यद् अविद्वांस एनांसि चक्रमा वयम् ।
 तस्मान् नो ह्य अमुञ्चत विश्वे देवास् सजोषसः ॥ ४ ॥
 यदि जाग्रद् अजगत् ? स्वपन् एन एनस्यो ऽकरम् ।
 भूतं मा तस्माद् भव्यं च द्रुपदाद् इव मुञ्चताम् ॥५॥
 द्रुपदाद् इव मुमुचानस् सिन्धो ? स्नात्वा मलाद् इव ।
 पूतं पवित्रेणवाज्यं विश्वान् मुञ्चन्तु मैनसः ॥६॥
 यद् यामं चक्रुर् निखनन्तो अग्रे कार्षीवणा अन्नविदो न विद्यया ।
 वैवस्वते राजानि तज् जुहोम्य् अथ यक्षिंय मधुमन् नो अस्तु ॥७॥
 वैवस्वतः कृण्वद् भेषजानि मधुभागो मधुना सं सुजाति ।
 मातुर यद् एन इषितं न आगन् यद् वा पितापराजो जिहीडे ॥८॥
 यदीदं मातुर यदि वा पितुर नो भ्रातृ पुत्रा[च] चेतस एन आगन् ।
 यावन्तो अस्मान् पितरस् सचन्ते तेषां सर्वेषां शिवो [अ]स्तु मन्युः ॥९॥
 अपमित्यम् अग्रतीक्ष्णं यद् अस्मिन् यमस्य येन बलिना चरामि ।
 इदं तद् अग्रे अनुणो भवामि जीवन् एव प्रति ददामि सर्वम् ॥१०॥
 ॥का०१॥

१६.५०

शौ ६ ११७ २

शौ ३

शौ ६ ११८ १

शौ २

शौ ३

शौ वाच वादिषु

शौ ६.११९.१

इहैव सन्तः प्रति दन्न एतज् जीवा जीवेभ्यो नि हराम एनत् ।
 अपमित्य धान्यं यज् जघसाग्निर् मा तस्माद् अनुणं कृणोतु ॥१॥
 अनुणा असिन् अनुणाः परसिन् तृतीये नोके अनुणास् स्याम ।
 ये देवयाना उत पितृयानास् सर्वान् पथो अनुणा अधीप ? ॥२॥
 यद् धस्ताभ्यां चक्रमा किल्बिषाण्य अक्षानाम् अक्तम् अभिलिप्समानाः ।
 उग्रपश्ये उग्रजितौ तद् अद्याप्सरसाव् अनु दक्षाम् ऋणं नः ॥३॥
 उग्रपश्ये राष्ट्रभृत् किल्बिषाणि यद् अक्षवृत्तम् अनु दत्तं नस् तत् ।
 ऋणान् नो नर्ण यद् यच्छमानो यमस्य लोके अधिरज्जुर् आयत् ॥४॥
 यस्मा ऋणं यस्य जायाम् उपैमि यं याचमानो अभ्यैमि देवाः ।
 ते ऽ वाजिन वाजिभिर् ? मोक्षरां मद देवपत्नी अप्सरसाव् अधीतम् ॥५॥
 यद् अदीव्यन् अहम् ऋणं कृणोम्य् अदास्यन् अग्न उत संशृणामि ।

* * महस्वतीश्...वेति * वेति

* * * चवेद इ * ॥५॥

जिग्रह ॥६॥ मातेमातेव
तन्वा ॥७॥

ऋतस्यैर्न मुञ्चता

* * यदत्रा मुमुञ्चतेह न

* यज्ञवाहससिस्त्रिभुवनम् *

वेदस्वता .

* मेधिम

* विदासो यदि विदासः एनासश् *

* न. सजोषसा

* स्वप येतेनस्यो *

भूति.. एवि *

सिन्धु .

* पवित्रेणाज्य .

अद् कार्षीवशानविनो तु *

* नराजन * * अथा यज्ञे मधुमान् * *

.. आगं * * पराग्रहो जिहीडे

यदद् भ्रातः * * जेतसो न आग

* रमत् * सजन्ते

अपमृशुम प्रतीत * * नस्येन * *

एन * * *

. दध्म हाम *

अपमृशुम् * * जघाना अग्निर्

अनुणासियन्

* पित्र्याणास् सर्वा * * * [पुमाना

* अस्ताभ्या * किल्बिषम् अक्षम् * अक्लि-

* * चद् अप्सरसाव् * * अह *

* * भूतः किल्बिष * * दत्त न्वस् * [आयु

नृणा नो नृणा * अवश्छमानो * * अधियज्ज

* कृणी * * उपैमे * याजमानो अभ्येमेहे । वा

* * अद् येवपत्नी अप्सरसाव् अदीतम्

यदि दैव्यं नाहम् * * अतामहिमन् * * संशृणन्तु

श्री ३

वैश्वानरो नो अधिपा वसिष्ठ उचं नयातु सुकृतस्य लोकम् ॥६॥
वैश्वानरः पावया[न] नः पवित्रैः यन् संगरम् अभिधावाम् आशाम् ।
अनाजानन् मनसा याचमानो यत् तत्रैवो ऽप धित्सामि ॥७॥

श्री ४

वैश्वानराय प्रति वदयामि तद् अणून् संगरो देवतासु ।

श्री ६ १२०.१

स पतान् पाशान् विचुतं प्र वेदाय पक्वेन सह सं भवम् ॥८॥
यद् अन्तरिक्षं पृथिवीम् उत द्यां यन् मातरं पितरं वा जिहिंसिम ।
अग्निर् मा तस्माद् एनसो गार्हपत्यः प्र मुञ्चतु ॥९॥

श्री २

भूमिर् मातादिति नो जनित्रं भ्रातान्तरिक्षम् अभिशस्त्या नः ।
द्यौ नः पिता पित्र्याच्च छं भवाति जामिम् क्रत्वा माव पत्सि
लोकान् ॥१०॥ ॥क०॥ २॥

१६.५१

श्री ६ १२०.३

यत्रा सुहार्दस्य सुकृतो मदन्ति विहाय रोगं तन्वस् स्वायाः ।
अरुणोणा अङ्गैर् अह्नासु स्वर्गे तत्रा पश्येम पितरौ च पुत्रान् ॥१॥
विषाणा पाशान् उत वि च्याभ्य अस्मद् य उत्तमा अधमा वारुणा ये ।
यद् दारुणा बध्यसे यच्च च रज्ज्वा यद् भूभ्यां बध्यसे यच्च च वाचा ॥२॥
उद् अगातां भगवतीं विचुतो नाम तारके ।

श्री ६.१०१ ११.१

श्री २.१

श्री ३.१ १.११ २.१, ३.२ ४.१

श्री ४

प्रेहामृतस्य यच्छतां प्रैतु बद्धकमोचनम् ॥३॥
वि जिह्वीष्व लोकं कृणु बन्धान् मुञ्चासि बद्धकम् ।
यो न्या इव प्रच्युतो गर्भेऽप्यस्य सर्वा अनु गच्छ ॥४॥
तं प्रजानन् [प्रति गृह्णाति विद्वान् बृहस्पतिः प्रथमजा क्रतस्य ।
[अस्माभिर् दत्तं जरसः परस्ताद् अच्छिन्नं तन्तुम् अनु सं तरेम] ॥५॥

श्री ६ १२२ १ पै २ ६०.२

श्री २

ततं तन्तुम् अत्य एके तरन्तु येषां दत्तम् आयनं पित्र्येण ।
अबन्ध्व एके जनन्तः प्रयच्छान् दातु ते शिक्षान् स स्वर्ग एषाम् ॥६॥

श्री ३

अन्वारमेधाम् अनुसंरमेधाम् एतं लोकं अहहानासु सचन्ते ।
यद् वां पूर्तं प्रविष्टम् अग्नौ तस्य गुप्तये दम्पती सं अयेधाम् ॥७॥

श्री ६.१२३.३

देवाः पितरः पितरो देवाः ।

श्री ४

यो ऽस्मि सो ऽस्मि सो ऽयम् अस्मि ॥८॥

श्री ५

प्रशजामि शतजामि मेजते स्य ? ।

श्री ५

संरमेधवस्तुष्णोय ? शान्तं शिवं कृतं तस्मान् मावयम् ? ॥९॥

नाके राजन् प्र[ति तिष्ठ तत्रैतत् प्रति] तिष्ठतु ।

यिद्धि पूर्तस्य नो राजन् स देव सुमना भव ॥१०॥ ॥क०॥ ३॥

१६.५२

अपास्माद् ब्राह्मण्यां संचाम् अप चारां नि दध्मसि ।

इन्द्राग्नी विश्ववेदसाव् अर्णवाद् अधि मुञ्चताम् ॥१॥

नमस् ते ब्राह्मणसंघे अपरे इ अतपतः ? ।

यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं ते प्र सुवामि विधुमर्घ्यं प्र सूर्याः ॥२॥

अपारं त्वाहुर् अर्णवम् ? अतुर् याजकैः ? विदुः ।

यस् ते ? वेदो नरम् ? आस्य महत् साक्षाद् वेदिमुक्कम् ॥३॥

तव नियार्णे तव ते विदुः ।

इन्द्रेण क्लृप्ता योनिर् नरको ऽस्याः कुलायम् ॥४॥

महान् समुद्रो रजसो विमानः ।

स्वर्गे लोके अपि नः कृणोतु ॥५॥ ॥क०॥ ५॥

१६.५३

श्री ११.१.१

तस्यौदनस्य बृहस्पति[श्च] शिरो ब्रह्म मुक्कम् ॥१॥

श्री २ नागा

सूर्यावन्मसाम् अक्षयो बृहद्रथन्तरे ओत्रे ॥२॥

* * चिपावो

मगलम् अवि° *

अनाजाना यव त्वैवोप दिदृजामि

* * वेदशमे

* यतान् * * * वेदा अदा * * * *

* माता अदितिर्

* * * पित्र्यात् मन्मसामि जहामि वृत्वा

लोकास्

[मविश्य]

तन्व स्वाया

अनुपागैर् हरितासु . पुत्रौ

विषाणा पाशा * * इव तथैव उत्तमाधमा * *

* * बध्ने बद्धसे * * *

* * * विद्वतौ

* यद्वत् प्रतो *

* जीष्व * * बद्धा .

* यवः * * पृथक्

} तं प्रजानन् इत्येका

नद तदत्तम् * * चरन्तु * * धत्तम् येन *

अवन्ध * * प्रवहन् * * शिक्षा म * *

रभेताम् अनुपरभेताम् * * अद्वदाना सृजन्ते

विद् वा...

* राजं...

विद * * राज...

* ब्राह्मण्यं * अपा

* नवस्वेवेदसा वर्णावाद् * *

* * ब्राह्मणसंघे...

* निर्वाण

* क्षिता * * स्या *

मर्ह...

स्वर्ग...

* अक्षो .

श्री १८	अग्निर् आस्यं विधुद् जिह्वा ॥३॥
श्री १	मरुतो दन्ताः पवमानः प्राणः ॥४॥
श्री ४	ओषधयो लोमानि वनस्पतयः कशाः ॥५॥
श्री ५	समुद्रो मूचम् अश्विना प्रपदे ॥६॥
श्री ६ कबु फलीकरणाः शरोऽभ्रम्	चरं पञ्चबिलम् उखं घर्मोऽभीन्धे ॥७॥
श्री ७	चक्षुर् मुसलं काम उल्लखलम् ॥८॥
श्री ८	[वितिय] शूर्पम् अदितिः [धृ] शूर्पग्राही वातो अपाविनक् ॥९॥
श्री ९, १०	गावस् तण्डुला अश्वाः कणा मशकास् तुषाः ॥१०॥
श्री १३	खमुत् ? फलीकरणाः [ः] ॥११॥
श्री १७	इयामम् अयोऽस्य मांसं [लोहितम्] अयो लोहितम् ॥१२॥
	त्रपु भस्मार्जुनम् अस्थि हरितं वर्णः पुष्कलं गन्धः ॥१३॥
	खलः पात्रम् अष्टारो बाह्व ॥१४॥
	स्फ्याव् अंसो गुदा वरत्राः ॥१५॥
	इषानूक्यं युगानि जववः ॥१६॥
	अस्तं हस्तावाभिषेचनं कुल्योपसेचनम् ॥१७॥
	आतंवाः पकारो अग्निः प्राशिता ब्राह्मणः प्रतिग्रहीता ॥१८॥ ॥का१५॥

१६.५४

श्री ११.३.११	तस्योदनस्य भूमिः कुम्भी घौर् अपिधानम् ॥१॥
श्री ६	शरोऽभ्रम् उषा निहारः ॥२॥
श्री १६	बृहद् आयवनं रथन्तरं दूर्वा ॥३॥
श्री १२	दिशः पार्श्वे सीताः पशवः ॥४॥
	सिकता ऊबध्यं वलनम् उपस्तरणम् ॥५॥
	अहोरात्रे विक्रमण ओदनस्य वर्षे प्रोक्षणं मरुतः परि [व]धति ॥६॥
	मरुतः किञ्चदिव ? परिधयः ॥७॥
श्री १४, १५	ऋचा कुम्भ्य [अ]धिनीयते सात्विज्येन प्रेष्यते ब्राह्मणा प्रतिगृह्यते ॥८॥
श्री २३	[स य] पतस्योदनस्यैवं महिमानं विधा[त्] ॥९॥
श्री २४	नाल्प इति ब्रूयान् नानुपसेचन इति नेदं च किं चेति ॥१०॥
श्री २५	यावद् दाताभिमानस्येत तन् नातिवदे[त्] ॥११॥
श्री १९	ओदनेन यज्ञवचस् सर्वे लोकास् समाप्याः ॥१२॥
श्री २०	अस्मिन् समुद्रो घौर भूमिस् त्रयोऽवरपरं धिताः ॥१३॥ ॥का१६॥

१६.५५

श्री ११.३.२६	ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः [प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः] ।
श्री नास्ति	यस् त्वाम् ओदन इति कस्येन शीर्ष्णा प्राशीः ॥१॥
	[ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
	यस् त्वाम् ओदन इति कस्येन मुखेन प्रा[शीः] ॥२॥
	[ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
	यस् त्वाम् ओदन इति कस्येनम् अक्षीभ्यां प्रा[शीः] ॥३॥
	[ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
	यस् त्वाम् ओदन इति कस्येन ओन्नाभ्यां प्रा[शीः] ॥४॥
	[ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
	यस् त्वाम् ओदन इति कस्येनम् आस्येन प्रा[शीः] ॥५॥
	[ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
	यस् त्वाम् ओदन इति कस्येन जिह्वया प्रा[शीः] ॥६॥
	[ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
	यस् त्वाम् ओदन इति कस्येन दन्तैः प्रा[शीः] ॥७॥
	[ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।

* * पवान *

, धर्ममभिवृद्धे

* * कम् क

, वासोम् अपाविनट्

गावास् तण्डुलाश्वाः * मशकास् *

* * लोहितम् अयो र्वं मास

त्रिषु * अस्तार्

फलः

स्फुसुषदा वरत्रा

वधानूक्य * जववः

कन हस्तामभिषेचन *

प्रतिगृह्यता

तस्योदनस्य .

शिते * चप्पा *

* आयमनो रथन्तर *

* पार्श्वे सीता पार्श्वे

सिकता उपध्य बलकम् *

.. प्रोक्षण * पर्व *

* कुम्भि . ब्राह्मणा *

एषो * *

* धिदु ब्रूया "नेचनेति नेद विनं *

* दाताभिमानस्ये त्वच *

* यज्ञवचस्...

सुव

, कस्येन * प्राशी

येन * *

येन * * (एवम् उत्तरम्)

[यस् त्वाम् ओदन इति कस्]येन प्राणैः प्रा[शीः] ॥८॥
 [ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः] प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
 [यस् त्वाम् ओदन इति कस्]येनम् उरसा प्रा[शीः] ॥९॥
 [ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः] प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
 [यस् त्वाम् ओदन इति कस्]येन व्यचसा प्रा[शीः] ॥१०॥
 [ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः] प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
 [यस् त्वाम् ओदन इति कस्]येन पृष्ठेन प्रा[शीः] ॥११॥
 [ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः] प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
 [यस् त्वाम् ओदन इति कस्]येनम् उदरेण प्रा[शीः] ॥१२॥
 [ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः] प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
 [यस् त्वाम् ओदन इति कस्]येन वस्तिना प्रा[शीः] ॥१३॥
 [ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः] प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
 [यस् त्वाम् ओदन इति कस्]येनम् ऊरुभ्यां प्रा[शीः] ॥१४॥
 [ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः] प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
 [यस् त्वाम् ओदन इति कस्]येनम् अष्टीवद्भ्यां प्रा[शीः] ॥१५॥
 [ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः] प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
 [यस् त्वाम् ओदन इति कस्]येन पद्भ्यां प्रा[शीः] ॥१६॥
 [ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः] प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
 [यस् त्वाम् ओदन इति कस्]येनम् कस्याम् एनं प्रतिष्ठायां प्राशीः ॥१७॥
 [ब्रह्मवादिनो वदन्ति प्रत्यञ्चम् ओदनं प्राशीः] प्राच्यं त्वम् ओदनं प्राशीः ।
 [यस् त्वाम् ओदन इति कस्]येन हस्ताभ्यां प्राशीः ॥१८॥ ॥का'७॥

प्राशीव्

कस्येन * प्राशीव्

१६.५६

श्री ११.१ १२

श्री १५

श्री १६

श्री १७

श्री १८

श्री १९

श्री २०

श्री २१

श्री २२

श्री २३

श्री २४

श्री २५

ततश्चैनम् अन्येन शीर्ष्णां प्राशीर् येन चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।
 शिरस् ते अव पतिष्यतीत्य् एनम् आह ॥१॥
 [ततश्चैनम् अन्येन मुक्षेन प्राशीर् येन चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।
 [..... इत्य् एनम् आह ॥२॥]
 ततश्चैनम् अन्याभ्याम् अक्षीभ्यां प्राशीर् याभ्यां चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।
 अन्यो भविष्यतीत्य् एनम् आह ॥३॥
 ततश्चैनम् अन्याभ्यां श्रोत्राभ्यां प्राशीर् बाभ्यां चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।
 बहिरो भविष्यतीत्य् एनम् आह ॥४॥
 [ततश्चैनम् अन्येनास्येन प्राशीर् येन चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।
 [..... इत्य् एनम् आह ॥५॥]
 ततश्चैनम् अन्यया जिह्वाया प्राशीर् येन चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।
 जिह्वा ते मरिष्यतीत्य् एनम् आह ॥६॥]
 ततश्चैनम् अन्यैर् दन्तैः प्राशीर् यैश्च चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।
 दन्तास् ते मरिष्यन्तीत्य् एनम् आह ॥७॥
 [ततश्चैनम् अन्यैः प्राणैः प्राशीर् येन चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।]
 प्राणास् त्वा मरिष्यन्तीत्य् एनम् आह ॥८॥
 [ततश्चैनम् अन्येनोरसा प्राशीर् येन चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।
 [..... इत्य् एनम् आह ॥९॥]
 ततश्चैनम् अन्येन व्यचसा प्राशीर् येन चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।
 राज्यक्ष्मस् त्वा मरिष्यतीत्य् एनम् आह ॥१०॥
 ततश्चैनम् अन्येन पृष्ठेन प्राशीर् येन चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।
 विष्टु[त्] त्वा मरिष्यतीत्य् एनम् आह ॥११॥
 ततश्चैनम् अन्येनोदरेण प्राशीर् येन चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।
 ऊरु ते ऽव पत्स्येते इत्य् एनम् आह ॥१२॥
 ततश्चैनम् अन्येन वस्तिना प्राशीर् येन चेदम् अग्रे प्राञ्चन् ।
 अप्ठु मरिष्यतीत्य् एनम् आह ॥१३॥

* चैनम् * शीर्ष्णां * बाभ्यां चेदम् * प्राञ्चन्
 * त्वाव * * *

* चेदम् अनाभ्याम् चेदम् * प्राञ्चन्

* चेदम् अनाभ्याम् चेदम् * प्राञ्चन्

* चेदम् अक्षैर् * * बाभ्यां चेदम् * प्राशीर्
 * * दन्तीत्य् * * [बाभ्यां चेदम् अग्रे प्राञ्चन्]

* चेदम् . बाभ्यां चेदम् * प्राञ्चन्

* चेदम् * * * बाभ्यां चेदम् * प्राञ्चन्

* चैनम् अन्येन उदरेण * बाभ्यां चेदम् * प्राञ्चन्
 * * * पृष्ठेनोत्त्य् * *

* चैनम् * * * बाभ्यां चेदम् * प्राञ्चन्
 * मरिष्यतीत्य् * *

श्री ४४

श्री ४५

श्री ४६

श्री ४९

श्री ४८

ततश्च चैनम् अन्याभ्याम् ऊरुभ्यां प्राशीद् याभ्यां चेदम् अग्रे प्राश्नन् ।
वरुणस्त्वा छास्यतीत्य् एनम् आह ॥१४॥
ततश्च चैनम् अन्याभ्याम् अष्टीवद्भ्यां प्राशीद् याभ्यां चेदम् अग्रे प्राश्नन् ।
स्नामो भविष्यसीत्य् एनम् आह ॥१५॥
ततश्च चैनम् अन्याभ्यां पद्भ्यां प्राशीद् याभ्यां चेदम् अग्रे प्राश्नन् ।
सर्पस्त्वा छास्यतीत्य् एनम् आह ॥१६॥
ततश्च चैनम् अन्याया प्रतिष्ठया प्राशीद् यया चेदम् अग्रे प्राश्नन् ।
अप्रतिष्ठानो मरिष्यसीत्य् एनम् आह ॥१७॥
ततश्च चैनम् अन्याभ्यां हस्ताभ्यां प्राशीद् याभ्यां चेदम् अग्रे प्राश्नन् ।
ब्राह्मणं हनिष्यसीत्य् एनम् आह ॥१८॥ ॥का०८॥

१६.५७

श्री ११ १ ३२

श्री ३५

श्री ३४

श्री ३३

श्री ३६

श्री ३७

श्री ३८

श्री ४१

श्री ३९

श्री ४०

श्री ४२

श्री ४३

श्री ४४

श्री ४५

श्री ४६

श्री ४९

श्री ४८

[ओदं प्राशीत् ।
तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
बृहस्पतिना शीर्णशीत् ॥१॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
ब्रह्मणा सुखेनाशीत् ॥२॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
सूर्योचन्द्रमसाभ्याम् अक्षीभ्याम् आशीत् ॥३॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
रथन्तराभ्यां श्रोत्राभ्याम् आशीत् ॥४॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
अग्निनास्येनाशीत् ॥५॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
विद्युता जिह्वायाशीत् ॥६॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
मरुद्भिर् दन्तैर् आशीत् ॥७॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
सप्तऋषिभिः प्राणैर् आशीत् ॥८॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
पृथिव्योरसाशीत् ॥९॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
अन्तरिक्षेण व्यचसाशीत् ॥१०॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
दिवा पृष्ठेनाशीत् ॥११॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
सत्येनोद्रेणाशीत् ॥१२॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
समुद्रेण वसिन्ताशीत् ॥१३॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
मित्रावरुणयोर् ऊरुभ्याम् आशीत् ॥१४॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
ऋतस्याष्टीवद्भ्याम् आशीत् ॥१५॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
सवितुः पद्भ्याम् आशीत् ॥१६॥ [ओदं प्राशीत् ।]
[तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
तस्यां प्रतिष्ठया प्राशीत् ॥१७॥ [ओदं प्राशीत् ।]
तम् अहं न प्रत्यञ्चं न पराञ्चं नाहम् ओदं न माम् ओदं ओदं
सत्यस्य हस्ताभ्यां त एनं प्राशिषुस् त एनम् आरुरोहन् त एनम्
अजीगमन् ॥१८॥

* चैनम् अन्येन * वाभ्या मेदन् * प्राणा
* * दक्षमीत्य् * *
* चैदम् अन्येन अध्नीवद्भ्या * वाभ्या
दवाभो... [मेदन् * प्राणा
* चैनम् अन्येन * वाभ्या मेदन् * प्राणा
* * दक्षमीत्य् * *
* चैनम् अन्येनो प्रतिष्ठया * वाभ्या मेदन्
अप्रतिष्ठानो [* प्राणा
* चैनम् अन्ये प्रतिष्ठया * वाभ्या मेदन्
ब्राह्मणा [* प्राणा

माहम् ओदं ओदं
* शीर्णशीद्
* सुखेन आशीत्
सूर्योचन्द्रमसाभ्याम् *

अग्निनास्येन आशीत्
* जिह्वा आशीत्
मरुद्भिर्

पृथिव्योरसा आशीत्
* व्यचसा आशीत्
दिवा पृष्ठेन आशीत्

* वसिन्ता आशीत्

ऋतस्याष्टीवद्भ्याम् *

* आह , माहम् * ओदं
* * तेन * तेनम् आरुरोहन् तेनम्
अजीगमन्

॥ यत्तस्मां वै लोकां लोकात् त्रयस्त्रिंशन् प्रजापतिन् निर्मितः ।
यत् त्रयस्त्रिंशत् प्रजापतिः प्रष्टा पुण्यलोकाः ।
तस्य सर्वे अभिचिता [अ]विकृष्टा भवन्ति य एवं वेद ॥१८॥ ॥का०९॥

१६.५८

{ एष वा ओदनस् सर्वाङ्गस् सर्वात्मा सर्वपरस् सर्वपात् सर्वपृष्ठः ॥१॥
सर्वाङ्गस् सर्वात्मा सर्वपरस् सर्वपात् सर्वपृष्ठो भवति य एवं वेद ॥२॥
य एष विबुध उपद्रष्टा भवति प्राणं रुणद्ध ॥३॥
न च प्राणं रुणद्धश्च अथ सर्वस्व स जीयते ।
अथैनम् आह्वयप्रतिष्ठानोऽनायतनो मरिच्यसीति ॥४॥
अप्रतिष्ठान एवानायतनो य एवं विबुध उपद्रष्टा भवति ॥५॥

॥का०१०॥ ॥अनु०९॥

१६.५९

केन पाण्यां आधुने पुरुषस्य केन मांसं संधुतं केन गुल्फौ ।
केनाङ्गुलीः पेशनीः केन ज्वानि केनोद्दिङ्मनौ ? मध्यतः कः प्रतिष्ठाम् ॥१॥
कस्मान् तु गुल्फाव् अधराव् अङ्गुष्ठाव् अङ्गुष्ठावन्ताव् उत्तरो पुरुषस्य ।
निर्गन्धस्य अङ्गुष्ठाव् अद्वयः कः सिद्धि जातुनोस् संधी क उ तज् जजान ॥२॥
चतुर्ध्वं गुण्यते संधितान्तं ज्ञानुभ्याम् ऊर्ध्वं शिथिरं कबन्धम् ।
ओषी यद् ऊर्ध्वं क उ तज् जजान याम्यां कुसिन्ध्वं सुधृतं बभूव ॥३॥
कति देवाः कतमं त आसन् । नीलस्य चक्षोर अभ्रियं ? पुरुषस्य ।
कति स्तनौ न्य अद्वयः कः कफोडौ कति स्कन्धान् कति पृष्टीर अवि-
न्यन् ॥४॥

कोऽस्य बाहू सप्त अमरद् वीर्वं कृणवाद् इति ।
अंसो [को] अस्य तद् देवः कुसिन्ध्व आ दधाद् अचि ॥५॥
मस्तिष्कम् अस्य बतमो ललाटं ककाटिकां प्रथमो यः कपालम् ।
चिन्ता चिन्तयं पुरुषस्य मङ्गो दिवं करोह कतमस् स देवः ॥६॥
कस् सप्त ज्वानि वि ततर्धं शीर्षेण कणौ दमौ चक्षणी नासिके मुखम् ।
वेधो पुरुषा विजयस्व मङ्गानि चतुष्पादो द्विपादो यन्ति यामम् ॥७॥
इन्द्रो हि जिह्वाम् अदधात् पुरुषीम् अथा महीम् अचि मिधाय वाचम् ।
[स] वरीवर्ति मद्भिवा व्योमन् अ[पो] वसानः क उ चित् प्र वेद ॥८॥
मूलाग्रम् अस्य संसीध्यायवौ हृदयं च यत ।
मस्तिष्काद् ऊर्ध्वं ग्रेयस् पवमा[नो] ऽचि शीर्षेणः ॥९॥
तद् वा अथर्वणश्च क्षिरो देवकोशश्च समुच्चितः ।
तत् प्राणोऽपि रक्षति क्षिरो मक्षम् अथो मनः ॥१०॥ ॥का०११॥

१६.६०

मियाप्रियाणि बहुला स्वर्तं संवाधेवन्द्यः ।
आनन्दान् उभो मन्वाग् वा तन्व उद् बहुति पूरयः ॥१॥
अर्तिर्द अचर्तिर्द विर्तिर्दः कुतो ऽपि पूरये ऽमतिः ।
रतिश्च ससुखिर्द अतिपुष्टिर्द मतिर्द सविद्यः कुतः ॥२॥
को ऽस्मिन् अथोऽदधात् विवृणुत् पुरुषमुतस् सिन्धुसुत्वाव जातः ।
तस्मा अकथ्य सोद्विधीय रासपुष्पा ऊर्ध्वो अथायः पूरये तिरस्त्री ॥३॥
को ऽस्मिन् अथोऽदधात् को मङ्गलं च नाम च ।
मातुं को ऽस्मिन् अथो केलौ च कस् अमिधायि पूरये ॥४॥
को ऽस्मिन् रेतोऽदधात् तन्तुर वा तयताम् इति ।
मेघां को ऽस्मिन् अथो मीहश्च को वामं को द्युतं दधौ ॥५॥
को वाससा परं अदधात् को ऽस्वर्गवर्तिर्द वा कस्ययत् ।
बहो को ऽस्मिन् प्रायणश्च को ऽस्वाकथयश्च अयम् ॥६॥

* * * पतिन् पठाः *
तेस्य * * * भवन्ती

सर्वपृष्ठवाः
सर्वपृष्ठयोः
* * * वदुषोपद्रष्टा भवतुपद्रष्टा * वृणद्धि
* * * वृणद्धश्च अज * * * अथ सर्वस्व स जीयते
* आह्वयप्रतिष्ठानो
अप्रतिष्ठानवानायतनो * * * विबुधोपद्रष्टा *

* * * याधुने पौरुषस्य
* पेशिनी * खनि
.. इङ्गुष्ठावन् अङ्गुष्ठावन्ताव् उत्तरो पौरुषस्य
निर्गन्धस्य * नि दधु. कस्य ज्वानिो सधी पूव
चतुर्ध्वं * सहास्य * * शधि * [जाना
शोणी * ऊरो व * * जहानो
* * कतिमे पौरुषस्य
} * * नि दधुः * कपोलौ अविन्यं

.. कृणवान् *
अथो स्य * * कसिन्वा * *
* अति
बद्धा चिक्व * * दिवो * कतमस्य देवाः
* * बाणि * * शीर्षाणि कणौमव् चक्षिणी
येषा * विजयस्य महम्मनि वोमूर् [वासिरी *
अर्धनोर * * अदधात् अथाव मयीम् अथ
.. व्योमं... [मत्स्या *
* * संसीदाथवौ

* वाथर्वणश्च... समुपजित-
* * * रक्षत ओमनन् * *

* * * स्वप्नोऽतिप्रियः
अनन्दश्च... अद् पौरुषः
* कति * * चित् * *
अथर्व... अथर्वश्च कुतः
... सुसुप्तस्य... सुस्थानं वाता
तीक्ष्णश्च... वासीः * तिरस्त्री
... च
* * * क्षिधि * केतुश्च... पौरुषे
... वीर्यतान् इति
* * * क्षिरार्थश्च... वाशां * अमूर्त *
* * * परि दधाम् ..
* * * त्वे.. वीर्यं

श्री १३

को ऽस्मिन् प्राणम् अद्धान् को अपानं व्यानम् उ ।
समानम् अस्मिन् को देवो ऽधि शिष्याय पूरुषे ॥७॥
को ऽस्मिन् यक्षम् अद्धाद् एको ऽमे अधि पूरुषे ।
को ऽस्मिन् सत्यं को अचुने को मृत्युं को अमृतं दधौ ॥८॥
कनापो ऽन्व अतनुत कनाहर् अकृणाद् कच ।
उपमे कनान्व ऐन्द्व केन सायंभवं ददे ॥९॥
केनमा भूमिम् आणोत् केन पर्ये अभवद् दिवम् ।
केनाभि मङ्गा पर्वतान् केन कर्माणि पूरुषः ॥१०॥ ॥का० २॥

श्री १४

श्री १६

श्री १८

१६.६१

श्री १० २ २२ दैवजनीर्विहा

श्री १९.१५

श्री २०.१५

श्री २४

श्री २५

श्री २०

श्री २१.१५

श्री २१.१५

केन देवां अचु क्षियति केन देवीर् अजनयद् दिशः ।
केनेदम् अन्यन् नक्षत्रं केन सत् क्षत्रम् उच्यते ॥१॥
केन पजन्यम् आमोति केन सोमं विचक्षणम् ।
केनदम् अग्निं पुरुषं केन संवत्सरं ममे ॥२॥
केनयं भूमिर् निहिता केन घोर उत्तरा हिता ।
केनेदम् ऊर्ध्वं तिर्यक् चान्तरिक्षं व्यचो हितम् ॥३॥
ब्रह्मणा भूमिर् निहिता ब्रह्म घाम उत्तरं दधौ ।
ब्रह्मेदम् ऊर्ध्वं तिर्यक् चान्तरिक्षं व्यचो हितम् ॥४॥
केन ओत्रियम् आमोति केन सोमं विचक्षणम् ।
केनदम् अग्निं पुरुषं केन संवत्सरं ममे ॥५॥
ब्रह्म ओत्रियम् आमोति ब्रह्ममं परमेष्ठिनम् ।
ब्रह्म यक्षं च अद्दां च ब्रह्मास्मिन् च हितं मनः ॥६॥
क इदम् अस्थि [सम् अ]स्वजत क इदं मांसं सम् अभरत् ।
क इमां त्वचं च [लोमं च] क इदं रूपं सम् परयत् ॥७॥
ब्रह्मास्थि सम् [अ]स्वजत ब्रह्म मांसं सम् अभरत् ।
ब्रह्म त्वचं च लोमं [च] ब्रह्म रूपं सम् परयत् ॥८॥
क इदं चक्षुर् अस्वजत कः प्राणं केष्व् आमयत् ? ।
क इदं मनश् च वाचं च क इमां सम् अभरत् पुरम् ॥९॥
ब्रह्म चक्षुर् अस्वजत ब्रह्म खे ? प्राणम् आवयम् ? ।
ब्रह्म मनश् च वाचं च ब्रह्मेमां सम् अभरत् पुरम् ॥१०॥ ॥का० ३॥

१६.६२

श्री १० ० ३०

श्री २९

श्री ३१

श्री ३२

श्री ३३

नैनं चक्षुर् जहाति न प्राणो जरसः पुरा ।
पुरं यो ब्रह्मणो वेद यस्मात् पुरुष उच्यते ॥१॥
यो वै तां ब्रह्मणो वेदामृतेनावृतां पुरम् ।
तस्मै ब्रह्म च ब्राह्मणाय चायुः प्राणं प्रजां दधुः ॥२॥
अष्टावका नवहारा देवानां पुर अयोध्या या ।
तस्यां हिरण्मयः कोशस स्वर्गो ज्योतिषावृतः ॥३॥
तस्मिन् हिरण्मये कोशे त्रिविधे त्रिप्रतिष्ठिते ।
तस्मिन् यद् अन्तर् आत्मन्वत् तद् वै ब्रह्मविदो विदुः ॥४॥
प्रभाजयामां हरिणीं यन्नासा संपरीवृताम् ।
पुरं हिरण्मयीं ब्रह्मा विवेशापराजिताम् ॥५॥ ॥का० ४॥

१६.६३

श्री १०.३.१

श्री २

अयं ते वरणो मणिस् सपत्नक्षयजः कृतः ।
तेना रमस्व त्वं शाश्वत् सृणीहि तुरस्यतः ॥१॥
मैनां शृणीहि प्र सृणा रमस्व मणिस् ते ऽस्तु पुरस्तात् पुरस्तात् ।

... ब्रह्मणो शेषे
शेषे

केनामोन्मत्तन * * * रवे
* केनावेद केना * *
* कृणां दुव
* पर्वतां, पौषपात्र

* देवो * क्षियति
केनदम् अन्य ..

.. मिमे
केनेदं * निहितः ..
* ऊर्ध्वं व्यचोच्य अन्तरिक्षं दधौ *
* ब्रह्मणा * निहिता * क्वाम् * *
* ऊर्ध्वं तिर्यक् चान्तरिक्षं व्यचो *

मिमे

* वक्ष्यन् अद्दा * ब्रह्मास्ति * इतं *
* * अस्मिन्, आभरत्
.. ईरवत्
ब्रह्मास्ति * * ब्रह्म आभरत्
ब्रह्मा ईरवत्
प्राणं * *
अतद् *

ब्रह्मा * अभरत् *

... जरजसः पुरः

. वेदावृतेनानावृतां *
* * * ब्रह्मणा * प्राणं * दधुः
* नवहारा देवानं * अयोध्या *
* * केन * व्योसपावृता
* * केने ...
* * आत्मन्वत् ..
* * वससा संपरीवृताम्
पुरो * ब्रह्मा विवेशापराजिता

* * वरणो * सपत्नक्षयजः *
* रमस्व * शाश्वत् * सृणीहि *
मैनां शृणीहि ... प्रस्ता परस्ता

अवायन्त वरणेन देवा अभ्याचारम् असुराणां श्वदृश्वः ॥२॥
 भन्व आरभन्त वरुणो विश्वभेषजस्य सङ्क्राक्षो हरितो हिरण्यमयः ।
 यस्तु ते शयून् अधरान् यातयाति पूर्वस्य तान् दध य उ त्वा द्विषन्ति ॥३॥
 अयं ते कृत्यां विततां पौरुषेयम् अयं वधम् ।
 अयं ते सर्वं पाप्मानं वरुणो वारयिष्यन् ॥४॥
 वरुणो वारयाता इदं देवो बृहस्पतिः ।
 यक्ष्म प्रतिष्ठो यो ऽस्मिन् तम् उ देवा अवीवरन् ॥५॥
 स्वभं सुप्त्वा यदि पर्यामि पापं मृगस्य स्युं यदि धावाद् अशुष्टम् ।
 परिश्रवाच्च छकुन् पापवादाद् अयं मणिर वरुणो वारयान् ॥६॥
 भरात्या मा निर्झन्त्या अभिचाराद् अयो भयात् ॥७॥
 मृत्योर् ओजीयसो वधात् त्वं वरुण वाग्य ॥८॥
 वरणेन प्र व्यथिता भ्रातृव्या मे स बन्धवः ।
 असुरै रजो ऽप्य् अयुस्त ते यन्व् अधमं तमः ॥९॥
 यन् मे माता यन् मे पिता भ्रातरो यच् च मे स्वा यद् एतश् चक्रमा
 वयम् ।

तस्मान् नो वारयिष्यत इदं देवो बृहस्पतिः ॥१०॥
 अरिष्टो ऽयम् अरिष्टगुह्य आयुष्मान् सर्वपूरुषः ।
 तं मायं वरुणो मणिः परि पातु दिशोदिशः ॥१०॥ ॥का० ५॥

१६.६४

अयं मे वरुण उरसि राजा देवो वनस्पतिः ।
 स मे क्षेत्रं च राष्ट्रं च पशूश्च चोजश्च मे वधत् ॥१॥
 इमं बिभर्मि वरुणम् आयुष्मान् शतशारदः ।
 स मे शयून् [वि] बाधताम् इन्द्रो वस्यून् इवासुरान् ॥२॥
 यथा धातो वनस्पतीन् जीर्णान् भनक्त्य ओजसा ।
 एषा सपत्न्यास् त्वं भङ्गिषि पूर्वान् जातान् उतापरान् वरणस् त्वामि
 रक्षतु ॥३॥
 यथा धातेन प्रक्षीणा वृक्षाश्च शरे न्यर्पिताः ।
 [एषा सपत्न्यास्] त्वं सर्वान् प्र क्षिणीहि न्य् अर्पय [पूर्वान् जातान्
 उतापरान्] वरणस् [त्वामि रक्षतु] ॥४॥
 यथा धातश्चाग्निश्च सर्वान् प्लातो वनस्पतीन् ।
 एषा सपत्न्यास् त्वम् प्लाहि पूर्वान् जातान् उतापरान् वरणस् त्वामि
 रक्षतु ॥५॥
 तांस् त्वं प्र क्षिन्धि वरुण पुत्र दिष्टात् पुरायुषः ।
 य एनं पशु[व] विप्लवति य वास्य राष्ट्रविप्लवः ॥६॥
 यथा सूर्यो ऽति भाति यथास्मिन् तेज आदितम् ।
 एषा सपत्न्यास् त्वं सर्वान् अति माहि श्वरुभ्यो वरणस् त्वामि रक्षतु ॥७॥
 यथा यशः शुचिर्भा यथास्मिन् जातवेदसि ।
 एषा मे [व] रणो मणिः कीर्तिं भूतिं नि यच्छतु तेजसा मा सम् उक्षतु
 यशसा सम् अनक्तु माम् ॥८॥
 यथा यशो अग्निदोने वषट्कारे यथा यशः ।
 [एषा मे वरणो मणिः कीर्तिं भूतिं नि यच्छतु तेजसा मा सम् उक्षतु
 यशसा सम् अनक्तु माम्] ॥९॥
 [यथा यशस्] सोमपीथे मनुष्यकं यथा यशः ।
 [एषा मे वरणो मणिः कीर्तिं भूतिं नि यच्छतु तेजसा मा सम् उक्षतु
 यशसा सम् अनक्तु माम्] ॥१०॥ ॥का० ६॥

१६.६५

[यथा] यशः कन्यायां यथास्मिन् संश्रुते रथे ।

* वरणेन * अभ्याचारम् * स्यश्च
 * * वरुणो * * वृतो *
 * * शयून् * * यातयाति * * दध * *
 * * व्यथिता [दिशरित
 वरुणो *
 वरुणो वारयावता
 यक्ष्मा वीवर
 स्वभो स्वप्त्वाधि * * मृगश्रुत * धावारिषुष्ट
 पण्डित्वाश् छकुन् पापवादाद् * * वरुणो *
 रभ्या * निर्झन्त्याद्
 मृत्युर् ओजीयसो * * वरुण *
 वरणेन * व्यथिता मवान्धव.
 असुरा तसा
 इवा * * *

सर्वपूरुषस्
 * * वरुणो * * दिशोमणिः

* * वरणोरमि * * *
 * * क्षत्र वोजश्च
 * * वरणम् आयुष्मा *
 * * शयून्
 विनक्त्य *
 यथा * * भङ्गिति * * उतापरान् वरणस् *

* * प्रक्षिणा * शरेणार्पितस्
 * * पक्षिणी त्व *
 वरण
 सर्वो ह्यजतो *
 यथा * * दृष्टाहि...वरुणस् *

* त्वां पृच्छन्ति वरण * इष्टान् परायुषः
 * एव * * ए * *
 * सूर्यो भाति * * आग्नि
 यथा * * इति * * स्यदयो वरणस् * *

यथा * * रणो वरुण अक्षतु
 माम्

सोमपीते

शौ १८

[एवा मे वरणो मणिः कीर्त्तिं भूतिं नि यच्छतु तेजसा मा सम् उक्षतु
यशसा सम् अनक्तु माम्] ॥१॥

शौ २४

[यथा] यथा चन्द्रमस्य आदित्ये [च नृ] चक्षसि ।
[एवा मे वरणो मणिः कीर्त्तिं भूतिं नि यच्छतु तेजसा मा सम् उक्षतु
यशसा सम् अनक्तु माम्] ॥२॥

शौ २५

यथा यशः प्रजापतौ यथास्मिन् जातवेदसि ।
[एवा मे वरणो मणिः कीर्त्तिं भूतिं नि यच्छतु तेजसा मा सम् उक्षतु
यशसा सम् अनक्तु माम्] ॥३॥

यथा देवेभ्यः अमृतं यथेषु सत्यम् आदितम् ।
एवा मे वरणो मणिः कीर्त्तिं भूतिं नि यच्छतु तेजसा मा सम् उक्षतु
यशसा सम् अनक्तु माम् ॥४॥ ॥कां०॥ ॥अनु०१०॥

एवा * वरणो यक्षत * सो सम् उक्षत

श १६४ १-१० शौ ९९
[१-४, ६, ७, ५, ८-१०]

१६.६६

अस्य वामस्य पलितस्य होतुस् तस्य भ्राता मध्यमो अस्त्य अक्षः ।
तृतीयो भ्राता घृतपृष्ठो अस्यात्रापश्यं विस्पतिं सप्तपुत्रम् ॥१॥
सप्त युञ्जति रथम् एकचक्रम् एको अश्वो वहति सप्तनामा ।
त्रिनाभिवक्त्रम् अजरम् अनर्ब यत्रमा विश्वा भुवनानि तस्थुः ॥२॥
इमं रथम् अधि ये सप्त तस्थुस् सप्तचक्रं सप्त वहन्त्य अश्वाः ।
सप्त स्वसारो अभि सं नवन्ते यत्र गवां निहिता सप्त नाम ॥३॥
को ददौ प्रथमं जायमानम् अस्थन्वन्तं यद् अनस्था विभति ।
भूम्या असुर असुर आत्मा क स्वित् को विद्वांसम् उप गात् प्रष्टुम्
एतत् ॥४॥

पाकः पृच्छामि मनसा विजानन् देवानाम् [एना] निहिता पदानि ।
वत्से वक्त्रेऽपि सप्त तन्तून् वि तन्विरे क्वय ओतवा उ ॥५॥
अचिकित्वान् चिकितुष्य चिद् अत्र कवीन् पृच्छामि [वि] द्विजो न विद्वान् ।
वि यस् तत्तम्भ पद् इमा रजांस्य अ[जस्य] रूपे किम् अपि सिद्ध एकम् ॥६॥
इह ब्रवीतु य ईम् अङ्ग वेदास्य वामस्य निहितं पदं वः ।
शीर्ष्णः शीरं दुहते गावो अस्य वस्त्रि वसना उदकं पदापुः ॥७॥
माता पितरम् ऋत आ बभाज धीत्य अग्रे मनसा सं हि जग्मे ।
सा बीभत्सुर् गर्भरसा निविद्धा नमस्वन्त इद् उपवाकम् ईयुः ॥८॥
युका मातासीद् धुरि दक्षिणाया [अ] तिष्ठद् गर्भो वृजनीष्व अन्तः ।
अमीमेद् वत्सो अनु गाम् अपश्यद् विश्वरूप्यं त्रिषु योजनेषु ॥९॥
तिष्ठो मातृस् वीन् पितृन् विश्वद् एक ऊर्ध्वस् तस्थो नम् अव ग्लापयन्ति ।
मन्त्रयन्ते दिवो असुष्य पृष्ठ विश्वविदं वाचम् अविश्वमिन्वाम् ॥१०॥

अथास्य वाम ॥ अत्यं वामस्य पलितस्य होतु-
[स्य भ्राता ..]

वहतु * * *
त्रिनाभिवक्त्रम् उवभादि तस्थु

* * * सप्तमन्त्रे * * * श्रित्तास...
अस्थनमज्ञ यत् * विभति

अचिकित्वा चिकितुषां द्वले * *

इ इस् किम् * * *

* * * इय् . वि
शीर्ष्ण * * * अरिम् चवि * * * पतायुः
* * * अमृता वज्रा * * * * * जहो

मिलो मातृस् * * * विभिद्
* देव अविश्वमिन्वा

॥कं१॥

श १६४ १'-००, २२, २१

१६.६७

शौ ९९ १३

द्वादशारं नदि तज्ज जराय चर्वति चक्रं परि धाम क्रतस्य ।
आ पुत्रा अग्रे मिथुनासो अत्र सप्त शतानि विंशतिश् च तस्थुः ॥१॥
पञ्चपाद् पितरं द्वादशाकृतिं दिव आहुः परे अर्धे पुरीषिणम् ।
अथेमे अन्य उपरे विचक्षणं सप्तचक्रे षडर आहुर् अपितम् ॥२॥
पञ्चारे चक्रे परिवर्तमाने समारोहन्ति भुवनानि विश्वा ।
तस्य नाक्षस्य तप्यते भूरिभारस्य सनाद् एव न छिद्यते सनाभिः ॥३॥
सनेभि चक्रम् अजरं वि वावृत उत्तानायां दश युका व्रजन्ति ।
सूर्यस्य चक्षु रजसैव आवृतं यस्मिन् आपिता भुवनानि विश्वा ॥४॥
सार्कजानां [स] पथम् आहुर् एकजं षड् इद् यमा ऋषयो देवजा इति ।
तेषाम् इष्टानि निहितानि धामशस्य स्थापे रजन्ते विकृतानि रूपशः ॥५॥
स्त्रियस् सतीस् तां उ मे पुंस आहुः पश्यद् अक्षन्वान् अभितो विद्व
अन्वः ।

वर्षत्येव च भ्याम् * *

. देव * * * अवे *
* * * उपरि

* नाश्वा नुप्यते...
सनेभि .
उववान् आपिता
साकवाताहुः प्रथम .

रथ्यासः * तं .. पश्य नः क्षायां * *
अंतः

श्री १.०	कश्चिद् यः पुत्रस्य स ईम् आ चिकेन यस्य ता विजानात् स पितुर् पितामत् ॥६॥ अबः परेज पर पनाबरेण पदा वत्सं विभ्रती गौर उद् अस्थात् । सा कद्रीषी कं स्विद् अर्धे परागात् सा क स्वित् सुते नहि यूये अस्मिन् ॥७॥	त्वा विजानीत् ** बद * .. म * मय्य मय्ये **
श्री १.८ श्री १.९ [बोचद्]	अबः परेज पितरं यो अस्यानुवेद् पर पनाबरेण । गुह्यमानो गुह्य प्र बोचद् देवं मतः कृतो अचि प्रजातम् ॥८॥ ये अर्वाञ्चस्य तां उ पराव आहुः ये पराञ्चस्य तां उ अर्वाच आहुः । इन्द्रश्च वा चक्रधुस् सोम तानि धुता न युका रजसो वहन्ति ॥९॥ हा सुपर्णा सयुजा सखाया समानं बृक्षं परि वस्वजानि । तयोर् अन्यः पप्लवं स्वाव् [अ]स्य अनञ्जन् अन्यो अभि चाकशीति ॥१०॥ यस्मिन् बृक्षे मध्वदस्य सुपर्णा निविशन्त सुवते चाधि विश्वे । तस्येव आहुः पप्लवं स्वाव् अत्र तन् नोन नशद् यः पितरं न बद् ॥११॥ यत्रा सुपर्णा अमृतस्य भक्षम् अनिमेषं बिद्वाभिस्वरन्ति । इतो बिभ्रस्य भुवनस्य गोपात् स मा धीरः पाकम् अत्रा विवेश ॥१२॥ ॥का॥१॥	अबर् गुह्यमान शुभ कोतो * * * * नी य अर्वाञ्च * * * * पा भग नि * * * * * * सुयुज स्वादु त्य .. * * मध्वनस्य यो * * * * * * स्वरन्ति योनो .

श्री १.१० १-७, १.८, ११

१६.६८

श्री १.१४.१२	यद् गायत्रे अचि गायत्रम् आहितं त्रैष्टुभाद् वा त्रैष्टुभे निरतक्षत । यद् आ जगज् जगत्स्य आहितं पदे य इत् तद् वि[दु]स् ते अमृतत्वम् आनयुः ॥१॥	अचि * * * * परपद य पतद् * * * * आनयु * * भिर्मावते .. मिमती नमत * जगतस्य महाद् प रिचिचे * ...सुरस्य * * * सावित्र
श्री १.१४	गायत्रेण प्रति मिमीते [अ]कम् अर्केण साम त्रैष्टुभेन वाकम् । वाकं वाकं शिपदा क्षतुष्यवाक्षरेण मिमंते सप्त वाणी. ॥२॥ जगता सिन्धु दिव्य अस्त्रमायद् रथन्तर सूर्यं पर्ये अपश्यत् । गायत्रस्य समिधस्य तिस्र आहुस् ततो मक्षा प्र रिरिचे महित्वा ॥३॥ उप ह्ये सुदुधां धेनुम् एतां सुहस्तो गोधुग् उत दोहद् पनाम् । भेडे सवं सविता सावित्रन् नो ऽभीक्षो धर्मस्य तद् उ तु प्र बोचम् ॥४॥ हिक्कृक्ष्वती वसुपक्षी वसुनां वत्सम् इच्छन्ती मनसाभ्य आगात् । दुहाम् अग्निर्वा पयो अण्वेयं सा वर्चतां महते सौमिगाय ॥५॥ गौर अभीमेव अमि वत्सं मिचन्तं मूर्धनं हिक्कृक्ष्व अक्षुणोन् मातवा उ । सृक्कावं धर्मम् अमि वाक्पद्याना मिमाति मायुं पयते पयोभिः ॥६॥ अयं स हिक्कृके येन गौर अभीकृता मिमाति मायुं च्वसनाद् अचि श्रिता । सा चिचिभिर् नि [हि] चकार मत्वं विष्टुद् भवन्ती प्रति वज्रिम् ओहत ॥७॥ विष्टुद् इद्राणं सक्किञ्चस्व पृष्ठे युवानं सन्तं पलितो जगार । देवस्य पत्न्य कान्त्यं महित्वाद्या ममार स ह्यस्य सम आन ॥८॥ जनश्च ह्ये तुरपासु जीवम् यज[द्] ब्रुवं अण्यम् आ पस्त्यानाम् । जीवो सुतस्य चरति स्वचाभिर् अमृत्यो मर्त्येना सयोनिः ॥९॥ अपत्यं गोपाय अमिषचमानम् आ च परा च पयिभिश्च चरन्तम् । स सज्जीवी[स] स विवृचीर् वसान आ वरीवर्ति भुवनेष्व अन्तः ॥१०॥ ॥का॥३॥	अचि * * * * परपद य पतद् * * * * आनयु * * भिर्मावते .. मिमती नमत * जगतस्य महाद् प रिचिचे * ...सुरस्य * * * सावित्र * * भिर्माव अप हि कृणो न्यानवा * * * सज्जीक माय . विष्टु इद्राणा . चकार * * * * * आनस्तमानः अनुपय . जवो * * * * वमानम्

१६.६९

श्री १.१४.१२ श्री १.१० १०

श्री १.१४ श्री १.१२

श्री १.१४ श्री १.१२ श्री १.१८ १२

श्री १.१४ श्री १.१४

य ई चकार न सो [अ]स्य वेद् य ई वदशी हिक्कृक्ष्व इत् तु तस्मात् ।
स मातुर् योमा परिधीतो अन्तर बहुरज्जा निर्वातिम् आ विवेश ॥१॥
घौर नः पिता जमिता नासिर् अब कन्धुर गो माता पृथिवी महीयम् ।
उत्तानयोश्च धर्मोद् योनिर् अन्तर मया पिता दुहितुर् धर्मम् आधात् ॥२॥
पृच्छामि त्वा परम् अन्तं पृथिव्याः पृच्छामि त्वा भुवनस्य नाभिम् ।
पृच्छामि त्वा वृष्णो अहवस्य रेतो वाचः पृच्छामि परमं व्योम ॥३॥
इयं वेदिः परो अन्तः पृथिव्या अयं वाङ्मो भुवनस्य नाभिः ।

य चकार * * * * अ व तदले ह्यर्क न
आधुपजा * * *

* चविरोर * * अत्रा...आयः

...वातः * परमे *

* विभिः .

अ ३६ शी १७

अ ३७ शी १५

अ ३८ शी १६

अ ३९ शी १८

शी १९

अ ४० शी २०

अ ४१ शी २१

अ १ १५२ ३ शी २३

अ १ १६४ ४७ शी २०

अयं सोमो वृष्णो अश्वस्य रेतो ब्रह्मायं वाचः परमं व्योम ॥४॥
सप्तार्धगर्भा भुवनस्य रेतो विष्णोस् तिष्ठन्ति प्रदिशो विधर्मणि ।
ते धीतिभिर् मनसा ते विपश्चितः परिभुवः परि भवन्ति विश्वतः ॥५॥
न वि जानामि यद् इवेदम् अस्मि निण्यस् संनद्धो बलिना चरामि ।
यद्वा मागन् प्रथमजा क्रतुस्याद् इद् वाचो अहनुवे भागम् अस्याः ॥६॥
अपाङ् प्राङ् एति स्वधया शूमीतो ऽमर्त्यो मर्त्येना सयोनिः ।
ता शश्वन्ता विषूचीना वियन्ता न्य अन्यं चिक्क्युर न नि चिक्क्युर
अन्यम् ॥७॥

ऋचो अक्षरे परमे व्योमन् यस्मिन् देवा अधि विश्वे निषेदुः ।
यस् तन् न वेद किम् ऋचा करिष्यति य इत् तद् विदुस् त इमे सम्
आसते ॥८॥

ऋचः पदं मात्रया कल्पयन्तो ऽर्धर्चैर्न चाकलपुरि विश्वम् एजत् ।
त्रिपादं ब्रह्म पुरुषं वि चष्टे तेन जीवन्ति प्रदिशश् चतस्रः ॥९॥
सूयवसाद् भगवती हि भूया अथो वयं भगवन्तस् स्याम ।
अद्धि तृणम् अवस्ये विश्वदानी पिब शुद्धम् उदकम् आचरन्ती ॥१०॥
गौर इन् मिमाय सलिलानि तक्षत्य एकपदी द्विपदी सा चतुष्पदी ।
अष्टापदी नवपदी बभूवुषी सहस्राक्षरा भुवनस्य पङ्क्तिस तस्यास समुद्रा
अधि वि क्षरन्ति ॥११॥

अथापाद् एति प्रथमा पद्धतीनां कस् तद् वां मित्रावरुणा चिक्रेत ।
गर्भो भारं भरत्य आ चिद् अस्य क्रतुं पिपत्य अमृतं नि तारीत् ॥१२॥
कृष्णं नियानं हरयस् सुपर्णा अपो वसाना दिधम् उन् पतन्ति ।
त आववृन्न सद्नाद् क्रतुस्याद् इद् घृतेन पृथिवी व्य ओदुः ॥१३॥

॥का०४॥ ॥अनु०११॥

१६ ७०

द्यौर जवेन पृथिवी वरिष्णान्तरिक्षं महित्वापो भूम्ना ।
देवस्य त्वा सवितुः प्रसवे ऽश्विनोर् बाहुभ्यां पूष्णो हस्ताभ्यां प्रसृतं
ब्राह्मणभ्यो निर वपामि ॥१॥

ऋषिभ्यस् त्वार्षेयभ्यस् त्वा जुष्टतमं वक्षितमं पप्रितमं स्वस्तितमम् ऊर्जो
भागम् अक्षितम् अक्षितये निर वपामि ॥२॥

वसवस् त्वा गायत्रेण छन्दसा निर वपन्तु ॥३॥

रुद्रास् त्वा वैष्टुमेन छन्दसा [निर वपन्तु] ॥४॥

आदित्यास् त्वा जागतेन छन्दसा निर वपन्तु ॥५॥

० यन् माभिराणां यन् माभिकृत्तराणां यन् माभिमन्यूनाम् ? ॥६॥

यथा कृपाश् शतस्त्रा[स्] सहस्रस्त्रा नोपदस्यन्ति ।

एवेदं मोप दसत् तीर्थम् अश्विनोर् इव ॥७॥

यो नो द्वेषन् मनसा यश्च वाचा दैव्ये लोक उत मातुषे यः ।

प्राव्णा हन्तु महता तस्य सर्वम् इन्द्रो देवो मघवान् शचीपतिः ॥८॥

वीरुत् सवस्त्रं परि जयेतद् ऊर्जस् सोम पुनर् आ विशेह न ।

द्रोहस्य बाहोर् माधि रिष्याम अर्षो ? अग्निश्चेतस् सनिष्यतः ॥९॥

देवीर् आप ऊर्जं भागाय वो ऽक्षिता अक्षितय आ सिञ्चामि ॥१०॥ ॥का०१॥

१६.७१

अक्रव्यादा तन्वा जातवेदो या ते स्वर्गा तपसा सयोनिः ।

तस्योदनम् अभि श्रान्यतां तया नो ऽग्ने महि शर्म यच्छ ॥१॥

सोमस्यांशुभिर् एतद् वसुधित्याः पृष्ठ ऽसीदथा यत ओदन देवयाने लोके
विदुः पात्रं दारुमयं समनुष्याः ॥२॥

तेषाम् एधि पात्रमावस् स्वर्गः पृथिवी व्यह्तु ? पात्रम् ।

एतास् त्वौदनोप यन्य आपो घृतश्चुतः पयसा वर्धयन्तीः ॥३॥

तेभ्नास्य ? खः पृथिवीम् उत द्याम् उतान्तरिक्षं स्वधया पूरयती ॥४॥

* * विष्णु

विपश्चितः

वाचो * * *

* * निषूचीना ..

यम् *

* * माता कल्पयन्त ऋचैर्न ताकस् * एतद्
त्रिपादः * परिरूप* इर् निम्नाय * जतक्षत्
* * बभूवुषी महत्साक्षयारा .* * क्षति
अथपाद् * * पद्धतीना चिक्रेता
* * भरत्य * इत् अस्या .

* आववृत् * * इद्

* जवेना * वरिष्णा अन्तरिक्ष महित्वा अपो *
...प्रसृजो* त्वा ऋषेभ्यस्त्रा ऋषिभ्यस् * * * * *
* अक्षितम् अक्षितये

रुद्रस्.

आदित्यस्

* सभिराणाम्यन्दभिकृत्तराणाम् यनाभिमन्यूना
नोपदस्यति

* * द्वेप दैव्यो

मघवी *

जायतेद् ऊर्जस्

द्रोहस्य * मधि रिष्यामर्षो दिवेस् *

* * * * * नोक्षताक्षतया *

अक्रव्यादा

तयोदनम् * आन्येत . यदछात्

* एतद् वसुधित्याः * सीतद् वतोदन * *
विद.

एतद् त्वौदनोप

द्यौः सुतान्तरिक्षं * प्रतयति

यावन्तस् तण्डुलास् त[स्] तस्य विद्वास् तावन्तो यज्ञास् तत् तस्य दोहाः ।
 तावन्ती स्वधा घृतपृष्ठं मे ऽस्तुर्जं दुहो मधुपृच्छं व्योमन् ॥५॥
 यम् ओदनं पचसि भद्रधानः पात्रे पूरं घृतपृष्ठं जुषाण ।
 स मे मा क्षेष्ट सद्धम् इष्यमाणः पितृणां लोक परम व्योमन् ॥६॥
 ओदनः पात्रेण सारो दक्षिणया ब्राह्मणेभ्यो दत्तो अमृतन्व दधानि ॥७॥
 स्यंस्य भ्रजोर् अनु रश्मीन् आगन् दिवस् पृष्ठान् शकुन् इवारीहन् ।
 सं प्राणन् प्राणभूतं सूत्रामि सं वीर्येण पयसाशिषा च ॥८॥
 आस्था गच्छ सुकृताम् पट्वि लोक ते त्वा प्राश्नन्तु दक्षिणतो निपय ।
 भग्निष्टोमेन सरथं हि याष्म अथोकम् अतिरात्रं च गच्छ ॥९॥
 द्विरात्रमात्रस् त्र्यहं विष्णुष्य ? अथा रोह चतुरात्रं रथम् ।
 एकरात्रेण कल्पमाना हि याष्म अथ सप्तरात्रं दशरात्रं च गच्छ ॥१०॥
 द्वादशाहं परिभूय विश्वत एकविंशत्या विमृधो नुदस् ।
 एकविंशत्या विमृधो हि याष्म अथैकचत्वारिंशत उप याष्म पनान् ।
 त्रयस्त्रिंशतामृतो भूत्वा त्रिमास्यम् ओदन मा रमस् ॥११॥ ॥का०१॥

१६.७२

यद् वा वत्सरं च ब्रह्मस्य विष्टपि परमे व्योमन् ।
 नाकन् नाकम् अभि संभवौदन साध्या नयन्तु सुखतो गीर्मानुम् ? ॥१॥
 आदित्या रुद्रा वसवस् सचेतसा विश्वे देवा क्रतुभिस् संविदानाः ।
 इमे रक्षन्तु सधम् अग्रमादम् ॥२॥
 यद् आधत्सरं च परिवत्सरं च संवत्सरम् अहोरात्राणि मासाः ।
 सूर्यस्याग्रश्च चन्द्रमसो ऽनुभूतिं वातस्याभूतिम् अत्वाभ ? ।
 ओदन यम् इहन् पितरो यन्तु देवाः पुरोहितं तपसा ब्रह्मणा च ।
 स्वधाम ऊर्जा रक्षतम् आ जुहोमि वानि देवे पवमानं बृहस्पतौ चतुर्धाभ्य
 ओदनः कल्पमानः ॥३-४॥
 ऊर्जा देवान् स्वधा पितृन् शरीरं मनुष्यान् आतिदम्भो ब्राह्मणान् ।
 सो ऽस्माकम् अस्तु परमे व्योमन् ॥५॥
 अयं पण्या ओदन देवयानो अनारुहो स्तुत्युना तेन याहि ।
 ऽ अमुष्य स्वधो निहतस् सुकृतिमिह ब्रह्मणा सुष्टः प्रशिक्षायमस्यमः ? ॥६॥
 यत्र ते युहा ओदन तत् परेहि यत्राप[स्] तद् गच्छन्त्य आपः ।
 यत्र योनिम् ओदनं ब्राह्मणा विदुस् सो ऽस्माकम् अस्तु परमे व्योमन् ॥७॥
 हुतं ते वाचि हुतम् अस्तु चक्षुषि हुतं विज्ञाने हुतम् अस्तु ते बले ।
 ओत्रे प्राणे ते हुतं प्रजासुतत्वे ते हुतं कामे च हुतम् अस्तु ते ॥८॥
 ययाग्रेयो यदि वा स इन्द्रो यन् मारुतो मरुतो वैश्वदेवाः ।
 यस् ते अग्निर् नृम्यानाम् अहव[स्] तस्मिन् एक[स्] सुहुतो ऽस्त्व ओदन
 सो ऽस्माकम् अस्तु परमे व्योमन् ॥९॥
 य आविर्वेशा नृम्ये मनुष्यम् अग्निर् यो वह्निः प्रथमो वयोधाः ।
 तस्मिन् एकस् [सुहुतो ऽस्त्व ओदन सो ऽस्माकम् अस्तु परमे
 व्योमन्] ॥१०॥ ॥अ०१॥

१६.७३

या ते तनूद् अपचक्राम मन्वेद् ? देवानां सख्यम् उप सेदिमा वयम् ।
 अप्पुचरा गह्वरेष्ठा महित्वा तस्याम् एक[स्] सुहुतो ऽस्त्व ओदन
 सो ऽस्माकम् अस्तु परमे व्योमन् ॥१॥
 अहन्नमानाभ्यैतो ? युहं संकाशं मद्रा सुमना अघोरा ।
 प्रति त्वा वर्षेष्टुद्धम् पतु ॥२॥
 येषां न स्वधा नवगज्ज अनित्री ? रसुतेष्व अस्वताहुताभूत् ? ।
 तान् नो गोपाहि ? सधम् अग्रमादम् अस्माकम् एतोर् अनु रक्ष जायुषि ॥३॥
 ये नो निधिम् अभिधामन्तु ये ते प्राचहन् प्रौढं यमराज्ये ।

* * * तस्य

भद्रदानः * पुर

क्षेष्टा

सारः * ब्रह्मणेभ्यो . दधानि

* श्रीवीर * * आग * * शकुनैवरोह

ख ..

* * * पति . प्ररन्तु * निषथा

* * इ

चतुरात्र *

इकरात्रेण * इ * अत

स्वादशाह * विश्वतम् * विमृतो नुतस्

.. इ * चत्वारिंशतोप * अन

त्रिमास्यम् ओदनार् * *

सम्भवौदना माध्व

...माम

* यन् इहिति देवा

ब्रह्मणान्

परेह

यथाग्नयो * देवः

सुहतो * *

वाचिर्वेशा नृम्या मनुष्य नग्नीना * * *

तस्मिन् येयः

सख्यम् * * *

अपुचरा.. सुहतो * ओदनः

.. यद्दे * घोराः

* * * सधम् .

...अविधासत्स * * प्रवाह * *

राजा तेषां वरुण इन्द्रियाण्य् अभि तिष्ठतु हरसा दैव्येन ।
पते सचरुथाः पर्येरि ? वो ददाम्य् अनुकचुता ? यक्षपतिर् यद् आयत् ॥४॥
य आखिदन्ति विखिदन्ति दत्तं विगृह्णते दक्षिणाम् ईयमानाः ।
तान् इन्द्रो देवान् शचीपतिर् अग्निमेदी प्रवृहन् पतु शक्रः ।
वृहस्पतिर् वरुणस् सोम इन्द्रो ममेव दत्तं केवलं कृण्वन्तु ॥५॥ ॥का०४॥

श्री ९ ८.१, २, ४, ३, ५-१०

१६.७४

पै १ ९० ४' स्रक्तिवल्गं

शीर्षक्यं शीर्षामयं कर्णशूलं तृतीयकम् ।
सर्वं शीर्षण्यं ते रोगं बहिर् निर्मन्त्रयामहे ॥१॥
कर्णाभ्यां ते कङ्कशेभ्यश् शुक्तिवल्गं ? विलोहितम् ।
[सर्वं शीर्षण्यं ते रोगं बहिर् निर्मन्त्रयामहे] ॥२॥
यः कृणोतु प्रमोतम् अन्धं कृणोतु पुरुषम् ।
[सर्वं शीर्षण्यं ते रोगं बहिर् निर्मन्त्रयामहे] ॥३॥
यस्य हेतोः प्रच्यवते यक्ष्मो नासत आस्यतः ।
[सर्वं शीर्षण्यं ते रोगं बहिर् निर्मन्त्रयामहे] ॥४॥
शीर्षरोगम् अङ्कुरोऽगं विश्वाङ्गीनं विसल्पकम् ।
[सर्वं शीर्षण्यं ते रोगं बहिर् निर्मन्त्रयामहे] ॥५॥
यस्य भीमः प्रतीकाश उद्भययति पुरुषम् ।
तक्मानं शीतं रूरं च तं ते निर्मन्त्रयामहे ॥६॥
य ऊरु अनुसर्पत् अथो ये ऽनु गर्वीनिके ।
बलासम् अन्तर् अङ्गभ्यो बहिर् निर्मन्त्रयामहे ॥७॥
यत् कामाद् अपकामाद् धृदयाज् जायते परि ।
हृदो बलासम् अङ्गभ्यो बहिर् निर्मन्त्रयामहे ॥८॥
हरिमाणं ते अङ्गभ्यो यक्ष्मो घाम् अन्तर् आत्मनः ।
यक्ष्मं ते सर्वम् अङ्गभ्यो बहिर् निर्मन्त्रयामहे ॥९॥
आसो बलासो भवन् मूर्धं भवत् आमयत् ।
यक्ष्माणां सर्वेषां विषं निर [अ]वोचम् अहं त्वत् ॥१०॥ ॥का०५॥

श्री ९ ८ ११-२२

१६.७५

१'श्री काहाबाहं

बहिर् बिलं निर घावतु कदावलं ? तवोदरात् ।
यक्ष्माणां सर्वेषां विषं निर [अ]वोचम् अहं त्वत् ॥१॥
उदरात् ते परि क्लोन्नो नाभ्या हृदयाद् अघि ।
यक्ष्मो घाम् अन्तर् आत्मनो बहिर् निर्मन्त्रयामहे ॥२॥
यास् सीमानं विरुजन्ति मूर्धनं प्रत्य् अर्षणीः ।
अहिंसन्तीर् अनामया निर द्रवन्ति बहिर् बिलम् ॥३॥
या हृद्[य]म् उपक्रुषन्त्य् अनुतन्वन्ति कीकसाः ।
[अहिंसन्तीर् अनामया निर द्रवन्ति बहिर् बिलम्] ॥४॥
याः पाश्वे उपक्रुषन्त्य् अनुनिक्षन्ति पृष्टीः ।
[अहिंसन्तीर् अनामया निर द्रवन्ति बहिर् बिलम्] ॥५॥
यास् तिरश्चीर् उपक्रुषन्त्य् अर्षणीर् वक्षणाभ्यः ।
[अहिंसन्तीर् अनामया निर द्रवन्ति बहिर् बिलम्] ॥६॥
या गुदा अनुसर्पन्त्य् आन्त्राति यापयन्ति च ।
[अहिंसन्तीर् अनामया निर द्रवन्ति बहिर् बिलम्] ॥७॥
या मज्जो ऽनुसर्पन्ति परुषि विरुजन्ति च ।
अहिंसन्तीर् अनामया निर द्रवन्ति बहिर् बिलम् ॥८॥
ये [अ]ङ्गानि मद्यन्ति यक्ष्मासो रोपणा[स्] सह ।
यक्ष्माणां सर्वेषां विषं निर [अ]वोचम् अहं त्वत् ॥९॥
विसल्पस्य विद्रघस्य वार्ताकारस्य बालजेः ।

यत्

याखिदन्ति दक्षिणा नीयमाना

* * देवा शक्रवीपतिर् अग्निमेदी : अवतु *

* देव ककुषेन्यश्

* * पुवोचम् अन्द्र * पौरुष

* * प्रच्यवतो * नामतास्त

...विशल्पकं

.. सुदयसुपयति पौरुषं

त्वे *

* ऊरु नसर्पत् * * न यरीनिजे

* कामात्...

आन्तर् *

मासो.

वक्ष्माणां * * विनिर् ..

* * * ववतु * त्वदरा

...क्लोन्न

यस्मान् बीरुजति मूर्धनं * अर्षणी

* * उपदिशन्त्य् अनु दन्वतु कीकसान्

वः पश्वे उपदिशन्त्य् अनुरक्षतु पृष्टि

वसः * उपदिशन्त्य् * *

* * निसर्पन्त्य्...

* मन्थो . विरुजन्ति *

..बलम्

यो * सदयन्त्य्...

विशल्पस्य * वार्ताकारस्य बालजे

- श्री २७ [उच्छिष्टाज् जङ्गिरे सर्वे दिवि देवा दिविभितः] ॥४॥
देवाः पितरो मनुष्या गन्धर्वाप्सरसश्च ये ।
[उच्छिष्टाज् जङ्गिरे सर्वे दिवि देवा दिविभितः] ॥५॥
ऋचस् सामानि छन्दांसि पुराणं यजुषा सह ।
[उच्छिष्टाज् जङ्गिरे सर्वे दिवि देवा दिविभितः] ॥६॥
अथर्वाङ्गिरसो ब्रह्म सर्पपुण्यजनाश्च ये ।
[उच्छिष्टाज् जङ्गिरे सर्वे दिवि देवा दिविभितः] ॥७॥
आनन्दाश्च प्रमोदाश्च चाभिमोदमुदश्च ये ।
उच्छिष्टाज् जङ्गिरे सर्वे दिवि देवा दिविभितः ॥८॥ ॥का०३॥

१६.८५

- श्री २८ १ यन् मन्युर् जायाम् आवहत् सक[ल्प]स्य गृहाद् अघि ।
क आसन् जन्माः क वराः क उ ज्येष्ठवरो ऽभवत् ॥१॥
श्री २ तपश्चैवास्तां कर्म चान्तरं महत् अर्णवे ।
त आसन् जन्मास्तं वरा ब्रह्म ज्येष्ठवरो ऽभवत् ॥२॥
श्री ३ दश साकम् अजायन्त देवा देवेभ्यः पुरा ।
यो वै तान् विद्यान् नामथा स वा अद्य महद् वदेत् ॥३॥
श्री ४ प्राणपानौ चक्षुश्च श्रोत्रम् अक्षितश्च क्षितिश्च वा ।
व्यानोदानौ वाङ् मनस् ते वा आकूतिम् आवहन् ॥४॥
श्री ५ अजाता आसन् ऋतवो ऽथो धाता बृहस्पतिः ।
इन्द्राग्नी अश्विना तर्हि कं ते ज्येष्ठम् उपासत ॥५॥
श्री ६ तपश्चैवास्तां कर्म चान्तरं महत् अर्णवे ।
तपो ह जङ्गे कर्मणस् तत् ते ज्येष्ठम् उपासत ॥६॥
श्री ८ कुत इन्द्रः कु[त]स् सोमः कुतो ऽग्निर् अजायत ।
कुतस् त्वष्टा सम् अभवद् धाता सम् अभवत् कुतः ॥७॥
श्री ९ इन्द्राद् इन्द्रः सोमात् सोमो अग्निर अग्निर अजायत ।
त्वष्टा ह जङ्गे त्वष्टुर् धाता धातुर् अजायत ॥८॥
श्री १० ये त आसन् दश जाता देवा देवेभ्यः पुरा ।
पुत्रेभ्यो लोकं दत्त्वा कस्मिन् ते लोक आसते ॥९॥
श्री १०-१ यतो भूमिः पूर्वासीद् याम् अजातय इद् विदुः ।
के तस्यां देवा आसते कस्मिन् साधिभिता ॥१०॥ ॥का०४॥

१६.८६

- श्री ११ ८ १ कुतः केशान् कुतस् स्नाव कुतो ऽस्थीन् आभरत् ।
अङ्गा एवाणि मज्जानं को मांसं कुत आभरत् ॥१॥
श्री ११ यदा केशान् अस्थि स्नाव मांसं मज्जानम् आभरत् ।
शरीरं कृत्वा पाद्वत् लोकम् अनु प्राविशत् ॥२॥
श्री १३ संसिचो नाम ते देवा ये संभारैस् समभरन् ।
सर्वे संसिच्य मर्त्यं देवाः पुरुषम् आविशन् ॥३॥
श्री १५-१ शिरो हस्ताव् अथो बाह्वौ ग्रीवाश्च कीकसाः ।
श्री १५-२ पृष्टीर् बज्रं पाशं कस् तत् सम् अदधाद् अपिः ॥४॥
श्री १५-३ ऊरू पाव[त्] अ[पि] वन्तो ओणी हस्ताव् अथो मुखम् ।
श्री १५-४ त्वचा प्रावृत् तत् सर्वं [सं] वा सम् अदधान् मयि ॥५॥
श्री १६ यत् तच्च छरीरम् अदधत् संभया संहिते मयि ।
यनेदम् अद्य रोचते को ऽस्मिन् वर्णम् आभरत् ॥६॥
श्री १७ सर्वे देवा उपाशिक्षन् तद् अजानाद् वधुस् सती ।
इशा वशस्य या जाया सास्मिन् वर्णम् आभरत् ॥७॥
श्री १८ यदा त्वष्टा व्यदृण्वत् पिता त्वष्टुर् य उत्तरः ।

देवान् देवाः

कश्यपुः...

जनशः *

आनन्दश्च चाभिमोदमुदश्च *
दिविश्रुत ॥ अथ दिवि देवा दिविश्रुत

अनुः ..

काम जन्मः वरः को *

* * * जातन् *

उपो ह जङ्गे कर्मणस् तं ते ज्येष्ठम् उपासता

* शक्तम् परः

* * ता विद्या नामताश्चाप्य महद्गते

अक्षतश्च क्षतश्च *

व्यानोदानोदानो * * * वाकूतिम् *

अजाता धृतवो यो धात *

इन्द्राग्निर् * * कि

* * * जानन्

कर्मणा तन्

अग्निर् * *

ए ताम * * * * पुरः

* तस्यन् * श्रुतः

* केशाः * स्नावः * स्थीत्य *

* पावाणि * कु * कुताभरत्

. मज्जानिम् *

* * * त * * *

जसतो * * दिवा ए भमारैस् समभरन्

* संसृज्य गृधुः . आविशम्

* हस्तान् . ग्रीवाश्च * केकसा

* मज्जजङ्गे

...सधावा मोहित *

यनेदम् अदि * सो .

* * उपाशिक्षन् * इजानाद् विधुः शती

* विषस्य ..

* * व्यदृणात् पित त्वष्टी * *

श्री १९

गृहं कृत्वा मर्त्यं देवाः पुरुषम् आविशन् ॥८॥
स्वप्नो वै तन्द्नीर् निद्रतिः पाप्मानो नाम देवताः ।

श्री २०

जरा खालत्यं पालित्यं शरीरम् अनु प्राविशन् ॥९॥
स्तेयं दुष्कृतं वृजितं सत्यं यज्ञो यशो महः ।
बलं च क्षत्रम् ओजश्च शरीरम् अनु प्राविशन् ॥१०॥ ॥का०५॥

१६ ८७

श्री ११ ८ २१

भूतिश्च वा [अ]भूतिश्च रातयो ऽरातयश्च वा[.] ।

श्री २२

क्षुधश्च सर्वोऽस्य तृष्णाश्च शरीरम् अनु प्राविशन् ॥१॥
निन्दाश्च वा [अ]निन्दाश्च यच्च हन्तेति नेति च ।

श्री २३

शरीरं श्रद्धा दक्षिणाश्रद्धा चानु प्राविशन् ॥२॥

श्री २४

विद्याश्च वा [अ]विद्याश्च यच्च चान्यद् उपदेश्यम् ।

श्री २५

शरीरं सर्वं प्राविशन् ऋचस्स सामाथो यजुः ॥३॥

श्री २६

आनन्दा नन्दाः प्रसूदो ऽभीमोदमुदश्च च य ।

श्री २७

हसो तरिष्ठा नृत्तानि शरीरम् अनु प्राविशन् ॥४॥

श्री नास्ति

आलापाश्च प्रलापाश्च चामीलापलपश्च च ये ।

श्री २८ आस्तेयीश्च, वास्तेयीश्च
[अपि

शरीरं सर्वं प्राविशन् आयुजः प्रयुजो यजुः ॥५॥

श्री २९

प्राणापानौ चक्षुश्च श्रोत्रम् अक्षितिश्च क्षितिश्च वा ।

व्यानोदानौ वाङ् मनश्च शरीरेण त इयन्ते ॥६॥

आशिषश्च प्रशिषश्च संशिषो विशिषश्च वा[.] ।

चित्तानि सर्वं सकल्पाश्च शरीरम् अनु प्राविशन् ॥७॥

त्वरश्च वा वै धृतयश्च चेडाशीसं सृजते च वा ।

शरीरं सर्वं प्राविशन् निजरीरिण्याधो ? मृधः ॥८॥

आस्तेयीश्च वास्तेयीश्च च त्वरणाः कृपणाश्च वा[.] ।

गुह्याश्च शुक्ला यास् स्थूला [अप]स ता बीभत्सुर् असादयत् ॥९॥

अस्थि कृत्वा समिधं तद् अष्टापो असादयन् ।

रेतः कृत्वाज्यं देवाः पुरुषम् आविशन् ॥१०॥ ॥का०६॥

१६ ८८

श्री ११.८ ३०

या आपो याश्च देवता या विराद् ब्रह्मणा सह ।

श्री ३१

शरीरं ब्रह्म प्राविशच्च छरीरे ऽधि प्रजापतिः ॥१॥

श्री ३२

सूर्यश्च चक्षुर् वातः प्राणं पुरुषस्य वि भेज्जिरे ।

तथास्येतरम् आत्मानं देवाः प्रायच्छन् अग्नये ॥२॥

तस्माद् वै विद्वान् पुरुषम् इदं ब्रह्मेति मन्यते ।

सर्वा ह्य अस्मिन् देवताश्च शरीरे ऽधि समाहिताः ॥३॥

यद् एभ्यस् स्थानम् अङ्गेषु पिता लोकम् अकल्पयत् ।

शरीरं सर्वा देवता यथाङ्गम् अनु प्राविशन् ॥४॥

अङ्गमङ्गं शरीरस्य सर्वं देवा [अ]नु प्राविशन् ।

पिता ह्य एभ्यः प्रायच्छत् तं लोकम् अपराजितम् ॥५॥

तं लोकम् अपराजितं सर्वं देवा [अ]नु प्राविशन् ।

प्रजापतिर्यम् आभरच्च छरीरं बहुधा हितम् ॥६॥ ॥का०७॥ ॥अनु०१४॥

श्री ११.१-१०

१६.८९

अग्ने जायस्वादितिर् नाधितेयं ब्रह्मोदनं पचति पुत्रकामा ।

सप्तऋषयो भूतकृतस् ते त्वा मन्थन्तु प्रजया सह ॥१॥

कृणुत धूमं वृषणस् सखायो ऽद्रोघाविता वाचम् अच्छ ।

अयम् अग्निः पृतनापाद सुवीरो यन् देवा [अ]सहन्त शत्रून् ॥२॥

.. भाविशेत्

* * तन्द्नीर् निद्रतिः...

* वालित्यं प्राविशम्

* * अग्निं

प्राविशम्

स्रुत * मार्वास् प्राविशम्

निन्ध(उपरि न्य)श्च * निन्दाश्च . .

...प्राविशम् [हन्तेति * *

चनृत्यम् *

. ऋषस् *

* * प्रमदो भीमोदमुदश्च * *

* * नन्तान प्राविशम्

* * प्रलापश्च च भीलापलपश्च * *

* * श्रोत्रम् अक्षतश्च क्षतिश्च * *

* * * तु यन्ते

* * * ससिषो

चिन्तानु सर्वं प्राविशम्

* * * च इडाशीसं सृजते यदा

आस्तेयश्च * वास्तेयश्च * त्वरणाः कृपणश्च * *

* शुक्रिया * * * धीमवत्सुर् असाधयत्

* कृ × × × × गोष्ठयो बाधोय

रोतः अविशम्

य

०परी

मिबि भेदिरे

तथास्येतरम् * * प्रायच्छन् *

ब्रह्मद *

समीहिता

* इभ्य लोके *

..प्राविशम्

प्राविशम्

अपराजितम्

प्राविशम्

* जायास्वादित् नोदितय * ०कामस्

सोहयः

..वाचम् अस्व

देवास् * शत्रून्

श्री बलिह्वनः
श्री उदकव्रतो

अग्रे उज्जिनष्टा महते वीर्याय ब्रह्मावनाय पक्तये ज्ञानवेदः ।
मत्तकृपयो भूतकृत्[स] त त्वाज्जाजनन् अयं रयि सर्ववीरं नि यच्छ ॥३॥
समिद्धो अग्रे समिद्धा सम इधमन् विश्वा देवान् यज्ञियां एह वक्षः ।
तभ्यो हव्यं भूपयन् ज्ञानवेदस् स्वर्गं लोकम् अधि रोहयैनम् ॥४॥
त्रेधा भागो निहितो ज्ञानवेदो देवानां पितृणाम् उत मर्त्यानाम् ।
अशान् जानीध्वं वि भजामि तान् वो यो देवानां स एव पाययति ॥५॥
अग्रे सहस्वान् अभिभूय अभीदु असि नीचो न्य उज्ज द्विपतस् सपत्नान् ।
इयं मात्रा मीयमाना मिता च सज्जातांस् ते बलिदंष्ट्रः ? कृणोतु ॥६॥
साक सज्जातेः पयसा सहैष्य अर्धुदेन ? महते वीर्याय ।
ऊर्ध्वो नाकस्याधि रोह विष्टप स्वर्गो लोक इति य वदन्ति ॥७॥
इयं मर्धा प्रति युष्मातु चर्म पृथिवी देवी सुमनस्यमाना ।
अधि गच्छम सुकृताम् उ लोकम् ॥८॥
एतां प्रावाणो सयुजा युद्धिन्ध चर्मणि निर भिन्द्व्य अंशून् यजमानाय साधु ।
अव[म]नी नि जडि य धृतन्यव ऊर्ध्वं प्रजाम् उद्धरन्त्य उद् ऊह ॥९॥
शुद्धाण प्रावाणा सयुजा वीर हस्त आ त देवा यज्ञिया यक्ष्म अगुः ।
अयो वरा यतमांस् त्वं वृणाषे तास् ते समुद्धीर इह राधयामि ॥१०॥

॥का०१॥

१६.१०

श्री ११.१.११

श्री ११

श्री १३

श्री १४

श्री १५

श्री १६

श्री १७

श्री १८

श्री १९

श्री १९

श्री-शोकेषु भूविष पक्ता

उपभ्वसं प्र[व]ये सीदता यूयं वि विच्यध्वं यज्ञियासस् तुवे ।
श्रिया समानान् अति सर्वान् स्वामाधस्पदं द्विषतस् पादयम् ॥१॥
इयं ते धीतिर इदम् उ ते जनित्र युष्मातु त्वाम् अदितिश् शू पुत्रा ।
परा पुनीदि य इमां धृतन्यवो ऽस्ते रयि सर्ववीरं नि यच्छ ॥२॥
परिह नारि पुनर एहि क्षिप्रम् अपां त्वा गो[ष्टो] अघ्न अरुक्षद् भराय ।
तासां युद्धीता[द] यतमा यज्ञिया [अ]सन् विभाज्य धीरीतरा जहीतात् ॥३॥
एमा [अ]गुर् योषितश् शुम्भमाना उत् तिष्ठ नारि तवसं रभस्व ।
सुपञ्जी पत्या प्रजया प्रजावत्य् आ त्वागन् यक्ष्म प्रति कुम्भं शुभाय ॥४॥
ऊर्ध्वो भागो निहितो यः पुरा व ऋषिप्रभृताप आ हरेता ।
अयं यक्षो नायविद् गातुवित् प्रजाविद् उग्रः पशुविद् वीरविद् वो ऽस्तु ॥५॥
अग्रे चरद् यज्ञियस् त्वाध्व अरुक्षन् युचिस् तपिष्ठ[स] तपसा तपेनम् ।
आर्षेया देवा [अ]भिसंहत्य भागम् इमे तपिष्ठा ऋतुमिस् तपन्तु ॥६॥
शुद्धा [आ]पो योषितो यज्ञिया इमा [आ]पश् चरम् अव सपन्तु शुभ्रा[ः] ।
वदन् प्रजा बह्वलां पशून् मे पकौदनस्य सुकृताम् एति लोकम् ॥७॥
ब्रह्मणा शुद्धा उत पुता धृतेन सोमस्यांशवस् तण्डुला यज्ञिया इम ।
अप[ः] प्रविशत प्रति युष्मातु वश् चरद् इम पक्त्वा सुकृताम् एति लोकम् ॥८॥
अभ्यावर्तस्व प्रजया सहैनां प्रत्यङ्मुख एनां देवतामिस् सहैधि ।
स्वर्गं लोकम् अभिसंवहेनाम् आवित्य देवा परमे व्याम[न्] ॥९॥
उरः प्र[थ]स्व महता महिष्ठा सहस्रपृष्ठस् सुकृतस्य लोक ।
पितामहाः पितरः प्रजोपजाहं पक्त्वा पञ्चदशस् त ऽस्मि ॥१०॥

॥का०२॥

१६.११

श्री ११.१.२०

श्री १२

श्री १३

श्री-शोकेषु भूविष अंसर्ग्री, अंसर्ग्री

श्री १४

सहस्रपृष्ठश् शतचारो अक्षितो ब्रह्मोद्वनो देवयानस् स्वर्गः ।
अमृत् त आ दधामि प्रजया रेणवैनान् बलिहाराय मुदतान् महाम्
पय ॥१॥
उदेहि वेदिम् प्रजया वर्धयेनां तुदस्व रक्षः प्रतरं घेष्म एनाम् ।
श्रिया समानान् अति सर्वान् स्वामाधस्पदं द्विषतः पादयेम् ॥२॥
क्तेन तद्वा मनसो हितेयं ब्रह्मोदनस्य निहिता वेदिर् अग्रे ।
अंशर्ग्री शुद्धाम् अव वेदि नारि तत्रोदनं साक्ष्य देवानाम् ॥३॥
अदितेर हस्तां शुचम् एतां द्वितीयां सप्तऋषयो भूतकृतो याम् अकृपयन् ।

*** वीर्याय वेदा
*** तन्ते जन अरमे रयि वीरन् * यज्ञानाम्
समिद्धो अं समिद्धा समिध्यन् विश्वा देवान् यज्ञिया
नेभ्यो हव्यं अयेय रोहयैनम् [एह वक्षः]
*** निहन्तो * देवानां पितृणाम् उत मर्त्यानाम्
वशो * * * तं * * * संव *
*** सहस्वान् * अभीर् दिशत स्वपत्नान्
यन् * * * ति स्वजातस्
*** उजातेः * नेषू * महते वीर्याय
विष्टपस् स्वर्गं वदन्तस्
यन् पृथिव्यै
*** गच्छयेम
निष्प अमौन् * साधुः
*** नृ नक्ष * परम्यवद् ऊर्ध्वो * * अर उहः
शुद्धा * भीह हस्ता * यक्षेया * अगु
समुद्धीर * *

उपभ्वसे वच्यध्व यज्ञेयासस् सुधी
*** अतु सर्वोश् छयामधस्पद * माधयेम
यं तु * मन् . * पुत्रा
*** पुन इव * रिम * वीरन् * यज्ञात्
परिह * * * अपामपान् * * अघ रिक्षद् *
*** स विभज्य * हवीत
योमा कुर् . नाक तवसं भरख
सपत्न वन्दा * प्रजापत्य * त्वाक
*** निहन्तो यद् दुरा वो ऋषिप्रभृताप हरेता
अयं युक्षो नायविद् उ गातवित् प्रजाविद् * पशुमन् .
*** त्वाध्व अरिश्च शुचिस् ..
आर्षेया * हन्य * इमेत् तपिष्ठ
*** यक्षेया यमा * चरन् इव * *
ददत् * * आशन्...
ब्राह्मणा * उद्
*** विशयतु * शुक्लतुर पक्त्वा सुकृताम्
* वचस्व * महेन प्रत्वा एव * सहाभिभिस्
स्वर्गो * विहीनम् आदित्यो देव
मुहः .
*** प्रतोपचाह

*** अक्षतो
अमृत् त्व * * * ऋषयो * शुद्धाता *

वर्धयेनं . प्रतिर * एनम्
पक्त्वा * अतु सर्वो दृष्टामधस्पद द्विषतः सादयेम
* तद्वा . ब्राह्मोदनस्य निहता...
अक्षमि(उपरि किं) शुद्धम् अयि * * मन्तोदनं..
* हस्त

शौ २५ कोशेषु मूषिष्ठ देवा

शौ २६

शौ २७

शौ २८

शौ २९

शौ ३०

शौ ११ १ ३१-३७

१६.१२

सा गात्राणि विदुष्य ओदनस्य दर्विर् वेद्याम् अप्य एनं चिनोतु ॥४॥
 शृतं त्वा हविर् उप सीदन्तु देवा अनुसृप्यान्ने पुनर् एतान् प्र सर्प ।
 सोमेन पूतो जडेर सीद ब्रह्मणाम् आर्षेयास् ते मा रिषन् प्राशितारः ॥५॥
 सोम राजन् संज्ञानम् आ वपैभ्यो ऽब्राह्मणा यतमे त्वोपसीदान् ।
 ऋषीन् आर्षेयास् तपसो ऽधि जातान् ब्रह्मोदने सुहवा जोहवीमि ॥६॥
 इदम् अपो मधुमतीरु घृतश्चुतो ब्रह्मणां हस्तेषु प्रपृथक् सादयामि ।
 यत्काम इदम् अभिषिञ्चामि वो ऽहम् इन्द्रो मरुत्वान् स ददाद् इदं मे ॥७॥
 इदं मे ज्योतिर् अमृतं हिरण्यं पक्वं क्षेत्रात् कामदुघा म एषा ।
 इदं धनं नि दधे ब्राह्मणेषु कृण्वे पन्थां पितृषु यस् स्वर्गः ॥८॥
 अग्नौ तुषान् आ वप जातवेदसि परं कम्बुकान् अप मृद्धहव्यं पतान् ।
 एतं शुश्रुम गृह्वराजस्य भागम् अथो विश्व निरुक्तेर् भागधेयम् ॥९॥
 आभ्यतः पचत एति सुन्वतस् स्वर्गं लोकम् अधि रोहयेनम् ।
 येन रोहात् परम् आपद्य यद् वय उत्तमं नाकं परमं व्योम ॥१०॥ ॥का०३॥

बभ्रेर् अश्वर्यो मुखम् एतद् वि मृद्धहव्यं [आ]ज्याय लोकं कृणुहि प्रजानन् ।
 घृतन गात्रानु सर्वो वि मृद्धिह कृण्वे पन्थां पितृषु यस् स्वर्गः ॥१॥
 बभ्रे रक्ष[स] सुमतिम् आ वपैभ्यस् सुब्राह्मणा यतमे त्वोपसीदान् ।
 पुरीषिणः प्रथमानाः पुरस्ताद् आर्षेयास् ते मा रिषन् प्राशितारः ॥२॥
 आर्षेयेषु नि दध ओदनं त्वा नानावैयाणाम् अप्य अस्व अत्र ।
 अग्निर् मे शुभ्वा मरुतश् च सर्वे विश्वे देवा अभि रक्षन्ति पक्त्म् ॥३॥
 यज्ञं दुहानं सद्म इत् प्रपीनं [पु]मांसं घेनु सदनं रयीणाम् ।
 प्रजामृतत्वम् उत दीर्घम् आयु रायश् च पोषैर् उप त्वा सदेम ॥४॥
 ऋषभो ऽसि स्वर्गं ऋषीन् आर्षेयान् गच्छ ।
 सुकृतां लोके सीद तन् नौ संस्कृतम् ॥५॥
 समातनुष्वानुसप्रयाण्य अग्रे पथः कल्पय देवयानान् ।
 एभिस् सुकृतेर् अनु प्र गेष्म यज्ञं नाके तिष्ठन्तम् अधि सतरश्मौ ॥६॥
 येन देवा ज्योतिषा धाम् उदायन् ब्रह्मोदने पक्त्वा सुकृतस्य लोकम् ।
 तं त्वा पचामि ज्योतिषां ज्योतिर् उत्तमं स नस् तद् धिहि सुकृताम् उ
 लोके ॥७॥ ॥का०४॥

१६.१३

प्राच्यै त्वा दिशे निर वपामि शतधारम् अपशुधम् ।
 स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः ॥१॥
 दक्षिणायै त्वा [दिशे निर वपामि शतधारम् अपशुधम् ।
 [स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥२॥
 प्रतीच्यै त्वा [दिशे निर वपामि शतधारम् अपशुधम् ।
 [स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥३॥
 उदीच्यै त्वा [दिशे निर वपामि शतधारम् अपशुधम् ।
 [स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥४॥
 भुवायै त्वा [दिशे निर वपामि शतधारम् अपशुधम् ।
 [स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥५॥
 ऊर्वायै त्वा दिशे [निर वपामि शतधारम् अपशुधम् ।
 [स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥६॥
 दिव्यै त्वा निर वपामि [शतधारम् अपशुधम् ।
 [स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥७॥
 अन्तरिक्षाय त्वा निर वपामि [शतधारम् अपशुधम् ।
 [स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥८॥

॥ विदिष्य ॥ दम्बर्च्यम् ॥ ॥
 शुभन् निदन्तु ॥ अनुसृप्यान्ने ॥ एनं ॥ सृप्यस्
 ..ब्राह्मणा आर्षेयस् तं मर्ष ॥
 मोमो राज सवज्ञानम् ॥ सीदाम्
 ऋषीणा ऋषयस् ब्राह्मोदने ॥ जोहविमि
 इयन् आपो ॥ च्युतो ब्राह्मणा ॥ प्रपथश् छादयामि
 यत्कामेदिम् ॥ चो ॥ ॥ मरुत्वा स्थ धिताद् ॥
 . हिरण्यमय पक्त्वं ॥ कामदुघा ॥ ॥
 ब्रह्मणेषु वर ॥
 ॥ तुषाद् गा वधि मद्बव्यं पतान्
 यत वरुक्ष्म उग्रराजस्य . निरुक्तेर् ॥
 इयामतः ॥ येति रोहयेनम्
 ॥ परमात् पथ वस् वयः

॥ अध्वर्यु ॥ ॥ व रुढि .
 घृतन गात्रान् ॥ ॥ चृढि ..वर् ॥
 बभ्रे त्वपसीदान्
 ॥ प्रथमानाः पुरस्तानाना रिषयस् ॥ रिप ॥
 ॥ ॥ दधौ नुद ॥ नाना ऋषयाम् ॥ ॥
 पक्त्वा
 ...अत्र प्रमीण...

॥ ॥ ॥ ऋषीणावैया ॥
 सुकृताल् लोके सीद तन् नो सुकृत्म्
 समातनुष्वानुसप्रयाण्य ॥ पृथः कल्पे ॥ याना
 येभिस् ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥
 येन देवा ज्योतिषाः ॥ उदाय ..

प्राची ॥ दिशो
 ॥ पक्त्वायै ॥ ॥ सवैत्रस् सवैत्र निवपामीत्य
 [अनुषक्त. ॥ पुनरुक्तिः ॥

प्रतीची ॥

उदीची ॥

॥ ॥ दिशि

दिशे नि दिव्यै त्वा निशि

अन्तरिक्षाय त्वा निदिशि

पृथिवीभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥१॥
पशुभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥१०॥
॥का०५॥

१६.१४

मनुष्यभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥१॥
पितृभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥२॥
ऋषिभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥३॥
आपैभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥४॥
अङ्गिरोभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥५॥
अथर्वभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥६॥
वनस्पतिभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥७॥
॥का०६॥

१६.१५

वीरुद्भ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥१॥
ओषधीभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥२॥
ऋतुभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥३॥
आतर्वेभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥४॥
लोकेभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥५॥
लोकानां त्वाध्यक्षेभ्यो निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥६॥
देवेभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥७॥
देवेभ्यस् त्वा निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥८॥
सर्वाभ्यस् त्वा देवताभ्यो निर वपामि [शतधारम् अपक्षुधम् ।
[स पकारोदस् सुकृतां यत्र लोको यत्र ऋषयः प्रथमजाः पुराणाः] ॥९॥
॥का०७॥

१६.१६

पुमान् पुंसो अधि तिष्ठ चर्म न ते शिरस्त्रं प्र दहाज् जातवेदाः ।
अवात् तन्त्रीणिम् ? अप्य् अप्सरासु ॥१॥
महती धावापृथिवी अन्तरिक्षम् इदं महत् ।
महान् महिम्ना सर्वाङ्गो यस्य त्वा पञ्चत् ओदन ॥२॥
ससेदं सूर्यो [आ]भुतास् सप्त पुष्करिणीर् उत ।

पृथिवीभ्यस् * निदिशि

पशुभ्यस् * निदिशि

मनुष्यभ्यस् * निदिशि

पितृभ्यस् * निदिशि

ऋषिभ्यस् त्वा निदिशि

आपैभ्यस् * निदिशि

अङ्गिरोभ्यस् * नि

* * नि

वनस्पतेभ्यस् त्वा

उषधीभ्यस् *

* पन्थात्रस्

शिष्ण

सहन् * सर्वोद् ओदना

सतेद * शृतस्

सप्त सद्गन्धर्वा यस्य त्वा पञ्चत् ओदन ॥३॥
 यथा तेषाम् उद्गातासीद् देवा ह्येतार कृतिवज्रः ।
 सर्वाङ्गं यवादनं सत्येनाग्निं समीरयन् ॥४॥
 सप्त ऋषयो भूतकृत ऋषयस् साध्याश्च ये ।
 ते वै सर्वाङ्गम् ओदनं श्रद्धयाग्निं समीरयन् ॥५॥
 यस्य सर्वाङ्गं पचति ब्रह्माणं च न हिंसति ।
 तस्मै ज्योतिष्मन्तं लोकं यमो राजाभि रक्षति ॥६॥
 तं सर्वाङ्गं घृतपृष्ठं दिविमात्रं देवसंहितम् ।
 निदत्स्वाम् ? उत्तरशेवधि तं ते ब्रह्माभि रक्षतु ॥७॥
 तस्योदनस्योदरम् अन्तरिक्षं द्यौः पृष्ठं दिशः पार्श्वं सूर्याचन्द्रमसाव्
 अक्षयौ ।
 ऋतवो दन्ताः पचमानः प्राणा आङ्गिरसो रूपम् ॥८॥ ॥का०८॥ ॥अनु०१५॥

१६.१७

आ नयैतम् आ रभस्व सुकृतां लोकम् अपि गच्छतु प्रजानन् ।
 तीर्त्वा तमांसि बहुधा विपश्यन्न् अजो नाकम् आ क्रमतां तृतीयम् ॥१॥
 प्र पदो [उव] नेनिग्धि दुश्चरितं यच्च चचार शुद्धेश शर्फेः आक्रमतां प्रजानन् ।
 प्र ? ज्योतिष्मन्तं सुकृतां लोकम् ईप्सन् तृतीयं नाकं अधि वि क्रमस्व ॥२॥
 अनु छय इयमेन त्वचम् एतां विशस्त्र यथापर्व असिना मा[भि] मंस्था ।
 माभि द्रुहः परशः कल्पयेन सुकृतां मध्यं अधि वि श्रयमम् ॥३॥
 भूम्यां [त्वा] भूमिम् अधि धारयाम् आ सिञ्चोदकम् अभि धेष्टु एनम् ।
 पर्याधत्ताग्निना शमितारश्च ऋतो गच्छतु सुकृतां यत्र लोकः ॥४॥
 उक्तामात्रं परि चेद् अतस्तस् तप्ता[च] चरोर अधि नाकं तृतीयम् ।
 अग्नेर अग्निर अपि सं बभूविथ ज्योतिष्मान् गच्छ सुकृतां यत्र लोकः ॥५॥
 पञ्चोदनं पञ्चधा वि क्रमस्वाकंस्त्रयमानः पञ्च ज्योतीषि ।
 ईजानानां सुकृतां प्रदि मध्यं ज्योतिष्मन्तम् अभि लोकम् जयास्मै ॥६॥
 अजम् एवाग्निम् अजम् उ ज्योतिर आहुर् अजं ब्रह्मणे जीवता दयम् आहुः ।
 अजस् तमांस्य अप हन्तु दूरम् अस्मिन् लोके श्रद्धयानि [द]त्तः ॥७॥
 एतद् वो ज्योतिः पितरस् तृतीयं पञ्चोदनं ब्रह्मणे उजं ददाति ।
 अजस् तमांस्य अप हन्ति दूरं पञ्चोदनो ब्रह्मणे दीयमानः ॥८॥
 पञ्चोदनो ब्रह्मणे दीयमानो अजो नाकं प्र क्रमतां तृतीयम् ।
 विचक्रमाणस् सुकृतस्य लोके स्वर् ज्योतिषा तमो अप हन्ति दूरम् ॥९॥
 अजा क्रमस्व सुकृतां यत्र लोक[श्च] शलभो न चत्तो अति दुगाण्य एषः ।
 पञ्चोदनो ब्रह्मणे दीयमानो विश्वरूपा [धेनुः] कामदुघास्य एका ॥१०॥
 ॥का०१॥

१६.१८

प्र ज्योतिष्मन्तं सुकृतां लोकम् ईप्सन् पञ्चोदनं ब्रह्मणे उजं ददाति ।
 स यथातो नेप्य अभि लोकं जयास्मै शिवो ऽस्मभ्य प्रतिगृहीत एधि ॥१॥
 अजस् त्रिनाकं त्रिदिवे त्रिपृष्ठे सुकृतां लोके द्दिवांसं दधाति ।
 पञ्चोदनो ब्रह्मणे दीयमानस् स दातारं तृप्या तर्पयति ॥२॥
 अजो ह्य अग्नेर अजनिष्ट शोकाद् विमो विप्रस्य सदसां वयोधाः ।
 हुतम् इष्टम् अभिपूर्तं वर्षदकृते तद् देवा ऋतुशः कल्पयन्तु ॥३॥
 अमोतं वासो दद्याद् धिरण्यम् अपि दक्षिणा[म्] ।
 तथा लोकान् सम् आणुयाद् ये दिव्या य च पार्थिवाः ॥४॥
 एतास् त्वा धारय शमयन्ति विश्वतस् सोम्या देवीर् घृतपृष्ठा मधुश्चतुः ।
 स्तमान पृथिवी दिवं सदस्व नाकं तिष्ठास्य अधि सप्तर्क्षो ॥५॥
 पृष्ठात् पृथिव्या [अहम् अन्तरिक्षम् आरुहम् अन्तरिक्षाद् दिवम्
 आरुहम् ।

सप्तौ ओदना
 यथा तेषाम् उद्गातासीद्
 . समरयम्

* * छतुष्टि
 * * धि * त
 तस्योदनस्योदनम् .
 अक्ष
 प्राणो * *

अ नैतम् * * सुकृताल्
 विपश्य..
 * * देनिगद * * चचार शुद्धश्
 तेज्योतिष्मन्त ईप्स [सना मा सिस्थाः
 * * दृष्ट रयामेन कृत्वाचनता विशस्त्री यथाप्रव्य-
 * * द्रुवः परशुः कल्पयेन इक्ष्वेमम्
 धारयामिस् अधिचोदकास् * * अनस्
 * * छचौ
 कामात्तः * * चैर् उधत्तास्
 . बभूयथा ज्योतिष्या अदृष्ट
 ... विक्रमस्वाद क्रोडयमाण
 ईजानानी
 * * * अज, जीयता * * आज
 * * त्रयमास्य... अद्वदानेन *
 एतद् पञ्चोदन
 पञ्चोदनो
 पञ्चोदनो . नाक पञ्चता *
 * माणास् ज्योतिषा
 नि दत्तो * * *
 कामदुघास्य *

ईप्स
 * * व्यापो निप्य * * जयास्मै . प्रतिगृह्यतेवि
 * * * रिप्रतिष्ठितं चदिवास ददाति
 * * आहोण * * धातार * * तर्पयामि
 चयोधात्
 वं * * *
 अमृत

* * * दधाराश् छमयन्ति विश्वतास् ताम्बा
 स्तमाने * * दिवि
 पृष्ठा पृथिव्या इति चतस्र

पै ९ शी १६ । 'श्री-कालेषु प्रजानन्
[अपि]

पै १० शी १७

पै ११ शी ३७

शी ४ १४ ७

[दिवो नाकस्य पृष्ठात् स्वर ज्योतिर् अगाम् अहम् ॥६॥
[अजो ऽस्य अज स्वर्गो ऽसि त्वया लोकम् अङ्गिरसः* प्राजानन् ।
[त लोकम् अनु प्र ह्वयस् ॥७॥
[यन वा सहस्रं वहसि यन वा सर्ववेदसम् ।
[तेनमं यन्नं नो वह स्वर देवेषु गन्तव ॥८॥
[अज च पचत पञ्च चौदनान् ।
[अज पञ्चौदनान् पक्त्वा देवा लोकान् सम् आनयुः] ॥९॥
पञ्चौदन पञ्चभिर् अकूलीभिर् द्रव्यैर् धर पञ्च चौदनम् एतम् ।
प्राचीं दिश दक्षिणा प्रतीचीम् उदीचीं ध्रुवाम ऊर्ध्वा दिशम् आ
क्रमस्व ॥१०॥ ॥का०२॥

*** द्रव्योद्...

१६.९९

शी ४ १४ ७

शी ८१

शी ८१, ९५

शी ९

शी ९ ५.३०

शी १८

शी २०

शी २१

शी २१

शी २१

पै १६.१०० ५

प्राच्यां दिशि शिरो अजस्य धेहि दक्षिणायां दिशि दक्षिणं धेहि पार्श्वम् ।
प्रतीच्यां दिशि भसदम् अस्य घेष् उदीच्यां दिश्य उत्तरं धेहि
पार्श्वम् ॥१॥

देहि देहि *

** भसतम् उत्तरे *

आजस्यानेकम्
अन्तरिक्षं पदभ्यश् चतुर्भ्यः ...
श्रुतम् * श्रुतया
पदभ्यश्...
सभीची अस्यान्तर्देशः

ये * * यस् ति दिक्षु * विपुत्रो जनानाम् *

*** * व्यम्

. पुरः

अदः *

* अपत्य * * भरत्य *

परास्याप्रियो **

१६.१००

शी ९.५.२३

शी २४

शी २

शी ३३

नास्यास्थीनि भिन्यान् न मज्जो निर द्दे[त्] ।
सर्वाणि समादायेदमिदं प्र वेशये[त्] ॥१॥
इदमिदम् अस्य रूपं तेनेदं सं गमयति ।
स्वधाम ऊर्जम् अक्षति ? महे ऽस्मै दुहे य एवं विदुषे [अ]जं
पञ्चौदनं ददाति ॥२॥
इन्द्राय भागं शमिता कृणोत यन्नं यन्नपतिश् च सूरिः ।
ये नो द्विषन्त्य अनु तान् द्रवस्वारिषा वीरा यजमानस्य सर्वे ॥३॥
पञ्च लोकाः पञ्च ऋतवः पञ्च ऋतु वृषनोती ? ।
य एवं विदुषे अजं पञ्चौदनं ददाति ॥४॥
यो वा आयन्तम् इत्य ऋतुं वेद ।
आयतीम् एवाग्रियस्य आतृव्यस्य श्रियम् आ दक्षे ।
भवत्य् आत्मना परास्याप्रियो आतृव्यो भवति ॥५॥
[यो] वै संयन्तम् इत्य ऋतुं वेद ।
संयतीम् एव[ग्रियस्य आतृव्यस्य श्रियम् आ दक्षे ।
[भवत्य् आत्मना परास्याप्रियो आतृव्यो भवति] ॥६॥
[यो] वै भवन्तम् इत्य ऋतुं वेद] ।

मग्न्यो * *

* समादाये इदमिदं

गमेति

विदुषो *

कृणोत्व यन्न * * सूरि.

** देवत् * ता * * यजमानश्च *

* बायन्तमित्तव *

* एव ग्रियस्य

** परास्याप्रियो

व * इति

संयन्तीम् एव

. इति

शौ १६ भवन्तीम् एव[प्रियस्य भ्रातृव्यस्य श्रियम् आ दत्ते ।
[भवत्य् आत्मना परास्याप्रियो भ्रातृव्यो भवति] ॥७॥
[यो] वा अभिभवन्तम् इत्य् [ऋतु वेद] ।
शौ १५ अभिभवन्तीम् एव[प्रियस्य भ्रातृव्यस्य श्रियम् आ दत्ते ।
[भवत्य् आत्मना परास्याप्रियो भ्रातृव्यो भवति] ॥८॥
यो वा उद्यन्तम् इत्य् [ऋतु वेद] ।
उद्यतीम् एव[प्रियस्य भ्रातृव्यस्य श्रियम् आ दत्ते ।
[भवत्य् आत्मना परास्याप्रियो भ्रातृव्यो भवति] ॥९॥
[यो] वै मूर्धनम् इत्य् [ऋतु वेद] ।
मूर्धनीम् एव[प्रियस्य भ्रातृव्यस्य श्रियम् आ दत्ते ।
[भवत्य् आत्मना परास्याप्रियो भ्रातृव्यो भवति] ॥१०॥
यो वै सर्वम् इत्य् ऋतु वेद ।
सर्वीम् एवाप्रियस्य भ्रातृव्यस्य श्रियम् आ दत्ते ।
भवत्य् आत्मना परास्याप्रियो भ्रातृव्यो भवति ॥११॥
यावन्त्य् अस्य लोमानि ब्रह्मास्तुणोति वेद्याम् ।
तावतीह् अस्य धारा[स] समुद्रस्येवाक्षताः ॥१२॥
दुर्वां क्षीरं भवतु सर्पिर् एभ्यस् स्वरा[हु] भूवोपतिष्ठत् सुरापम् ।
मधोर् धाराम् अधिपेभ्यो दुहाद् ओजो नाक तिष्ठतु मोदमानः ॥१३॥
॥का०४॥

१६.१०१

शौ १० ८ २ स्कन्मेनेमे विष्कभिते द्यौश् च भूमिश् च तिष्ठतः ।
स्कम्भ इदं सर्वम् आत्मन्वद् यत् प्राणन् निमिषच् च यत् ॥१॥
शौ ७ एकचक्रं वर्तत एकनेमि सदस्त्राक्षरं प्र पुरो नि पश्चात् ।
अर्धेन विश्वं भुवन जजान यद् अस्यार्धं किम् उ तस्य कतुः ॥२॥
शौ ८ कोशेषु प्रष्टव्यो अपि पञ्चवाही वहात्य् अग्रम् अस्य पृष्ठयो युक्ता अनुसंवहन्ति ।
अयातम् अस्य दृष्टो न यातं परं नेदीयो ऽवरं दवीयः ॥३॥
शौ ५ इदं सवितर् वि जानीहि षड् यमा एक एकजः ।
शौ ९ अस्मिन् द्वापित्वम् इच्छन्ते य एषा[म्] एक एकजः ॥४॥
तिर्यग्विलश चम[स] ऊर्ध्वबुधस् [त]स्मिन् यशो निहितं विश्वरूपम् ।
अत्रास्तत ऋषयस् सप्त साक ये अस्य गोषा महतो बभूवुः ॥५॥
शौ ३ तिष्ठो ह प्रजा [अ]त्यायम् आय[न्] न्य अन्त्या [अ]कम् अभितो ऽविशन्त ।
बृहन् ह तस्यौ रजसो विमानो हरितो हरिणीर् आ विवेश ॥६॥
शौ ४ द्वादश प्रथयश् चक्रम् एक त्रीणि नभ्यानि क उ तच्च चिकेत ।
तत्राहतास् त्रीणि शतानि शङ्खवृष षष्टिश् च खीला [अ]विचाचला ये ॥७॥
शौ १२ अनन्तं चित्तं पुरुत्रानन्तम् अन्तवच् चा समन्ते ।
ते नाकपालश् चरति प्रजानन् विद्वान् भूतं यदि भव्यम् अस्य ॥८॥
शौ ६ आविस् सन् निहितं गुहा जरन् नाम महत् पदम् ।
तत्रदं सर्वम् आपितम् एजत् प्राणन् निमिषच् च यत् ॥९॥
शौ १४ ऊर्ध्व भरन्तम् उदकं कुम्भेनेवोद्धार्यम् ।
पश्यन्तु सर्वे चक्षुषा न सर्वे मनसा विदुः ॥१०॥ ॥का०५॥

१६.१०२

शौ १० ८.१९ ऊनात् पूर्णम् उद् अचति पूर्णाद् ऊनम् उद् अच्यते ।
कविस् तद् ब्रह्मण वेद यतस् तत् परिषिच्यते ॥१॥
शौ १३ प्रजापतिश् चरति गर्भे अन्तर् [अ]दृश्यमानो बहुधा प्र जायते ।
अर्धेनेदं परि बभूव विश्वं यद् अस्यार्धं किम् उ तज् जजान ॥२॥
शौ ११ यद् एजति चरति यच्च च तिष्ठत्य् अप्राण[त्] प्राणन् निमिषच् च तिष्ठत् ।
तद् दाधार पृथिवी धाम् उतामू तत् संभूय भवत्य् एकम् एव ॥३॥

भवन्तम् एव

वाति अभिभवन्तम् इती

वाव * * इती

* * इती

* * * इत *
मर्दम् एवास्य प्रियस्य * * *
* * परास्याप्रियो
* * स्तृपाति *
* अस्य * * त
... * तिष्ठत् सुरापाम्
* ओज

* * भूमितेभ्यो

स्कन्भैद * आत्मन्वते तत् प्राण निर्विच्य यस्
सहस्राक्ष * मर्दो * *
* * * एतस्यार्धं * * * *
* वाहि * * जस्य * युक्त्वान् *
* अस्य * * बाहु परम्
इदं सवितुर् व्य जानीह * यमो क एव ग
यस्मिन् निहापयुम् इच्छन्त * * * च
त्रीषु विलश् * ऊर्ध्वबुधयो

विशन्त

[विवेश ॥

* * * विमान ॥ ओ हरितो हरिणीर् आ
ओ द्वादश प्रदिशश् चकसेत * * कव * * *
* पष्टिश् * केला * *
* यतत * नन्तव् अन्तवत्या समस्ते

* वच् * * जर .

तत्रैद * * एतद् प्राण विमिषित्य *

* * * अजति ईच्यते

* * ब्रह्मा त्वत् *
प्रजापतिश् चरति गर्भे अन्तर्
* * * एत्
प्राण * * *
उद् बाधार... उतामू , ऐकम् इव

श्री १०

या पुरस्ताद् युज्यते योत पश्चाद् या विश्वतो युज्यते योत सर्वतः ।
यया यक्षस् तायेत प्राङ् तां त्वा पृच्छामि कतमा स ऋचाम् ॥५॥

श्री १६

यतस् सूर्य उदेत्य् अस्ते यत्र जिगीषति ।
तद् एव मन्ये ऽह ज्येष्ठं ततो नात्य् एति किं चन ॥५॥

श्री १९

सत्येनोर्ध्वस् तपति ब्रह्मणावाङ् वि पश्यति ।
प्राणेन निर्यङ् प्राणति यस्मिन् ज्येष्ठम् अधि श्रितम् ॥६॥

श्री २०

यो वै ते विद्याद् अरणी याभ्यां निर्मथ्यते वसु ।
स विद्वान् ज्येष्ठं मन्येन स विद्याद् ब्राह्मणं महत् ॥७॥

श्री २१

अपाद् अग्रं समं अभवत् सो ऽग्रे स्वर आभरत् ।
चतुष्पाद् भूत्वा भोग्यस् सर्वम् आदत्त भोजनम् ॥८॥

श्री २२

भोग्यो भवद् अथो अक्षम् अदद् बहु ।
यो देवम् उत्तरावन्तम् उपासति सनातनम् ॥९॥

श्री २३

सनातनम् एतम् आहू उताथ स्यात् पुनर्णवः ।
अहोरात्रे प्र जायते अन्यो अन्यस्य रूपयोः ॥१०॥ ॥का० ६॥

१६.१०३

श्री १० ८ २४

शतं सद्ब्रह्मम् अयुतं न्यर्बुदम् असंख्येयं स्वम् अस्मिन् निविष्टम् ।
तद् अस्य प्रसिन् विपश्यत एव तस्माद् देवो रोचते ऽ अघ भवत् ? ॥१॥

श्री २५

आराग्रमात्रं ? दृढरा उतैकं नैव दृश्यते ।
अतः परिष्वज्जीयसी देवता सा मम प्रिया ॥२॥

श्री २६

[३]यं कल्याणम् अजरा मर्त्यस्यामृता गृहे ।
तस्मै कृता शयं स यश चकार जजार सः ॥३॥

श्री २७

त्वं स्त्री त्वं पुमान् असि त्वं कुमार्य् उत वा कुमारः ।
त्वं जीर्णो दण्डेन वञ्चसि त्वं जातो भवसि विश्वतोमुखः ॥४॥

श्री २८

उतैषां ज्येष्ठ उत वा कनिष्ठ उतैषां भ्रातोत वा पितैषाम् ।
एको [६] देवो मनसि प्रविष्टः पूर्वां जातस् स उ गर्भे अन्तः ॥५॥

॥ ५.४७.३१५

॥ १०.१३९.२१५

श्री २७

अनेनेत्य् एजति सर्वम् अस्मिन् विश्वरूपाण्य् [उ]पयाद् ऋतस्य ।
स पुमान् पुंसो ऽ जने भूतेन सर्वाद् अन्तां गच्छतु तिष्ठन्येव ? ॥६॥

मंस्य द्विषो निदितः प्रक्षिर अस्मा वि चक्रमे रजस[स] पात्य् अन्तो ।
स विश्वाचीर अभि वष्टे घृताचीर अन्तरा पूर्वम् अपरं च केतुम् ॥७॥

ये अर्वाङ् [मंस्य] उत वा पुराणं वेदं विद्वांसम् अभितो वदन्ति ।
आदित्यम् एव ते परि वदन्ति सर्वे आग्निं द्वितीयं त्रिवृतं च हसम् ॥८॥

एकाम् ऋचं समं इन्धते द्वादशभिर् अग्निभिः ।
तस्याम् आपस् तस्यां गावस् तस्याम् ओषधयश्च श्रिताः ॥९॥

सप्त स्रुपर्णा उप धावन्ति बाणम् अनुष्टुभा सन्धत वायुम् एतम् ।
तम् आतरन् विततं तन्नुम् ओतं स नः पुनात् सलिलस्य गृष्टे ॥१०॥

सप्त ऋषयः प्रतिद्विताय शरीरे स[स] रक्षन्ति सदम् अप्रमादम् ।
सप्तापस् स्वपतो लोकम् रयुस् तत्र जायते [अ]स्वप्रजो सत्त्वसदौ च
देवौ ॥११॥ ॥का० ७॥ ॥अनु० १६॥

वा ३४.५५

श्री ११.२ १-१०

१६.१०४

मंवाशर्वौ सृष्टं मांभि यातं पशुपती भूतपती नमो वाम् ।
प्रतिद्विताय मांयतां मां वि श्राष्टे मां नो द्विसिष्ट द्विपदो मां चतुष्पदः ॥१॥

शुने क्रोष्टृ मां शरीराणि कर्तम् अरिक्लेबभ्यो गृध्रेभ्यो ये च कृष्णां अविष्यवः ।
मक्षिकास् [ते] पशुपते वयांसि ते विषसे मां विदन्त ॥२॥

कन्दाय ते प्राणाय ते याश च ते भव रोपयः ।

यः * * * पतपश्चाद्
* * श्रयते पदक् तान् * * कतिमा ×××म्
यदस् जिगित्सति
उद् नास्य (उपरि नाप्य) * * *

इठ *
* विद् जेष्ठम् * श्रुतम्
निमध्यते *
* विद्वाह
* अग्रे * अमरत् * * असुर् आमवत्
* अभूत्वा
अत्तद् बहु
अपासते *
उताभ्या श्रः पुनर्णव

* * * निर्वृषम् * सम * *
उतस्याग्निं दिवि पश्यतेव * * * *

* * * ध्वजीयमे * * मसु *

* * * मे * * * तदार *

* * * मजसि * जात * *
उतेव ज्येष्ठोत * कनिष्ठोतैष * * पितैष,
.. गर्भो *
अनेनेत्य् रूपाणि * *

मंस्यन् द्विं चक्रमाचोष्टे * पन्त्य *
स विक्षेवाभिर * * शर्वीभिर् अन्तरा पर्वम् अप-
* अर्वाण पुराणे .. वदन्ति [रजं केतुम्
सर्वे अग्निं द्वितीय

श्रुता,

* आतरं * * आउत
रमन्ति * *
* सप्तो जायते * मन्त्रसदौ *

मंवाशर्वौ सृष्टं मांभि * पशुपती भूतपती * *
प्रतिद्विताय आयाता चतुष्पदः [अविष्यवः
शुने * * शरीराणि कृत्तम् * * * च कृष्णा
मक्षिकाः * पति बभेसि * विशसे मां विदन्त
कन्दाय ति भव रोपय

नमस् ते रुद्र कृष्णस् सहस्राक्षामर्त्ये ॥३॥
 पुरस्तात् ते नमः कृष्ण उत्तराद् अधराद् उत ।
 [अभीवर्गाद् दिवस् पर्य् अन्तरिक्षाय ते नमः] ॥४॥
 मुखाय ते पशुपते यानि चक्षुषि ते भव ।
 त्वर्चं रूपाय संहरो प्रतीचीनाय ते नमः ॥५॥
 अङ्गेभ्य उर्वराय जिह्वाया आस्याय च ।
 द्दुद्भ्यो गन्धाय ते नमः ॥६॥
 अस्त्रा नीलशिखण्डेन सहस्राक्षेण वार्जिना ।
 रुद्रेणाध्वगधातिना तेन मां सम् अरामसि ॥७॥
 स नो भवं परि वृणक्तु विश्वं आप इवाग्निः परि वृणक्तु नो भवं ।
 मा नो अभि मांसं तनो अस्त्व अस्मै ॥८॥
 चतुर् नमो [अ]ष्टकृतो भवाय दशकृतः पशुपते नमस् ते ।
 तवमे पञ्च पशवो विभक्ता गावो [अ]श्वाः पुरुषा अजावयः ॥९॥
 तव चतस्रः प्रदिशस् तव द्यौस् तवेदम् उग्रोर्व अन्तरिक्षम् ।
 तवेदं सर्वम् आत्मन्वद् यद् पजद् अधि भूम्याम् ॥१०॥ ॥का१॥

श्री ११.२.११-२०

१६.१०५

उरुः कोशो वसुधानस् तवायं यस्मिन् इमा विश्वा भुवनान् अन्तः ।
 स नो मृड पशुपते नमस् ते परः क्रोष्टारो अभिभायः श्वानः परो यन्क्
 अघहरो अकश्यः ॥१॥
 धनुर् विभर्षि हरितं हिरण्यं सहस्रं शतवधं शिखण्डिन् ।
 रुद्रस्येषु चरति देवहेतिस तस्यै नमो यतमस्यां दिशीतः ॥२॥
 यो ऽभियातो निलयते त्वाम् उग्र निचिकीर्षति ।
 पश्चाद् अनुग्रह्युक्षे तं विदस्य पदनीह इव ॥३॥
 भवारुद्रो सयुजा सविदानाव् उभा[व्] उग्रो चरतो वीर्याय ।
 तयोर् भूमिर् अन्तरिक्षं स्वर द्यौस् ताभ्यां नमो भवमत्याय ? कृष्ण[व्] ॥४॥
 नमस् ते ऽ[स्]त्वा आयते नमो अस्तु परायते ।
 नमस् ते प्राण तिष्ठत आसीनाद्योत ते नमः ॥५॥
 नमस् सायं नमः प्रातर् नमो रात्र्या नमो दिवा ।
 भवाय च शर्वाय चोभाभ्याम् अकरं नमः ॥६॥
 सहस्राक्षम् अतिपश्य पुरस्ताद् रुद्रम् अस्यन्तं बहुधा विपश्चितम् ।
 मोपाराम जिह्वयेयमानम् ॥७॥
 इयावाश्च कृष्णम् असितं मृणन्त भीमं रथं केशिनः पादयन्तम् ।
 पूर्वं प्रतीमो नमो अस्त्व अस्मै ॥८॥
 मा नो ऽभि स्त्रा मर्त्यं देवहेति मा नः कुधः पशुपते नमस् ते ।
 [अ]न्यत्रास्मद् दिव्यां शाखां वि धूनु ॥९॥
 मा नो हिंसीह अधि [नो] ब्रूहि परि णो वृङ्गिध मा कुधः ।
 मा त्वया सम् अरामसि ॥१०॥ ॥का२॥

श्री ११.२.२१-३१

१६.१०६

मा नो [अ]श्वेषु गोषु पुरुषेषु मा गृध्रो नो अजाविषु ।
 अन्यत्रोत्र वि वर्तय प्रियारूणां प्रजां जहि ॥१॥
 यस्य तक्मा कासिका हेतिर् एकम् अभ्वस्येव वृषणः क्रन्द पति ।
 अभिपूर्वं निर्णयते नमो अस्त्व अस्मै ॥२॥
 यस्य तिष्ठति विष्टमितो अन्तरिक्षे ऽयज्वनः प्रमृणन् देवपीयून् ।
 तस्मै नमो दशभिश् शकरीभिः ॥३॥

** रुद्र कृष्णस् मन्त्या

मुखान् ** यानि चक्षुषि ते नमः

त्वर्चं

अङ्गेभ्योर्वराय * स्वाय *

* ते नमः

अस्त्रा नीलशिखण्डेन

* तेनै * मेय *

* भवः * विद्वत अपैवाग्निः परि वृणक्त

* मोस्तु * वस् तस्मै [नो भव

दशकृत्वापः * * *

पुरुषा दजावयः

* तेव उग्रोव् *

यजर् *

* रुडः पति * * * क्रोष्टारो विमादमाना *

अपहृष्टोर् अकश्यः ॥१॥

धनुर् तिभर्षि . सतवध शिखण्ड्यम्

. तस्मै * * दिशीतः

चुचकीर्षी

* अदृष्टे तु * प्रतीतो यव

सविधानाव् * * चरतो *

* भूमिम्

* साय

.. रुक्म * * *

मोपाराम जिह्वयेयुवानम्

इयावास्या * * वृणन्त भीमो * * पारयन्तम्

* प्रतीडुवो

हित * न क्षुध * * *

* शिष्या * * डुरः

कुध

अरामसि ॥२॥

* * श्वेषु .. कृधो * *

* * वर्तय प्रियारूणां * *

. एकादशस्येव * * यति

* निन्द्यते * वस्त्व * ॥३॥

* * विश्वभृतो पीयू

* * दिशिभिश् *

तुभ्यम् आरण्याः पशवो मृगा वने हितास् तुभ्यं वयांसि शकुनाः पत-
त्रिणः ।

तव यक्ष पशुपते [अ]प्स्व अन्तस् तुभ्यं क्षरन्ति दिव्या [आ]पो वृषे ॥४॥

शिंशुमारा [अ]जगराः पुरीकया जघा मत्स्या रजसा येभ्यो अस्ससि ।

न ते दूरं न परिष्ठास्ति ते भव सद्यस् सर्वान् परि पश्यसि भूमिम् ॥५॥

पूर्वस्माद् धंस्य उत्तरस्मिन् समुद्रे मा नो रुद्र तक्मना मा विषेण ।

मा नस् सं स्रा दिव्येताग्निनान्यत्रास्मद् विद्युत् पातयेताम् ॥६॥

भवो दिवो भव ईशो पृथिव्या भव आ पप्र उर्वं अन्तरिक्षम् ।

तस्य न प्राप दुच्छुना का चनेह ॥७॥

भव राजन् यजमानाय मृड पशूनां हि पशुपतिर् बभूव ।

यश्च भद्रघाति सन्ति देवा इति चतुष्पदे द्विपदे अस्य मृड ॥८॥

मां नो महान्तम् उत मां नो अर्भकं मां न उक्षन्तम् उत मां न उक्षतः ।

मां नो हिंसीः पितरं मोतं मार्तरं [च] स्वां तन्वं रुद्र मां रीरिषो नः ॥९॥

रुद्रस्यैलबकारेभ्यो ऽसंस्कृगिरेभ्यः ।

इदं महास्येभ्यश्च इवभ्यो ऽकरं नमः ॥१०॥

नमस् ते घोषिणीभ्यो नमस् ते [किं]शिनीभ्यः ।

नमस् संभुजतीभ्यो नमो नमस्कृताभ्यः ॥११॥ ॥का०१॥

श्री नासि

श्री १० १० १-१०

१६.१०७

नमस् ते जायमानायै जाताया उत ते नमः ।

बालेभ्यश्च शक्तिभ्यो रूपायाध्वे ते नमः ॥१॥

यो विद्यात् सप्त प्रवतस् [सप्त विद्यात् परावतः ।

[शिरो यक्षस्य यो विद्यात् स वशां प्रति गृह्णीयात् ॥२॥

[विदाहं सप्त प्रवतस्] सप्त वेद परावतः ।

शिरो यक्षस्याहं वेद सोमं चास्यां विचक्षणम् ॥३॥

यया द्यौर यया पृथिवी यया [पो] गुपिता इमाः ।

वशां सदृशधारां ब्रह्मणाच्छावदामसि ॥४॥

शतं कंसाश्च शतं दोग्धराश्च शतं गोतारो अधि पृष्ठे अस्याः ।

य देवास् तस्यां प्राणन्ति ते वशां विदुर एकघा ॥५॥

यक्षपदीराक्षीरा स्वधाप्राणा महीलुका ।

वशा पर्जन्यपत्नी देवां अप्य पतु ब्रह्मणा ॥६॥

अनु त्वाग्निः [अ] प्राविशद् अनु सोमो वशे त्वा ।

ऊधस् ते भद्रे पर्जन्यो विद्युत्स ते स्तना वशे ॥७॥

अपस् त्वं धुक्षे प्रथमा उर्वरा [अ]परा वशे ।

तृतीयं राष्ट्रं धुक्षे अन्नं क्षीरं वशे त्वम् ॥८॥

यद् आदित्यैर् हूयमानोपातिष्ठ ऋतावरि ।

इन्द्रस् सदृशं पावान् सोमं त्वापाययद् वशे ॥९॥

यद् अनुवीन्द्रम् पेर आत् त्व ऋषमो ऽह्ययत् ।

तस्मात् ते वृत्रहा पयः क्षीरं कुड्रो ऽभरद् वशे ॥१०॥ ॥का०४॥

१६.१०८

यत् ते कुड्रो धनपतिः क्षीरं देव्य [अ]भरद् वशे ।

इदं तद् अद्य नाकस् त्रिषु पात्रेषु रक्षति ॥१॥

त्रिषु पात्रेषु तं सोमम् आ देव्य अभरद् वशा ।

अथवा यत्र दीक्षितो बर्हिष्य आस्त हिरण्यये ॥२॥

सं हि सूर्येणागत सम् उ सर्वेण चक्षुषा ।

वशा समुद्रे प्रानृत्यद् ऋबस् सामानि बिभ्रती ॥३॥

सं हि सोमेणागत सम् उ सर्वेण पट्ना ।

श्री १० १०.११

श्री १२

श्री १५.१

श्री १५.४

श्री १६

* आरण्यः * मृत्वा

त्रिणा

तवेक्ष पशुपते

शिंशुमारा * पुरीषया जगा मत्स्या

* * * नु परिष्ठास्ति * * सद्यश् शवान्

पूर्वस्या

* * * स्राद् दिव्यां विवत पातयेताम्

* देवो * * * भवापः प्रा * *

* वा (उपरि ना)

* अक्षययदि * * वति. यस्य *

* * महान्तव् इतं . क्षीयन्त * * नो अक्षत

* * हिंसीः * * मोत * * त्वा न्तवो रुद्र *

रुद्रस्यैलकारपभ्यो सोमस्तृगिरेभ्यः [रिषो *

* सहस्येभ्यश्च शिभ्यो * *

* मयुजतीभ्यो * नमस्स्वस्ते(उपरि ते)भ्यः

* * * प्रपत

* * वेदः *

सोमो चास्य *

गोपिता हिमा

स्य

* * तस्य प्रेणन्ति तप

यक्षपतिराक्षीरास् * महिलोका.

अस्य * *

युधस्

* त वृक्षे * ऊर्वरा परापरा *

...वशी *

* * हूयमानोपातिष्ठ *

* * पात्रे * * त्वापाक्षद् *

* * अनुवीन्द्रम् * * आद् वृषभो हूयत

कृषो * *

यद् कुड्रो * * देहि * *

* * नु नाग नागस् * * रक्षिति

* * हित * * * यव्य * *

. . अस्तु हिरण्यये

* * * स्तमस् * *

* * प्राणन्ती ऋजुस् * *

* * * स्मन् अ * *

श्री १४^१श्री १५^१

श्री १७

श्री १६

श्री १८

श्री १९

श्री २०

श्री १० १० २१-३०

वशा समुद्रम् उत तिष्ठा[द्] गन्धर्वैः कलिभिस् सह ॥४॥
 सं हि वतिनागत सम उ सर्वैः पतत्रिभिः ।
 वशा समुद्रम् अत्प अख्यद् भद्रा ज्योतीषि विभ्रती ॥५॥
 तद् भद्रास् सम अगच्छन्त वशा देष्टु अथो स्वधा ।
 अथर्वा यत्र दीक्षितो बर्हिष्प आस्त हिरण्ये ॥६॥
 अभीवृता हिरण्येन यद् अतिष्ठ ऋतावरि ।
 अभ्वस् समुद्रो भूत्वाध्य अस्क[न्]द् वशे त्वा ॥७॥
 वशा माता राजन्यस्य वशा माता स्वधे तव ।
 वशाया यक्ष आयुधं ततश् चित्तम् अजायत ॥८॥
 ऊर्ध्वो विन्दुर उद् अचरद् ब्रह्मणः ककुदाद् अधि ।
 ततस् त्वं जक्षिषे वशे ततो होताजायत ॥९॥
 आकस् ते गाथा अभवन् उष्णिहाभ्यो बलं तव ।
 पाजस्य[ज्] जक्षे ते यक्ष[स्] स्तनेभ्यो रश्मयो वशे ॥१०॥ ॥का^१५॥

१६ १०९

ईर्माभ्याम् अयनं जातं सक्थिभ्यां च वशे तव ।
 आन्त्रेभ्यो अत्रा जक्षिर उदराद् अधि वीरुधः ॥१॥
 यद् उदर वरुणस्यानुप्राविशथा वशे ।
 ततस् त्वा ब्रह्मोद् अह्वयत् स हि नेत्रम् अवेत् तव ॥२॥
 सर्वे गर्भाद् अवपन्त जायमानाद् असूस्वः ।
 ससूव हि ताम् आहुर वशेति ब्रह्मणा फलत उत वन्धुर अस्याः ॥३॥
 युध एकस् सं सृजति यो ऽस्या एक [३]द् वशी ।
 तरांसि यक्षा अभवन् तरसां चक्षुर अभवद् वशा ॥४॥
 वशा सूर्यं प्रत्य अगृह्णाद् वशा यक्षम् आधारयत् ।
 वशायाम् अन्तर आविश[द्] ओदनो ब्रह्मणा सह ॥५॥
 वशाम् पवाहुर अमृतं वशां मृत्युम् उपासते ।
 वशेद् सर्वम् अभवद् देवा मनुष्या [अ]सुराः पितर ऋषयः ॥६॥
 य एवं विद्यात् स वशां प्रति गृह्णीयात् ।
 तथा [हि] यक्षस् सर्वपाद् दुहे दावे ऽनपस्फुरन् ॥७॥
 तिस्रो जिह्वा वरुणस्यान्तर दीधत्य आसनि ।
 तासां या मध्ये राजति सा वशा दुष्प्रतिग्रहा ॥८॥
 चतुर्धो रेतो ऽभवद् वशाया [आ]पस् तुरीयम् अमृतं तुरीयम् ।
 यक्षस् तुरीयं पशवस् तुरीयं य एवं विद्यात् स वशा प्रति गृह्णीयात् ॥९॥
 वशा घोर् वशा पृथिवी वशा विष्णुः प्रजापतिः ।
 वशाया दुग्धम् अपिबन् साध्या वसवश् च ये ॥१०॥ ॥का^१६॥

१६.११०

वशाया दुग्ध पीत्वा साध्या वसवश् च ये ।
 इमे ब्रह्मस्य विष्टपि पयो ऽस्या उपासते ॥१॥
 सोमम् पनाम् एकं दुहे घृतम् एक उपासते ।
 य एवं विदुषे वशां ददुष टे गतास् त्रिदिवं दिवः ॥२॥
 वशां दत्त्वा ब्राह्मणेभ्यस् सर्वाल लोकान् सम अरुते ।
 ऋतं ह्य अस्याम् आदितम् अपि ब्रह्माथो तपः ॥३॥
 वशां देवा उप जीवन्ति वशां मनुष्या उत ।
 वशेद् सर्वम् अभवद् यावत् सूर्यो विपश्यति ॥४॥ ॥का^१७॥ ॥अनु^१७॥

१६.१११

यो वा एकं ऽ ब्रह्मानुष्टा विद्यात् सद्य महद्भते ? ।

खलुभिस् *

* * * स्सम् अ * पतित्रिभिः

* * * अम्

अगच्छन्ति * दीष्टी * *

अस्त हिरण्ययी

* * दि तिष्ठ

मद्वस् * भूत्वा अय् * * *

* जहायुध * चित्रम् *

उतस् होता अजायत

* * * भवन्

स्तनेभ्यो * *

अयुनाभ्याम् एन * शक्तिभ्या ज * *

अन्त्रेभ्यो यत्रा विरुधा

प्राविशता *

* * ब्रह्मो न ह्वयत् सैन्य भवे त्वा

* * अवपतन्त * असास्व

ससूवै ताम् * * * क्षिप्त * * अत्यात्

युधेकस् * * * * * *

पाराश्रि यशामरां त्वरसा * * वशः

* शुध

ओदनो * *

* * अत्र वशा सृष्टुर *

* * आभवद् * मनुष्यास्

गृह्णीयात्

भिरित्य आसिनि

तुमतिग्रहम्

* रेत भग्द्

सोमकोनामके * * एकस् *

* * ब्रह्मणभ्यस् . ससन् अहनेते

ऋत् ष् ब्रह्म अपो तप

श्री १.६ १

शौ २
शौ ३
शौ ४
शौ ५
शौ ६
शौ १२
शौ ७
शौ ८
शौ १०
शौ ९
शौ ११
शौ १२
शौ १८

परुषि यस्य संभारा ऋचो [य]स्यानूक्यम् ॥१॥
छन्दांसि यस्य लोमानि परिस्तरणम् इदं धविर् यजुर् हृदयम् उच्यते ॥२॥
यद् अतिथिपतिर् अतिथीन् प्रतिपश्यति देवयजनं प्रेक्षते ॥३॥
यद् अभिवदति दीक्षाम् उपैति यद् उ[द्]कं याचत्य अपः प्र णयति ॥४॥
या यज्ञ आपः प्रणीयन्ते ता एव ताः ॥५॥
यत् तर्पणम् आह्वरन्ति य अग्नीषोमीयः पशुर् बध्यते स एव सः ॥६॥
यत् खादम् आह्वरन्ति पुरोडाशा एव तौ ॥७॥
यद् आवसथान् कल्पयन्ति [सदोद्विधानान् एव तत् कल्पयन्ति] ॥८॥
यत् परिस्तृणन्ति बर्हिर् एव तत् ॥९॥
यत् कश्चिपुपवर्हणान् आह्वरन्ति परिधय एव ते ॥१०॥
यद् उपरिशयनम् आह्वरन्ति स्वर्गम् एव तेन लोकम् अ[व] रुन्धे ॥११॥
यद् अभ्यञ्जनम् आह्वरन्त्य आज्यम् एव तत् ॥१२॥
यद् अशनकृतं ह्वयन्ति हविष्कृतम् एव तद् ध्वयन्ति ॥१३॥
यद् व्रीहयो यद् यवा निरुयन्ते अंशव एव ते ऽनूप्यन्ते ॥१४॥ ॥का०१॥

१६.११२

शौ ९६.१५
शौ १६.१७
शौ १८
शौ १९
शौ २०
शौ २१
शौ २२

उलूखलं मुसलं प्रावाणः ॥१॥
शूरं पवित्रं तुषा ऋजीषा ॥२॥
सूप दर्विर् नक्षणम् आयचनम् आपो ऽभिषवणीः ॥३॥
य[द्] द्रोणकलशः कुम्भी[य]म् एव कृष्णाजिनं वायव्यानि पात्राणि ॥४॥
यजमानब्राह्मणं वै यद् अतिथिपतिः कृणुते यद् आह्वार्याण्य अवैक्षत
इदं भूया इदम् इति ॥५॥
यद् आह भूय उद् धरेति प्रजां चैव पशूंश् च वर्धयते ।
प्राणम् एव तेन वर्षीयांसं कृणुते ॥६॥
यत् संपृच्छति कामम् एव तेनाव रुन्धे ।
कामो ह पृष्टो यजति ॥७॥
यद् उदकम् उपसिञ्चत्य अप एव तेनाव रुन्धे ॥८॥
यद् उपहरति हवींष्य आ सादयति ॥९॥
तेषाम् आसन्नानाम् अतिथिर् आत्मनि जुहोति ॥१०॥
स्रुक्कारेण वषट्कारेण स्रुचा हस्तेन प्राणे यूपे ॥११॥ ॥का०२॥

१६.११३

शौ ९६.२४
शौ २५
शौ २६
शौ २८
शौ २७
शौ ३०
शौ ३१
शौ ३४
शौ ३३
शौ ३७
शौ ३८

तस्मान् न द्विषन् अद्यान् न द्विषतो ऽन्नम् अद्यान् न मीमांसितस्य न
मीमांसमानस्य ॥१॥
सर्वो वा एष जग्धपाप्मा यस्यान्नम् अश्नन्ति ॥२॥
सर्वो वा एषो ऽजग्धपाप्मा यस्यान्नं नाश्नन्ति ॥३॥
प्राज्ञापत्यो वा एतस्यैव यज्ञो विततो य उपहरति ॥४॥
सर्वदा वा एष सुतसोम आर्द्रपवित्र आहृतयज्ञकृतुर वितताध्वरो य
उपहरति ॥५॥
यो ऽतिथीनां स आहवनीयो यो ऽन्नकरणस्य स दक्षिणाग्नि[र्] यो वेदमनि
स गार्हपत्यः ॥६॥
इष्टं च वा एष पूर्तं चाश्नाति यः पूर्वो ऽतिथेर् अश्नाति ॥७॥
प्रजां च वा एष पशूंश् चाश्नाति [यः पूर्वो ऽतिथेर् अश्नाति] ॥८॥
ऊर्जं च वा एष पयश् च गृहाणाम् अश्नाति यः पूर्वो ऽतिथेर् अश्नाति ॥९॥
एष वा अतिथिर् यच्च द्योत्रियस्य तस्मात् पूर्वो नाश्नीयात् ॥१०॥
अशितावत्य अश्नीयात् तद् व्रतम् ।
यज्ञस्याविच्छेदाय यज्ञस्य गुप्तये यज्ञस्य सात्मत्वाय ॥११॥ ॥का०३॥

स्यानूक्यम्
छन्दास्य * * * स्तरणम् * * * बदसु * *
प्रेष्यते
* * * उपैत * * * याचितिषः * * * णयन्ति
* * * यज्ञे यापः प्रणयन्त्य येता एता एतु ता
* * * अ.हरन्त्य यज्ञोपोमीयुः पशुभिर् वध्यते
* * * खातम् तो [स्थेव *]
* * * आवसता *
* * * स्तृणयन्ति
* * * बर्हिणान् * * * परिध * *
* * * पथेनम् ..
* * * हवेवि भयन्ति
* * * * नरुयन्ते

* * * सुसुल ग्रावाणो
* * * पवितु * * * रजीष.
* * * दर्व्य निरीक्षण * * * ववणै
* * * वा * * * पथिः
यद् * * * वदाम * *
* * * भूयोद् धराति वर्धयेते
कृत्वाति
याजाति

* * * मादिवनानाम् जुहति
स्रुक्कारेण * * * स्रुच

वेमासितस्य ना
वेमास्यमानस्य
सर्वो उपशो जग्धपाप्मान * * * अदनन्ति
प्रजा * * * * * य * * * [व्यतताध्वरो य]
* * * * * सोमो आन्त्रपवित्रा आरतीयकृतुर
* * * तिथना साहवृणीयो * * * य * * * *
सु गार्हपत्या
पूर्वो धितेर् *
धितेर् *
* * * यश् छुत्रिय

१६.११४

शौ १६ ४०, ४१

यत् क्षीरम् उपसिच्योपहरति यावद् अग्निष्टोमेन समृद्धेनेष्ट्वावरुद्धे
तावद् एनेनाव रुद्धे ॥१॥

.. सपृष्ठेनेष्ट्वा°

शौ ४२, ४३

यत् सर्पिर् उपसिच्योपहरति यावत् साह्वेन समृद्धेनिष्ट्वावरुद्धे तवद्
एनेनाव रुद्धे ॥२॥

शौ ४४, ४५

यन् मधूपसिच्योपहरति यावद् अतिरात्रेण समृद्धेनेष्ट्वावरुद्धे तवद्
एनेनाव रुद्धे ॥३॥

समृद्धेन

शौ ४६, ४७

यन् मांसम् उपसिच्योपहरति यावद् द्वादशाह्वेन समृद्धेनेष्ट्वावरुद्धे
तावद् एनेनाव रुद्धे ॥४॥

तावद् * *

शौ ४८, ४९

यद् उदकम् उपसिच्योपहरति प्रजानां प्रजननाय ज्योर् जीवति सर्वम्
आयुर् एति ।

...धोग * *

न पुनर् आ जरस् प्र मीयते य [एवं वेद्] ॥५॥ ॥का°४॥

यः

१६.११५

शौ १६ ५०-५२

तस्मै वा उषा द्विङ् कृणोति सविता प्र स्तौति ।
बृहस्पतिर् ऊर्जोद् गायति त्वष्टा पुष्ट्या प्रति हरति विश्वे देवा निध-
नम् ।

* * भूषा * * सविता भूषा * *

* ऊर्जोद्. निधि-

शौ ५३-५४

निधनं भूत्याः प्रजायाः पशूनां भवति य एवं वेद् ॥१॥

निधिन

तस्मा उद्यन् सूर्यो द्विङ् कृणोति समावः प्र स्तौति ।

तस्माद् उद्यत्

मध्यदिन उद् गायत्य अपराह् ॥२॥ प्रति हरत्य अस्तयन् निधनम् ।

मध्यदिनोद् * * * * अपराह् प्रति हरत्य
[अस्तव्य *]

शौ ५५-५६

[निधनं भूत्याः प्रजायाः पशूनां भवति य एवं वेद्] ॥२॥

तस्मा ज्ञो * द्वि

तस्मा अश्रो भ[वन] द्विङ् कृणोति विद्योतमानः प्र स्तौति ।

स्तनयिन्य उद् गायत्य अपराह् अस्तव्य *

स्तनयन् उद् गायत्य अपराह् प्रति हरत्य अस्तयन् निधनम् ।

शौ ५७-५९

[निधनं भूत्याः प्रजायाः पशूनां भवति य एवं वेद्] ॥३॥

अतिथीन् प्रति पश्यति द्विङ् कृणोत्य अभि वदति प्र स्तौत्य उदकं

* उद् कायत्य अपराह् * * * निधिन

याचत्य उद् गायत्य उप हरति प्रति हरत्य उच्छिष्टं निधनम् ।

निधनं भूत्याः प्रजायाः पशूनां भवति य एवं वेद् ॥४॥ ॥का ५॥

१६.११६

शौ १६ २३

एते वै प्रियाश् चाप्रियाश् च ऋत्विजस् स्वर्गं लोकं गमयन्ति यद्
अतिथयः ॥१॥

गमयन्तीर् *

शौ ६०

यत् क्षत्तारं ह्वयत्य आ श्रावयति ॥२॥

यद् अक्षन्तार

शौ ६१

यत् प्रतिशृणोति प्रत्य् आ श्रावयति ॥३॥

* पृथोक्त * * *

शौ ६२

यत् पविष्टार आवसथान् प्रपद्यन्ते चमसाध्वर्ष[व] एव ते ॥४॥

* वेष्टारवसता प्राविषन्ते ,

शौ ६३

तेषां वै [न] कथं चनाहोता ॥५॥

यत् प्रातर उपहरति प्रातस्सवनम् एव तत् ॥६॥

* यवोपहरति

यद् दिवोपहरति माध्यंदिनम् एव तत् सवनम् ॥७॥

* * * प्रविश्यावन्

यत् सायम् उपहरति तृतीयसवनम् एव तत् ॥८॥

शौ ६४

यद् अतिथिपतिर् अतिथीन् परिविष्यायनं याचते अवभृथम् एव तत्
प्रा ह्वयन्ति ॥९॥

शौ ६५

यत् सभागयतु दक्षिणाम् एव तत् सभागयतु यद् अनुतिष्ठत्य उद-
वस्यत्य् एव तत् ॥१०॥ ॥का°१॥यश्च सभागेतु * * * सभागेतु
वदस्यत्य् * * ॥६॥ सोपहृतत् सभागेतु यदनुतिष्ठ-
[स्तुदवदस्यत्येव तत् ॥६॥

१६.११७

शौ १६ ६६

स उपहृतः पृथिव्यां भक्षयत्य् उपहृतस् तस्मिन् यत् पृथिव्यां
विश्वरूपम् ।

सोपहृतः * भक्षयत्य्

शौ नास्ति

शौ ६७

शौ नास्ति

शौ ६८

शौ नास्ति

शौ ६९

शौ नास्ति

शौ ७०

शौ नास्ति

पृथिव्यां तपति पृथिव्याम् आ भाति स्वर्गलोको भवति य एव वेद ॥१॥
[स] उपहृतो अन्तरिक्षे भक्षयत्य् उपहृतस् तस्मिन् यद् अन्तरिक्षे
विश्वरूपम् ।

अन्तरिक्षे तपत्य् अन्तरिक्षे आ भाति [स्वर्गलोको भवति य एव वेद] ॥२॥
[स] उपहृतो दिवि भक्षयत्य् उपहृतस् तस्मिन् यद् दिवि विश्वरूपम् ।
दिवि तपति दिव्य आ भाति [स्वर्गलोको भवति य एव वेद] ॥३॥
[स] उपहृतो देवेषु भक्षयत्य् उपहृतस् तस्मिन् यद् देवेषु विश्वरूपम् ।
देवेषु तपति देवेष्व् आ भाति [स्वर्गलोको भवति य एव वेद] ॥४॥
स उपहृतो लोकेषु भक्षयत्य् उपहृतस् तस्मिन् यद् लोकेषु विश्वरूपम् ।
लोकेषु तपति लोकेष्व् [आ] भाति स्वर्गलोको भवति य एव वेद ॥५॥
॥का ७॥

१६.११८

यत् प्राग् आसीनो निर्वपति यन्नाय च दे[वि]भ्यश् च वृश्चते ॥१॥
यद् दक्षिणाम् आसीनो निर्वपति यमाय च पितृभ्यश् च वृश्चते ॥२॥
यत् प्रत्यग् आसीनो निर्वपति वरुणायाम्पुषदाया वृश्चते ॥३॥
यद् उदग् आसीनो निर्वपति सोमाय च राक्षे सप्तऋषिभ्यश् च
वृश्चते ॥४॥
यद् उपस्थं कृत्वासीनो निर्वपति भूमये चाग्नये चा [वृश्चते] ॥५॥
यद् ऊर्ध्वगीर् ? आसीनो निर्वपति वायवे चान्तरिक्षाय चा [वृश्चते] ॥६॥
यद् ऊर्ध्वस् तिष्ठन् निर्वपति दिवे चादित्याय चा वृश्चते ॥७॥ ॥का ८॥

१६.११९

यं कामयेत पापीयान् [निश्चयान् ?] आत्मना प्रजया पशुभिर् गृहैर् ध्वनेन
स्याद् इति तस्यैवं निरु वपेत् । तस्यैवं निरुप्यैवम् एवानु निरु वपेत् ।
तद् एव स पापीयान् निशयान् ? आत्मना प्रजया पशुभिर् गृहैर् ध्वनेन
भवति ।
इदमिदं कुर्यात् सा प्रायश्चित्तिः ॥१॥
यं कामयेत वसीयान् [निश्चयान् ?] आत्मना प्रजया पशुभिर् गृहैर् ध्वनेन
स्याद् इति तस्यैवं निरु वपेत् । तस्यैवं निरुप्यैवम् एवानु निरु वपेत् ।
तद् एव स वसीयान् निश्चयान् ? आत्मना प्रजया पशुभिर् गृहैर् ध्वनेन
भवति ।
इदमिदं कुर्यात् सा प्रायश्चित्तिः ॥२॥
यं कामयेत वसीयान् निश्चयान् ? आत्मना प्रजया पशुभिर् गृहैर् ध्वनेन
स्याद् इति तस्यैवं निरु वपेत् । तस्यैवं निरुप्यैवम् एवानु निरु वपेत् ।
तद् एव स न वसीयान् निश्चयान् ? आत्मना प्रजया पशुभिर् गृहैर् ध्वनेन
भवति ।
इदमिदं कुर्यात् सा प्रायश्चित्तिः ॥३॥ ॥का ९॥

१६.१२०

यद् अनह्मामनस्य तण्डुल[स] स्कन्दति समासमानस्य वरः प्रमायुषो
भवति ॥१॥
यद् इष्ट्वा विवपति पितृदेवस्य करोति ॥२॥
यद् विष्यन्ते गृहाणां च पशूनां च पयो विष्यन्ते ॥३॥
यद् उपसिञ्चति गृहाणां च पशूनां च पय उपसिञ्चति ॥४॥
यद् आयवने शीर्यते गृहपतिर् म्रियते ॥५॥
यद् द्रुवयं शीर्यते गृहपती म्रियते ॥६॥
यत् कुम्भी विषमिता सर्वज्यानिर् दाता च प्रतिगृहीता च जीयते ॥७॥
॥का १०॥

* तत् * * * स्वर्गलोको
वदन्त्य *

* पतत्य् अन्तरिक्षा *

* पतति
सोपहृतो देवेषु लोकेषु .
* पतति लोकेषु * स्वर्गलोको

* प्राड

* प्रत्यग् .
उदग् च आ

च
च

* गृहर् *
.. निरुप्यैवम् * * *
* * सु

यदमिदं प्राधादिवृत्तिः

निरुप्यैवम् * * *
* * सु...

प्राधादिवृत्ति

निरुप्यैवम् * * *
* * सु

. समासमानस्य * *

* एष्ट्वा वपाति * *
* विष्यन्ते ध्वन्ते
.. पयोप *

* द्रुव्य
* विषमता

१६.१२१

यत् प्राञ्चम् उद्धर्तयति यज्ञाय च देवेभ्यश्च वा वृश्चते ॥१॥
 यद् दक्षिणाञ्चम् उद्धर्तयति यमाय च पितृभ्यश्च वा वृश्चते ॥२॥
 यत् प्रत्यञ्चम् उद्धर्तयति वरुणायाप्सुपदा[या] वृश्चते ॥३॥
 यद् उदञ्चम् उद्धर्तयति सोमाय च राक्षे सप्तऋषिभ्यश्च वा वृश्चते ॥४॥
 यद् अनुद्वुत्तम् उद्धरति दिशोदिशो वा एनं भयम् आ गच्छति ॥५॥
 ॥का० ११॥

१६.१२२

यत् प्राचीनं बर्हि[स्] स्तृणाति यज्ञाय च देवेभ्यश्च वा वृश्चते ॥१॥
 यद् दक्षिणाचीनं बर्हि[स्] स्तृणाति यमाय च पितृभ्यश्च वा वृश्चते ॥२॥
 यत् प्रतीचीनं बर्हि[स्] स्तृणाति वरुणायाप्सुपदाया वृश्चते ॥३॥
 यद् उदीचीनं बर्हि[स्] स्तृणाति सोमाय च राक्षे सप्तऋषिभ्यश्च वा वृश्चते ॥४॥
 ॥का० १२॥

१६.१२३

यत् पुरस्तात् पात्रस्य दिक्षरं ? करोत्य् अर्षे प्रतिग्रहीतुर्मुखे जायते ॥१॥
 यद् दक्षिणतः पात्रस्य दिक्षरं ? करोति यमाय च पितृभ्यश्च वा वृश्चते ॥२॥
 यत् पश्चात् पात्रस्य दिक्षरं ? करोत्य् अकृतपूर्वं करोति ॥३॥
 यद् उत्तरतः पात्रस्य दिक्षरं ? करोति सोमाय च राक्षे सप्तऋषिभ्यश्च वा वृश्चते ॥४॥
 ॥का० १३॥

१६ १२४

यच्च लुको भवत्य् आदित्यानाम् एव प्रियं धामोपयति ।
 स यच्च लुक् प्राश्नीयाद् आदित्यानां त्वा प्रियेण धाम्ना प्राश्नामीत्य् एनं प्राश्नीयात् ।
 ततश्चैनम् अन्येन धाम्ना प्राश्नात् आदित्ये[भ्य] आ वृश्चते ॥१॥
 यत् फलीकृतो भवति मरुताम् एव प्रियं [धामोपयति] ।
 स यत् फलीकृतं प्राश्नीयान् मरुतां त्वा प्रियेण [धाम्ना प्राश्नामीत्य् एनं प्राश्नीयात्] ।
 ततश्चैनम् अन्येन धाम्ना प्राश्नाति मरुद्भ्य आ वृश्चते ॥२॥
 यत् फलीकृतो भवति विश्वेषाम् एव देवानां प्रियं [धामोपयति] ।
 स यत् फलीकृतं प्राश्नीयाद् विश्वेषां त्वा देवानां प्रियेण [धाम्ना प्राश्नामीत्य् एनं प्राश्नीयात्] ।
 ततश्चैनम् अन्येन धाम्ना प्राश्नाति विश्वेभ्यो देवेभ्य आ वृश्चते ॥३॥
 यत् क्लिप्तो भवति पितृणाम् एव [प्रियं धामोपयति] ।
 [स] यत् क्लिप्तं प्राश्नीयात् पितृणां त्वा प्रियेण [धाम्ना प्राश्नामीत्य् एनं प्राश्नीयात्] ।
 ततश्चैनम् अन्येन धाम्ना प्राश्नाति पितृभ्य आ वृश्चते ॥४॥
 यत् क्लिप्तो भवतीन्द्रस्येव [प्रियं धामोपयति] ।
 [स] यत् क्लिप्तं प्राश्नीयाद् इन्द्रस्य त्वा प्रियेण [धाम्ना प्राश्नामीत्य् एनं प्राश्नीयात्] ।
 ततश्चैनम् अन्येन धाम्ना प्राश्नातीन्द्राया वृश्चते ॥५॥
 यद् वक्ष्यामो ? भवत्य् अग्ने एव [प्रियं धामोपयति] ।
 स यद् वक्ष्यामं ? [प्राश्नीयाद् अग्नेस् त्वा प्रियेण धाम्ना प्राश्नामीत्य् एनम् प्राश्नीयात्] ।
 [ततश्चैनम् अन्येन धाम्ना प्राश्नात् अग्नय आ वृश्चते ॥६॥

देवेभ्यश्च * * * । यद् दक्षिणाञ्चम् उद्धर्तयति
 [यमाय च पितृभ्यश्च वा वृश्चते]

* अनं * * * वैन * * *

यमाय * पितृभ्यश्च * *

* * * * यमाय * * * *

यः * * * * * शीत * *

* * * लुक् पाष्णीयाद् एनां

, आदित्येश्च वा *

* * * फलक

* * * * प्राश्ना (अधस्तात् इनी एकपुस्तके)
 * * * * देवदेवानां * [मरुद्भ्यश्च * *

* * * * प्राश्नाद् * देवेभ्यश्च वा *

* क्लृप्तो

* क्लृप्त

प्राश्नात् * * *

* क्लृप्तो भवतीन्द्रस्येव

* क्लृप्त

* प्राय *

प्राश्नात् * * *

यद् अनवक्षामो ? भवति मित्रावरुणयोर् एव [प्रियं धामोपयति] ।
 स यद् अनवक्षाम ? प्राश्नीयान् मित्रावरुणयोस् त्वा प्रियेण [धाम्ना प्राश्नामीत्य् एनं प्राश्नीयात्] ।
 ततश् चैनम् अन्येन धाम्ना प्राश्नाति मित्रावरुणाभ्याम् आ वृश्चते ॥७॥
 यत् क्षुद्रो भवत्य् अपाम् एव [प्रियं धामोपयति] ।
 स यत् क्षुद्र प्राश्नीयाद् अपां त्वा प्रियेण [धाम्ना प्राश्नामीत्य् एनं प्राश्नीयात्] ।
 ततश् चैनम् अन्येन धाम्ना प्राश्नात्य् अद्भ्य आ वृश्चते ॥८॥
 यच् छिद्रो भवति दिशाम् एव [प्रियं धामोपयति] ।
 स यच् छिद्रं प्राश्नीयाद् दिशां त्वा प्रियेण [धाम्ना प्राश्नामीत्य् एनं प्राश्नीयात्] ।
 ततश् चैनम् अन्येन धाम्ना प्राश्नाति दिग्भ्य आ वृश्चते ॥९॥
 यद् गलन्ती भवति प्रजापतेर् एव [प्रियं धामोपयति] ।
 स यद् गलन्तिकां प्राश्नीयाद् प्रजापतेस् त्वा प्रियेण [धाम्ना प्राश्नामीत्य् एनं प्राश्नीयात्] ।
 ततश् चैनम् अन्येन धाम्ना प्राश्नाति प्रजापतय आ वृश्चते ॥१०॥
 यच् छुष्को भवत्य् ऊर्ध्वनभस एव प्रियं धामोपयति ।
 स यच् छुष्कं प्राश्नीयाद् ऊर्ध्वनभ[स]स् त्वा प्रियेण धाम्ना प्राश्नामीत्य् एनं प्राश्नीयात् ।
 ततश् चैनम् अन्येन धाम्ना प्राश्नात्य् ऊर्ध्वनभस आ वृश्चते ॥११॥

॥का० १४॥

१६.१२५

यत् क्षीरम् उपसिच्य प्रथमं प्राश्नाति किलासः प्रतिग्रहीतारं हन्ति ॥१॥
 यत् सर्पिर् उपसिच्य प्रथमं प्राश्नाति शर्वः प्रतिग्रहीतारं हन्ति ॥२॥
 यन् मधूपसिच्य प्रथमं प्राश्नाति महादेवः प्रतिग्रहीतारं हन्ति ॥३॥
 यन् मांसम् उपसिच्य प्रथमं प्राश्नातीशानः प्रतिग्रहीतारं हन्ति ॥४॥
 यद् उदकम् उपसिच्य प्रथमं प्राश्नाति तत् समुद्रम् ।
 ज्योर् जीवति सर्वम् आयुर् पति न पुरा जरसः प्र मीयते य
 [एवं वेद] ॥५॥ ॥का० १५॥

१६.१२६

यत् प्रशिष्यं पुरस्ताद् अभिमृशति प्राङ् प्रतिग्रहीतुः प्राणः प्र कामति न दिवोत्थाय प्र व्रजति शिरस् तस्य रुदतीति द्वादशीर् नाथ जीवत्य् एनं चैनं प्राश्नन्तम् उपद्रष्टा गृह्णामि ॥१॥
 यत् प्रशिष्यं दक्षिणतः प्रमृशति दक्षिणा प्रतिग्रहीतुः [प्राणः प्र कामति न दिवोत्थाय प्र व्रजति शिरस् तस्य रुदतीति द्वादशीर् नाथ जीवत्य् एनं चैनं प्राश्नन्तम् उपद्रष्टा गृह्णामि] ॥२॥
 [यत्] प्रशिष्यम् उत्तरतः प्रमृशत्य् उदङ् प्रतिग्रहीतुः प्राणः प्र कामति न दिवोत्थाय प्र व्रजति शिरस् तस्य रुदतीति द्वादशीर् नाथ जीवत्य् एनं चैनं प्राश्नन्तम् उपद्रष्टा गृह्णामि ॥३॥
 यत् प्रशिष्यं पश्चात् प्राञ्चम् अभिमृशति शर्मणा चैवैनं तद् वर्मणा चाभि मृशति शर्म चैवास्मै वर्मं च भवति ।
 जयत्य् ओदनम् ओदनलोको भवति य एवं वेद ॥४॥ ॥का० १६॥ ॥अनु० १८॥

१६.१२७

इन्द्रस्यौज[स] स्थेन्द्रस्य सद्[स] स्थेन्द्रस्य बलं स्थेन्द्रस्य नृग्नं स्थेन्द्रस्य शुक्लं स्थेन्द्रस्य वीर्यं स्थ ।
 जिष्णवे योगायन्द्रयोगैर् वो युनजिम् ।

* योद्

* * * * प्राश्नान्

* * * * अशन् *

* येनम् * * * अद्भ्य *

* * * * दिशाना *

याद् गुलन्ती * प्रजापतिम् *

* यो गुलन्तिखन् * प्रजापतीष् द्वा *

* * * ऊर्ध्वनभसेव * * * । स यश् छुष्को
 [सयत् ऊर्ध्वनभसेव प्रियं धामोपयति]

ऊर्ध्वनभसा *

प्रतिगृहीतार *

* सपेर् सर्वः प्रतिगृहीतार *

प्रतिगृहीतार *

* दीसम् प्राश्नाति ईशानः प्रतिगृहीतार *

य.

* * * अदुशति * * गृहीतुः

दिवोत्थाय

एनं

* प्राशिष्यन् प्रतिगृह्णाच

प्रशिष्यन् उत्तरतः प्रमृशति उदङ् प्रतिगृह्णातु

* दिवोत्थाय

एनं

* प्राश्नातुम्

॥ओ य एवं वेद॥

शौ ६ उत्तरार्ध (एवम् उत्तरार्ध)

जिष्णवे योगाय विश्वानि मा [रूपा]ण्य उप तिष्ठन्ति युक्ता म आपस् स्थ ॥१॥

* * विश्वावि * न् * * * माप

शौ २

[इन्द्रस्यौजस् स्थेन्द्रस्य सहस् स्थेन्द्रस्य बलं स्थेन्द्रस्य नृम्णं स्थेन्द्रस्य शुक्लं स्थेन्द्रस्य वीर्यं स्थ ।

[जिष्णवे] योगाय क्षेत्रयोगैर् वो [युनज्मि ।

* * वः

[जिष्णवे योगाय विश्वानि मा रूपाण्य उप तिष्ठन्ति युक्ता म आपस् स्थ ॥२॥

[इन्द्रस्यौजस् स्थेन्द्रस्य सहस् स्थेन्द्रस्य बलं स्थेन्द्रस्य नृम्णं स्थेन्द्रस्य शुक्लं स्थेन्द्रस्य वीर्यं स्थ ।

[जिष्णवे] योगायान्नयोगैर् वो [युनज्मि ।

* वः

[जिष्णवे योगाय विश्वानि मा रूपाण्य उप तिष्ठन्ति युक्ता म आपस् स्थ ॥३॥

शौ १

[इन्द्रस्यौजस् स्थेन्द्रस्य सहस् स्थेन्द्रस्य बलं स्थेन्द्रस्य नृम्णं स्थेन्द्रस्य शुक्लं स्थेन्द्रस्य वीर्यं स्थ ।

[जिष्णवे] योगाय ब्रह्मयोगैर् वो [युनज्मि ।

* * व

[जिष्णवे योगाय विश्वानि मा रूपाण्य उप तिष्ठन्ति युक्ता म आपस् स्थ ॥४॥

शौ ५

इन्द्रस्यौजस् स्थेन्द्रस्य सह[स्] स्थेन्द्रस्य बलं स्थेन्द्रस्य नृम्णं स्थेन्द्रस्य शुक्लं स्थेन्द्रस्य वीर्यं स्थ ।

जिष्णवे योगायार्पा योगैर् वो युनज्मि ।

जिष्णवे

जिष्णवे योगाय विश्वानि मा रूपाण्य उप तिष्ठन्ति युक्ता म आपस् स्थ ॥५॥

रूपन् * * * माप *

॥का०१॥

१६.१२८

शौ १० ५ ७

अग्नेर् भाग[स्] स्थ ।

* * २५*

अपां शुक्रं देवीर् आपो वचोऽस्मासु धत्त ।

. दत्तः

प्रजापतेर् वो धाम्नास्मै लोकाय सादये ॥१॥

शौ ८

इन्द्रस्य भागस् [स्थ ।

* भागः (एवम् उत्तरार्ध)

[अपां शुक्रं देवीर् आपो वचोऽस्मासु धत्त ।

[प्रजापतेर् वो धाम्नास्मै लोकाय सादये] ॥२॥

शौ १०

वरुणस्य भागस् [स्थ ।

[अपां शुक्रं देवीर् आपो वचोऽस्मासु धत्त ।

[प्रजापतेर् वो धाम्नास्मै लोकाय सादये] ॥३॥

शौ ९

सोमस्य भागस् [स्थ ।

[अपां शुक्रं देवीर् आपो वचोऽस्मासु धत्त ।

[प्रजापतेर् वो धाम्नास्मै लोकाय सादये] ॥४॥

शौ १२

यमस्य भागस् [स्थ ।

[अपां शुक्रं देवीर् आपो वचोऽस्मासु धत्त ।

[प्रजापतेर् वो धाम्नास्मै लोकाय सादये] ॥५॥

शौ १३

पितृणां भागस् [स्थ ।

[अपां शुक्रं देवीर् आपो वचोऽस्मासु धत्त ।

[प्रजापतेर् वो धाम्नास्मै लोकाय सादये] ॥६॥

बृहस्पतेर् भागस् [स्थ ।

[अपां शुक्रं देवीर् आपो वचोऽस्मासु धत्त ।

[प्रजापतेर् वो धाम्नास्मै लोकाय सादये] ॥७॥

प्रजापतेर् भागस् [स्थ ।

[अपां शुक्रं देवीर् आपो वचोऽस्मासु धत्त ।

[प्रजापतेर् वो धाम्नास्मै लोकाय सादये] ॥८॥

शौ १४

देवस्य सवितुर् भागस् स्थ ।

* * भागः स

अपां शुक्रं देवीर् आपो वचोऽस्मासु धत्त ।

* शुक्र , धत्तः

प्रजापतेर् वो धाम्नास्मै लोकाय सादये ॥९॥ ॥का०२॥

... साध्ये

१६.१२९

शौ १०.५.१५

यो [व] आपो अपां भागो [अप्स् अन्तर्] यजुष्यो देवयजनः ।

यजुषो *

श्री २८ मनस्तेजाः	दिवम् अनु वि क्रमे [ऽहं] दिवस् त निरु भजामो यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं वयं द्विष्मः । अपरजान् सपत्नान् अवैतान् बाधे ऽ तेनापक्रामान्वपाम् अपनुत्तस् सप- त्नहा ? ॥३॥ [विष्णोः क्रमो ऽसि] सपत्नहा दिक्संशितो वायुतेजाः । दिशो अनु वि क्रमे ऽहं दिग्भ्यस् तं [निरु भजामो [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं वयं द्विष्मः । [अपरजान् सपत्नान् अवैतान् बाधे ऽ तेनापक्रामान्वपाम् अपनुत्तस् सप- त्नहा ? ॥४॥ [विष्णोः क्रमो ऽसि] सपत्नहाशासंशितो वरुणतेजाः । आशा अनु वि क्रमे ऽहम् आशाभ्यस् तं [निरु भजामो [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं वयं द्विष्मः । [अपरजान् सपत्नान् अवैतान् बाधे ऽ तेनापक्रामान्वपाम् अपनुत्तस् सप- त्नहा ? ॥५॥ [विष्णोः क्रमो ऽसि] सपत्नहा क्रक्संशितस् सामतेजाः । क्रवो अनु वि क्रमे ऽहम् क्रभ्यस् तं [निरु भजामो [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं वयं द्विष्मः । [अपरजान् सपत्नान् अवैतान् बाधे ऽ तेनापक्रामान्वपाम् अपनुत्तस् सप- त्नहा ? ॥६॥ [विष्णोः क्रमो ऽसि] सपत्नहा यज्ञसंशितो ब्रह्मतेजाः । यज्ञम् अनु वि क्रमे ऽहं यज्ञात् तं [निरु भजामो [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं वयं द्विष्मः । [अपरजान् सपत्नान् अवैतान् बाधे ऽ तेनापक्रामान्वपाम् अपनुत्तस् सप- त्नहा ? ॥७॥ [विष्णोः क्रमो ऽसि] सपत्नहौषधीसंशितस् सोमतेजाः । ओषधीरु अनु वि क्रमे ऽहम् ओषधीभ्यस् तं [निरु भजामो [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं वयं द्विष्मः । [अपरजान् सपत्नान् अवैतान् बाधे ऽ तेनापक्रामान्वपाम् अपनुत्तस् सप- त्नहा ? ॥८॥ [विष्णोः क्रमो ऽसि] सपत्नहा कृषिसंशितः पुरुषतेजाः । कृषिम् अनु वि क्रमे ऽहं कृष्यात् तं [निरु भजामो [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं वयं द्विष्मः । [अपरजान् सपत्नान् अवैतान् बाधे ऽ तेनापक्रामान्वपाम् अपनुत्तस् सप- त्नहा ? ॥९॥ [विष्णोः क्रमो ऽसि] सपत्नहा प्राणसंशितो अन्नतेजाः । प्राणम् अनु वि क्रमे ऽहं प्राणात् तं [निरु भजामो यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं वयं द्विष्मः । [अपरजान् सपत्नान् अवैतान् बाधे ऽ तेनापक्रामान्वपाम् अपनुत्तस् सप- त्नहा ? ॥१०॥ ॥का०॥५॥
श्री १० ५ ३६ ^१	अगमं स्वर् अगमं ज्योतिरु अगमं अष्टां विश्वाः पृतना अरातीः ॥१॥ स्वभ्यावतेये ? सूर्यस्यावतेयम् अन्वावते दक्षिणाम् अन्व आवृतम् । [सा मे द्रविणं यच्छन्तु सा मे ब्राह्मणवर्चसम्] ॥२॥ दिशो ज्योतिष्मतीरु अभि पर्यावर्ते । [ता मे द्रविणं यच्छन्तु ता मे ब्राह्मणवर्चसम्] ॥३॥ सप्तऋषीन् अभि पर्यावर्ते । [त मे द्रविणं यच्छन्तु ते मे ब्राह्मणवर्चसम्] ॥४॥ ब्रह्माभि पर्यावर्ते । [ते मे द्रविणं यच्छन्तु ते मे ब्राह्मणवर्चसम्] ॥५॥

१६ १३२

दिदिवम् * * क्रमः
यो र्मान् द्वेष्टि यं वयं द्विष्मः
स्नहाः
सपत्ना दिगुर्गसितो वायुस्तेजः
दिशो नु मनु वि क्रम वन् दिग्भिस् त्व

सपत्नाशासशितो वरुणस्तेज
आपो नु मनु वि क्रम वन् क्रभिस् *

सपत्नहा दिगुर्गसितस् *
* नु मनु वि क्रम वन् क्रभिस् *

* यज्ञद्वसितो ब्रह्मतेजा
* * * क्रम य * *

सपत्ना ओषधीचमितस् *
ओषधीरु * * क्रम वन् ओषधीस् त्व

सपत्ना कृतिर्गसितः पुरुषतेजाः
* * * क्रम य कृष्यात् *

- प्राणदर्शितो *
* * * क्रम य * * *
यो र्मान् द्वेष्टि यं वयं द्विष्मः

अगमो * * * मि ष्वा * * रातीस्
* * * वृत्तम् आनाहते * अनाहृतम्
* ज्योतिष्मतीरु * पृथीवते

श्री ४५

श्री ४२

श्री ४३

श्री ४४

श्री ५०

श्री ७११.१

श्री ८१०१-२३

ब्राह्मणान् अभि पर्यावर्ते ।
 ते मे द्रविणं [य]च्छन्तु ते मे ब्राह्मणवर्चसम् ॥६॥
 यत् ते ऽन्नं भुवस् पत आक्षिपति पृथिवीम् अनु ।
 तस्य नस् त्वं भुवस् पते संप्रयच्छ प्रजापते ॥७॥
 [यं वयं मृगयामहे तं वधेस् स्तृणवामहे] ।
 व्यात्ते परमेष्ठिनो ब्रह्मणापीपदाम तम् ॥८॥
 वैश्वानरस्य दंष्ट्राभ्यां हेतिस तं सम अघाद् अभि ।
 इयं तं प्लाव् आहुतिस समिद् देवी सहीयसी ॥९॥
 राज्ञो वरुणस्य बन्धो ऽसि ।
 सो ऽसुम् आमुष्यायणम् असुष्यां पुत्रम् अन्ने प्राणे बधान ॥१०॥
 अपाम् अस्मै वज्रं प्र हुरामि चतुर्भुष्टि शीर्षभिर्धाय विद्वान् ।
 सो ऽस्य पर्वाणि प्र शृणानु सर्वा तन् मे देवा [अ]नु जानन्ति विश्वे ॥११॥
 यद् अग्ने तपसा तप उप प्रेक्षामहे वयम् ।
 प्रिया[श्] श्रुतस्य भूयास्मायुष्मन्तस् सुमेधसः ॥१२॥ ॥का१६॥

१६ १३३

विराड् वा इदम् अग्ने ऽजायत ।
 तस्या जाताया अभिभेत् सर्वम् इ[य]म् एवेद् भविष्यति न वयम् इति ॥१॥
 [सोद् अक्रामत् सा गाहपत्ये न्य अक्रामत् ।
 शुद्धमेधी शुद्धपतिर् भवति य एवं वेद् ॥२॥
 [सोद् अक्रामत् साहवनीये न्य अक्रामत् ।
 यन्त्य अस्य देवा देवहूति प्रियो देवानां भवति य एवं वेद् ॥३॥]
 सोद् अक्रामत् सा दक्षिणाग्नौ न्य अक्रामत् ।
 यज्ञतौ वासतेयो भवति य एवं वेद् ॥४॥
 [सोद् अक्रामत्] सा सभायां [न्य अक्रामत्] ।
 [यन्त्य अस्य सर्वा सभ्यो भवति [य एवं वेद्] ॥५॥
 [सोद् अक्रामत्] सा समितौ न्य अक्रामत् ।
 [यन्त्य अस्य समिति सामित्यो भवति य एवं वेद् ॥६॥]
 [सोद् अक्रामत्] सामन्त्रणम् न्य अक्रामत् ।
 यन्त्य अस्यामन्त्रणम् आमन्त्रणीयो भवति य एवं वेद् ॥७॥
 सोद् अक्रामत् सान्तरिक्षे चतुर्धा विकान्तातिष्ठत् ।
 तां देवमनुष्या अनुवन् इयम् एव तद् वेदोभये यद् उपजीवेमेमाम् उप
 ह्वयामहा इ[ति] ॥८॥
 ताम् उपाह्वयन्त ऊर्जे एहि स्वध एहि सुनृत एहीरावत्य एहीति ॥९॥
 तस्या [अ]ग्निर् वत्स आसीद् गायत्र्य अभिधान्य अन्नम् ऊधः ।
 तस्या बृहच्च च र[थ]न्तरं च द्वौ स्तनाव् आस्तां यज्ञायज्ञिय च वामदेव्य
 च द्वौ ॥१०॥
 ओषधीर् एव रथन्तरं देवा अनुहन् व्यचो बृहत् ।
 अपो वामदेव्यं यज्ञं यज्ञायज्ञियम् ॥११॥
 ये ते वै विराजन् कामधुगास् स्तनाः कामकामं यजमानं दोहयन् ॥१२॥
 ॥का१७॥

१६.१३४

[सोद् अक्रामत् । सा] वनस्पतीन् आगच्छत् । तां वनस्पतयो ऽजत । सा
 सर्वत्सरे सम् अभवत् ।
 तस्मात् संवत्सरे वनस्पतीनां वृक्षणम् अपि रोहति पत्यते ऽस्याप्रियो
 आतृव्यो [य एवं वेद्] ॥१॥
 [सोद् अक्रामत् ।] सा पितृन् आगच्छत् । तां पितरो ऽजत । सा मासे सम्
 अभवत् ।

*** मद्रविणे
 *** भोस * आक्षीत * *
 *** भुवनस् * संप्रयच्छत् *

व्याते * ब्रह्मणोदीपदामृतम्
 त्वं * उदाद् इभि
 य तस् छाव्
 * वरुणोसि * *
 * मन् असुं * पुत्रम् अन्ने * दधान
 अपान् चतुर्भिश्च * *
 * सर्वांश्च पृ श्रीणानु

*** यदम्
 *** विभेक

यज्ञतो वामतयो
 * सभायामि
 यस्य * सत्यो

यज्ञतो वामतयो भवति * * *
 व्यकान्तातिष्ठत्
 तन् * भुवन् यन्तर वेद् उभयम् उपजीवेमेमाम् *
 ह्वयामाहि
 * "ह्यन्तः ऊर्जेयेहि स्वधेहि सुनृत्येहि पेरवत्येहि
 * वचासीद् गयत्री अभिदान्य अन्नम् ओदः
 श्रो स्तनपाश्वा यज्ञायज्ञ * *

* वे * दुह * गृहत्
 यज्ञयं
 कामधुगस्तना दुहयः

*** वृक्षणम् अपि रोहत् पत्यदस्याप्रिय
 आतृव्यस्
 * पितृणा गच्छत्...

श्री नारित

श्री ८.१०.२४-३१

तस्मान् मासे पितृभ्यो ददाति स्वधावान् पितृषु भवति [प्र] पितृयाणं
पन्थां जानाति य [एवं वेद] ॥२॥
[सोद् अक्रामत् ।] सा देवान् आगच्छत् । तां देवा [अ]घ्नत । सार्धमासे
सम् अभवत् ।
तस्माद् अर्धमासे देवेभ्यो जुहोति जुहोत्य् अग्निहोत्रं प्र देवयानं पन्थां
जानाति [य एवं वेद] ॥३॥
[सोद् अक्रामत् ।] सा मनुष्यान् आगच्छत् । तां मनुष्या [अ]घ्नत । सा
सद्यस् सम् अभवत् ।
तस्माद् उभयसुर मनुष्याणां [म] उप हरन्त्य् उपास्य [गृहे] भरन्ति य
[एवं वेद] ॥४॥ ॥का०८॥

१६ १३५

शौ ८ १०.३२-३५

[सोद् अक्रामत् ।] सासुरान् आगच्छत् । ताम् असुरा उपाह्वयन्त माय
एहीति ।

तस्या विरोचनः प्राहादिर वत्स आसीद् अयस्पात्रं पात्रम् ।
तां द्विर्धौर्त्योऽधोक् तां मायाम् अधोक् ।

तां मायाम् असुरा उप जीवन्त्य् उपजीवनीयो भवति य एवं वेद ॥२॥

[सोद् अक्रामत् ।] सा मनुष्यान् आगच्छत् । तां मनुष्या उपाह्वयन्तेरावत्य्
एहीति ।

तस्या मनुर् वैवस्वतो वत्स आसीत् पृथिवीपात्रं पात्रम् ।

तां पृथी वैन्योऽधोक् तां कृषिं च सस्य चाधोक् ।

तां कृषिं च सस्यं च मनुष्या उप [जीवन्त्य् उपजीवनीयो भवति य एवं
वेद] ॥२॥

[सोद् अक्रामत् ।] सा पितृन् आगच्छत् । तां पितर उपाह्वयन्त स्वध
एहीति ।

तस्या यमो वत्स आसीद् रजतपात्रं पात्रम् ।

ताम् अन्तको मार्त्यवोऽधोक् तां स्वधाम् अधोक् ।

तां स्वधां पितर उप [जीवन्त्य् उपजीवनीयो भवति य एवं वेद] ॥३॥

[सोद् अक्रामत् ।] सा देवान् आगच्छत् । तां देवा उपाह्वयन्तोऽग्रे एहीति ।

तस्या इन्द्रो वत्स आसीद् दारुपात्रं पात्रम् ।

तां सविताधोक् ताम् ऊर्जाम् [अधोक् ।

[ताम् ऊर्जां] देवा उप [जीवन्त्य् उपजीवनीयो भवति य एवं वेद] ॥४॥

[सोद् अक्रामत् ।] सा सप्तऋषीन् आगच्छत् । तां सप्तऋषय उपाह्वयन्त
ब्रह्मण्वत्य् एहीति ।

तस्यास् सोमो वत्स आसीच् छन्दःपात्रं पात्रम् ।

तां बृहस्पतिर् आ[ह्वि]सोऽधोक् तां ब्रह्म च तपश् चाधोक् ।

तद् ब्रह्म च तपश् च सप्तऋषय उप [जीवन्त्य् उपजीवनीयो भवति य एवं
वेद] ॥५॥

[सोद् अक्रामत् ।] सा गन्धर्वाप्सरस आगच्छत् । तां गन्धर्वाप्सरस
उपाह्वयन्त पुण्यगन्ध [ए]हीति ।

तस्या कुबेरो वैश्रवणो वत्स आसीद् दारुपात्रं पात्रम् ।

तां रजतनाभिः कावेरकोऽधोक् तां पुण्यगन्धम् अधोक् ।

तं पुण्यगन्धं गन्धर्वाप्सरस उप [जीवन्त्य् उपजीवनीयो भवति य एवं
वेद] ॥६॥

[सोद् अक्रामत् ।] सा पुण्यजनान् आगच्छत् । तां पुण्यजना उपाह्वयन्[त]
तिरोध एहीति ।

तस्या चित्ररथस् सौर्यवर्चसो वत्स आसीत् पुष्करपर्णपात्रं पात्रम् ।

तां वसुध्विस् सौर्यवर्चसोऽधोक् तां तिरोधाम् अधोक् ।

तां तिरोधां पुण्यजना उप [जीवन्त्य् उपजीवनीयो भवति य एवं वेद] ॥७॥

*** दधतस् पितृयान

*** य

*** जुहुति...

जानाति:

* मातृष्याण्...

* उभयदुर उपास्यो भवन्ति य.

सासुराण् * असुरान् * मायो

हीति

तस्या वैरोचनः प्रबरादुर वत्सालीद् *

* द्विर्धौर्त्य

* मातृष्याण्... * उपाह्वयन्त्य् येरावत्य्

*** वत्सालीद् *

* पृथुर्

} * पितृण् * * पितरोमाह्वयन्त स्वधयेहिति

* * वत्सालीद् * *

* अन्तको आदित्यो

... उपाह्वयन्त्य् ऊर्जयेहीति

* * वत्सालीद् * *

* * तम् ऊर्ज

* उपाया

* सप्तऋषीण् सप्तऋषयोपाह्वयन्त

* * वत्सालीद् * *

* * असो

ता उपा

* गन्धर्वाप्सरसान् * * ष्परसा

* पुण्यगन्ध *

* कोबीरो वत्सालीद् * *

* जतनादिः

ता * * ष्परसा उपा

तिरोधा येहीति

* वसुध्विस् सौर्यवर्चसो वत्सालीद् ष्परपात्रं *

* वसुध्विस् सौर्यवर्चसो...

* * * उपा

शौ ५२-५९

श्री ६०-६३

सोद् अकामत् । सा सर्पान् आगच्छत् । तां सर्पा उपाह्वयन्त विषवत्य्
एहीति ।

तस्यास् तक्षको वैशाल्यो वत्स आसीद् अलावुपात्रं [पात्रम्] ।
तं धृतराष्ट्रं परावतो ऽधोक् तां विषम् अधोक् ।
तद् विषं सर्पा उप जीवन्त्य् [उपजीवनीयो] भवति य एवं वेद् ॥८॥
तस्माद् यस्या अलावुनाभिषिञ्चेत् [प्रत्याह्न्यात्] ॥९॥
[न च प्रत्याह्न्यात्] मनसा त्वा प्रत्याह्नमीति प्रत्याह्न्यात् ॥९॥
यत् प्रत्याहन्ति विषं प्रत्याहन्ति तम् अनुप्रषिच्यते विषम् ।
अस्याग्रिं भ्रातृव्यं हन्ति य एवं वेद् ॥१०॥ ॥का०१॥ ॥अनु०१॥

१६.१३६

श्री १०९ *

अघायताम् अपि नह्या मुखानि सपत्नेषु वज्रम् अर्पयैतम् ।
इन्द्रेण दत्ता प्रथमा शतौदना भ्रातृव्यग्री यजमानाय गातुः ॥१॥

श्री २

वेदित् ते चर्म भवति बर्हिर् लोमानि यानि ते ।

श्री ३

एषा त्वा रशनाग्रहीद् प्रावा त्वेषो अभि नृत्यतु ॥२॥
बालास् ते प्रोक्षणी[स्] सन्तु जिह्वा सं मार्षेय् अच्ये ।

श्री ४

शुद्धा त्वं यक्षिया भूत्वा दिवं प्रेहि शतौदने ॥३॥

श्री ५

यथ शतौदनां पचति कामप्रेण स [क]ल्पते ।
प्रीता ह्य अस्य ऋत्विजस् सर्वे यन्तु यथायथम् ॥४॥

श्री ५.१

ये ते देवि शमितारः पकारो ये च ते जनाः ।

श्री ५.२

ते त्वा सर्वे गोप्यन्ति मैत्र्यो मैषीश् शतौदने ॥५॥

श्री ५.३

स स्वर्गम् आ रोहन्तु यज्ञादस् त्रिदिवं दिवः ।

श्री ५.४

हिरण्योतिषं कृत्वा यो ददातु शतौदनाम् ॥६॥

श्री ५.५

स तां लोकान् सम् आप्नोति येषु देवास् समास्ते ।

श्री ५.६

अपूपानाभिं कृत्वा यो ददाति शतौदनाम् ॥७॥

श्री ५.७

वसवस् त्वा दक्षिणत उत्तरान् मरुतस् त्वा ।

श्री ५.८

आदित्याः पश्चाद् गोप्यन्ति साग्निधोमम् अति द्रव ॥८॥

श्री ५.९

गन्धर्वाप्सरसो देवा रुद्राक्निरसश् च ये ।

श्री ५.१०

ते त्वा सर्वे गोप्यन्ति सातिरात्रम् अति द्रव ॥९॥

अन्तरिक्षं दिवं भूमिम् आदित्या[न्] मरुतो दिशः ।
लोकां[श्च] च सर्वान् आप्नोति यो ददातु शतौदनाम् ॥१०॥ ॥का०१॥

१६.१३७

श्री १०९ *१

घृतं प्रोक्षन्ती सुभगा देवान् देवी गमिष्यति ।

श्री ११

पकारम् अच्ये मा हिंसीद् दिवं प्रेहि शतौदने ॥१॥

श्री १२

पितरो दिविषदो ऽन्तरिक्षसदश् च ये ये चेमे भूम्या[म्] अधि ।

तेभ्यस् त्वं धुक्ष्व सर्वदा क्षीरं सर्पिर् अथो मधु ॥२॥

श्री १३-१४

यत् ते शिरो ये शृङ्गे यौ कर्णौ यौ च ते अक्षयौ ।

आमिक्षां दुहतां दात्रे क्षीरं सर्पिर् अथो मधु ॥३॥

श्री १५

यत् ते मुखं या जिह्वा ये दन्ता ये च ते हनू ।

[आमिक्षां दुहतां दात्रे क्षीरं सर्पिर् अथो मधु] ॥४॥

श्री १६

यत् ते क्लोमा य[द्] घृदयं पुरीतत् सङ्कण्डिका ।

[आमिक्षां दुहतां दात्रे क्षीरं सर्पिर् अथो मधु] ॥५॥

श्री १७

यत् ते [य]ङ्गदं ये मतस्त्रे या[न्य्] अ[न्याणि] याश् च ते शुदाः ।

[आमिक्षां दुहतां दात्रे क्षीरं सर्पिर् अथो मधु] ॥६॥

श्री १८

यस् ते प्लाशुर यो वनिष्ठुर यौ [कु]क्षी यच्च चोद्वरम् ।

[आमिक्षां दुहतां दात्रे क्षीरं सर्पिर् अथो मधु] ॥७॥

यत् ते मज्जा यान्य् अस्थीनि यन् मांसं यच्च च लोहितम् ।

* * विषाभयो वत्मासीद् अलावुपात्र
ता धृतराष्ट्रेरावृतो... । ता विषम् अधोक्
* * * उपाजीवन्त्यो
* यस्माद् अलावुनाभिषिञ्चेत्
* * * हन्मीयतु *
* हतुं * हतुंमनु प्रसज्यते *
अस्यःप्रिय

* * निष्ठा * सपत्नीषु * अर्पयैतुम्
* दत्ताः आतृव्याही * गातु
वेदित्
* द्वा दशनागृहैर् प्राव द्वेषो
* * * यन्तु अभि
* स्व *

ए * * * प्रोक्तयेरो च * * *
* * * गस्सन्तु सध्वियो * शतौदने
सस् रुदिव *

श ता
अपूपानाभिं ..
मरुतास् *
* सर्वो गोप्यन्तु * अभि द्राव,
* देव * क्निरसस् त्वा
* * सर्व गोप्यन्तु द्रावाः

* अग्निः शतौदने
चमे * *
* तन् दुक्ष
शृङ्गा अक्षौ
अहमिदंछा .
* * * ये * * * या .

* * * दे वतस्ते य * * * शुदा
यत् * पशुर * वनयुर यो * यश्च *

शौ १९

शौ २०

[आमिक्षां दुहतां दात्रे क्षीरं सर्पिर् अथो मधु] ॥८॥
 यो ते बाह्व यो ते अंसो ये दोषणी या च ते ककुत् ।
 [आमिक्षां दुहतां दात्रे क्षीरं सर्पिर् अथो मधु] ॥९॥
 ये ते स्कन्धा या ग्रीवा याः पृष्टीर याश्च च पशवः ।
 [आमिक्षां दुहतां दात्रे क्षीरं सर्पिर् अथो मधु] ॥१०॥ ॥का१२॥

१६.१३८

शौ १० ९ २१

शौ २२

शौ २३

शौ २४

शौ २५

शौ २६

शौ २७

यो त ऊरू अष्टीवन्तौ ये श्रोणी या च ते भसत् ।
 [आमिक्षां दुहतां दात्रे क्षीरं सर्पिर् अथो मधु] ॥१॥
 यत् ते पुच्छे ये [ते] बाला [यद् ऊधो ये च ते स्तनाः ।
 [आमिक्षां दुहतां दात्रे क्षीरं सर्पिर् अथो मधु] ॥२॥
 यास् ते जङ्घा याः कुष्ठिका ऋच्छरा ये च ते शफाः ।
 [आमिक्षां दुहतां दात्रे क्षीरं सर्पिर् अथो मधु] ॥३॥
 यत् ते चर्म शनौदने यानि लोमान्य् अचन्ये ।
 आमिक्षां दुहतां दात्रे क्षीरं सर्पिर् अथो मधु ॥४॥
 अयं ते शुनामिक्षाम् अयं सर्पिर् अथो मधु ।
 अयं ते सर्वकान् दुहां देवि शतौदन ॥५॥
 क्रोडौ ते स्तां पुरोडाशाद् आन्येनाभिधारितौ ।
 तौ पक्षौ देवि कृत्वा सा दातारं दिवं वह ॥६॥
 उलूखले सुसले यश्च चर्मणि यो वा शूर्पे तण्डुलः कणः ।
 ये वा वातो मातरिश्वा ममाथामिषं टद् घोता सुहृते कृणोतु ॥७॥
 इमा अपो मधुमतीर् घृतक्षुतो ब्रह्मणा हस्तेषु प्रपृथक् सादयामि ।
 यत्काम इदम् अभिषिञ्चामि वो ऽहं तन् नो [सर्वं सं पद्यतां]
 वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥८॥ ॥का१३॥

१६.१३९

शौ ९ ७ १

शौ २

शौ ३

शौ ४

शौ ५

शौ ५

शौ ७, ५

शौ ६

शौ ९

शौ १०

शौ ११

शौ १२

शौ १५

शौ १७

शौ १३

शौ १४

शौ १५

शौ १८

शौ २६

प्रजापतिश्च परमेष्ठी च ष्टङ्गे इन्द्रश्च शिरो अग्निर् ललाट [यमः
 कुकाटम्] ॥१॥
 सोमो राजा मस्तिष्कस् सत्यं चक्षुर् ऋतं श्रोत्रे प्राणापानौ नासिके
 द्यौर् उत्तरद्वनुः पृथिव्य अधर[द्वनुः] ॥२॥
 अग्निर् आस्यं विद्युज् जिह्वा मरुतो दन्ताः पवमानः प्राणः ॥३॥
 विश्वं वायुस् स्वर्गो लोकः कृष्णद्रं विधरणी निवेष्ट्यः ॥४॥
 रेवती[१] ग्रीवाः कुत्तिकास् स्कन्धा घर्मो वहः ॥५॥
 इयेनः क्रोडो अन्तरिक्षं प्राजस्यम् ॥६॥
 मित्रश्च च वरुणश्च चांसौ त्वष्टा चार्यमा च दोषणी ॥७॥
 महादेवो बाह्व बृहस्पतिः ककुद् बृहतीः कीकसाः ॥८॥
 देवानां पत्नीः पृष्टय उपसदः पशवः ॥९॥
 ब्रह्म च क्षत्रं च श्रोणी बलम् ऊरू ॥१०॥
 धाता च सविता चाष्टीवन्तौ जङ्घा गन्धर्वा [अ]प्सरसः कुष्ठिका
 अदितिश्च शफाः ॥११॥
 चेतो हृदयं [य]कृन् मेघाः १ हरिमा पितुं १ व्रतं पुरीतत् ॥१२॥
 क्षुत् कुक्षिर् इरा वनिष्ठः पर्वताः प्लाशयः ॥१३॥
 देवजना गुदा मनुष्या [अ]न्त्राण्य् अत्रा उदरम् ॥१४॥
 इतरजना ऊवर्ण्य रक्षांसि लोहितम् ॥१५॥
 क्रोथो वृक्षो मन्युर् आपडौ प्रजा शेषः ॥१६॥
 समुद्रो वस्तिर् नदी स्रवी स्तनयितुर् ऊधो वर्षस्य पतय[स्] स्तना[ः] ॥१७॥
 विश्वव्यचाय चर्मौषधयो रोमाणि नक्षत्राणि रूपम् ॥१८॥
 अन्नं पीवो मज्जा निघनम् ॥१९॥
 [ईशानो] भूत्याः प्रजायाः पशूनां भवति य एवं वेद ॥२०॥

दुहन * * * *

यत् * स्कन्दा * * यास् पशवः

* मूरु अष्टि * शृणी

* * * यो उग्ध वस् * * स्तना

कुष्ठिका हल्मरा * * * शफा

अग्ने

अहमिक्षार् दुहन तात्रे .

. . अय *

* * सर्वाङ्गान् दुफा * शतौदने

कुडो ते हस्तं * धारते

* * देव दिव *

य * * * तण्डुलाः कणा

यद् * * * समाताग्निष् टवद् .

* आपो * "ब्रह्मोतु ब्रह्मणा * * छादयामि

यत्कामेविष् * * * *

वर्षा स्वाप् पतयो रयीणा

प्रजापतिष् इन्द्रस् सो अग्निन् लोलाट

सोमोमो... इत * * नासिके

* उत्तरा * अनुः * आधरा

* * कण्ठस्त्वर्गो * कृष्णद्रम्यिणी विवर्धयः

वस्

च्येन ..

...चा दोहिनी

देवानां पत्नीः पृष्टया * परितसः

ऊरी

अदितश् शफा

क्षुत् कुक्ष तरा वनिष्ठ पर्वता प्राश

देवयजना अत्रा *

कुडो प्रजाः *

* वस्तिन् * श्रवी

विष्वव्यचाय चर्म औषधयो .

* पशे

श्री ००
श्री २१
श्री २२
श्री २३
श्री २४
श्री २५
श्री २६

इन्द्र* प्राङ् तिष्ठन् दक्षिणा तिष्ठन् यमः ॥२१॥
प्रत्यङ् तिष्ठन् धातोदङ् तिष्ठन् सविता ॥२२॥
दृणानि प्राप्तस् सोमो राजा ॥२३॥
आवृत्त आनन्द ईक्षमाणौ मित्रावरुणौ ॥२४॥
युज्यमानो वैश्वानरो युक्तः प्रजापतिर् विमुक्तस् सर्वम् ॥२५॥
पतद् वै विश्वरूपम् ॥२६॥
उपेनं रूपवन्तः पशवस् तिष्ठन्ति य एवं वेद ॥२७॥ ॥का०४॥ ॥अनु०२०॥

१६.१४०

श्री २२.५.१-६

भ्रमेण तपसा सृष्टा ब्रह्मणा वित्तं ऋते श्रिता ॥१॥
सत्येनावृता श्रिया प्रावृता यशसा परिवृता ॥२॥
स्वधया परिहृता श्रद्धया पर्युढा दीक्षया गुप्ता यज्ञे प्रतिष्ठिता लोको
निघनम् ॥३॥
छन्दांसि रूपम् अङ्गिरसस् संतापा ब्रह्म पदवायं ब्राह्मणो अधिपतिः ॥४॥
ताम् आददानस्य ब्रह्मगवीं जिनतो ब्राह्मणं क्षत्रियस्य ॥५॥
अप क्रामन्तु सृज्जता वीर्यं पुण्या लक्ष्मीः ॥६॥ ॥का०१॥

१६.१४१

श्री १२.५.७-११

ओजश् च तेजश् च सहश् च बलं च वाक् चेन्द्रियं च श्रीश् च
धर्मश् च ॥१॥
ब्रह्म च क्षेत्रं च राष्ट्रं च विशश् च त्विषिश् च यशश् च वर्चश् च
द्रविणं च ॥२॥
आयुश् च [रूपं च नाम च कीर्तिश् च प्राणश् चापानश् च वक्षुश् च]
श्रोत्रं च ॥३॥
[पयश् च रसश् चाश्वं चाश्वधं च ऋतं च सत्यं चेष्टं च पूर्तं च प्रजा च
पशवश् च] ॥४॥
तानि सर्वाण्यप्यप क्रामन्ति [ब्रह्मगवीम् आददानस्य जिनतो ब्राह्मणं]
क्षत्रियस्य ॥५॥ ॥का०२॥

१६.१४२

श्री १२.५.१२ कृत्वजम्

श्री १३

श्री १४

श्री १५

श्री १६

श्री १७

श्री १८, १९, २०

श्री २१, २०

ब्रह्मगव्यं अधविषा कृत्वा पूरुषाण्यजः आवृता ॥१॥
सर्वाण्यस्यां घोराणि सर्वे च मृत्यवः ॥२॥
सर्वे पुरुषवधाः ॥३॥
सा ब्रह्मज्यं ब्रह्मगव्यं आनीयमाना मृत्योः पङ्क्तीष आ द्यति ॥४॥
मेनिश् शतवधा हि सा ब्रह्मज्यस्य क्षितिर् हि सा ॥५॥
महादेवो नापेक्षमाणा ॥६॥
वज्रो धावन्ती हेतिश् शफा[न] निरुहन्ती क्षुरपविर् ईक्षमाणा ॥७॥
मृत्युर् हिङ्गुण्वती वाश्यमानान् स्फूर्जयति ब्रह्मगवी ब्रह्मज्यम् ॥८॥
॥का०३॥

१६.१४३

श्री १२.५.२१-२७

उग्रो देवः पुच्छं पर्यस्यन्ती ॥१॥
सर्वज्यानि* कर्णौ वरीवर्जयन्ती राजयक्ष्मो मेहन्ती ॥२॥
मेनिर् दुष्टमाना शीर्षकिर् दुग्धा ॥३॥
सेविर् उपतिष्ठन्ती मिथोयोधः परामृष्टा ॥४॥
शरव्या मुखे ऽपिनह्यमाना क्रतिर् हन्यमाना ॥५॥
गृध्रा हितावविषा व्यथन्ती तमो निपतिता ॥६॥
अनुगच्छन्ती प्राणान् उप दासयति ब्रह्मगवी ब्रह्मज्यस्य ॥७॥ ॥का०४॥

इन्द्र श्री तिष्ठन्
प्रत्यङ् * धातोर्दे
दृणान्
वृत्तानन्दः ईक्षमाणो वरुणो
* * वोरूपम्
* रूपवन्तः * तिष्ठन्ति य एवं वेद

* * * * * वित्तं श्रिता

क्षीक्षया * * * *

* आददानस्य गवीं जिनतो * *
...पुण्या *

* * * * * विशिष्ट...

* अधविषा

* * * आनीयमाना * पङ्क्तीषा दिति
मेनिश् * * * * * क्षुरप य शा
* नपेक्षमाणा
* धावन्ति * * * * * निमृषन्ती क्षुरपवद् *
* अहङ्गवती वाच्यमानान् * * * ब्रह्मज्यस्य

* ज्यानिष् कर्णैर विरीवर्जयन्ती * हिमन्ती
मुनिर्
स्वेदः
शब्दो * पिनीयमानो क्रतुर् हन्यमानो
गृध्रा हितावविषा व्यथन्ती तमो निपतिता
ब्रह्मज्यम्

१६.१४४

शौ २८

शौ २९

शौ १०

शौ ११

शौ १३, १४

शौ १२, १५

शौ १६

शौ १७

शौ १८

शौ १२ ५ ३९-५०

वैरं विकृत्यमाना पौत्राद्यं विभ्राज्यमाना ॥१॥
 देवहेतिर ह्रियमाणामतिर हिता निर्ऋतिर निहिता ॥२॥
 पाप्मा निधीयमाना पारुष्यम् अवधीयमाना ॥३॥
 धर्मः परिधीयमाना वैश्वानरः परिहिता ॥४॥
 विषं प्रयस्यन्ती तक्मा प्रयस्ता ॥५॥
 मूलवर्हिणी पर्याक्रियमाणा सेवकमयज्ञा ? गन्धेन ॥६॥
 अद्य पच्यमाना पराभूतिर उपहृता ॥७॥
 शर्वः क्रुद्धः पिश्यमाना शिमिदा पिशिता ॥८॥
 अवतिर अद्यमाना निर्ऋतिर अशिता ॥९॥
 अशिता लोकाच्च छिनन्ति ब्रह्मचारी ब्रह्मज्यम् अस्माच्च चासुष्माच्च
 च ॥१०॥ ॥का० ५॥

१६.१४५

तस्या [अ]हननं कृत्या मेनिर् आशसनं चलगहनम् ऊच्यम् ॥१॥
 अस्वगता मलिन्यता ? ॥२॥
 [अ]ग्निः कव्याद् भूत्वा ब्रह्मगवी ब्रह्मज्यं प्रविश्यात्ति ॥३॥
 सर्वास्याङ्गा मूलानि वृश्चति ॥४॥
 छिनत् अस्य पितृबन्धु परा भावयतु मातृबन्धु ॥५॥
 विवाहान् ज्ञातीन् सर्वान् अपि क्षापयतु ब्रह्मगवी क्षत्रियस्यापुनर्दाय-
 माना ॥६॥
 अवास्तुम् एनम् अस्वगम् अप्रजसं करोत्य अपरापरणो भवतु क्षीयते ॥७॥
 य एवं विदुषो ब्राह्मणस्य क्षत्रियो गाम् आदत्ते ॥८॥
 क्षिप्रं वै तस्याहनने गृध्राः कुर्वन्ते पेलवम् ॥९॥
 [क्षिप्रं वै] तस्यादहनं परि नृत्यन्ति केशिनीः ।
 आघ्नानाः पाणिनोरसि कुर्वाणाः पापम् पेलवम् ॥१०॥
 [क्षिप्रं वै] तस्य वास्तुषु गङ्गनं कुर्वन्ते ऽपि वृकाः ॥११॥
 क्षिप्रं वै तस्य पृच्छन्ति यत् तद् आसीद् इदं नु ताद् [इति] ॥१२॥ ॥का० ६॥

१६.१४६

छिन्द्य आ छिन्द्य प्र छिन्द्य अपि क्षापयक्षापय ॥१॥
 आददानम् आक्षिरसि ब्रह्मज्यम् अति दास्य ॥२॥
 वैश्वदेवी ह्य उच्यसे कृत्या पूरपजाम् आवृता ॥३॥
 ओषन्ती समोषन्ती ब्रह्मणो वज्रः ॥४॥
 क्षुरपविर मृत्युर् भूत्वा वि धाव त्वम् ॥५॥
 आ दत्से जिनतां वचे इष्टं पूर्णं चाशिषः ॥६॥
 आदाय जीतं जीताय लोके अमुष्मिन् प्र यच्छसि ॥७॥
 मेनिश् शरव्या भवाद्याद् अद्यविषा भव ॥८॥
 त्वया प्रवृक्कणं रुजितम् अग्निर् दहतु दुष्कृतम् ॥९॥
 दैवपीयूम् अराधसम् ॥१०॥
 वृश्च प्र वृश्च छिन्य अधिप्रछिन्द्य कृन्तापि कृन्त पिश प्र पिश ॥११॥
 ओष सम् ओष दह प्र दह ब्रह्मज्यं देव्य अचन्य आ मूलाद् अनुसदह ॥१२॥
 ॥का० ७॥

१६.१४७

यत् ते शीर्षणि दीर्भाग्यं स्रक्वे ? केशेषु निहितं ललाटे ।
 अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥१॥
 यत् ते भुवोर् दीर्भाग्यं वाच्य ओष्ठयोः ।

पौत्राज्य विभ्रज्यमानान्
 देवहेतुं ह्रनयमानामतिर
 पाप्मं अवधीयमानानां
 * पर्याधीयमाना * पर्वाहिता
 * मयस्वन्ती * प्रयस्ता
 * पर्याकीयमाणा
 उपरितात्
 सर्वाः क्रुद्धः पिश्यमाणा ममिता पिशिता
 आतिर अद्यमाना वैर्ऋतु अशिता
 सितो लोकाच्च

...ऊच्यम्
 अस्वगता *
 * कव्याद्...प्रविश्याति
 सर्वाभागा * वृश्चिता
 छिनत् स्य बन्धुः * भवयतु *
 विवाति ज्ञाती सर्वम्

वास्वम् * * अग्रवित्त * * परिणो * *

कुर्वन्तेलवम्

आघ्नराघ्राणा पाणिनोरस...
 प वृषात्
 * * * एतद् आसीदत नु दा

* * * छिन्द्य * *

* आक्षिरस दास्यः

* प्य उच्यस

क्षुरपवरिर् * * विभावनुः

* दत्से दन्ता वगे * चाशिषा

यश्छति

मेन शक्यो भवाप्याद् अकहविषा *

तया प्रवृक्को रुजितम्...

दैवपीयूरादसम्

वृश्च * वृश्च...कृन्तापि कृन्त * * *

..तेष्व अग्राया * * * *

* * शीर्षणि * सक्ते

* * अशुर् .

[अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥२॥
 यत् ते दत्सु दौर्भाग्यं जिह्वायां चुबुके हितम् ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥३॥
 यत् ते हन्वोर् दौर्भाग्यं कण्ठे क्लोमसु विष्ठितम् ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥४॥
 यत् ते स्कन्धेषु ग्रीवासु दौर्भाग्यं कीकसास्व अनुक्ये ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥५॥
 यत् ते हन्वोर् दौर्भाग्यम् अंसयोर् उपपक्षयोः ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥६॥
 यत् ते बाह्वोर् दौर्भाग्यम् अरत्नयोः कल्मुषीर् अनु ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥७॥
 यत् ते हस्तयोर् दौर्भाग्यं पाण्योर् अङ्गुलीर् अनु ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥८॥ ॥का० ८॥

१६.१४८

यत् ते पृष्ठेषु दौर्भाग्यं जघने स्फिजोर् हितम् ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥१॥
 यत् ते उरसि दौर्भाग्यं पार्श्वयोस् स्तनयोर् हितम् ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥२॥
 यत् ते हृदये दौर्भाग्यं नाभ्यां वक्षणा [अ]नु ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥३॥
 यत् ते प्रियन्ति ? दौर्भाग्यं यद् वा यकनि वृक्कयोः ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥४॥
 यत् ते भसदि दौर्भाग्यं यद् वा वशुक ? मुक्कयोः ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥५॥
 यत् ते वसति ? दौर्भाग्यम् ऊवोर् जानुनोर् हितम् ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥६॥
 यत् ते गुदास्व अन्त्रेषु दौर्भाग्यम् उदरे हितम् ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥७॥
 यत् ते वस्तिषु दौर्भाग्यं वनिष्ठौ प्लाशाक् आहितम् ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥८॥
 यत् ते श्रोण्योर् दौर्भाग्यम् अवचाल्ययोर् ? हितम् ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥९॥
 यत् ते जङ्घयोर् दौर्भाग्यं स्थूलयोः पार्श्वयोर् हितम् ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥१०॥ ॥का० ९॥

१६.१४९

यत् ते गुल्फयोर् दौर्भाग्यं पादयोर् अङ्गुलीर् अनु ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥१॥
 यत् ते किं चिद् दौर्भाग्यम् अङ्गेष्वङ्गेषु प्रतिष्ठितं यद् वा लोमसु
 विष्ठितम् ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥२॥
 यत् ते ऽक्षेषु दौर्भाग्यं प्रादयाम् ? अघिदेवने ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥३॥
 यत् ते पार्श्वे दौर्भाग्यं मांसे ऽस्थिषु मज्जसु ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥४॥
 यत् ते पशुषु दौर्भाग्यं कृष्याम् उपरे हितम् ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥५॥

चुबुके

* * अहोर्

मेवासु * कीकसासु नुक्ये

* * अहोर्

* * * * यमरत्नयोः * * *

वृक्कयोः

पुक्कयोः

वनिष्ठो * *

पाण्योर् *

। यत् अनु (द्विरुक्तिः)

अङ्गमङ्गेषु

अथि तेवने

* * पार्थि

उशने * । यात् ते हितम् (द्विरुक्तिः)

या ते ऽलक्ष्मीर् भ्रूणहत्याथो या ते अपुत्रता ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥६॥
 या ते का च पापी लक्ष्मीर् अथो या ते अपत्यता ? ।
 [अयं तद् विश्वभेषजो अपामार्गो ऽप लुम्पतु ॥७॥
 यत् ते ऽदष्टं पितृषद्यम् अथो या ते अपशुता ।
 अयं तद् विश्वभेषजो [अ]पामार्गो ऽप लुम्पतु ॥८॥
 कण्ठलस्रं ऽ महिमात्ति पूर्णं ? देवेभ्यः क्लिबं यद् बभूव ।
 इमास् तद् आपः प्र वहन्तु रिप् पुनातु मा शतधारं पवित्रम् ॥९॥
 स्नाहि रिप् शमलं च सर्वं कृणे चेत् सादयित्वा पापम् ।
 द्वित्वावर्तिं निक्कतिं मृत्युपाशान् सूर्यज्योतिर् अभ्य पश्य अग्निम् ॥१०॥
 यावन्तो ? [अ]स्मान् महतस् समुद्रान् मुच्यमानो अहसः पाप्मनश् च ।
 पुनर् मनः पुनर् आयुर् न आगन् मा मा दभन् पणयो यातुधानाः ॥११॥
 अव रिप्म अनुक्ष्माह्य ? अशस्तिम् अप्य आत्मनः ।
 वर्षं आ धीयतां मयि तेज [आ] धीयतां मयि ।
 प्राणापानो मा मा हासिष्टं सर्वम् आयुर् अशीय ॥१२॥ ॥का°१०॥ ॥अनु°२१॥

१६.१५०

ब्रह्म जज्ञानं [प्रथमं पुरस्ताद् वि सीमतस् सुरुचो वेन आवः ।
 [स बुध्या उपमा अस्य विष्ठास् सतश् च योनिम् असतश् च वि वः] ॥१॥
 ब्रह्म भ्राजद् उद् अगाद् अन्तरिक्षं दिवं च ब्रह्मावाधृष्टाभृतेन मृत्युम् ।
 ब्रह्मोपद्रष्टा सुकृतस्य साक्षाद् ब्रह्मास्मद् अप हन्तु शमल तमश् च ॥२॥
 प्रतीचीर् आयता[स्] स्थिता वितता[ः] पश्यामहि समुद्रे सूर्ययाहितास्
 सुराणाम् अस्मे ॥३॥
 हरिस् सुपर्णो दिवम् आरुहो अर्चिषा ये त्वा विप्सन्ति दिवम् उत्पतन्तम् ।
 अव तान् जहि [ह]रसा जातवेदो ऽविभ्यद् उग्रो अर्चिषा दिवम् आ रोह
 सूर्यं ॥४॥
 अयोजाला [अ]सुरा मायिनो अयस्मयैः पाशैर् अङ्गिनो ये चरन्ति ।
 तास् ते रन्ध्रयामि हरसा जातवेदस् सहस्रभृष्टिस् सपत्नान् प्रभृणन् याहि
 वज्रः ॥५॥
 देवानाम् अधिपा एतु घर्म ऋतेन आ[जन्] अमृतं वि चष्टे ।
 हिरण्यवर्णो नभसो देव सूर्यो घर्मो भ्राजन् दिवो ऽन्तान् पर्य ए[धि]
 विश्वतः ॥६॥
 वि द्योतन्ते विद्युतो अग्निजिह्वा हिरण्यवर्णा [अ]सुता [अ]प्स्व अन्तस्
 समुद्रे ।
 रुद्रस्य क्षिपणोस् स्तनयिज्ञोर् विद्युत् तस्य वैश्वानरस्य द्वेतिः परि णो
 वृणक्तु ॥७॥
 विद्युता भ्राजन् हृदं यात् अग्निर् व्याघ्रा [अ]प्सुषदो यत्र भीमा[ः] ।
 विष्णोः क्रमैस् स्तनयन् एति रुद्रो नुदन् शत्रून् विद्युधो बाधमानो
 असपत्नाः प्रदिशो मे भवन्तु ॥८॥
 अपो वसानस् समैत् अन्तरिक्षं दिवं च समिद्धो अग्निर् दिव्यस् तपो
 ऽधात् ।
 वैश्वानरश् शमयश् शीतरूरे अपां सुपर्णो दिव एतु पृण्डे ॥९॥
 वैश्वानरस् समुद्रे पर्य एति शुक्रो घर्मो भ्राजन् तेजसा रोचमानः ।
 नुदन् शत्रून् प्रददन् मे सपत्नान् आदित्यो ग्राम् अष्ट्य अरुक्षद्
 विपश्चित् ॥१०॥ ॥का°१॥

१६.१५१

वैश्वानरस् समैत् अन्तरिक्षं दिवं च समिद्धो ऽग्निर् दिव्यस् तपो ऽधात् ।
 शिक्षन्त ? अस्मा [अ]ग्निं बुधन्ति सोम ऋतेन भ्राजन् अमृतं वस्ते
 तर्हि ॥१॥

भ्रूणहत्याम् अथो * * *

लक्ष्मी पथो * * हपतिता

यत् ते हपशुता

अप *

काण्डरक्षा

माश् शतधारे *

द्वित्वावत्ति

* * * आयुर् नृ ंधानास्

* निप्रम् * अशस्तुम्

वचांशीयताश् भीयाता *

} ब्रह्मा जज्ञानम् इत्य एका

} ब्रह्मावाधृष्टा अभृतेना *

* * * ब्रह्मास्मिद् * * * तपश् *

* * * स्थतः पश्याममी * सूर्यावाहिता

* * * आरुहोन् * य उत्पतन्ताम
विभ्यम्

* * * मायनो अवस्मे पाशैर्

* * * रन्ध्रयोमि हरसा प्रभृणन् *

* * * आदिपा येतु * * * त्वा अमृत * *

* * * सूर्य . न्तो * *

* * * क्षपनो मनयित्तो

* * * भज हृद

* * * तवयन् येति * * * नुदा शत्रून्

सप्तन् प्रतिशो * *

* * * ममेन्य दिव्यास् *

दिव्य * *

अनुदोश् छतून् * * * ध्याम् * *

विपश्चिद्

वैश्वानर स्थैन न्तरिक्ष तमो जाव

शिक्षन् आनस् * *

अहि

क ११६६३ पै १६६७.३

वैतानमूवे १४ १

वै १५ १०३४

शौ १०८ १३११

शौ १०८ ३४

शौ १०७ ३४१ १०८ २००

वै १४.१

वै १४ १

पै १० १०.२

शौ ११ ५.१

रज्जयते नीलयते शीतरूरे तन्वाव् अस्य भीम ।
 कृपाण्य एति बहुधा वसानो ब्रह्म[न्] कृपवानस् तन्व[५] पराचे ॥२॥
 पञ्चारे चक्रं परिवर्तमाने तस्मिन् आ तस्थुर् भुवनानि विद्वा ।
 तस्य नक्षस् तप्यते भूरिभारस् सनाद् एवं न छिद्यते सनाभिः ॥३॥
 पञ्चभिस् तसस् तपत् एष एतत् सद्वस्त्रधामान्य् अधि तिष्ठन्त्य एतम् ।
 सस त्वा सूर्य हरितो वहन्ति ब्रह्मणादित्य त्रिवृता सवने ॥४॥
 वि द्योतते द्योतत आ द्योतते चाप्स्व अन्तर अमृतो धर्म उद्यन् ।
 हन्ता वृत्रस्य हरिताम् अनीकम् अनाघृष्टास् तन्वस् सूर्यस्य ॥५॥
 धर्मः पश्चाद् उत धर्मः पुरस्ताद् अयोदध्याय द्विषतो ऽपि दध्म ।
 वैश्वानरस्य च शीतरूरे वसानस् सपत्नान् मे द्विषतो हन्तु सर्वान् ॥६॥
 ऋत्[न्] ऋतुभिश्च शमयति [ब्रह्मणैकवीरो धर्मश्च शुचानस् समिधा
 समिद्धः ।

[ब्रह्म त्वा तपति] ब्रह्मणा तेजसा च ॥७॥
 ब्रह्म जज्ञानं प्रथमं समारभे तज् जायमान न बिभ्ये न तद् विदे ।
 त[द्] रोहमाणं ४ वितर्यो ह ततस्य नाड्या तता विततास् ततातता ? ॥८॥
 अमर्त्यजा नस् स्वरारज्यभारो रयिं जज्ञान स्वजासु भूतो ।
 प्रजापतिः प्रजाभिस् संविदानस् त्रीणि ज्योतीर्निधि दधते चापाकः ॥९॥
 प्रजापतिश्च चरति गर्भे अन्तस् स्वजायमानो बहुधा वि जायते ।
 तस्य पदम् अभि पश्यन्ति वेधसस् तस्मिन् आपिता भुवनानि
 विद्वा ॥१०॥ ॥का१२॥

१६.१५२

यस्मिन् देवाः पितरो मनुष्या[श्च] रा नाभाव इव श्रिताः ।
 अपां त्वा पुष्पं पृच्छामि यत्र तन् मायया दितम् ॥१॥
 यत्रापां पुष्पं निहितं मायाभिर हितं गुहा न ।
 यो वै तद् विद्यात् प्रत्यक्षं स विद्याद् ब्राह्मण महत् ॥२॥
 मणिस् तु सुत्रे निहितस् स्वयं ऊर्ध्व[स्] स्त्रियं विशतु प्रजानन् ।
 स पुमान् पुंसो जनयन् ४ ततेन सर्वान् अदन्तां अश्नुत सधेव ? ॥३॥
 सर्वा रात्रिं सम ओषत् आदित्यो जातवेदसा ।
 अग्नेर् अधि दिवम् आरोहम् आयुषा स पुनातु मां वर्चसा स सृजतु
 माम् ॥४॥

धर्मस् सादृशस् समिधा समिद्धो ऽसपत्नाः प्रदिशो मे भवन्तु ।
 सपत्नान् सर्वान् मे सूर्यो हन्तु वैश्वानरो हरिः ।
 धर्मस् ततः प्र दहतु भ्रातृव्यान् द्विषतो वृषा ॥५॥
 उद्यन् मे शुक्र आदित्यो विमृधो वच्मि सूर्यः ।
 वैश्वानरः प्र दहतु भ्रातृव्यान् द्विषतो मम ॥६॥
 आवन्ताश्च ? शत्रून् आदित्य विमृधो हन्मि रक्षसा ।
 शुक्रं सुवर्णं हरि ब्रह्म भ्राजिष्ठं ज्योतिर् दिवम् आ ततान् ॥७॥
 हरिस् सुवर्णस्य सृजत् अमयकरो हरिण्यवर्णो दुरिता पाशु ? ।
 सपत्नान् सर्वान् मे सूर्यो हन्तु वैश्वानरो शुक्ल ॥८॥
 महान्तम् अर्थं परिसर्पेत् अहोरात्रे विततश्च शुक्र उद्यन् ।
 सपत्नान् सर्वान् मे सूर्यो हन्तु वैश्वानरो शुक्ल ॥९॥
 उद्यन् अद्य मित्रमह[स्] सपत्नान् मे अव जहि ।
 [दिव एनान् रश्मिभिस् सह रात्रीणां तमसा वधीस् ते यन्त्वं अधमं
 तमः] ॥१०॥

तेजस् तपांसि सुखतो विभर्म् आनन्दं भूतं महसि प्रतिष्ठाम् ।
 पर्युहमाणश्च भ्रय तेषु सर्वतो अमोघं सत्यं यश उद्यतं ते ॥११॥ ॥का१३॥

१६.१५३

ब्रह्मचारीणश्च चरति रोदसी उभे अस्मिन् देवास् सुमनसो भवन्तु ।

* नेलयत स्वीतरूरी तन्वौ * *
 कृपवानस् * *
 * परिवर्तमाने तस्मिन्
 * नक्षस् सनाद् * नश् छिद्यते सनाभिः
 * तपुत तपुव्
 * * * नहन्ति ब्रह्मणादित्यस् * सुसुवने
 * * द्योतता य द्योतते अस् * * धर्मं दुग्धम्
 * अनाघृष्टा तेनस् *
 * अयोदध्याय * * नधम
 * * सथाशीतरूरे
 * निश्चतुभिश्च *

...त्वज् * * विभे * * *

अमर्त्यजा * स्वरारज्यभार * जज्ञानस् स्वजासु *
 तदाते चापाकः
 * चरति
 * * * वेदशस्

* देवान् स्वतः
 अपन् . त पाषा *
 यत्राप * * मायाति हतं * र
 * * तत
 * * सुत्रो निहतस्

* रात्रिषु भवोषित्वादित्यो *
 पुनन्तु मां * * सृजतु

* सहस्रं समिधास् * सपत्नः
 दधे
 * तपतु शुका
 * * शुक्रादित्यो

* शत्रून्
 * * * भ्राजत
 * * सृजतु भयकरो
 * * सूर्यं पशु * गृहम्
 महन्तवम् * सधेय * * शुक्र उद्यम्
 * सूर्यं पशु * गृहम्

उर्ध्वन् अद्य मित्रमह इत्य एका
 तेजास् त्वपासि * विभर्म् . प्रतिविष्टान्

ब्रह्मचारीणोश्च * * * वस्मिन्मिन्

श्री १

स दाधार पृथिवी धाम् उतामं स आचार्य तपसा बिभर्ति ॥१॥

श्री २

आचार्य उपनयमानो ब्रह्मचारिणं कृणुते गर्भम् अन्तः ।
तं रात्रीं स तिस्र उदरे बिभर्ति तं जात द्रष्टुम् अभिसंयन्तु देवाः ॥२॥

श्री ४

ब्रह्मचारिणं पितरो मनुष्या देवजना गन्धर्वा अनुसंयन्तु सर्वे ।
त्रयस्त्रिंशत् त्रिंशता पदसद्व्यास सर्वां स देवांस् तपसा बिभर्ति ॥३॥

श्री ५

[इ]यं समित् पृथिवी द्यौर्[र] द्वितीयोतान्तरिक्ष समिधा पूर्णाति ।

श्री ६

ब्रह्मचारी समिधा मेखलावी श्रेणे लोकांस् तपसा बिभर्ति ॥४॥

श्री ७

पूर्वो जातो ब्रह्मणो ब्रह्मचारी धर्मं वसानस् तपसोद् अतिष्ठत् ।

श्री ९

तस्मान् जात ब्राह्मणं ब्रह्म ज्येष्ठं देवाश् च सर्वे अमुतेन स्वाकम् ॥५॥

श्री ८

ब्रह्मचार्यं [पति] समिधा समिद्धः काष्णं वसानो दीक्षितो दीर्घेश्वरः ।

श्री १०

स सद्य एति पूर्वाद् अपरं समुद्रं लोकान् संसद्य मुहुर् आचरिक्त् ॥६॥

ब्रह्मचारी जनयन् ब्रह्माणो लोकं प्रजापतिं परमेष्ठिनं विराजम् ।

गर्भो भूत्वामृतस्य योनाव् इन्द्रो भूत्वासुरांस् ततर्ह ॥७॥

इमां भूमिं पृथिवी ब्रह्मचारी भिक्षाम् [आ] जभार प्रथमो दिवं च ।

ते ब्रह्म कृत्वा समिधाव् उपास्ते तयोर् आपिता भुवनानि विश्वा ॥८॥

आचार्यस् ततश्च नभसी उभे [इमे] उर्वी गभीरे पृथिवी दिवं च ।

ते ब्रह्मचारी तपसाभि रक्षतु तयोर् देवास् सदमाद् मदन्ति ॥९॥

अर्वाग् अन्यः परो अन्यो गुह्य [निधी] निहितौ ब्राह्मणस्य ।

तो ब्रह्मचारी तपसाभि रक्षतु तत् केवलं कृणुते ब्रह्म विद्वान् ॥१०॥

॥का०५॥

१६.१५४

श्री ११ ५ ११

अर्वाग् अन्यो विवस् पृष्ठाद् इतो ऽन्यः पृथिव्या [अ]ग्नी समेतो नभसी
अन्तरेमे ।

श्री १२

तयो[श्च] श्रयन्ते रश्मयो अधि दृढास् तान् आ तिष्ठतु तपसा ब्रह्मचारी ॥११॥

अभिकन्दन् अरुणश् शितिहो बृहच्च छेपो अनु भूमी जभार ।

ब्रह्मचारी सिञ्चतु सानौ रेतः पृथिव्या तेन जीवन्ति प्रविशश्च

चतस्रः ॥१२॥

श्री १४

पर्जन्यो मृत्युर् वरुणस् सोम ओषधयः पयः ।

श्री १५

जीमूता [आ]सन् सत्वानस् तैर् इदं स्वर् आभरम् ॥१३॥

अग्नी सूर्ये चन्द्रमसि मातरिदिवन् ब्रह्मचार्ये अप्सु समिधम् आ दधाति ।

श्री १६

तेषाम् अर्वाधि पृथग् अन्नं अन्तस् तेषाम् आज्यं पुरुषो वर्षम् अश्वः ॥१४॥

अमा घृतं कृणुते केवलम् आचार्यो भूत्वा वरुणो [य]द्यद् ऐच्छत्

प्रजापतौ ।

श्री १८

स ब्रह्मचारी [प्रायच्छत् स्वान् मित्रो अघ्न आत्मनः ॥१५॥

[आचार्यो ब्रह्मचारी] ब्रह्मचारी प्रजापतिः ।

श्री १७

प्रजापतिर् वि राजति विराड् इन्द्रो ऽमवद् वशी ॥१६॥

ब्रह्मचर्येण तपसा राजा राष्ट्रं वि रक्षति ।

श्री १८

आचार्यो ब्रह्मचर्येण ब्रह्मचारिणम् इच्छते ॥१७॥

ब्रह्मचर्येण कन्या युवानं विन्दते पतिम् ।

श्री १९

अनङ्गवान् ब्रह्मचर्येणाश्वो घासं जीहीर्षति ॥१८॥

ब्रह्मचर्येण तपसा देवा मृत्युम् उपाजयन् ।

श्री २०

इन्द्रो ह ब्रह्मचर्येणाश्रुतं स्वर् आभरत् ॥१९॥

ओषधयो भूतभव्यम् अहोरात्रे वनस्पतयः ।

सवत्सरस् सह ऋतुमिस्ते जाता ब्रह्मचारिणः ॥२०॥ ॥का०५॥

१६.१५५

श्री ११ ५ २१

पार्थिवा दिव्याः पशव आरण्या ग्राम्याश्च ये ।

अपक्षाः पक्षिणश्च ये ते जाता ब्रह्मचारिणः ॥२१॥

सम * * * * साधार्य उपसा *

* उपनेमाणे

त्व * * * * त्व * विष्णुम् अभीसीयन्तु देव.

देवजना गन्धर्वाऽनुमन्यन्तु *

त्रयस्त्रिंशत् त्रिंशता * सद्यस्त्रान् .

समिता पूर्णाति

. । अग्रे श्रेणे लोकास् तपसा बिभर्ति

अग्रे पूर्वो.. तपसोधि तिष्ठत्

ब्रह्मचारी . कार्णि * * *

* सद्येत् पूर्वाद् * * * लोका सत्यसि हरा

..लोका प्रजापती * निराजद [जरिक्त्

* * योनाम् * भूत्वामृतास् तरहं

चभार प्रथमो * *

त * * समिधासमिधा उपास्त वतयोर् आपिता * *

* तदक्ष . .

तौ

* * परान्यो * निहतौ ब्रह्मणस्य

विधाश्

शमयतो *

* सयन्ते * अति * स्तान्

* शरणश् छतिगो * * * न भोनो *

* * सानो

* सं * * अदा * *

अष्टौ . ददासि

* अष्टौषि प्रति गर्भान् वनस् * * * वर्यम् *

आमा दिद.. वरुणो * ऐस

* * * विराड् * मरद् *

. रक्षते

.. इच्छति

. . विक्रते *

अनङ्गवान् ब्रह्मचर्येणाश्वे * जहिरुषति

.. उपाजयम्

* भूताभव्यम्

संवत्सरस्य हस्तमिस् * * ब्रह्मचारिणा

...चारिणा

श्री ०२

श्री २४^१श्री २६^१गोत्रा १ २ ७ श्री २६^१श्री २४^१, २५श्री २६^१

पृथक् सर्वे प्राजापत्या[*] प्राणां आत्मसु विभ्रति ।
 सर्वासु तान् ब्रह्म रक्षति ब्रह्मचारिण्य् आभृतम् ॥२॥
 ब्रह्मचारी ब्रह्म भ्राजद् विभर्त्य् अस्मिन् देवा अधि विद्महे समोताः ।
 स स्नातो वभुः* पिङ्गलः* पृथिव्यां बहु रोचते ॥३॥
 देवानाम् एतत् पुरुहूतम् अनभ्यारूढं चरति रोचमानम् ।
 तस्मिन् सर्वे पशवस् तत्र यज्ञस् तस्मिन् अन्नं सह देवताभिः ॥४॥
 प्राणापानौ जनयन् आद् व्यानं चक्षुश्च श्रोत्रं जनयन् ब्रह्म मेधाम् ।
 वाचं श्रेष्ठां यशोऽस्मासु धेह्य् अथो रेतो लोहितम् उदरम् ॥५॥
 तानि कल्पद् ब्रह्मचारी सलिलस्य पृष्ठे तपोऽतिष्ठत् तप्यमानस्
 समुद्रे ॥६॥ ॥का०॥ ॥अनु०२॥

॥ इत्यथैवेदे पैपलादशाखाया बोद्धः काण्डस् समाप्तः ॥

१७.१

श्री १२ १ १

श्री ०

श्री ३^१श्री ४^१श्री ५^१श्री ६^१श्री ७^१श्री ८^१श्री ९^१श्री १०^१श्री ११^१श्री १२^१श्री १३^१श्री १४^१श्री १५^१श्री १६^१श्री १७^१श्री १८^१श्री १९^१श्री २०^१श्री २१^१श्री २२^१श्री २३^१श्री २४^१श्री २५^१श्री २६^१श्री २७^१श्री २८^१श्री २९^१श्री ३०^१

सत्यं दृढद् ऋतम् उग्रं दीक्षा तपो ब्रह्म यज्ञ[*] पृथिवीं धारयन्ति ।

सा नो भूतस्य भव्यस्य पत्न्य् [उरं] लोकं पृथिवी नः कुणोतु ॥१॥
 असंबाधं बध्यतो मानवेषु यस्या उद्धतः* प्रवतस् समं बहु ।
 नानावीर्या ओषधीर या विभर्ति पृथिवी नः प्रथतां राध्यतां नः ॥२॥
 यस्यां समुद्र उत सिन्धुर् आपो यस्यां देवा [अ]मृतम् अन्वविन्दन् ।
 या विभर्ति बहुधा प्राणद् एजत् सा नो भूमिर् गोष् अश्वेषु पिन्वे ?
 कुणोतु ॥३॥

यस्यां पूर्वं पूवजना विचक्रिरे यस्यां देवा असुरान् अभ्यवर्तयन् ।
 यस्याम् इद् जीवति ? विश्वम् एजत् सा नो भूमिः* पूवंपये दधातु ॥४॥
 यस्यां चतस्रः* प्रविशः* पृथिव्यां यस्याम् अज कृष्टयस् संवभूतुः ।
 गवाम् अश्वानां वयस्य च विष्टा भगं वचं* पृथिवी नो दधातु ॥५॥
 विश्वंभरा वसुधानी प्रतिष्ठा हिरण्यवक्षा जगतो निवेशनी ।
 वैश्वानरं विभ्रती भूमिर् अग्निम् इन्द्रऋषभा द्रविणे नो दधातु ॥६॥
 यस्याम् आपः* परिचरास् समानीर अहोरात्रे अ[प्र]मादं क्षरन्ति ।
 सा नो भूमिर् भूरिधारा पयो दुहाम् अथो उक्षतु वर्चसा ॥७॥
 यां रक्षन्त्व् [अ]स्वप्ना विश्वदानीं देवा भूमिं पृथिवीम् अप्रमादम् ।
 सा नो मधु प्रियं दुहाम् अथो उक्षतु वर्चसा ॥८॥
 यार्णवे अधि सलिलम् अग्र आसीद् यां मायामिर् अन्वचरन् मनीषिणः ।
 यस्या इदं परमे व्योमन् सत्येनावृतम् [अ]मृतं पृथिव्याः[] ।
 सा नो भूमिस् त्विषि बलं राष्ट्रं दधातुत्तमे ॥९॥
 याम् अश्विनाव् अमितातां विष्णुर् यस्यां विचक्रमे ॥१०॥ ॥का०॥१॥

१७.२

इन्द्रो यां चक्र आत्मनेऽतमित्रां शचीपतिः ।
 सा नो भूमिर् वि सृजतां माता पुत्राय नः पयः ॥१॥
 गिरयस् ते पर्वता हिमवन्तो अरण्यं ते पृथिवि स्थोनम् अस्तु ।

आत्तममि विभ्रती
 सर्वासु त्वा आत्रत
 समेता

मनुभ्यारूढ * *

अन * *

* * वा

अथो * * *

{ * कल्पम् ॥ ॥ ओ तपो तिष्ठत् तप्यमान-
 स्समुद्रे ॥ ॥ प्रतिकण्डे पक्षे पद द्वितीय द्वितीय
 लिखेत् ॥ न तु पूर्व लिखित्वा ॥ अवश्य अपेत् ॥ ॥

इत्यथैवेदे पैपलादयस् शाखाया षोडश-
 [काण्डस् समाप्तः ॥ ॥

{ ओ अथ सप्तादशो काण्डः लिखित्वा ॥ ॥ ओ
 नमो योगेशाय । ओ नमो जगन्नाथाय । ओ
 नमस्तिलोत्तमाय । ओ सत्य

* * भूतस्य कव्यस्य पति

अस्या * * स वभून्

...राध्यता ह्यस्त

प्राणिन् एजत् नो * * * *

* * * निं यस्ता

येजद् पूवंपये *

गृष्टयस् *

* * वयमस्य विष्टा

* वसुजनी

* * * अभिर् मिडुं...

वस्वाद * "चराव * "रात्र

* * "धाना * * अयो अक्षतु *

* रक्षतु रक्षतु...अप्रमानम्

अक्षतु *

उग्र * यान् मायामभिर् अन्वचरन् *

सत्येनावृतु *

* नो नो भूमि त्विषि बलि * *

* अश्विनाम् इममाता

* * चक्रात्मने नमिन्नाश् *

गिरिस्...अस्तुनः

बभूवुं कृष्णां लोहिनीं विश्वरूपां ध्रुवां भूमिं पृथिवीम् इन्द्रशुताम् ।
 अजीतो अहतो अक्षतो अध्व अष्टां पृथिवीम् अहम् ॥२॥
 यत् ते मध्यं पृथिवि यच्च च नभ्यं यास् त ऊर्जस् तन्वस् संवभूवुः ।
 तासु नो चेद्दधि अभि नः पवस्व माता भूमिः पुत्रो ऽहं पृथिव्याः ।
 पर्जन्यः पिता स उ नः पिपतुं ॥३॥
 यस्यां वेदिं परिगृह्णन्तु भूस्यां यस्यां यज्ञं तन्वते विश्वकर्माणः ।
 यस्यां मीयन्ते स्वरवः पृथिव्याम् ऊर्ध्वांश् शुका आहुत्याः पुरस्तात् ।
 सा नो भूमिर् वधेयातु वधमाना ॥४॥
 यो नो द्वेषत् पृथिवि यः पृतन्याद् यो ऽभिमन्यातै मनसा वधेन ।
 त नो भूमे रन्ध्रय पूर्वकृत्वरि ॥५॥
 त्वज्ज्जातास् त्वयि चरन्तु मर्त्यास् त्वं बिभर्षि द्विपदश् चतुष्पदः ।
 तवेमे पृथिवि पञ्च मानवा येभ्यो ज्योतिर् अमृतं मर्त्येभ्य उद्यम सूर्यो
 रश्मिभिर् आतनोति ॥६॥
 ता नः प्रजास् सं दुहतां समग्रा वाचो मधु पृथिवि धेहि मह्यम् ॥७॥
 विश्वस्वं मातरम् ओषधीनां ध्रुवां भूमिं पृथिवी धर्मणा धृताम् ।
 शिवां स्थोनाम् अनु चरेम विश्वदा ॥८॥
 महत् सधस्थं महती बभूविथ महान वेग एजधुर वेपथुषु टे ।
 महांस त्वन्द्रो रक्षतु वीर्येण ।
 सा नो भूमि प्र रोचय हिरण्यस्येव सदशि ॥९॥
 [अग्निर् भूस्याम् ओषधीष्व अग्निम् आपो बिभर्ष्य अग्निर् अहमसु ।]
 अग्निर् अन्तः पुरुषेषु गोष्व अदवेष् अग्नयः ॥१०॥ ॥का०॥

श्री १० १ २०-३०, ४४

१७३

अग्निर् दिव आ तपत्य अग्नेर् देवस्योर्वे अन्तरिक्षम् ।
 अग्निं मर्तांस इन्धने हव्यवाहं धृतप्रियम् ॥१॥
 अग्निवासाः पृथिव्य असितवस् त्विषीवन्तं संशितं मा कृणोतु ॥२॥
 भूस्यां देवेभ्यो जुह्वति यज्ञ हव्यम् अरंकृतम् ।
 भूस्यां मनुष्या जीवन्ति स्वधयान्नेन मर्त्याः ।
 सा नो भूमिः प्राणम् आयुर् दधातु जरदाष्टि मा पृथिवी कृणोतु ॥३॥
 यस् ते गन्धः पृथिवि सबभूव यं बिभर्ष्य ओषधयो यम् आपः ।
 यं गन्धर्वा अग्लरसश् च भोजिर् यस् त गाम् अदवम् अहेति ।
 तेनास्मान् सुरभीन् कृणु मा नो द्विषतु कश् चन ॥४॥
 यस् ते गन्धः पुष्करम् आविवेश यं संजभुस् सूर्याया विवाहे ।
 अमर्त्याः पृथिवि गन्धम् अग्रे तेनास्मान् सुरभीन् कृणु मा नो द्विषतु
 कश् चन ॥५॥
 यस् ते भूमे पुरुषेषु स्त्रीषु पुंसु भगो रुचिः ।
 यो वधुषु यो गोष्व अद्वेषु यो मृगेषु हस्तिषु ।
 कन्याया वचो यद् भूमे तेनास्मां अभि सं खज मा नो द्विषतु कश्
 चन ॥६॥

शिला भूमिर् अहमा पांसुर या भूमि[स्] सधृता धृता ।

[तस्यै हिरण्यवक्षसं पृथिव्या अकर नमः] ॥७॥

यस्यां वृक्षा वानस्पत्या ध्रुवास् तिष्ठन्तु विश्वदा ।

भूमिं हिरण्यवक्षसं धृताम् अच्छावदामसि ॥८॥

उदीराणा उतासीनास् तिष्ठन्तः प्रक्रामन्तः ।

पद्भ्यां दक्षिणसव्याभ्या मा व्याधिष्महि भूस्याम् ॥९॥

विसृग्वरी पृथिवीम् आ वदामि क्षमां भूमिं ब्रह्मणा वावृधानः ।

ऊर्जं पुष्टिं बिभर्तीम् अन्नमागं धृतं त्वामि नि पीदामि भूम ॥१०॥

शुद्धा म आपस् तन्वे क्षरन्ति यो मे सेदुः ? अग्रिये तं नि [द]ध्मः ।

पवित्रेण पृथिवि मोत् पुनामि ॥११॥

श्री कोशेषु नाना स्वेदुः, स्वेदुः, सेदुः

अजीवतो हतो * अदि छा **

** * पृथिवी * नाथा यास् तद् ** *

तासि पवस्वा

** * सौ * भिवन्तु

...शुका हुत्या *

* * भूमि वधेयातु वधमाना

* * * पृथिवी वृ पनेन

तन् * भूय * कृत्वने

त्व * त्वी जन्तु

तदमे पृथिवी

* * प्रजास् सिन् धृता ** मपु ** महीयम्
 विश्वस्व .

* सधस्त * बभूवथ * देवेष्टधुर गोपतिष्टि
 महस् तेश्वरी **

* दिवा तपत्य ..

अग्निवासाः * असतवस् * शसिषु **

...वहो

स्वधवाप्तु मर्त्या

यस् आपः

तेवास्मान् सुरभीन् ..द्विषतु

मंचप्रस् **

अमर्त्याः सुरभीन् . द्विषतु

* * भौमे * * पुष्ट * कचुर

* वचा * भौमे तेनास्मा.. द्विषतु *

* * अस्मा पास्वर् * * स्तुता *

भून्धो 'वक्षसि

.. तिष्ठन्तु प्रक्रामतः

* सव्याभ्यस् * बतिष्म *

विमर्षय

* * * अन्वभाग * * नु * भौमे

* मापस् तन्व रक्षन्ति * * सेष्टार् * * वनि *

* पृथिवी सुर् *

निधिं बिभ्रती बहुधा गुहा वसु मणिं हिरण्यं पृथिवी ददातु नः ।
वसुनि नो वसुना रासमाना देवी दधातु सुमनस्यमाना ॥१२॥ ॥का०३॥

१७.४

श्री १२.१.१७

यास् ते प्राचीः प्रविशो या उदीचीः यास् ते भूमे अधराद् याश् च
पश्चाद् ।

श्री १०

स्योनास् ता महं चरते भवन्तु मा नि पसं भुवने शिश्रियाणः ॥१॥

श्री ११

मा मा पश्चान् मा पुरस्तात् नुदिष्टा [मोत्तराद् अधराद् उत] ।
स्वस्ति भूमे मे कृणु वरीयो यावया वधं मा विदन् परिपन्थिनः ॥२॥

श्री १५

यावत् ते [अ]भि विपश्यामि भूमे सूर्येण मेदिना ।

श्री १४

तावन् मे चक्षुर मा मेष्टोत्तरामुत्तरां समाम् ॥३॥

श्री १६

यत् ते भूमिं विस्मृताम् ओषं तद् अपि रोदतु ।

श्री १७ विजमाना

मा ते मम विमृग्वरि मा ते हृदयम् अपिपम् ॥४॥

यच्च छयान् पर्यावर्ते दक्षिणं सव्यम् अपि भूमे पाद्वर्मम् ।

उत्तानास् त्वा प्रतीचीं पृथ्वा यद् अधिशोमहे ।

मा ह्रींसीस् तत्र नो भूमिं सर्वस्य प्रतिशीवरी ॥५॥

भ्रीष्मस् ते भूमे वर्षाणि शरद् धेमन्तश् शिशिरो वसन्तः ।

ऋतवस् ते विहिता हायना [अ]होरात्रे पृथिवि नो दुद्वाताम् ॥६॥

याप सर्पं यतमाना ? विमृग्वरी यस्याम् आसन् अग्नयो ऽप्स्व

अन्तः ।

परा दस्यून् ददती देवपीयून् इन्द्रं वृणाना पृथिवी न वृत्रम् ।

शक्राय दध्रे वृषभाय वृष्णे ॥७॥

श्री ४०

सा नो भूमिः आ दिशतु यद् धनं कामयामहे ।

भगो अनुप्रयुङ्क्ताम् इन्द्रो यातु पुरोगवः ॥८॥

श्री १८.१

ब्रह्माणो यस्याम् अर्चन्त्य ऋग्भित्स सान्ना यजुर्विदः ।

युज्यन्ते [य]स्याम् ऋत्विजस् सोमम् इन्द्राय पातेवे ।

सा नो भूमिः दक्षिणायां सुशेवा यश्च दधातु सुमनस्यमाना ॥९॥

श्री १९

यस्यां पूर्वं भूतकृत ऋषयो गा उद् आनुचुः ।

सप्त सत्त्रेण वेधसो यश्चेन पयसा सह ।

सा नः पशून् विश्वरूपान् दधातु जरदष्टि मा पृथिवी कृणोतु ॥१०॥

श्री ४२

यस्याम् अशं व्रीहियवो यत्रमाः पञ्च कृष्टयः ।

भूम्यै पञ्चैत्यपत्यै नमो ऽस्तु वर्षमेवसे ॥११॥ ॥का०४॥

१७.५

श्री १२.१.४१

यस्यां गायन्ति नृत्यन्ति जना मर्त्या ब्यैलवाः ।

युज्यन्ते [य]स्याम् आक्रन्दो यस्यां वदतु दुन्दुभिः ।

सा नो भूमिः प्र युवताम् सपत्नान् यो नो ब्रूय्य अधरं तं कृणोतु ॥१॥

श्री ४३

यस्यां पुरो देवकृताः क्षेत्रे यस्यां विकुर्वते ।

प्रजापतिः पृथिवीं विश्ववर्मा आशामाशां रण्यां नः कृणोतु ॥२॥

श्री ४५

जनं बिभ्रती बहुधा [विवा]चसं नानाधर्माणं पृथिवी ययौकसम् ।

सहस्रं धारा द्रविणस्य नो दुदां भुवेव धेनुर अनपस्फुरन्ती ॥३॥

श्री ४६

यस् ते सर्पो वृश्चिकस् तृष्टदेवमा हेमन्तजन्धो भ्रमलो गुहा शये ।

क्रिमिर् जिन्वत् पृथिवि प्रावृषि यद् पजति तन् नस् सर्पेन् मोप स्रपद्

यच्च छिन्नं तेन नो मृड ॥४॥

श्री ४७

ये ते पन्थानो बहुधा जनायना रयस्य वर्तमानसश् च यातवे ।

येभिश् चरन्त्य उभये भद्रपापास् तं पन्थान जयमानमित्रम् अत-

स्करं [यच्च छिन्नं तेन नो मृड] ॥५॥

श्री ४८

सर्पं बिभ्रती सुरभिर् भद्रपापस्य निधनं तितिष्ठुः ।

निधियं मनिथो * * * दधातु *
सुमनस्यमाना

भूमे दधराद् * *

* स्वा * तरते * * * न पति * शुश्रियाणे

मा * * * पुरस्ताद् अधिधा

* भूमे * * * वायो विध *

* * * वपश्यामि भूमे

* * * चक्षुषुत्तरात्तरा *

* * * भूमे विस्त्रना योष तत् पु *

* * * भन्म विमृग्वरि

भूमे *

उत्तानस् * * * पृथ्वा अदशेमहे

भूमे *

* * * भूमे

* * * वीत

यआनस् सर्पन् * विमृग्वरि यास्यान्...

* * * दधती पीयून्

* * * नपुत्रात्

* * * अत्यवस्

सुशवा

आनाद्

* * * वेदसो

* * * ग्रीहयवो गृष्टय.

भूमि पत्नी * * * मेघसे

द्वैलवा

युज्यन्ते

* * * * * दधता सपत्नी * * * दुष्टय

* * * आशामासा रण्यान् निष्टोतु

जनय यतौकसम्

सहस्रन् * * * * * दुष्टय

वृश्चिकस् * * * लब्धो भ्रमलो * * * शे

क्रिमिर् लिस् पृथिव्यै प्रावृषी * * * त * * * सर्प * * * स्रपस्

छवन्नेन * * *

...जनायवा * * * वर्णमनसश् * *

* * * चरत्य * * * पापस् उतस्करम्

* * * भद्र पापाश्च * * * तदिष्ठु

श्री ४९

सुरेण पृथिवी संविदाना वराहाय वि जिहीते मृगाय ॥६॥
ये त आरण्याः पशवो मृगा वने हितास् सिंहा व्याघ्राः पुरुषादश
चरन्ति ।

श्री ५०

उलं वृकं पृथिवि दुच्छुनाम् इत ऋक्षीकां रक्षो ऽप वाधयास्मत् ॥७॥
ये गन्धर्वा [अ]प्सरसो ये चारायाः किमीदिनः ।

श्री ५१

पिशाचान् सर्वा रक्षांसि तान् अस्मद् भूमे यावय ॥८॥
यां द्विपद् × पक्षिणस् संपतन्ति हंसास् सुपर्णाश् शकुना वयांसि ।
यस्यां वात [ई]यते मातरिश्वा रजांसि कृण्वंश् च्यावयंश् च वृक्षा[न्] ।

श्री ५२

वातस्य प्रवाम् [उपवाम्] अनु वात्य अर्विः ॥९॥
यस्यां कृष्णम् अरुणं च संभृते [अ]होरात्रे विहिते मृम्याम् अधि ।
वर्षेण भूमिः पृथिवी वृतावृता सा नो दधातु भद्रया मि[ये] घास्नि-
घास्नि ॥१०॥ ॥का^१५॥

१७.६

श्री १२.१.५३

द्यौश्च च म इदं पृथिवी चान्तरिक्षं च मे व्यच. ।
अग्निस् सूर्य आपो मेधा विश्वे देवाश् च सं ददुः ॥१॥

श्री ५४

अहम् अस्मि सहमान उत्तरो नाम भूम्याम् ।

श्री ५५

अभीषाङ् अस्मि विश्वापाद् आशामाशां विशासहिः ॥२॥
यद् अदो देवि प्रथमाना पुरस्ताद् देवैस् सृष्टा व्यसर्पो महित्वम् ।

श्री ५६

आ त्वा सुभूतम् अविशत् तदानीम् अकल्पयथा[ः] प्रदिशश् चतस्रः ॥३॥
ये ग्रामा यान्य् अरण्यानि यास् सभा अधि भूम्याम् ।

श्री ५७

तेष्व अह देवि पृथिवि भ्यासं ? मधुमद् वचः ॥४॥
यद् वदामि मधुमत् तद् वदामि [य]द् इक्षे तद् वनन्तु माम् ।

श्री ५८

त्विषीमान् अस्मि जूतिमान् अवान्यान् हन्मि दोघतः ॥५॥
अश्व इव रजो दुधुवे तान् जनान् आक्षिप्य पृथिवीं याद् अजायत ।

श्री ५९

मन्द्राग्रेवरी भुवनस्य गोपा वनस्पतीनां गृभिर् ओषधीनाम् ॥६॥
शन्तिवा सुरभि[स्] स्योना कीलालोभी पयस्वती ।

श्री ६०

भूमिर् नो ऽधि ब्रवीतु पृथिवी पयसा सह ॥७॥
भूमे मातर् नि धेहि मा भद्रया सुप्रतिष्ठितम् ।

श्री ६१

संविदाना दिवा त्वं श्रियां मा धेहि भृत्याम् ॥८॥
याम् अन्वेच्छद् धविषा विश्वकर्मा यस्याम् आसन् अन्नयो ऽप्स्व अन्तः ।

श्री ६२

भुजिष्य पात्रं निहितं गुहा यद् आविर् भोगे अभवन् मारुमद्भ्यः ॥९॥
त्वम् अस्य आवपनी जनानाम् अदितिः कामदुघा विश्वरूपा ।

श्री ६३

यत् त ऊनं तत् त आ पूरयाति प्रजापतिः प्रजामिस् संविदानः ॥१०॥
॥का^१६॥ ॥अनु^११॥

१७.७

श्री १०.७.१

कस्मिन् अङ्गे तपो ऽस्याधि तिष्ठति कस्मिन् अङ्गे ऋतम् अस्याप्य्
आहितम् ।

श्री ३

क ऋतं क श्रद्धास्य तिष्ठति कस्मिन् अङ्गे सत्यम् अस्य प्रतिष्ठितम् ॥१॥
क ऋतं क तिष्ठत्य् आपः कस्मिन् अङ्गे दिशो ऽस्य प्रतिष्ठिताः ।

श्री २

कतमद् अङ्गम् अनु संचरेत अहोरात्रे संविदने समानम् ॥२॥
कस्मिन् अङ्गे तिष्ठति भूमिर् अस्य कस्मिन् अङ्गे तिष्ठत्य् अन्तरिक्षम् ।
कस्मिन् अङ्गे तिष्ठत्य् आहिता द्यौः कस्मिन् अङ्गे तिष्ठत्य् उत्तरं
दिवः ॥३॥

श्री ४

कस्माद् अङ्गाद् दीप्यते अग्निर् अस्य कस्माद् अङ्गात् पवते मातरिश्वा ।
कस्माद् अङ्गाद् वि मिमीते ऽधि चन्द्रमा[स्] स्कम्भस्य महद् विमिमानो
अङ्गम् ॥४॥

क प्रेप्सन् दीप्यत ऊर्ध्वो ऽग्निः क प्रेप्सन् पवते मातरिश्वा ।

* पृथिवि संविधाना * * जीवत *
य तारण्याः पुरुषादश

* * पृथिवी * एत रक्षीका * * वाधाम्

पिशाचान् अस्मन् ओमे यावयः

* * * सपदन्ति

रवीसि कृष्णाश् चावयान् * *
अचिधे

* * गृध्रमृष्टम् अरुण * * * विदते * *

* * * वृतावृता स

* * ॥१०॥ फट्च ५ ॥

* * मैद

* सूर्याय मेधा द्यौ

* * सहमानाम्

अभीषद् अस्मि विश्वान् आशामासा *

× × दो * * * देवी * विसत्यो *

* वाम् अमृतम् अविशत् स्वदानी * * *

* ग्राम्या * * पात्र समाद् *

* * * पृथिवि * मधुमत्त्वच

वदन्तु *

* * जमतिमान् अवान्यानि * *

अश्वीव रजो दुधुहि त जनिमा क्षिया पृथिव्य

मन्द्राग्रे भूवनस्य... [आद् *

शन्तिवा * * कीलालोभी *

भूमि

रमा * *

* अन्वेच्छद्

* पात्र * * शैर् * भोर् अमवर् मागमाङ्गिः

विमद्व्यावपनी * * कामधुगा *

* * तौर्नन्तस्य * * * संविदानम् ॥१०॥

[फट्च का ६॥

इत्यथैवैके सप्तदश काण्डे प्रथमो नुवाकः ॥

तिष्ठत

* * कश् * तिष्ठत

.. प्रतिष्ठताः

तस्मिन्

तस्मिन्...

* * इ दिमिमानो

अङ्गे

* * प्रीप्स दीप्तिर्धो मि * * प्रेप्स * *

श्री ८

श्री ५

श्री ७

श्री ८

श्री ९

यत्र प्रेप्सन्तीर् अभियन्त्य आवृत्त[स] स्कम्भं [तं ब्रूहि कतमस् स्विद् एव सः] ॥५॥

क प्रेप्सन्ती युवती विरूपे अहोरात्रे द्रवतस् संविदाने ।
यत्र प्रेप्सन्तीर् अभियन्त्य आपस् स्कम्भं [तं ब्रूहि कतमस् स्विद् एव सः] ॥६॥

कार्धमासाः क यन्ति मासास् संवत्सरेण सह संविदानाः ।
यत्र यन्त्य ऋतवो यत्रार्तवा[स्] स्कम्भं [तं ब्रूहि कतमस् स्विद् एव सः] ॥७॥

यस्मिन् स्तब्ध्वा प्रजापतिर् लोकान् सर्वान् अधारयत् ।
स्कम्भं तं ब्रूहि कतम[स्] स्विद् एव सः ॥८॥

यत् परमम् अवमं यन्तु च मध्यमे प्रजापतिस् ससृज विश्वरूपम् ।
कियता स्कम्भ[स्] प्र विवेश तत्र यन् न प्राविशत् कियत् तद् [व]भूव ॥९॥
कियता स्कम्भ[स्] प्र विवेश भूतं कियद् भविष्यद् अन्व आशयः ऽस्य ।
एकं यद् अङ्गम् अङ्गणोत् सहस्रधा कियता स्कम्भ[स्] प्र विवेश
तत्र ॥१०॥ ॥का१॥

१७८

श्री १०.७ १०

श्री ११

श्री १२

श्री १३

श्री १४

श्री १५

श्री १६

श्री १७

श्री १८

श्री १९

श्री १०.७ २०-२९

यत्र लोकांश्च कोशांश्च [पो] ब्रह्म [जना विदुः ।
[असृच] च यत्र सृच चान्तस् स्कम्भं तं ब्रूहि कतम[स्] स्विद् एव सः ॥१॥

यत्र तपः पराक्रम्य ऋतम् धारयत्य उत्तरम् ।
व्रतं च यत्र भङ्गा च ब्रह्मापस् समाहिता[स्] स्कम्भं [तं ब्रूहि कतमस्
स्विद् एव सः] ॥२॥

यस्मिन् भूमिर् अन्तरिक्षं द्यौर् यस्मिन् अर्ध्य आहिता ।
यत्राग्निश्चन्द्रमास् सूर्यो वातस् तिष्ठन्त्य आपितास् [स्कम्भं तं ब्रूहि
कतमस् स्विद् एव सः] ॥३॥

यस्य त्रयस्त्रिंशद् देवा [अ]ङ्गे सर्वे समाहिताः ।
स्कम्भं [तं ब्रूहि कतमस् स्विद् एव सः] ॥४॥

यत्र ऋषयो भूतकृत ऋचस् साम यजुर् मही ।
एकऋषिर् यस्मिन् आपितस् स्कम्भं [तं ब्रूहि कतमस् स्विद् एव
सः] ॥५॥

यस्य चतस्रः प्रदिशो नाड्यस् तिष्ठन्तु प्रथमाः ।
यस्यो [य]स्मिन् पराक्रान्तस् [स्कम्भं तं ब्रूहि कतमस् स्विद् एव सः] ॥६॥

यत्रामृतं च मृत्युश्च पुरुषश्च समाहिताः ।
समुद्रो यस्य नाड्यस् स्कम्भं तं ब्रूहि कतम[स्] स्विद् एव सः ॥७॥

ये पुरुषे ब्रह्म विदुस् ते स्कम्भम् अनुसंविदुः ।
यो वेद परमेष्ठिनं यश्च वेद प्रजापतिम् ।

ज्येष्ठं ये ब्राह्मण विदुस् ते स्क[म्भ]म् अनुसंविदुः ॥८॥
यस्य शिरो वैश्वानरश्च चक्षुर् अङ्गिरसो ऽभवन् ।

अङ्गानि यस्य ऋतवस् स्कम्भं तं ब्रूहि कतम[स्] स्विद् एव सः ॥९॥
यस्य ब्रह्म मुखम् आहुर् जिह्वा मधुकशाम उत ।

विराजं यस्योद्य आहुस् स्कम्भं [तं ब्रूहि कतमस् स्विद् एव सः] ॥१०॥
॥का१॥

१७.९

यस्माद् ऋचो अपातक्षन् यजुर् यस्माद् अपाकषन् ।
छन्दांसि यस्य लोमानि स्कम्भं तं ब्रूहि कतम[स्] स्विद् एव सः ॥१॥
असृच्छास्त्रां प्रतिष्ठन्तीं परमम् इव जना विदुः ।
उतो सन् मन्यन्ते ऽवरे यस्य शास्त्राम् उपासते ॥२॥
यत्रादित्याश्च रुद्राश्च वसवश्च समाहिताः ।
स्कम्भं तं ब्रूहि कतमस् स्विद् एव सः ॥३॥

* प्रीप्सन्तीर् ..

* प्रीप्सन्ती * वरूपे * द्रवितस् *

* प्रीप्सन्तीर्

* कव मा *

अस्मि यो स्काध्वा .

स्वद् * *

.. मध्य

कीतास् * * * * यज् च * कुतद् वर *
आशि *

* ॥१०॥ फट्ठय का १॥

* स्वद् * *

अस्मि अस्मि भू *

एकऋषिर्भिर *

नाड्यास् * प्रप्यशः

* * * * मृत्युर् यम * * *

* यश्च नाड्यास् स्वद् * *

अरसंविदु

प्रजापतौ

अरसंविदु*

उत्तम्

* यस्यार्तव स्वद् * *

* यस्याधोदुस् * ॥१०॥ फ २ ॥

अपाकषस्

छन्दास् स्वद् * *

* स

स्वद् * *

यस्य त्रयस्त्रिंशद् देवा निधिं रक्षन्तु सर्वदा ।
निधिं तम् अद्य को वेद यं देवा अभि रक्षय ॥४॥
यत्र देवा ब्रह्मविदो ब्रह्म ज्येष्ठम् उपासते ।
यो वै तद् ब्रह्मणो वेद तं वै ब्रह्मविदो विदुः ॥५॥
बृहन्तो नाम ते देवा [य] ऽसतः परि जज्ञिरे ।
एकं तद् अङ्गं स्कम्भस्यासद् आहुः परो जनाः ॥६॥
यत्र स्कम्भः प्रजनयन् पुराणं व्यवर्तयत् ।
एकं तद् अङ्गं स्कम्भस्य पुराणम् अनुसंविदुः ॥७॥
यस्य त्रयस्त्रिंशद् देवा [अ]ङ्गे गात्राणि भेजिरे ।
तान् वै त्रयस्त्रिंशद् देवान् एकं ब्रह्म [विदो] विदुः ॥८॥
[हिरण्यगर्भं परमम् अनत्युच्यं जना विदुः ।]
स्कम्भस तद् अग्रे प्रासिञ्चद् धिरण्यं लोकम् अन्तरा ॥९॥
स्कम्भे लोकास् स्कम्भे तपस् स्कम्भे ऽध्य ऋतम् आहितम् ।
स्कम्भे त्वा विद्म प्रत्यक्षम् इन्द्रे सर्वं समाहितम् ॥१०॥ ॥का० ३॥

१७ १०

इन्द्रे लोका इन्द्रे तप इन्द्रे ऽध्य ऋतम् आहितम् ।
इन्द्रं त्वा विद्म प्रत्यक्षं स्कम्भे सर्वं समाहितम् ॥१॥
नाम नाम्ना जोहवीमि पुरा सूर्यात् पुरोषस्य ।
यद् अजः प्रथमं संबभूव स ह [त]त् स्वराज्यं जगाम यस्मा[न]
न परम् अस्तु भूतम् ॥२॥
यस्य भूमिः प्रमान्तरिक्षम् उत्तोदरम् ।
दिवं यश् चक्रे मूर्धानं तस्मै ज्येष्ठाय ब्रह्मणे नमः ॥३॥
यस्य सूर्यश् चक्षुश् चन्द्रमाः पुनर्णवः ।
अग्निं [यश्] चक्र आस्यं तस्मै ज्येष्ठाय ब्रह्मणे नमः ॥४॥
यस्य वातः प्राणापानौ चक्षुर अङ्गिरसो ऽभवन् ।
दिवं यश् चक्रे मूर्धानं तस्मै ज्येष्ठाय ब्रह्मणे नमः ॥५॥
य[श्] भ्राता तपसो जातो लोकान् सर्वान् समानशे ।
सोमं यश् चक्रे केवलं तस्मै ज्येष्ठाय ब्रह्मणे नमः ॥६॥
स्कम्भो दाधार पृथिवीं धाम् उतामूँ स्कम्भो दाधारोर्वं अन्तरिक्षम् ।
स्कम्भो दाधार प्रदिशाश् षड् उर्वारं स्कम्भ इदं विश्वं भुवनम् आ
विवेश ॥७॥
[कथं घातो] नेलयति कथं न रमते मनः ।
किम् आपस सत्यं प्रेप्सन्तीः प्र चक्रमति ? सर्वदा ॥८॥
महद् यक्षं भुवनस्य मध्ये तपसि क्रान्तं सलिलस्य पृष्ठे ।
यस्मिन् श्रयन्ते ये के च देवा वृक्षस्य स्कन्धः परित इव शाखाः ॥९॥
यस्मै देवास् सदा बलिं प्रयच्छन्ति मित्रे ऽमितम् ।
स्कम्भं तं ब्रूहि कतम[स] स्विद् एव सः ॥१०॥ ॥का० ४॥

१७.११

अप तस्य तमो हतं व्यावृत्तस् स पाप्मना ।
सर्वाणि तस्मिन् ज्योतींषि यानि त्रीणि प्रजापतौ ॥१॥
यो वतसं हिरण्ययं तिष्ठन्तं सलिले वेद ।
स वै गुह्यप्रजापतिः ॥२॥
ऽन प्रजापतिम् अभ्य एति परमेष्ठिनौ उतैत तत्र नो ब्रूत य[ज्ञ] ज्येष्ठे
पदो न्ययत् ? ॥३॥
अस्ति वै तत् परो भूमेः अस्ति वै तत् परो दिवः ।
लोका वै तस्मिन् संप्रोता[स् त]स्मिन् होता प्रजा इमा[ः] ॥४॥

॥का० ५॥ ॥अनु० २॥

*** विधीय ***
नियन्तु मध्य गा वेदांसि रक्षतः
*** ब्रह्म विदुः ***

सितसः * *
पुरो जनः
* स्कम्भ प्रजनय * विवर्तयत्
...अरसविदुः

तानि

* लोकसः शु रदितम् *
* ता

उरदितम् *

नाम नाम्ना * पुरात्
इदं अदः * * सा ध
भूतिम्
* * प्रमान्तरिक्षम् उत्तोदरम्

पुनर्णव
अग्ने चक्रास्य
चक्षुर्भिर * भुवनम्

. दाधारोर्वं *
स्कम्भेद * * *

प्रयप्सन्ती...
त्वमसि क्रान्ति * *
स्कम्भ पतितैव शाखा
अस्मै देवाद् * * प्रयप्सन्ती * मिता
स्कम्भ न * * स्वद् * *

* तस्व य पाप्माना

* वेदस वेदः
* वे *

. भूमेः .

सुदुर्गमम् एतत् सूक्तम्

१७ १२

[दुर्णिहितैषिणीम्

शो ११.९ १५^{१४} * * रिशांशो १६^{१५} खद्वरे * सर्बिकां

[खर्वैवासिनीम्

शो २ १४ ५^{१४}

अन्तःपात्रे रेरिद्वनीं दुश्चितं निहितैषिणीम् ।
 दुरण्डं अधिकङ्कमां वक्षमुख वस्तवासिनीम् ॥१॥
 सर्वासां भण्वावत् साकं नामधेयानि विश्वसि ।
 यानि जातानि दस्युभ्यो नश्यतेतस् सदान्वाः ॥२॥
 कर्णोदश द्रतामह उलुकीं कशिनीं क्रकृम् ।
 षडुरिमं बर्हिष्यं नाशयामस् सदान्वाः ॥३॥
 पण्डुगिर्यां पालजतीम् असौस्का निगारिणी ।
 आमातास् सर्वा वो ब्रूमो नश्यतेतस् सदान्वाः ॥४॥
 या [आ]मनं जम्भयन्त नक्तम् इच्छन्त्य आतुरम् ।
 अधोदनस्य सतस्य सुखदस्ता नि प्र लीयन्ते ।
 तत् सद् उदकम् अनोदितस् ता इतो नाशयामस् ॥५॥
 अपदन्तो वक्षणाता वस्तगन्धास् सदान्वाः ॥६॥
 भण्वांसि न हृतो इलामि तीक्ष्णशृङ्ग इव ऋषभः ॥६॥
 सदान्वास् सादान्वेया ह्यीयुंसां उभयान् सह ।
 अथो सहस्वान् सासह विमुधो हन्मि रक्षसः ॥७॥
 चतुर्दंष्ट्रान् कुम्भमुष्कान् दीर्घकेशान् असृङ्मुखान् ।
 अलाबुगन्धीन् असुरान् दुर्णोस्रो नाशयामसि ॥८॥
 स्तम्भे जाता धिपालेः ओदाकां रुदन्तीं यंस्वत् ।
 दुर्णोम्नीस् सर्वास् सर्वाकां नाशयामस् सदान्वाः ॥९॥
 यासां जातानि क्रोशन्ति इच्छं तज् जले ज्वलद् उप वृक्षेषु मेरते ॥९॥
 या वाताव्रद् उत्पन्ति ते च त्वा वर्षेण विद्युता ।
 शालायाम् अन्तस् सर्वरं दुर्णोम्नीस् सर्वास् सन्तोका नाशयामस् सदा-
 न्वाः ॥१०॥ ॥का१॥

* रेरिद्वि दुरचेतुर् नक्षितैषिणी
 * अचक्रमे
 ..नामधेयानि *
 * वस्वभि .

॥ ओ नाशयामस्सदान्वा ॥
 ओ पण्डुगिर्यां

इच्छन्ति आतुरम्
 . लीयन्ति

* शृङ्गव *
 * पुमा उभया *
 सामह विमुधो * रक्षमा
 चतुर्दंष्ट्रान् ..असृङ्मुखान्
 अलुडु * अन्सुरान् दुर्नास्रो *

दुर्नास्रीस्
 * * क्रोशन्ति * तुज्

शालायाम् सन्तिश् छत्वरं दुर्नास्रीस् * * नाशयामस् *

शो ११.९ १७^{१४}

सुदुर्गमम् एतत् सूक्तम्

१७.१३

या धान्यात् संभवन्ति श्वेवात् पित्र्याद् व अर्पिताः ।
 कृताद् अपि प्राह्णा नश्यतेतस् सदान्वाः ॥१॥
 या × पक्ष्वा × पापगं × × × कुक्षा विसर्पती ।
 ता वज्रेण समर्पयन् तिरो ऽजतश् शचीपते ॥२॥
 उत् तिष्ठत नि[६] द्रवत न व इहास्तु न्यञ्जनम् ।
 इन्द्रो वस् सर्वासां साकं गर्मान् आण्डानि भेत्स्यति ॥३॥
 इन्द्रो जहि स्थूरशङ्कं मृणीहि दुन्निशीङ् कुहम् ।
 रायं शकधूस्यं नाशय[म]स् सदान्वाः ॥४॥
 किमा सुनाध्वसिङ्गम् अजम् आयुं च निघ्नतीः ।
 विटिदिङ्का × प्रलोदिनीं नाशयामस् सदान्वाः ॥५॥
 यस्यां सुतं धयद् ध्वेषु यमण्वास् सदान्वाः ॥६॥
 त्रिष्ठ कृणुतां दुर् यभारसेन तुष्यताम् असुरापवमे हिता ॥६॥
 यस्या × पीडावमन्य[ति] ऽथो शीर्षक्याशय ।
 एताश्च वृषणीं नाशयामस् सदान्वाः ॥७॥
 अपा रोगान् शकधुमान् वृक्षाणां यान्ति सत्वरम् ।
 अथो दुर्होर्वसो गृहं प्र विशान्त् अरायाः ॥८॥
 ता[स्] सामिकारमवृका शकावङ्कावनत्रपुरुडांशनीका कनिक्रदा ।
 सर्वासां भण्डावत् साकं नामधेयानि विश्वसि ।
 यानि जातानि दस्युभ्यो नश्यतेतस् सदान्वाः ॥९॥
 सहसिनीं प्र हरामि मांशालां विषासहिम् ।
 सदान्वास्त्रीम् ओषधी जैत्रयाच्छावदामसि ॥१०॥ ॥का१॥

* * * * पितार्वपिता

* * * तिर * *
 ह्यास्त् इन्विपञ्चनम्
 . भइछसि
 मृणीह

* रोगा * धूमा
 * दुर्होर्वसो * प्रा * अराया.

विधमसि
 यदि * वस्यति पश्यतेत सदन्वा
 सहस्वीरी * मधीम्

शो ११.९.७

सुदुर्गमम् पतत् सूक्तम्

१७.१४

यश्च शङ्कासो भीमचक्षोरश्च अग्रे भण्वे सद्धान्वे ।
 भ्राजंति त्विषिं शुचिम् अग्निम् अरायि किम् इहेक्षसे ।
 धूमम् आभि प्र गाह्यं अनिस्तूयामि महोन्वे ॥१॥
 कङ्क एकाः पृषद् एकाः किम् उच्च लुयन्त्य अभिधिया ।
 चरन्ति नक्तं दुर्णास्रो रायी सूतकीप्यस् ता इतो नाशयामसि ॥२॥
 अपकाताम् अभिधियाम् आनुत्यन्तीं कुतूहलम् ।
 कुश्लिय रसभञ्जनी खलाज्जातास् त्रिवृक्यस् ता इतो नाशयामसि ॥३॥
 या दुचित्ता वपनं शुष्कं खदन्ति वपुषाम् ।
 वडवा गर्दभीर् इव नाशयामस् सदान्वाः ॥४॥
 याः पुरुष दह्यमानं शन्यम् अग्रे जिघत्सन्ति ।
 भण्डान् कुष्ठनामांसि मुष्टाग्रैः सदान्वास ता इतो नाशयामसि ॥५॥
 या विकशीर् उन्मृत्योरना घोरचक्षवः ।
 शीर्षाण्य आन्यान् आसां वित्तवन्तीर् इवासते ।
 सदान्वा ब्रह्मणस् पते पदो भ्रूणान्य अपेय ॥६॥
 यासां गन्धो नानारूपः परैतु पुरुषं प्रति ।
 ता अग्निस सद्घताम् इतो जातवेदास् सदान्वास ता इतो नाशयामसि ॥७॥
 गर्भान् एकः प्रतिसृशन् व्यावर्ति सदान्वाः ।
 उचितस् तन्वो स्त्रिया गाव आ रोहिणीर् इव ता इतो नाशयामसि ॥८॥
 याः पित्र्यात् संभवन्तीन्द्रजा नस् सदान्वाः ।
 अप मृत्युम् इवाहन्तु पुनस् त्वा प्रति दध्मसि ॥९॥
 आमादिनीथ छुरादिनीर् अनग्निदग्धादिनीः ।
 असुं परेभ्यो हुतं शवम् अत्त सदान्वाः ।
 शवः केवल आचारः किम् उ शालास्थ उच्छ्रितः ॥१०॥ ॥का०॥ ॥३॥

सुदुर्गमम् पतत् सूक्तम्

१७.१५

याः कुमारीर् यास् त्व अबीरा युवतीर् यास् सदान्वाः ।
 सर्वा यन्तु कुरुडुनीः कुलीना धेनुः सपेतु रायी रषिभा हिता ॥१॥
 ताभ्यो वदो वि सुजत्वं अमघमध्य अघघात्विनी ।
 तास् त्वा हन्तु विद्युता वज्रणानपराधिना ।
 तासान्तं शक मोच्छिष्यम् इन्द्र भण्धाः फलीकुरु ॥२॥
 कुमारान् एका स्थविरान् या अदन्ति प्रघातिनीः ।
 ता इन्द्रो हन्तु वृत्रहा यो देवो विश्वाद् रक्षांसि सेधतु ॥३॥
 याश्च च दासीर् असुराणां मनुष्येभ्यश्च च याः कृताः ।
 उभयीस् ताः परा यन्ति परा यन्ति परावतो नवर्ति नाव्या अति ॥४॥
 या निशां यथास्थामाद् रात्री यक्षाणि प्रेरत ।
 अग्निर् एा सर्वा सन्तोका विश्वाद् रक्षांसि सेधतु ॥५॥
 या रक्षीकः कलिलान्ता अग्न्यु जाताः पुरीकया ।
 गोपा अग्निसाम् एको वेद यतो जातास् सदान्वास ता इतो नाशयामसि ॥६॥
 यासां घोषास् संगता वृकाणाम् इव गङ्गण ।
 मृचं कशाम् अयिवारं प्रयच्छन्तीं प्रतिग्रहा नाशयामस् सदान्वाः ॥७॥
 गुरुच्छया मूलदायं शिशुमाकां प्रतिश्रुका ।
 अति दुह्या व्यतरन्तीं व्यतुलिमाम् ।
 सर्वाश्च चण्डसनप्यो नाशयामस् सदान्वाः ॥८॥
 यावन्ती नामहुकां त्वं स्तनीकां वृन्धपतीम् ।
 उन्निदन्तीम् अनामिका नाशयामस् सदान्वाः ॥९॥
 बावदाकाम् अलभगासां विजयां चवू बभूम् ।
 रायीं वातमेजयान् नाशयामस् सदान्वाः ॥१०॥ ॥का०॥ ॥४॥ ॥जनु०॥ ॥१॥

ग्राजिर् त्विष्य

कङ्काः पिषेकाः अभिधिया
 * * दुर्गमो . त वितो *

वितो *

सदान्वा

यः अभिधिया
 . वितो *

सदान्वा

वितो *

* * श्वश
 ...रोहिणीर् इवा * वितो *

* * इतुं

* * अभिगन्ध्यादिनी

* * स्वदान्वा

* * केवलाचार... उच्छ्रितः ॥१०॥ फक्च ॥३॥

अबिरा

.. नपराधिनाः

तान्

उभेहस् परावर्ति * * *

* * द्वा * सन्धो * * सीधतु

...जातस् * * वितो *

...वृकानाम् * *

नाशयामस् *

.. नाशयामस् *

.. ॥१०॥ फक्च ॥४॥

१७.१६

शौ १२४१

शौ २

शौ ३

शौ ४

शौ ६

शौ ५

शौ ८१.१

शौ ७१.५

शौ ७१.५

शौ ८१.५

शौ ९

शौ १०

द्वामीत्य एव ब्रूयाद् अनु चैनाम् अभुत्सत ।
 वशां ब्रह्मभ्यो याचद्भ्यस् तत् प्रजावद् अपत्यवत् ॥१॥
 प्रजया स वि क्री[णी]ते पशुभिश्च चोप दत्स्यति ।
 य आप्रैयेभ्यो याचद्भ्यो देवानां गां न दित्सति ॥२॥
 कूटयास्य सं शीयेन्ते श्रोणया काटम् अदेति ।
 वण्डया दृष्टान्ते गृहाः काणया दीयते स्वम् ॥३॥
 विलोहितो अधिष्ठानाच्च छक्तो विन्दति गोपतिम् ।
 तथा वशायास् सविद्यं दुरदक्षा ह्य उच्यसे ॥४॥
 यो ऽस्याः कर्णाव् आस्कुनोत् आ स देवेषु वृश्चते ।
 लक्ष्म कुवे इति मन्यते कनीयः कृणोति स्वम् ॥५॥
 पदोऽस्या [अ]धिष्ठानाद् विक्लिन्दुर् नाम विन्दति ।
 अनामनात् सं शीयेन्ते या मुखनोपजिघ्रति ॥६॥
 यद् अस्या गोपतौ सत्या लोम ध्वाङ्मुखो अजीहिडत् ।
 ततः किशोरा म्रियन्ते वत्संश्च च घातुको वृकः ॥७॥
 यद् अस्याः कस्मै चित् भोगाय बालान् कथं चित् प्रकृन्तति ।
 ततः कुमारा म्रियन्ते यक्ष्मश् चरत्य् अनामनात् ॥८॥
 यद् अस्याः पल्लवल्लं शकुद् देवी समस्यति ।
 ततो ऽपरुषं जायते तस्माद् अव्येष्यद् एनसः ॥९॥
 जायमानाभि जायते देवान् स ब्राह्मणान् वशा ।
 तस्माद् ब्रह्मभ्यो देवैषा तद् आहुस् स्वस्य गोपनम् ॥१०॥ ॥का०१॥

१७.१७

शौ १२४११

शौ १२

शौ १३

शौ १४

शौ १५

शौ १६

शौ १७

शौ १९

शौ १८

शौ २०

य एनां वनिम् आयन्ति तेषां देवकृता वशा ।
 ब्रह्मज्येयं तद् अनुवन् य एनां नु म्रियायते ॥१॥
 यो देवानां [गां] याचद्भ्य आप्रैयेभ्यो न दित्सति ।
 आ स देवेषु वृश्चते ब्राह्मणानां च मन्यवे ॥२॥
 यस्यान्य[स्र] स्याद् वशाभोगो ऽन्याम् इच्छेत तर्हि सः ।
 हिंसापिधत्स्वा ? गोपतिं याचितां च न दित्सति ॥३॥
 यथा शेवधिर् निहितो ब्राह्मणानां तथा वशा ।
 ताम् एतद् आयन्ति यस्मिन् कस्मिंश्च जायते ॥४॥
 स्वम् एतद् आयन्ति यद् वशां ब्राह्मणा अभि ।
 यथैतान् अन्यज् जिनीयाद् एवास्या [अ]धिरोहणम् ॥५॥
 चरेद् एवा वैहायणाद् अविज्ञातगदा सती ।
 वशां च विद्यान् नारदं ब्राह्मणास् तर्ह्य पश्याः ॥६॥
 य एनाम् अवशाम् आह देवानां निहितं निधिम् ।
 उभौ तस्मै भवाशर्वौ परिक्रम्यशुम् अस्यतः ॥७॥
 दुरदभ्येनम् आ शये याचितां च न दित्सति ।
 नास्मै कामास् समं ऋध्यन्ते याम् अदत्त्वा चिकीर्षति ॥८॥
 यो ऽस्या ऊघो न वेद यो ऽस्या[स्र] स्तनान् उत ।
 उभयेनैवास्मै दुहे दातुं चेद् अशकद् वशाम् ॥९॥
 देवा वशां याचन्ति मुखं कृत्वा ब्राह्मणम् ।
 तेषां च सर्वेषाम् अदत्त्वं धेडं न्य एति मानुषः ॥१०॥ ॥का०२॥

१७.१८

शौ १२४.२१

हेडं पशूनां न्य एति ब्राह्मणेभ्यो ऽदत्त्वं वशाम् ।
 देवानां निहितं भागं मर्त्येभ्यश्च नु म्रियायते ॥१॥

. अनुत्सतः

* * यादमवन्मस * * *

प्रजय सु

* * याचमद्भ्यो * * नि रुदति

वनम्यथा * स्तहा * जीयते *

छकुनो * *

* * वाविषु दुरितग्राह्यश्चे

* * कलाव् आस्कुनोन् आन्या * * *

* * लक्ष्मीः कुर्वीत मर्यते कतिपुः * *

पदोद् * * विकुलद्भिन् * *

अनामनात् * * आह *

.. मत्वा * * अजीहिडत्

* * कुशोरा धाको वृका

* * म्रियन्ते यक्ष्माश् चरत् सत्यबाह्न.

* * अस्त्र छुल्लनाय मकुद् * *

* * पिरुष * * द्रव्येष्वेतनसा

जायमानोअभि * * * पचसा

* * देवीषा सत्य *

.. आयान्ति...

० जैयन्...

य एना याचमध्य * नि रुदति

वृश्चन्ते

इच्छेत तर्हि सः

वदद् *

सम् * * यदद् * ब्राह्मणाभि

* * नन्यज् जविषाद् एवस्या *

अविज्ञाचकदा सति

तसहि ध्या

. अह * नहित *

परिक्रम्येय सत्यच

दुरितवीन पाशये धावताञ्चनु दिदक्षति

* * कामस * * ऋद्धते यम् .

* * दुधो न् वेश * * * उभा

उभयेनैना * * * अशकिद् *

* * * अनदभ्येड नयति मानुषा ॥१०॥

[फरच ॥२॥]

* * नयति * * *

* * भाग मृता से * *

शौ २२

शौ २३

शौ २४

शौ २५

शौ २६

शौ २७

शौ २८

शौ २९

शौ ३०

शौ १२ ४ ३१-४०

यद् अन्ये शतं याचेयुर् ब्राह्मणा गोपतिं वशा[म्] ।
 अथैतां देवा [अ]शुचन् एवं ह विदुषो वशा ॥२॥
 य एवं विदुषे ऽदस्वाथान्यस्मै ददद् वशा[म्] ।
 दुर्गा तस्मा [अ]धिष्ठाने पृथिवी सहदेवता ॥३॥
 देवा वशाम् अयाचन् यस्मिन् अग्रे अजायत ।
 ताम् पतां विद्यान् नारदस् सह देवैर् उद् आजत ॥४॥
 अनपत्यम् अल्पपशुं वशा कृणोतु पूरुषम् ।
 ब्राह्मणैश् च याचिताम् [अथैतां] तु प्रियायते ॥५॥
 अग्नीषोमाभ्यां कामाय मित्राय वरुणाय च ।
 यभ्यो याचन्ति ब्राह्मणास् तभ्य आ वृश्चते ऽददत् ॥६॥
 यावद् अस्या गोपतिर् नोपशृणुयाद् ऋचस् स्वयम् ।
 चरेद् अस्य तावद् गोषु नास्य श्रुत्वा गृहे स्यात् ? ॥७॥
 यो ऽस्या ऋच उपश्रुत्याथ गोष्व अचीचरत् ।
 आयुश् च तस्य शुभं च देवा वृश्चन्तु हेडिताः ॥८॥
 वशा चरन्ती बहुधा देवानां निहितो निधिः ।
 आविष् कृणुष्व रूपाणि यथा स्थाम जिघांसति ॥९॥
 [आविर् आत्मानं कृणुते यथा स्थाम जिघांसति] ।
 उतो ह ब्रह्मभ्यो वशा याच्याय कृणुते मनः ॥१०॥ ॥का०३॥

१७ १९

मनसा सं कल्पयति तद् देवान् अपि गच्छति ।
 ततो ह ब्रह्मणो वशाम् उपप्रयन्ति याचितुम् ॥१॥
 स्वधाकारेण पितृभ्यो यज्ञेन देवेभ्यः ।
 दानेन राजन्यो वशाया मातुर् हडे न गच्छति ॥२॥
 वशा राजन्य ते माता तथा संभूतम् अग्रशः ।
 तस्या [आ]हुर् अनर्पणं यद् ब्रह्मभ्यः प्रदीयते ॥३॥
 यद् अज्यं प्रतिजग्राहम् ? आलुम्पेत् सुचो अग्नये ।
 ततो ऽब्राह्मणो वशाम् अग्नये वृश्चते ऽददत् ॥४॥
 पुरोडाशवत्सा सुदुघा लोके ऽस्योप तिष्ठति ।
 तस्मै सर्वान् कामान् दुहे वशा प्रदुषे दुहे ॥५॥
 सर्वान् कामान् यमराज्ये वशा प्रदुषे दुहे ।
 तथाहुर् नारकं त्व एकं निरुन्धानस्य याचिताम् ॥६॥
 प्रवीयमाना चरति क्रुद्धा गोपतये वशा ।
 वेहत मा मन्यमानो मृत्योः पाशेषु बध्यताम् ॥७॥
 यो वेहतं मन्यमानो गृहेषु पचते वशाम् ।
 अन्य् अस्य पुत्रान् पौत्रांश् च [च] चातयते बृहस्पतिः ॥८॥
 महद् एषाव तपति चरन्ती गोषु गौर् अपि ।
 ततो गोपतये वशादुषे विषं दुहे ॥९॥
 प्रियं पशूनां भवति यद् ब्रह्मभ्यः प्रदीयते ।
 अथो वशायास् तत् प्रियं यद् देवत्रा हविर् अस्याः ॥१०॥ ॥का०४॥

शौ १२ ४ ४१-५३

१७ २०

या वशा उद् अकल्पयन् देवा यज्ञाद् उदेत्य ।
 तासां विलिप्त्यं भीमाम् उदाकुरुत नारदः ॥१॥
 तां देवा [अ]भीमांसन्त वशायाम् अवशेति ।
 ताम् अब्रवीन् नारद एषा वशानां वशतमा ॥२॥
 कति तु वशा नारद यास् त्वं वेत्य मनुष्यजाः ।
 कतमासां भीमतमा कस्या नादनीयाद् अब्राह्मणः ॥३॥

इद मे शते

*** तेवो * विदुषो *
 *** दस्वायथान्यस्मै ***
 ... पृथिवीस् *
 *** अयाचन् अग्रे अजायते
 *** विषा नारदस् * देवैर् * आशिता
 पौरुषम्
 . प्रियायत
 * * मिता * *
 * * * तेभ्यो * दधत्
 * अस्या * नोपश्रुत्याद् नृज *
 तेर तस्य श्रुता * स्य
 * * रुचोपश्रुत्याथ
 * * * दृष्टम् * वृश्चन्त हेडिता
 . देवता * *

* * ब्राह्मभ्यो वशाय । अष्टाय कृणुते मनः
 [॥१०॥ फक्ष ३॥

* * ब्राह्मणो * यन्ती *

* राजक्यो * * हेडनम् अगच्छति
 वशा राजन्य ते मातां स्था * अग्रशः

. सुचो *
 * ब्राह्मणो * अग्नये * दधत
 * मनुष्या
 सस्ते * * दुरी * प्रीतिर्दे *
 प्रतिदुहे *
 निरुन्धानस्य *
 प्रवीयमाना...
 . मृत्योः * बध्यताम्

अस्य स्व
 सहाद् एषा चर्वतति * * गौर् *
 विषहन् *
 मिया..
 देवता * अस्य ॥ फक्ष ४ ॥

* वशाद् * अकल्पये * वशान् *
 * विलपति * वदाः कुरुत नारद
 वशेयान्त वशेति
 तान् आब्रवी * येषा वशाना *
 कत न * * * त * *
 कतिमासां... नादनीयाय ब्राह्मणा

विलिप्त्वा बृहस्पते या च सूतवशा वशा ।
 नासां नाशनीयाद् अत्राह्णो य आशंसेत भूत्याम् ॥४॥
 नमस्त तऽस्तु नारदारुण्डु विदुष वशा ।
 कतमासां भीमता याम् अदत्त्वा पराभवत् ॥५॥
 विलिप्ती [या] बृहस्पते या च सूतवशा वशा ।
 तासां नाशनीयाद् अत्राह्णो य आशंसेत भूत्याम् ॥६॥
 श्रीणि वै वशाजातानि विलिप्ती सूतवशा वशा ।
 ता* प्र यच्छेद् ब्रह्मभ्यस् सोऽनात्रस्क* प्रजापतौ ॥७॥
 पतद् वो ब्राह्मणा इविद् इति मन्वीत याचितः ।
 वशां चेद् एन यच्चिदुर् या भीमादुपो गृहे ॥८॥
 देवा वशाम् उपावदन् स नो राजत ? हेडिताः ।
 एताभिर् ऋतिभिर् भदस्य तस्माद् वै स पराभवत् ॥९॥
 उतैतां भदो नाददाद् वशाम् इन्द्रेण याचितः ।
 तस्मात् [त] त देवा एनसो नृष्टिन्नाद् ? अहमुत्तरे ॥१०॥
 ये वशाया [अ]दानाय वदन्ति परिरापिणः ।
 इन्द्रस्य मन्यवे जाल्मा [आ] वृश्चन्तेऽचिन्त्या ॥११॥
 ये गोपतिं पराणीयाथाहुर् मा ददा इति ।
 रुद्रस्यास्तां हेति ते परि यन्त्य अचेतसः ॥१२॥
 यदि हुतां यत् अहुताम् अमा वा पचते वशाम् ।
 देवान् सत्राह्णान् ऋत्वा जिह्वो लोकान् निद ऋच्छति ॥१३॥ ॥का० ५॥
 ॥अनु० ४॥

१७.२१

असृङ् मांसं त्वचं पेष्टं संभरणम् अंसान् शरीरम् अग्नि* कव्याद् अस्व
 अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्या* पुत्रस्य ॥१॥
 प्रातर्यावद्भ्यो देवेभ्यस् सायंयावद्भ्यो देवेभ्यो विश्वदानीयावद्भ्यो
 देवेभ्यो अमुम् आमुष्यायणम् अमुष्या* पुत्रम् आ वृश्चामि ॥२॥
 वैश्वानराय क्षिप्रघन्वने अमुम् आमुष्यायणम् अमुष्या* पुत्रम् आ
 वृश्चामि ॥३॥
 क्षिप्रघन्वन् क्षिप्रहस्तामुम् आमुष्यायणम् अमुष्या* पुत्रं ४ हृदं अकृन्
 न तस्ये प्रवृद्ध्या ? ॥४॥
 इन्द्राग्निभ्यां प्रजापतये परमेष्ठिने सोमाय राज्ञे वरुणाय राज्ञे पूष्णे धात्रे
 सवित्रे त्वष्ट्रे अमुम् आमुष्यायणम् अमुष्या* पुत्रम् आ वृश्चामि ॥५॥
 उपसे अहं रात्रय सूर्यायामुम् [आमुष्यायणम् अमुष्या* पुत्रम् आ
 वृश्चामि] ॥६॥
 वीरुद्भ्य ओषधीभ्यो वनस्पतिभ्यो वानस्पत्येभ्यो अमुम् [आमुष्यायणम्
 अमुष्या* पुत्रम् आ वृश्चामि] ॥७॥
 इदावत्सराय परिवत्सराय संवत्सराय बृहते विश्वरूपायामुम् [आमुष्या-
 यणम् अमुष्या* पुत्रम् आ वृश्चामि] ॥८॥
 अद्भ्यस् संवत्सरायामुम् [आमुष्यायणम् अमुष्या* पुत्रम् आ वृश्चामि] ॥९॥
 ॥का० १॥

१७.२२

दिव्यो अन्तर्देशेभ्य आशाभ्य आशापालेभ्यो अमुम् [आमुष्यायणम्
 अमुष्या* पुत्रम् आ वृश्चामि] ॥१॥
 ऋतुभ्य आर्तवेभ्यो अक्षिपतिभ्य आक्षिपत्येभ्यो अमुम् [आमुष्यायणम्
 अमुष्या* पुत्रम् आ वृश्चामि] ॥२॥
 वसुभ्यो रुद्रेभ्यस् साव्येभ्य आतसेभ्यो अमुम् [आमुष्यायणम् अमुष्या*
 पुत्रम् आ वृश्चामि] ॥३॥
 अक्षिभ्य आर्षेभ्योऽङ्गिरोभ्य आङ्गिरोसेभ्यो अमुम् [आमुष्यायणम्

विलिप्त्वा सूतवशा *
 * नाशनीयान् * याश् शसदे *
 * * * नारदानिष्ठ * वशा

विलिप्ति बृहस्पते * * सूतावशा *
 * नाशनीयाम् ब्राह्मणो यश् शसदे *
 विलिप्ती * *
 ब्राह्मणस्य स्यो नादस्क *
 * अवे * * इत * याजितः
 * * एना यदिदुर्

एताभि रिग्भिर्
 * * नारदाद्
 * * त्व * यनाशो * अहनुचरे
 * वासाया * * राश्याः

यो * पराणीयाथाहुर् * दजा यति
 पर यति चेतस
 समा व * *
 निर रुच्छति ॥ १० ॥ फद्व ५ ॥

इत्यथर्षेणिक पैपलादशाखाया सप्तदश काण्डे
 [चतुर्थो नुवाकः]

...पेष्टं सन्धुण ससा
 आ० पुत्रस्या
 * * सायवद्भ्यो
 देवेभ्य * आमुष्यायणम्.
 आमुष्यायणम् अनुष्या* * *

‘धन्’ हस्ता अमुम् * * पुत्रस्य * *

...पौष्णे *
 . आमुष्यायणम् अनुष्या* * * *
 * * रात्रि *

वीरुद्भ्यो .

यदावत्सराय ..

आङ्गिस् * ॥ फद्व १ ॥

* ० देशेभ्यसाभ्याशापालेभ्यो *

ऋतुभ्यान्तरेभ्यो ० पतिभ्यान् अर्षि * *

वसोभ्यो

अक्षिभ्यार्षेभ्योऽङ्गिरोभ्याङ्गिरोसेभ्यो *

अमुष्याः पुत्रम् आ वृश्चामि ॥४॥
 मरुद्भयो अश्विभ्यां ब्रह्मणे ब्रह्मणस् पत्ये अमुम् आमुष्यायणम्
 अमुष्याः पुत्रम् आ वृश्चामि ॥५॥
 ये [अ]श्मथ चक्रुः ये ऽम्बरजिष्णवस् तेभ्यस् स्वकृद्भ्यस् स्वकारेभ्यो
 अमुम् [आमुष्यायणम् अमुष्याः पुत्रम् आ वृश्चामि] ॥६॥
 ते स्वकृतस् स्वकारा अमुम् [आमुष्यायणम् अमुष्याः पुत्रं परा भाव-
 यन्तु] ॥७॥
 ये तपश् चक्रुः ये तपोजिष्णवस् तेभ्यस् तपस्कृद्भ्यस् तपस्कारेभ्यो
 अमुम् [आमुष्यायणम् अमुष्याः पुत्रम् आ वृश्चामि] ॥८॥
 ते तपस्कृतस् तपस्कारा [अ]मुम् [आमुष्यायणम् अमुष्याः पुत्रं परा
 भावन्यन्तु] ॥९॥
 ये ब्रह्म चक्रुः ये ब्रह्मजिष्णवस् तेभ्यो ब्र[ह्म]कृद्भ्यो ब्रह्मकारेभ्यो अमुम्
 आमुष्यायणम् अमुष्याः पुत्रम् आ वृश्चामि ॥१०॥
 ते ब्रह्मकृतो ब्रह्मकारा अमुम् आमुष्यायणम् अमुष्याः पुत्रं परा भाव-
 यन्तु ॥११॥
 अघारिणीम् अमूम् अघविद्धां विकेशीम् उप प्रतिमा सोक्तन् ? देवमनुष्याः
 पश्यन्तु ॥१२॥
 वयांसि शकुनयो ऽमुम् आमुष्यायणम् अमुष्याः पुत्रं [परा भाव-
 यन्तु] ॥१३॥
 रुदुवीर अलिङ्गुशाका गृध्राः कङ्कास् सुवर्णाथ श्वापदाः पतत्रिणो
 वयांसि शकुनयो [अ]मुम् आमुष्यायणम् अमुष्याः पुत्रम् आददन्ते
 चरन्तु ॥१४॥ ॥का॥२॥

१७.२३

[ए]तद् आपः प्र वहतावर्चं च मलं च यत् ।
 यद् वा दुष्पण्यम् आरिमा यद् ऽ ऋजा अर्षत ? मूलम् ॥१॥
 आपस् सप्त [सु]न्नवन्तीस् ता नो मुञ्चन्त्व अहंस ।
 मुञ्चन्तु मा शपथ्याद् अथो वारुण्याद् उत ॥२॥
 अथो यमस्य पङ्कबीषाद् विश्वस्माद् देवकित्विषात् ।
 जामिशंसाद् दुष्पण्य्याद् ब्रह्मो मा मुञ्चन्तु वरुणस्य पाशात् ॥३॥
 मह्यम् इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिस् सविता वर्चो दधन् ।
 ऽ आलुष्यं सौ सपत्नास सो मे भालुष्य सौ सपत्नः ।
 तं हन्मि तं दुष्पणेन विध्यामि तम् उना इष्टायवेन विध्यामि तं
 क्षीतायवेन विध्यामि तम् अघराञ्च मृत्युम् अधनत्य ? पुरोडाशी ॥४॥
 ॥का॥३॥

१७.२४

विश्व ते स्वप्न जनित्रं पाप्मनः पुत्रो ऽस्य अभूत्या [अ]धिजातो यमस्य
 करणः ।
 तं त्वा स्वप्न तथा विश्व ।
 यो ऽभद्रस् स्वप्नस् स्वप्नमयः वापस् तं द्विषते प्र द्विषम् ॥१॥
 तम् अस्मै गमयामस् तेनैनं विध्यामो ऽभूत्येन विध्यामो निर्भूत्येन विध्यामः
 पराभूत्येन विध्यामो ब्राह्मैनं विध्यामस् तमसैनं विध्यामो अग्निनैनं
 क्रव्यादा वृश्चामः ॥२॥
 देवानाम् पनं घोरैः क्रूरैः प्रेक्षैः अपि प्रेष्यामो वैश्वानरस्यैनं दंष्ट्रयोर् ऽपि
 दध्मः ॥३॥
 [विश्व ते स्वप्न] जनित्रं ब्राह्मा पुत्रो ऽसि निर्भूत्या [अ]धि[जातो यमस्य
 करणः ।
 [तं त्वा स्वप्न तथा विश्व ।

पते * आमुष्यायेणम्
 म्वरजिष्णुस् * स्वकृतुभ्यस् स्वकारेभ्यो
 तेभ्यस् स्वकृतुभ्यस् स्वकारा *
 . तपोजिष्णुस् * तपस्कृत्यस् *
 * तपस्कृद्भ्यस् * *
 ब्रह्मजिष्णुस्
 आमुष्यायेणम्
 * * * मन् आमुष्यायेणम्
 * * * विकेशीम्
 * शकुनवयो * आमुष्यायेणम् .
 रुदुवीन् अलिङ्गुशाक...
 आमुष्यायेणम् * पुत्रस्याददन्ते
 * ॥कक्ष २॥

वाहतावर्च
 * व स्वप्निम् मूलम्
 * * पङ्कविषाद् * कित्विषात्
 जहामिशंसाद् * हरे
 वचैर् दधं
 त * * * विश्वति
 अधनस्य (उपरि त्व) पुरोडासी ॥ क ३ ॥

* * स्वप्न
 विश्व
 विद्वन्तो निर्भूत्येन विश्वासः
 * विश्वाभो ब्राह्मेन विश्वाभश् चमश्चैनं विश्वाभो
 कन्धाया * [अभिद
 प्रेष्याद् * पेष्यामो * दंष्ट्रयोर् *
 स निरिष्या *

श्री ७.८९.३१

श्री ७.११२.१३४, २१९

श्री २१४, २१०१

[यो ऽभद्रस् स्वप्नस् स्वप्नमयः पापस् तं द्विषते प्र हिण्म] ॥४॥
 [विष्य ते स्वप्न] जनित्रं वरुणस्य पुत्रो ऽसि वरुणान्या [अ]धि[जातो यमस्य
 करणः ।
 [तं त्वा स्वप्न तथा विष्य ।
 [यो ऽभद्रस् स्वप्नस् स्वप्नमयः पापस् तं द्विषते प्र हिण्म] ॥५॥
 [विष्य ते स्वप्न] जनित्रं साक्षः पुत्रो ऽसि रात्र्या [अ]धि[जातो यमस्य करणः ।
 [तं त्वा स्वप्न तथा विष्य ।
 [यो ऽभद्रस् स्वप्नस् स्वप्नमयः पापस् तं द्विषते प्र हिण्म] ॥६॥
 [विष्य ते स्वप्न] जनित्रं दिवस् पुत्रो ऽसि भूम्या [अ]धि[जातो यमस्य करणः ।
 [तं त्वा स्वप्न तथा विष्य ।
 [यो ऽभद्रस् स्वप्नस् स्वप्नमयः पापस् तं द्विषते प्र हिण्म] ॥७॥
 [विष्य ते स्वप्न] जनित्रं वानस्पत्यानां पुत्रो ऽस्य ओषधीभ्यो [अधिजातो
 यमस्य करणः ।
 [तं त्वा स्वप्न तथा विष्य ।
 [यो ऽभद्रस् स्वप्नस् स्वप्नमयः पापस् तं द्विषते प्र हिण्म] ॥८॥
 [विष्य ते स्वप्न] जनित्रम् इन्द्रस्य पुत्रो ऽसि कर्णया ? [अ]धिजातो यमस्य
 करणः ।
 [तं त्वा स्वप्न तथा विष्य ।
 [यो ऽभद्रस् स्वप्नस् स्वप्नमयः पापस् तं द्विषते प्र हिण्म] ॥९॥
 [विष्य ते स्वप्न] जनित्रं रक्षसां पुत्रो ऽस्य अद्रघोभ्यो ? [अ]धिजातो
 यमस्य करणः ।
 [तं त्वा स्वप्न तथा विष्य ।
 [यो ऽभद्रस् स्वप्नस् स्वप्नमयः पापस् तं द्विषते प्र हिण्म] ॥१०॥
 विष्य ते स्वप्न जनित्रं गन्धर्वाणां पुत्रो ऽस्य अप्सरोभ्यो [अ]धिजातो
 यमस्य करणः ।
 तं त्वा स्वप्न तथा विष्य ।
 [यो ऽभद्रस् स्वप्नस् स्वप्नमयः पापस् तं द्विषते प्र हिण्म] ॥११॥ ॥का०५॥

१७.२५

धावापृथिवी अहोरात्रे नक्षत्रपयसः ? ।
 इदम् अहम् अमुष्मिन् आमुष्यायेण अमुष्याः पुत्रे दुष्वप्यं मृजे ॥१॥
 यद् अस्मास्युत्या अष्टादशकी ? ।
 मा प्र गाम पयो वयं मा यज्ञाद् इन्द्र सोमिनः ।
 मान्तस् स्थुर नो अरातयः ॥२॥
 यो यज्ञस्य प्रसाधनस् तन्तुर देवेष्व आ[त]तः ।
 तम् आहुतम् अशीमहि ॥३॥
 नमो मित्रस्य वरुणस्य चक्षसे महो [दे]वाय तद् क्रतुम् सपर्यत ।
 दूरेदृशे देवजाताय केतवे दि[व]स् पुत्राय सूर्याय शंसत ॥४॥
 [सा मा सत्योक्तिः परि पातु विश्वतो] धावा च यत्र ततनन् अहानि च ।
 [विश्वम् अन्यन् नि विशते यद् एजति विश्वाहा ? विश्वाहोद् एति
 सूर्यः] ॥५॥
 न ते ऽवेव प्रदिवो वि वासति यद् एतशेभिः पतरै रथर्यसि ।
 प्राचीनम् अन्यद् अनु घर्तते रज उद् अन्येन ज्योतिषा याहि सूर्य ॥६॥
 येन सूर्य ज्योतिषा बाधसे तमो जगच्च च विश्वम् अघ्नयि ? भानुना ।
 तेनास्मद् विश्वम् अनिराम् अनाहुतिम् अपामीवाम् अप दुष्वप्यं सुव ॥७॥
 विश्वाम् अनिराम् अपामीवाम् अनाहुतिम् आमुष्यायेणामुष्याः
 पुत्राय प्र हिण्म ॥८॥ ॥का०५॥

१७.२६

धावापृथिवी बहतं दुष्वप्यं परा बहतं दुष्वप्यम् ।

वरुण

सक्षः

इन्द्रियः

** प्रभवे

विश्वदे अप्सरोवो *

करणः

** स्वप्ने तु श्रीणि

॥फ०५॥

यद्य * आमुष्यायेणे अमुष्यः पुत्रेण दुष्व-
 [स्मिन् जनेन]

** मयो * सा * इन्द्रा सोमिनः

मातरयो *

दूरेदिशे .

** तत् ततन बहानि ज

नि तोय * प्रतिवो * * * ईतशेभिः पतरै
 * * * रथ * अन्येन . [यथर्यसि]

तेनास्माद् * अजरा अनाहुतम् अपामेवाम्

* अनसीवाम् * अमुष्यायेणामुष्याः

॥फ०५॥

** दुस्वपिं * * दुष्वप्यम्

शौ १६.७८

शौ १०.५७ १ शौ १३.१ ५९

शौ २ शौ ६०

शौ १० ३७.१

शौ २

शौ ३

शौ ४ उदियधि

अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम् ॥१॥
 वातापवमानौ वहतं [दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥२॥
 इन्द्राग्नी वहतं [दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥३॥
 मित्रावरुणौ वहतं [दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥४॥
 भवाशवौ वहतं [दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥५॥
 देवाश्विना वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥६॥
 देवा मरुतो वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥७॥
 देवाः पितरो वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥८॥
 देव सूर्यं वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥९॥
 देव चन्द्रमो वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥१०॥
 देवा नक्षत्राणि वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥११॥
 देवीः आपो वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥१२॥
 देव विष्णो वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥१३॥
 देव पूषन् वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥१४॥
 देव त्वष्टर वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥१५॥
 देव धातर् वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥१६॥
 देव सवितर् वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥१७॥
 देव बृहस्पते वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥१८॥
 देव प्रजापते वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥१९॥
 देव परमेष्ठिन् वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 [अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम्] ॥२०॥
 अदोरात्रे वहतं दुष्वन्यं परा वहतं दुष्वन्यम् ।
 अमुष्यामुष्यायणस्यामुष्याः पुत्राय प्र हिणम् ॥२१॥ ॥का०६॥ ॥अनु०५॥

१७.२७

इन्द्रो वज्रम् असिञ्चत वृत्राय हन्तवे ॥१॥
 त्वष्टा वज्रम् असिञ्चत वृत्राय हन्तवे ॥२॥
 यो वज्रो वैश्वानरो यत् ते अग्नेर् वीर्यं स विश्वाषाह् यद् धारमाणं ? स
 वैश्वानरः ॥३॥
 पतद् वा इदं सर्वं याजे तानि रसा ? श्रीणि विश्वानरो वैश्वानरो विश्वापाद् ।
 सवोष्य एव पुण्य एव पुण्यान् लोकान् अव रुन्धे सर्वोय् च देवता [य]
 एव विद्वान् अनडुहो व्रत विभर्ति ॥४॥ ॥का०१॥

अमुष्यामुष्येणस्यां * * * हिरण्य

* * * दुष्वमि * * * दुष्वमि

देव मास्तो वहतु दुष्वमि * * * वहत दुष्वमि

देव * * * वहतु दुष्वमि * * * वहत दुष्वमि

* * * वहत दुष्वमि * * * वहत दुष्वमि

* * * वहत दुष्वमि * * * वहत दुष्वमि

* * * वहत दुष्वमि * * * वहत दुष्वमि

* * * वहत दुष्वमि * * * वहत दुष्वमि

* * * त्वष्टर् *

* * * धातर् *

* * * सवितर् *

* * * दुष्वमि * * * वहत दुष्वमि

* * * दुष्वमि * * * दुष्वमि

अमुष्यामुष्येणस्यामुष्याः * * * ॥फट् ६॥

इति सप्तदशकाण्डे पञ्चमो नुवाकस् समाप्त ॥

* * * वज्र * * * अमिर् * * * स

* * * पुण्येव
एक * * * अडाहो * * * ॥फट् १॥

दुर्गमस् एतत् सूक्तम्

१७.२८

तम् आ दत्त व तम् उदीशयत् तम् उपाम् उपैति प्र भराणीति ।
सोम्यहस्ताद् अमुच्यत । दैवो वज्रः क्षुरपविस् सहस्रपृष्ठिर् दिव-
स्पृशः । स संसिञ्च तिष्ठद् धरुत्तरा भवन्त्येत् ऋद्धे । स समुद्रं
चाविशत् समावधद् उ सन्दहत् । तस्मात् समुद्रो दुर्गेऽपि व
वैश्वानरेणैव दग्धः ॥१॥

स शक्र उद् अक्रामत् । सो ऽप्य आयतु दिशो वज्रैः[१] आसुरैस् सपद्य
एवासुष्ठु व्रतं चराणीति ॥२॥

स व्रतम् अचरत् । सो ऽनुकशो भवति । तस्माद् अनुकशो व्रतचारी भवत्य्
अवडुयि । कशो भूत्वेन्द्रो असुरान् उपावृङ्क ॥३॥

स गृहपतिम् उपाकर स्तवत् । स परमेष्ठिनम् उपाधावत् । स प्रजापतिम्
उपाधावत् । स विराजम् उपाधावत् । स सम्राजम् उपाधावत् । सो
ऽहोरात्र उपाधावत् । सो ऽधेमासान् उपाधावत् । स मासान् उपाधा-
वत् । स ऋतून् उपाधावत् । स आतेवान् उपाधावत् । स ऋषीन्
उपाधावत् । स आर्येथान् उपाधावत् । सो ऽक्षिरसम् उपाधावत् । स
आक्षिरसान् उपाधावत् । सो अथर्वणम् उपाधावत् । स आथर्वणान्
उपाधावत् ॥४॥

विश्वान् देवा[न] मरुद्गणान् तमन्दसान् दवं स्तोम प्रथमम् । अथेन्द्राग्नी
तम् उपामन्त्येते पुण्यया वाचा क्रूरया वाचा हृदिष्या [वाचा] । स
सावित्यन् । अथैषा मोपचामि निष्यसीति । स उपशाम्यत् । तस्माद्
यो ब्रह्म वेदोतापस् स तं शमयति दोहे देवानाम् ॥५॥
तम् ऋक्सामे अथान्यम् आ दत्त यजुषा यज्ञेन गायत्रेण वामेन वामदैव्येन
च ॥६॥

एतद् वा इदम् अथर्वाक् शम् एताव् इन्द्रस्य बाहू ।
तम् आ दत्त तवष्ट्वा आ घत्ते । प्रजा वै समृद्धिम् अक्षति पशवः परूयि ।
प्रजाम् एव समृद्धिम् अक्षतिम् अव रुद्धे य [एवं वेद] ॥७॥ ॥का० १॥

१७.२९

स दिक्षु प्रत्य् अतिष्ठत् । दिश एव प्रति तिष्ठति य [एवं वेद] ॥१॥
स विश्वामाह्व अक्रमत ।

एष वै विश्वापाद् सौरे वामौ इतेव अपययौ देवयानान् यत् सूर्यस्य
रश्मयः । स पथिषु देवयानेषु धीयते प्र पथो देवयानान् जानाति
य [एवं वेद] ॥२॥

स विश्वानरे ऽक्रमत ।
एष वै विश्वानर उदयन् पवमानः ।
एते वै सर्वानुप्रसारो द्रुह्यते । स नाधारयत् । धियन्ते ऽस्मिन् प्रा य [एवं
वेद] ॥३॥

स वृत्रे ऽक्रमत ।
[त]स्य वृत्रस्याङ्गा पर्वाणि शरीराण्य् अभिघ्नन्त । शतानि वै वृत्रस्याङ्गा
पर्वाणि शरीराणि यदीपे पर्वतामस यत्र हृदा मनसा कामयेति ॥४॥
इह स राध्यते । तस्मै राध्यते । अस्याम् एव प्रतिष्ठाम् आयतनं विन्दते
य [एवं वेद] ॥५॥

स देवान् आगच्छत् । तं देवा अष्टवन् आशं समेकन्मेति व्रतम् । आ
हिरण्येषु पशुषु ग्राम्येष्व् अश्वेष्व् एति ।
सो ऽनङ्वाहम् उपाधावत् । तम् अनङ्वान् अब्रवीत् किं मे प्रतीवाहो
अविष्यसीति ॥६॥

स वरम् अवृणीत बुध्नलोको ऽसानि बुध्नस्य विष्टपे श्रिया इति । बोडशो
वा [अ]यद् ऊर्ध्वा लोको ऽयद् बुध्नो [लोको] ऽयद् बुध्नस्य विष्टपे
श्रीयते य [एवं वेद] ॥७॥

उपेति * *
क्षुरपवरिस् * *

* * * * * तरमात् .

* शक्रोद्
एवासुष्ठुर्वत *
* * अचारत् * * नुकश * * अननुकशो * *
* कपो * * वृङ्क्ता
परमेष्ठिनम् उपाववत् * *
* सा विरापाद् * * सुराजं स सम्राजेस् * *
मसिन् *
* * क्रतोम् * * सान्तवान् * * * *
* * आक्षयान्
साथर्वाणान्

* * गणस्य .
* * मन्त्रयन्ते...
* अथेधा * * सोवशाम्यत् *
* * सि ति * * देवेनाम्
* * क्तसामाधान्यम्...वामण *

{ * * * अक्षति पशवः परूयि (द्विरुक्तिः)
* * * * * यः ॥ फदव २ ॥

* * * * * एवा * तिष्ठति य.

* * विश्वापाद् . अपययो वाना * *
वदमयत् स पतिषु जानाती
यः

* * वैश्वानरोदय *
.. यः

सु * *
अभिज्यन्त * * *

य.

* नङ्वान् * * अनुडवान्

* * अववृणीत ब्रह्मलोको * ब्रह्मस्य विष्टप ..
ब्रह्मो * ब्रह्मस्य विष्टपश्च
अयेन्ये य.

दुर्गमस् एतत् सूक्तम्

अथादीन आदवत्थाद् अववीत् । अत्रा ब्राह्मण निद्यानि आदेनम्
अशृणुन् ये जुष्टपुतेन व्यभवानीति ।

कृता वा एषा मनुष्येषु तरति येनानङ्गवान् येन नङ्गतीन् ॥८॥

याव् अस्य पूर्वपादौ तौ पूर्वपक्षौ याव् अ[पर]पादौ ताव् अपरपक्षौ यौ
स्येक्षे तौ पुरोडाशौ ये नासिके तौ स्त्रुवौ याव् अस्याक्षौ तौ
सूर्याचन्द्रमसौ यो निमेषस् ताव् अहोरात्रे यास् सूर्यस्य रश्मयस् स
द्रोणकलश[श्च] शिरस् सोमो राजा मस्तिष्कः ।

ये ऽस्य श्रेष्ठे तद् ऋतं सत्यम् । ध्रुवं वा ऋतं सत्यम् । तस्माद् एते ध्रुवे ।
ध्रुवम् एव तं सत्यम् अनु प्रति तिष्ठति य [एवं वेद] ॥९॥

यास्य दक्षिणा हनुस् सा जुह्वी या ददयांसम् । या सव्या सो बभ्रुन्
यः कण्ठ[स्] सा भ्रुवा ।

अग्निर् आस्यं विद्युज् जिह्वा मरुतो दन्ताः पवमा[न]ः प्राणः ।

एषा वै मायाम् अहर् वसोर् धारेति यद् अन्वगुदम् । वसोर् एव धारां
समुद्धिम् अक्षतिम् अव रुन्दे य [एवं वेद] ॥१०॥

यद् अस्य चर्म तद् अन्नं यानि लोमानि तानि नक्षत्राणि ।

स्वे वर्षम् ऊष्माणि हारो यद् ओषधयश्च वनस्पतयश्च चोध्यम् ।

यो ऽस्य जघनार्धस् तौ शैशिरौ मासौ यः पूर्वाधेस् तौ वासन्तौ । यत्
पृष्ठं तौ ग्रैष्मौ मासौ यन् मध्यं तौ वार्षिकौ । यो ऽस्य जघनस् तौ
शारदी मासौ यो ऽस्य वक्षस् तौ हेमन्तौ ।

संवत्सरो वा एष संभृतो येनानङ्गवा[न्] येन नङ्गतीन् ।

अस्याम् एव प्रतिष्ठाम् आयतनं विन्दते य [एवं वेद] ॥११॥

याव् अस्य कणौ सा श्रद्धा । नीथो भवति य [एवं वेद] ॥१२॥

तपश्च वरश्च च महश्च यशश्च च यद् अस्मिन् अन्तरं ऋक्स
सामानि यजुषि ब्राह्मणं ब्रह्म चैव लोकं चाव रुन्दे ब्रह्मवर्चसी
भवति य [एवं वेद] ॥१३॥

यथेद् अस्मिन् अन्तश् शतम् अग्निष्टोमाश् शतं द्वादशाहाश् शतं षोड-
शिनश् शतं सर्वपृष्ठा[श्च] शतं श्राद्धाश् शतं दीक्षा[श्च] शतं यज्ञाश्
शतं दक्षिणाश् शतं भूतयश् शतम् अभूतयश् शतं निर्भूतयश् शतं
पराभूतयश् शतं समुद्धयः ।

ज्योग् जीवति सर्वम् आयुर् एति न पुरा जरस् प्र मीयते य [एवं
वेद] ॥१४॥

यथेद् अस्मिन् अन्तश् शतम् अर्धमासाश् शतं मासाश् शतम् ऋतवश्
शतम् आर्तवाश् शतम् इदावत्सराश् शतम् अनुवत्सराश् शतं परि-
वत्सराश् शतं संवत्सराश् शतं ब्रह्माणि शतं कर्माणि शतं ज्योतीषि
शतम् अभूतानि शतं सिन्ध्यानि शतम् अग्नानि शतं तमांसि
शतं रुधिराणि ।

ज्योग् जीवति सर्वम् आयुर् एति न पुरा जरस् प्र मीयते य [एवं
वेद] ॥१५॥

यथेद् अस्मिन् अन्तश् शतं रथन्तराश् शतं साह्याश् शतं त्रिरात्राश्
शतम् अतिरात्राश् शतं प्राणाश् शतम् अपानाश् शतं व्यानाश् शतं
समानाश् शतं राजसूयाश् शतं वाजपेयाश् शतं कामप्रास् सदृक्
सत्रायणानि ।

एष वा [अ]नङ्गवान् सर्वांशस् सर्वात्मा सर्वपदस् सर्वपात्रं मध्यतु
प्रतिष्ठातु । ऋक्सामभ्याम् आ धत्ते तत्तु यज्ञेन गायत्रेण ब्रह्मणा
प्रथत उपरिष्ठात् प्रथते प्रजया पशुभिर् गुह्यै घनेन य [एवं वेद] ॥१६॥

इन्द्रो बलेनाभ्य परमेष्ठौ व्रतेन येन यौस् तेन वैश्वदेवः ।

यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तस्य प्राणान् सं बह्वे तस्य प्राणान्
वि बह्वे ।

इन्द्रो ऽस्मीन्द्रस्य रूपम् अस्मि प्रजापतिर् अस्मि परमेष्ठिर् अस्मि स्वर् अस्मि
स्वरो ऽस्मि स्वर्गो लोको ऽस्मि स्वर्गं मा लोकं गमय ।

यथादीनामत्थाद्

. येनुनङ्गवान् येव *

** पूर्व- पादो तो...यो

यो स्थीक्षे *

** या यस् ** *

रितं * * * *

** त्वा... यः

** स्वा भ्रुवः

समुद्धम् य

** ऊष्मानि

** ग्रीष्मौ .

. य * * * हेमन्तौ

यस्याम् . य.

.. नीथो * यः

अन्तर *

भवती यः

** यन्तश्.

** सर्वपृष्ठश्च * अद्या...

** सर्वनर्वन् यः

** यन्तश्...

** शत

व.

** यन्तश् * रविन्नाश् * सहस्राश् **

प्रतत

इसं * * *

प्रप्रजापतिर् .

स्मा * *

येनासि बहस् तेन यन्नो येन बृद्धस्पति[स्] तेन लोको येनदं गमयति तेन
विह्वो येनदं गमयति तेन सर्वं ।
यः ऽस्य पादास् सा प्रतिष्ठा । प्रथने प्रजया पशुभिर् गृहैर् धनेन य एवं
विद्वान् अनद्वहो व्रतं विमर्ति ॥१७॥ ॥का१॥ ॥अनु१॥

१७.३०

नडम् आ रोह न ते ऽत्र लोका इदं सीसं भागधेयं त एहि ।
यो गोषु यक्ष्मः पुरुषेषु यक्ष्मस् तेन त्वं साकं अधराङ् परेहि ॥१॥
अयशस[दुश्शंसाभ्यां] करणानुकरणे च ।
मृत्युश् च सर्वासु तेनतो यक्ष्माश् च निर अजामसि ॥२॥
निर इतो मृत्युं नैकृतान् निर उ यक्ष्मम् अजामसि ।
यो नो द्वेष्टि तम् अद्वश् अग्ने ऽकव्याद् यं द्विष्यस् तं ते प्र सुवामः ॥३॥
यदश् अग्निः कव्याद् यदि वा व्याघ्र इमे गोष्ठम् अन्योका विवेश ।
तं माषाज्यं कृत्वा प्र हिणोमि दूरं स गच्छत्य् अप्सुपदो ऽभ्य अग्नौ ॥४॥
य[त्] त्वा क्रुद्धा प्रचक्रुर् मनुया पुरुषे मृत ।
सुकल्पम् अग्ने तत् त्वया पुनस् त्वो[द्] दीपयामसि ॥५॥
पुनस् त्वादित्या रुद्रा वसवः पुनर् ब्रह्माणो वसुनीतिर् अग्ने ।
पुनस् त्वा ब्रह्मणस् पतिर् आधाद् दीर्घायुत्वाय शतशारदाय ॥६॥
यो ऽग्निः कव्यात् प्रविवेश नो गृहम् इमं पश्यन् इतरं जातवेदसम् ।
तं हरामि पितृयज्ञाय दूरं स धर्मम् इन्धां परमे सधस्थ ॥७॥
कव्यादम् अग्निम् इषितो हरामि जना[न्] डंहन्तं वज्रेण मृत्युम् ।
नि तं शास्मि गार्हपत्येन विद्वान् पितृणां लोकं परमो यो ऽत्र ॥८॥
कव्यादम् अग्निं प्र हिणोमि दूरं यमराजो गच्छतु रिप्रवाहः ।
इद्वेचायम् इतरो जातवेदा देवो देवेभ्यो हव्यं वहतु प्रजानन् ॥९॥
कव्यादम् अग्निं शशमानम् अग्निं प्र हिणोमि पथिभिः पितृयानैः ।
मा देवयानैः पथिभिर् आ गा [अ]त्रैवेधि पितृषु जागृहि त्वम् ॥१०॥
॥का१॥

१७.३१

सम् इन्धते संकुसिकं स्वस्तये शुद्धा भवन्तु शुचयः पावकाः ।
जडाति रिप्रम् अत्य एन पति समिद्धो ऽग्निस् सुपुना पुनाति ॥१॥
देवो ऽग्निस् संकुसिको दिवस् पृष्ठान्य् आरुहत् ।
मुच्यमानो निर एनसो ऽमोय अस्मां अशस्त्या[ः] ॥२॥
अस्मिन् वयं संकुसिके अग्नौ रिप्राणि मुज्महे ।
अभूय यज्ञियाय शुद्धाः प्र ण आयूषि तारिष[त्] ॥३॥
संकुसिको विकुसिको निर्ऋत्यो यश च निस्वरः ।
ते ते [य]क्ष्मं सुवेधसो दूराद् दूरम् उचिधवो ॥४॥
अज्ञातं पुरुषभ्यो गोभ्यो अक्ष्वभ्यस् त्वा ।
कव्याद् निर पुदामस्य अग्निं जीवितयोपनम् ॥५॥
यो नो ऽक्ष्वेषु वीरेषु यो गोषु यो ऽजाविषु ।
कव्याद् निर पुदामस्य अग्निर् यो जनयोपनः ॥६॥
समिद्धो ऽग्न आहुत स नो माभ्यपक्रमीः ।
अत्रैव दीदिहि धवि ज्योक् च सूर्यं हवो ॥७॥
यस्मिन् देवा अमुजत यस्मिन् मनुष्या उत ।
तस्मिन् धृतस्तावो सृष्ट्वा त्वम् अग्ने दिवं रह ॥८॥
सीसं सृष्ट्वं नडे सृष्ट्वम् अग्निस् संकुसिकश् च यः ।
अथो अव्यां रामायां शीर्षकिम् उपबर्हणे ॥९॥
सीसं मले सादयित्वा शीर्षकिम् उपबर्हणे ।
अव्याम् असिक्न्यां पिष्ट्वा शुद्धा भवन्ति यज्ञियाः ॥१०॥ ॥का१॥

* स्या पादात् .
* अनद्वहो
इति ससादशकाण्डे षष्ठो मुवाकः ॥

अपक्षितो करणानुकरणे *
मृत्युश् * सर्वासु तेनतो यक्ष्माश् * अतामसि
* अतो * * * अ * * *
कव्याद् (उपरि कव्याद्) यक्ष्मस् * * * *

घस्तस्य * त्य अग्नीम्
उ * कृत्वा मितं

* च
* वसुनागुर *
* * ब्राह्मणः प्रतिर्
* * * प्रविवेशो गृहम् .
त्व * पितृयज्ञाय दुह्व मे धर्मं विन्दस् * *
कव्याधन् * इषत * * दुह्वन्त * *
जि * सहस्मि गार्हगार्हपत्येन
कव्याधन् यमरक्षो * *
* * * देव
* * शिशुमानस् पतिभिः पित्रायाणे
* * पतिभिर्.. चागृहि *

जहति * * एनेति समिधो * स्वप्ना *

* * उहसो मोक्षस्ताम् *
अग्ने
अभूमि * प्रायोषि *
* विकसुको (एवं शौ) निर्ऋतो * * नस्स्वरः

अज्ञाना
* * नदामस्याग्निं जीवतयोपनम्

* * पुदामस्याग्निं जनयोपनाम्
* शि आहुतस् * * माभ्यपक्रमीम्
* दीदिह ज्योक् * * *

* सृजत * मनुषा नह
* दृतस्तावो सृष्टा नह

सकुसिवश् * *
अतोष्ण्या * मिषक्तिम् *

* पळे
अव्याशिशक्तनीया पिष्ट्व * * यज्ञेयाः

१७.३२

शौ १२.२.२१

परं मृत्योः अनु परेहि पन्थां यस्य त एष इतरो देवयानात् ।
चक्षुष्मते शृण्वते ते ब्रवीमीदीमे वीरा बहवो भवन्तु ॥१॥

शौ २२

इमे जीवा वि मृतैर् आववृत्रन् अभूद् भद्रा देवहृतिर् नो ऽद्य ।
प्राञ्चो अगाम नृतये हसाय सुवीरासो विदथम् आ वदेम ॥२॥

शौ २३

इमं जीवेभ्यः परिधिं दधामि मैषां नु गाद् अपरो अर्थम् एतम् ।
ज्योर् जीवन्तश् शरदः पुरुचीस् तिरो मृत्युं दधतां पर्वतेन ॥३॥

शौ २५

यथाहान्य [अ]नुपूर्वं भवन्तु यथा क्रतवः क्रतुभिर् यन्तु साकम् ।
यथा न पूर्वम् अपरो जहात् एवा घातर आयुषि कल्पयैषाम् ॥४॥

शौ २४

आ रोहतायुर् जरसं वृणाना [अ]नुपूर्वं यजमाना ये च स्थ ।
तान् वस् त्वष्टा सुजनिमा सजोषा सर्वम् आयुर् नयतु जीवनाय ॥५॥

शौ २६

अश्मन्वती रीयते सं रभध्वं [वीरयध्वं] प्र तरता सखायः ।
अत्रा जहीत ये असन् दुरेवा अनमीवान् उत् तरेमाभि वाजान् ॥६॥

शौ २७

उत् तिष्ठता प्र तरता सखायो अश्मन्वती रीयते सं रभध्वम् ।
अत्रा जहीत ये असन् अशिवाश् शिवान् स्योनान् उत् तरेमाभि
वाजान् ॥७॥

शौ २८

वैश्वदेवीं सनुताम् आ रभध्वं शुद्धा भवन्तश् शुचयः पावकाः ।
अतिक्रामन्तो दुरितानि विश्वा शतं हिमास् सर्ववीरा मदेम ॥८॥

शौ २९

उदीचीनैः पथिभिर् वायुमद्भिर् अपक्रामन्तो दुरितान् परेभिः ।
त्रिस् सप्त कृत्व ऋषयः परेता मृत्युं प्रत्य औहन् पदयोपनेन ॥९॥

शौ ३०

मृत्योः पदं योपयन्त एत द्राघीय आयुः प्रतिरं दधानाः ।
आसीना मृत्युं नुदता सधस्थे अथ जीवा[सो] विदथम् आ वदेम ॥१०॥

॥कां३॥

१७.३३

शौ १२.२.३१

इमा नारीर् अविधवास् सुपत्नीर् आजनेन सर्पिषा सं विशन्तु ।
अनश्रवो अनमीवास् सुरत्ना [आ] रोहन्तु जनयो योनिम् अग्रे ॥१॥

शौ ३२

इमे वीरा अविधवास् सुजानय आजनेन सर्पिषा सं स्पृशन्ताम् ।
अनश्रवो अनमीवास् सुरत्ना[स्] स्योनाद् योनेर् अधि तल्पं रुहेयुः ॥२॥

शौ ३३

व्याकरोमि हविषाहम् एतौ तौ ब्रह्मणा व्य अहं कल्पयामि ।
स्वधां पितृभ्यो अमुनं दुहानां दीर्घेणायुषा सम् इमा[न्] दिदीमाम् ? ॥३॥

शौ ३४

यो नो ऽग्निः पितरो हृत्स्व अन्तर् आविवेशामर्त्यो मर्त्येषु ।
मय्य अहं तं प्रति गृह्णामि देवं मा सो ऽस्मा[न्] द्विक्षतु मा वयं तम् ॥४॥

शौ ३५

अपावृत्याग्निं गार्हपत्यं क्रव्यादा प्रेत दक्षिणा ।
प्रियं पितृभ्य आत्मने ब्रह्मणे कृणुत प्रियम् ॥५॥

शौ ३६

द्विभागधनम् आदाय प्र क्षिणात्य अवर्त्या ।
अग्निः पुत्रस्य ज्येष्ठस्य यः क्रव्याद् अनिराहितः ॥६॥

शौ ३७

अयज्ञियो हतवर्चा भवति नैनेन हविर् अत्तवे ।
छिनत्ति कृषिं गां धनं यं क्रव्याद् अनुवर्तते ॥७॥

एवं शौ ३८

मुहुर् गृध्रैः प्र वदत्य आर्तिं मर्त्यो नीत्य ।
क्रव्याद् यान् अग्निर् अन्तिकाद् अनुविद्वान् वितावति ॥८॥

शौ ३९

प्राह्या गृहास् सं सृज्यन्ते यत् स्त्रिया म्रियते पतिः ।
ब्रह्मैव विद्वान् एषो यः क्रव्यादं निरादधत् ॥९॥ ॥कां४॥

१७.३४

शौ १२.२.४०

यद् रिप्रं दुरितं चकृम यच्च च दुष्कृतम् ।
आपो मा तस्माच्च छुन्धन्त्व अग्नेस् संकुसिकाच्च च यत् ॥१॥
ता [अ]धराद् उदीचीर् आववृत्रन् प्रजानतीः पथिभिर् देवयानैः ।

शौ ४१

* मृत्योर् * * * * * तेष्ठितरो देवयानां

...ब्रवीमिदमे * * *

* * * र * आववृत्रं नुसौतु * * * वो वः

* राम मृते वशाय * वदेथम् * *

...ददामि मैषा * गद् * * एतुम्

...थिरो * * *

* * भवन्त * * दतुभिर् * *

* * पूर्वो न परन् अजरहाद् * न्वाष्टायुषि *

..य * *

* न * सजनिमा ...

* जहतेसन्तु देवानुमीवा नुतरेमाभि *

वैश्वदेव्यं .. भवन्तु * *

अभिक्रामन्तो "वीरो मदेमा

* पद्भिर् वायमद्भिर् * दुरितां परेहि

* * क्रुद् ऋषयः ... अह *

* * योऽप्रयन्त...

* * नदत्ता...

.. आजनी सदमिषा * *

* अनमिवा...योनिर् अग्रे

* * रविधवा सुजानयानर् * * * स्पृशन्तम्

* अनमिवास् . वृहेयुः

याकरोमि...ब्रह्मणा वि हं *

सुधां ...

महं यं . वा * * दक्षतु ...

अपावन्त्याग्निं * * प्येतु *

* पितृभ्यांसने ब्रह्मणे * *

विभागधनम् * प क्षिणाम्य *

.. अनिराहिता

येअमयो ..

* अकृशि ..

बहु कुधीः प्र दवन्त्य आन्ति तर्मतोन्वेति चं

क्रव्यादम् अग्निर् * अनविद्वान् विभावति

...य स्त्रीया सृयते *

* * एषो * क्रव्यादन् युरादधत्

...चकृमी ...

* * तावा शुन्धन्त्व अमिस् संकुसिकाश्च * वः

श्री ४२

श्री ४३

श्री ४४

श्री ४५

श्री ४६

श्री ४७

पव श्री ४९

श्री ५०^{१.१}श्री ५२^{१.४}श्री ५२^{१.१}श्री ५०^{१.४}

पर्वतस्य ऋषभस्याधि पृष्ठे नवाशु चरन्ति सरितः पुराणी ॥२॥
 अग्ने अकव्यान् निष् कव्यादं नुदा देवयजनं वह ॥३॥
 इमं कव्यात् प्र विवेदायं कव्यादम् अन्व अगात् ।
 व्याघ्री कृत्वा नानानं तं हरामि शिवापरम् ॥४॥
 अन्तर्यिद् देवानां परिधिर् मनुष्याणाम् ।
 अग्निर् गाहपत्य उभयान् अन्तरा श्रितः ॥५॥
 जीवानाम् अग्ने प्र तिर दीधम् आयुः पितृणां लोकं ऽ परमो यो ऽत्र ? ।
 सुगाहपत्यो वितपन् अरातीर् उपामुषां श्रेयान् श्रेयसी दधत् ॥६॥
 सर्वान् अग्ने सहमानस् सपत्नान् पेषाम् ऊर्जं रयिम् अस्मासु
 धेहि ॥७॥
 इमम् इन्द्रं वह्निं पप्रिम् अन्वारभध्वं स यो विद्वान् विजहाति मृत्युम् ।
 तेनाप इत शरम् आपतन्तं तेन रुद्रस्य परि पातास्ताम् ॥८॥
 अहोरात्रे अन्व एषि विश्व[त्] क्षेम्यस् तिष्ठन् प्रतरणस् सुवीरः ।
 अनातुरान् सुमन[स]स् तव विश्वज् ज्योय एव नः पुरुषगन्धिर्
 एषि ॥९॥
 ते देवेभ्य आ वृश्चन्ते पापं जीवन्ति सर्वदा ।
 कव्याद् यान् अग्निर् अन्तिकाद् अनुविद्वान् वित्तावति ॥१०॥
 प्रेव मनसा पतति मुहुर् आ वर्तते पुनः ।
 कव्याद् यान् अग्निर् अन्तिकाद् अश्व इवानुवपते नडम् ॥११॥ ॥का^१५॥

१७ ३५

श्री १२ २ ५१

श्री ५४ तिलिपञ्ज

श्री ५३

श्री ५५

श्री ५६

श्री १० ४२ १० श्री ७ ५० ७

श्री ३.१२.८

ये ऽश्रद्धया धनकास्याः कव्यादा समासते ।
 ते वा [अ]न्येषां कुम्भो पर्यादधति सर्वदा ॥१॥
 इषीकां जरतीं इष्ट्वा तिलिपञ्जं ? दण्ड[नं] नडम् ।
 तान् इन्द्र इध्मं कृत्वा यमस्याग्निं निरादधौ ॥२॥
 अविः कृष्णा भागधेयं पशूनां सीसं कव्याद् उत चन्द्रं त आहुः ।
 माषाः पिष्टा भागधेयं हव्यं ते [अ]रण्याया गह्वरं सचस्व ॥३॥
 प्रत्यञ्जम् अर्कं प्रत्यर्पयित्वा प्रविद्वान् पन्थां वि ह्य आ चकार ।
 प्र वा अमीषाम् असून् [दि]देश दीर्घेणायुषा सम् इमा[न्] दधामि ॥४॥
 अनङ्गवाहं प्लवम् अन्वारभध्वं स यो निर वद[द्] दुरिताद् अवद्यात् ।
 आ रोहत सवितुर् नावं हिरण्ययं षडभिर् उर्वभिर् अमतिं तरेम ॥५॥
 गोभिष् टरेमामतिं दुरेवां यवेन क्षुधं पुरुहूत विश्वाम् ।
 वयं राजानः प्रथमा धनानाम् अरिष्टासो वृजनीमिस् तरेम ॥६॥
 पूर्णं नारि प्र हरामि कुम्भम् अपां रस्म ओषधीनां घृतस्य ।
 इमान् पातून् अमृतेर् आ सम् अङ्घ्रि स्थिरा वीरास् सुमनसो भवन्तु ॥७॥
 ॥का^१६॥ ॥अनु^१७॥

१७.३६

श्री १२.११

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

पुमान् पुंसो अधि तिष्ठ चर्म तत्र ह्वयस्व यतमा प्रिया ते ।
 यावन्ताव् अग्रे प्रथमं समेययुस् तद् वां वयो यमराज्ये समानम् ॥१॥
 तावद् वां तेजस् तति वीर्याणि तावच्च चक्षुस् ततिधा वाजिनानि ।
 अग्निश् शरीरं सचते यदेधो अधा पक्वेन मिथुना सं भवाय[ः] ॥२॥
 सम् अस्मिन् लोके सम् उ देवयाने सं स्मा समेतं यमराज्ये[षु] ।
 पूतो पवित्रैर् उप तद् ध्वयेथां यद्यद् रेतो अधि वां सबभूव ॥३॥
 आपः पुत्रासो अमि सं विशध्वम् इमं जीवं जीवधन्यास् समेत्य ।
 तासां भजध्वम् अमृतं यम् आहुर् यम् ओदनं पचति वो जनित्री ॥४॥
 यं वः पिता पचति यं च माता त्रिपान् निरमुमुग्धी ? शमला[च्च]
 च वाच[ः] ।
 स ओदनश् शतवारस् स्वर्ग उभे व्य आप नभसी महित्वा ॥५॥

* ऋषभस्याधि सरथः पुराणेः
 अग्नेः कव्या * कव्याद् ध्वरा देवयजमान *
 * प्रवेशादि सन्वव्यादन् * *
 * कृष्णा नानाहन् ..
 अन्तर्यं मनोव्याणाम्
 * गाहपत्योमयाद् * श्रुत
 * अभिः * तद्
 उषामुषा अय अयसिप *
 * * * अदृशम् ऊर्जं

* * * पल्लम्
 * हाति शर्मापतन्तु * * * *

अनातुरा * * विभ्रम् योग एवि
 एवि
 * देवस्व
 * यम् * * अभिविद्वान् *
 प्रेव वः पचति
 कव्याद् व्यान् * * अश्वीवान् वपते *

* ना . पर्वता
 * चनती व्यत्वा विपन्न * *
 * इन्द्रेष्म
 इविप्
 माषास् पृष्ट्वा * * * नाभ्या जह्म सतस्व
 पन्थां उ * * *
 * * श्रीषाम् अश्वय दिहीमाम्
 अनुव्वाहं पल्लं * * यो
 * रोहत * नास हिरण * ऊर्ध्वभिर् अभिति
 .. क्षुध * विद्वान् [तिरेम]
 अरिष्टास् यजुनीमिस् *
 पूर्णां नाभि रिप हरावि * * रस्म ओषधी-
 इमा पात्रैर् . अग्नि [नाम्]

इति सप्तादशकाण्डे सप्तमो मुवाकस्व समासः ॥

यवन्ताव् * * नभेउ
 ताविर् * * तद् तदिदा *
 अविन * सजते
 सो * स्मेते *
 पूतः * अपि * वयथा * एतो यदि * *
 जीवधन्यास् समेता [पचति वो जनित्री ॥
 * * * यद् जनित्रीम् । ओ यम् ओदन
 ओ उ वः * * * * अरिषा
 * शोदनश् * * दुभ * आपि नभसी *

श्री पवता
श्री २९

श्री ३० आत्मानम् अभि स स्पृ-
[भन्ताम्

श्री १९ ३.११-३३, ३५, ३४,
[३३-४०

श्री कामात् समतीतुपस तान्

श्री १२ ३.४१-४६, ४७, ४९, ५०

श्री अमृतस्य नाभयः

श्री कोशेयैकम वक्षामि

उतेव प्रभवीर उत संमितास उत शुक्रा[श्] शुचयश् चासृतासः ।
ता ओदनं दपतिभ्यां प्रशिष्टा आपन्नं शिक्षन्ती* प्रपताः सुनाथाः ॥७॥
उद् योधन्त्य अभि वल्लान्ति तप्ता* फेनम् अस्यन्ति बहुलं च विन्दुम् ।
योषेव दृष्ट्वा पतिम् ऋत्विगायैतैस् तण्डुलैर् भवता सम् आपः[ः] ॥८॥
उत्थापय सीदतो बुध्न पना[न्] अ[न्]द्भिर् आत्मानम् अभिजित सज्जन्ताम् ।
अमासि पात्रैर उवकं यद् एतन् मितास्त तण्डुला* प्रविशो यदीमा ॥९॥

॥ का ३॥

१७.३९

प्र यच्छ पशुं त्वरया हरन्स्* अर्हिसन्त ओषधीर दान्तु पर्वन् ।
सोमो यासां परि राज्यं बभूवामन्युता वीरधो मे भवन्तु ॥१॥
नवं बर्हिर् ओदनाय स्तुणीत प्रियं हृदश् चक्षुषो वलम् अस्तु ।
तत्र देवास सह वैवीर विशन्त्य इमं प्राश्नन्तु दक्षिणतो निषद्य ॥२॥
वनस्पते स्तोणेम् आ सीद बर्हिर् अभिष्टोमेस् संमिता देवताभिः ।
त्वष्ट्रेव रूपं सुकृते स्वधित्यैना एष्टा* परि पात्रे दृढयाम् ॥३॥
घृतो भ्रियस्य धरणे पृथिव्या अच्युत त्वा देवताश् ज्ञावयन्तु ।
तं वृपती जीवन्तो जीवपुत्रा[व] उद् वासयात* पर्ये अग्निधानात् ॥४॥
पृष्टया शरद्विभ* परि दध्म एनं स्व* पकेनाभ्य अश्रवाते ।
उपैनं पुत्रा* पितरश् च सीदान् इमं स्वर्गं गमयन्तम् अग्नेः ॥५॥
सर्वां समागा अभिजित्य लोकान् यावन्त* कामास् समितौ* पुरस्तात् ।
वि गाह्यथाम् आयवनं च दर्शय पकस्मिन् पात्रे ऽप्य उद् धरैनम् ॥६॥
उप स्तुणीहि प्रथया पुरस्ताद् घृतेन पात्रम् अभि घात्येदम् ।
वाधेवोक्षा तरुणे स्तनयुम् इमं देवासो अभिर्हिकराथ ॥७॥
उपास्तीर अकरो लोकम् एतम् उर* पृथुश् चासमस् स्वर्गः ।
तस्मिन् सुपर्णो महिषश् अयात देवा एनं देवताभ्य* प्र यच्छान् ॥८॥
यज-यज् जाया पचति त्वत् पर* पर* पतिर् वा जाये त्वत् तिरः ।
सं तत् सृजेथां सह वां तत् अस्तु सराघयन्तो सह लोकम् एतम् ॥९॥
यावन्तो अस्या पृथिवीं सज्जन्ते अस्मत् पुत्रा* परि ये संवभूहुः ।
सर्वासि तान् उप पात्रे ह्वयेथां नाभिं जानानाश् शिशवस् समायान् ॥१०॥

॥ का ४॥

१७.४०

वसोर या धारा मधुना समका घृतेन मिश्रा अमृतस्य धासयः ।
सर्वाश् ता [अ] व रुन्धे स्वर्गेष पृष्ट्यां शरत्सु निधिपा अभीच्छात् ॥१॥
निधिं निधिपा अभ्य एनम् इच्छाद् अनीह्वरा अत्रतास् सन्त्य अन्ये ।
अस्माभिर दस्तो निहितस् स्वर्गस् त्रिभि* काण्डेस् चीन स्वर्गान् अरुक्षत् ॥२॥
अग्ने रक्षस् तप यद् विदेवं कथ्यात् पिशाच इह मा प्र पास्त ?
तुदाम एनम् अव रुधो [अ] स्मद् आदित्या नो अक्किरसस् सचन्ताम् ॥३॥
आदित्येभ्यो अक्किरोभ्यो मध्व इदं घृतेन मिश्रं प्रति वेदयामः ।
शुद्धहस्तौ ब्राह्मणस्यानिर्हृत्यै स्वर्गं सुकृताप् अपीतम् ॥४॥
इदं काण्डम् उत्तमं प्रापम् अस्य यस्मात् लोकान् परमेष्ठी समाप ।
आ सिक्च सर्पिर् घृतवत् सम् अरुभ्य एष भागो [अ] क्किरसो नो [अ] त्र ॥५॥
सत्याय च तपसे देवताभ्यो निधिं शेवाधि परि दध्म एतम् ।
मा नो घृते अव गात्र मा समित्यां मा स्मान्यस्मा उत् सृजता पुरा मत् ॥६॥
न किस्विषम् अत्र नाधारो [अ] स्तु न यन् मित्रैस् समिमान एति ।
पकारं पक* पुनर् आ विशास्य अनूनं पात्रं निहितं नो अस्तु ॥७॥
अर्हं पचाम् अहम् उ द्दामि मेमद् उ कर्मन् करुणे ऽपि जाया ।
कौमारो लोको [अ] जनिष्ट पुत्रो अन्वारभेतां वय उत्तरावत् ॥८॥
प्रियं प्रियाणां कृणवाम एषत् तमस् ते यन्तु यतमे द्विषन्ति ।

* प्रभवीर* * सभ्यहाच चासृताव
* दपतिभ्य प्रतिष्ठापस् शिक्षन्ती* सुनाव
तपा* * अस्यन्न* * *
ऋत्विगायैस्तेन्
उत्थापयस् सृजन्ताम्
आमासि पात्रम्* * इतं पिता* * वतैमाम्

* * सधं* * * अर्हिसत् ओषधीर पातु सर्वम्
.. वयुवामन्वता वीरोमेधो*
स्तुणीहतत्* * हृदयश्* * वस्युव* *
* देवैस्* * देवैर् विशन्तु मिम ...
सत्ययो* *
त्वष्ट्रेव* * सुदैनना क्षान्* * *
* भियस्य प्यु* * * चावयन्तु
* * जीरन्तो* * * वासयाव* * * षान्ताम्
पृष्टया शरद्विभ* * दध्मा* * स* * अशनतातै
* पुत्रान्* * सीदान्* * * गमयान् अभि
* समायान् अभिचिक्व* * कामान् ...
* गायधाम* * * न्द्राध* * * त्व* * धरेनम्
* स्थोधि*
अवाज्ञेनो अमृता दरणं स्वरस्वर्* * वीर्हिकराथ,
अपास्तीर... पृथुश् स्वासमस्*
* सुपर्णो* * * देव यान* * * यच्छात्
* * * तत्... जाय उतवत्* *
* * सृजेता [पर्ये मन्वभूहुः
यावन्तो स्तात् पृथिव्या सृज्यन्ते स्मात् पुत्रात्
सर्वासि वात्र* * ह्वयेथां चनानाश् चमि-
[वस्य मायम्

. सुमका* * मिश्रा* * धामय,
पृष्ट्या शरद्विभ निधिता भयच्छात्
* * त्री नन् इच्छाद् अनीक्षा त्रत त्वत्* *
* दत्त भिय* * उरुपश्चत्
वेदव कथ्या* * पिशाच* * सात्* * थपाथः
तुदम् पथिम् अवि रूपमो
* क्किरोभ्यो मध्य त* * विद्व* *
* * इत्येदे* * * अपीयन्
* * * अरया स्माल् लकाव* * *
* * * अकत्री येप भगो
. निधियं* * * घात्रा [सृजता परा पत् ।
* * घृते व गात्र मा तरिशा मा स्मान्य
* किस्विषम्. एहि
* पक* * विधाय* * * निष्ट
* * * उद् वदामि* * अ कर्म* * * जायः
... उत्तरावत्
... यन्मे *

शौ वयोवय आयद् एव

शौ १२ ३ ५१-६०

धेनुर् अनङ्घ्वान् वयोवदन्त्यात् ? पौरुषेयम् अप मृत्युं नुदन्तु ॥९॥
सम् अग्नयो विदुर् अन्यो अन्यं य ओषधीस् सृजते यश्च सिन्धुम् ।
यावन्तो देवा दिव्य आतपन्ति हिरण्यं ज्योतिर् दधतो बभूव ॥१०॥ ॥का०५॥

१७.४१

एषा त्वचा पुच्छे सं बभूवानग्रास् सर्वे पशवो ये [अ]न्ये ।
क्षत्रेणात्मानं परि धापयेथो अमोतं वासो मुखम् ओदनस्य ॥१॥
यद् अक्षेषु वदसि यत् समित्प्रां यद् वा घने अनृतं वित्तकाम्या ।
समानं तन्तुं सह संवसानौ तस्मिन् सर्वं शमल सादयाथः ॥२॥
वर्षं वनुष्वापि गच्छ देवांस ततो धूमं पर्य उत पातयासि ।
विश्वव्यचा विश्वकर्मा स्वर्गस सयोनिर लोकम् उप याह्य एतम् ॥३॥
तन्वं स्वर्गो बहुधा वि चक्रे यथा विद् आत्मन् अन्यवर्णम् ।
अपाजैत कृष्णां दशती पुनानो या लोहिनी तां ते अग्नौ जुहोमि ॥४॥
प्राच्यै दिशे अग्नेये ऽधिपतये ऽसिताय रक्षित्र आदित्यायेषुमत एतं परि धम् ।
तं नो गोपायतास्माकम् ऐतोः ।

दिष्टं नो अत्र जरसे नि नेषजू जरा मृत्यवे परि णो दधातु ।

अथा पक्वेन सह सं भवेम ॥५॥

दक्षिणायै दिश इन्द्रायाधिपतये तिरक्षिराजये रक्षित्रे वसुभ्य इषुमभ्य एतं
[परि धम् ।

[तं नो गोपायतास्माकम् ऐतोः ।

[दिष्टं नो अत्र जरसे नि नेषजू जरा मृत्यवे परि णो दधातु ।

[अथा पक्वेन सह सं भवेम] ॥६॥

प्रतीच्यै दिशे वरुणायाधिपतये धृताकवे रक्षित्रे मित्रायेषुमत एतं [परि धम् ।

[तं नो गोपायतास्माकम् ऐतोः ।

[दिष्टं नो अत्र जरसे नि नेषजू जरा मृत्यवे परि णो दधातु ।

[अथा पक्वेन सह सं भवेम] ॥७॥

उदीच्यै दिशे सोमायाधिपतये स्वजाय रक्षित्रे घातायेषुमत एतं [परि धम् ।

[तं नो गोपायतास्माकम् ऐतोः ।

[दिष्टं नो अत्र जरसे नि नेषजू जरा मृत्यवे परि णो दधातु ।

[अथा पक्वेन सह सं भवेम] ॥८॥

ध्रुवायै दिशे विष्णवे ऽधिपतये कल्पायग्रीवाय रक्षित्रे वीरुदभ्य इषुमभ्य
एतं [परि धम् ।

[तं नो गोपायतास्माकम् ऐतोः ।

[दिष्टं नो अत्र जरसे नि नेषजू जरा मृत्यवे परि णो दधातु ।

[अथा पक्वेन सह सं भवेम] ॥९॥

ऊर्ध्वायै दिशे बृहस्पतये ऽधिपतये दिक्षत्राय रक्षित्रे अशनिभ्य इषुमतीभ्य
एतं परि धम् ।

तं नो गोपायतास्माकम् ऐतोः ।

दिष्टं नो [अ]त्र जरसे नि नेषजू जरा मृत्यवे परि णो दधातु ।

अथा पक्वेन सह सं भवेम ॥१०॥ ॥का०६॥ ॥अनु०८॥

इत्यथर्ववेदे पैण्डरादशाखाया सप्तदशः काण्डस् समाप्तः ॥

अम **

तन् * विदुर् निवो नि वो * * * * *

. दधतु *

...बभूव अनग्रास्

क्षे * धापयेत् । आमोत .

संवसानस्य सादयाथः

. पातयामि

...एकम्

तत्रस् * * * चकिरे * विदुर् मन्व न्ववर्णं

अपाजैतु * वरुणो पुमानो...

. रक्षित्रे आदित्याद्युभयत एतं * दधम्

तन् * गोपायतास्माकम् एतोर्

सृष्टं नो त्व * । न एततः * * * *

दक्षिणाया दिशे इन्द्रायेधिपतये तिरस्त्राजे

[न्वक्षित्रे * इषुमभ्य *

प्रतीची , प्रजाकवे रक्षित्रे मित्राद्युभयत येतम्

रक्षित्रे घाताद्युभयत येतम्

...कल्पायग्रीवा रक्षित्रे * इषुमभ्ये

.. रक्षित्रे अशनिभ्य *

* * दधम्

...गोपायतास्माकम् एतो

सृष्ट न नेषत् * सृष्टे * * इवान्

* * * भवेन । तेन ब्रह्मणा तेन इन्द्रदत्ता

तयाक्षिरसा ध्रुवास् सिद्ध ॥ ॥ भौ अथा

पक्वेन सह सम्भवेम ॥

इत्यथर्ववेदिकपैण्डरादशाखायां सप्तदशकाण्डस्य * ॥

श्री १४१.१११

१८.१

सूर्येनोत्तमिता भूमिस् सूर्येनोत्तमिता धौः ।
 ऋतेनादित्यास् तिष्ठन्ति दिवि सौमो अधि श्रितः ॥१॥
 सौमिनादित्या बलिनस् सौमिन पृथिवी मही ।
 अधो नक्षत्राणाम् एषाम् उपस्थे सौम आहितः ॥२॥
 सौमं मन्यते पपिवान् यत् सपिषत्स्य औषधिम् ।
 सौमं यं ब्रह्माणो विदुर न तस्यादनाति पार्थिवः ॥३॥
 [यत् त्वा सोम प्रयिबन्ति तं आप्यायसे पुनः ।
 [वायुस् सौमस्य रक्षिता समानां मांस आकृतिः ॥४॥]
 आलङ्घिषानैर् गुपितो बाह्वैस् सोम रक्षितः ।
 प्राव्याम् इच्छु ब्रूषन् तिष्ठसि न ते अज्ञाति पार्थिवः ॥५॥
 विसिद् आ उपबर्हणं बक्षुर आवव ? अभ्यञ्जनम् ।
 धौर भूमिः कोश आसीद् यद् अयात् सूर्या पतिम् ॥६॥
 रैभ्य आसीद् अनुर्वेयो नाराशसी न्योचनी ।
 सूर्याया भद्रम् इद् वासो गायथैतु परिष्कृता ॥७॥
 स्तोमा आसन् परिधयः कुरीर छन्द ओपशः ।
 सूर्याया अभिना वराभिर् आसीत् पुरोगवः ॥८॥
 सौमो वधयुर अभवद् अभिनास्ताम् उमा वरा ।
 सूर्या यत् पत्ये शंसन्ती मनसा सविताद्वात् ॥९॥
 मनो अस्या अन् आसीद् धौर आसीद् उत्तं चर्दिः ।
 शुक्राव अनङ्गाहाव आस्तां यद् अयात् सूर्या पतिम् ॥१०॥
 ऋक्सामाभ्याम् उपहितौ गावो ने सामनाव पेताम् ।
 ओत्रि ते चक्रे आस्तां दिवि पन्थाश् चराचरः ॥११॥ ॥का१॥

१८.२

शुची ते चक्रे यात्या न्यानो अक्ष आहतः ।
 अनो मनस्मय सूर्योरोहत प्रयती पतिम् ॥१॥
 सूर्याया वहतुः प्रागात् सविता यम् अवास्तुजत् ।
 मघास्तु हन्यन्ते गावः फास्तुनीषु वि वहाते ? ॥२॥
 यद् अभिना पृच्छमानाव अयातं त्रिचक्रेण वहतुं सूर्यायाः ।
 कैकं चक्रं वाम आसीत् कै देव्याय तरुथुः ॥३॥
 यद् अयातं शुभस् पती वरेयं सूर्याम् उप ।
 विश्वे देवा अनु तद् वाम अजानन् पुत्रः पितराव अवृणीत पूषा ॥४॥
 द्वे ते चक्रे सूर्ये ब्रह्माण ऋतुथा विदुः ।
 अथैकं चक्रं यद् शुद्धा तद् अजातय इव विदुः ॥५॥

अथाष्टादश लिख्यते । ओ नमो गणेशाय । ओ नमो उवालाभगवत्ये । ओ नमस् तिलोत्तमायै । ओ

* * पापिवान् * सपिषत्स्य *
 ... तस्यास्नापि तापिवा

विधानैर् गुपितो बाह्वैस् सोम रक्षितः

* * * * अ ते नदनाति *
 * वावोपबर्हणे * * अभ्यञ्जनं
 * * कोश आसीद् ..

* * मिद् वासो गायथैतु परिष्कृतः
 कुवीर * उपशः
 * * वरादभिर * *
 .. वरा

* दधाव
 * * अन आसीद् ..
 * * अस्ताम् * * सूर्याव *
 ऋक्सामाभ्याम् उपहितौ * * सामनाव येताम्
 ओत्र ति * आस्था * पञ्चा चराचरः ॥१॥

* * चक्रे * * अर्ध *
 .. प्रयति पतिम्
 * वहतुः प्रागात् * * अवस्तुजत्
 अघास्तु हन्यन्ते * * वि हन्यते

... तस्त्वधुः
 यद् * * * वरेयं * *

अजान

सूर्ये ब्रह्माण * *
 अथोत्तया * विदुः

श्री १४१.११२

श्री १११

श्री १४४

श्री १५५

श्री १११

श्री ५८

प्र त्वा मुञ्जामि वरुणस्य पांशाद् येन त्वावधनात् सविता सुशेवा ।

उरुं लोके सुगम् अत्र पन्थां कृणोमि तुभ्य सहपत्न्यै वधु ॥६॥

श्री १७

अर्थमणं यजामहे सुगन्धिं पतिर्वेदनम् ।

उर्वारिकम् इव बन्धनात् प्रेतो मुञ्जामि मामुतः ॥७॥

श्री १८

प्रेतो मुञ्जति मामुतस सुवदाम् अमुतस करत् ।

यथेयम् इन्द्र मीढुस्स सुपुत्रा सुभगांसति ॥८॥

श्री २०

भगस् त्वेतो नयतु [इस्त] गृह्याध्विना त्वा प्र वहतां रथेन ।

गृहान् गच्छ गृहपत्नी यथासौ वशिनी त्वं विदधम् आ वदासि ॥९॥

श्री २१

इह प्रियं प्रजायै ते समं ऋषयताम् अस्मिन् गृहे गार्हपत्याय जागृहि ।

एनां पत्या तन्वं सं स्पृशस्वाया चिर्विर विदधम् आ वदासि ॥१०॥ ॥का०१॥

श्री १४ १ २२-३१

१८.३

इहैवं स्तं मां वि योष्टं दीर्घम् आयुर् व्य अश्नुतम् ।

क्रीडन्तो पुत्रैर् वत्सभिर मोद[मा]नौ स्वे गृहे ॥१॥

श्री परि यातो ऽर्णवम्

पूर्वापरं चरतो माययैतो शिम् क्रीडन्तो परि यातो अध्वरम् ।

विदधान्य अन्यो भुवना विचष्ट कर्तुर् अन्यो विदधञ् जायते पुनः ॥२॥

नवो-नवो भवति जायमानो ऽह्नां केतुर् उषसाम् एतस्य अग्रम् ।

भागं देवेभ्यो वि दधात्य आयन् प्र चन्द्रमास तिरते दीर्घम् आयुः ॥३॥

परा वेहि शामुख्यं ब्रह्मभ्यो वि भजा वधु ।

कृत्यैषा पठती भूत्वा जायां विशते पतिम् ॥४॥

नीललोहितं भवति कृत्यासक्तिर व्य अज्यते ।

पधन्ते अस्या ज्ञातयः पतिर बन्धेषु बध्यते ॥५॥

अधीरां तनून् भवति रुशती पापयामुयां ।

पतिर यद् अच्छ वध्वो वाससस् स्वम् अङ्गम् अभ्यूणुते ॥६॥

आशासनं विशसनम् अथो अधिविकर्तनम् ।

सूर्यायाः पश्य रूपाणि तानि ब्रह्मातं शुम्भति ॥७॥

तृष्टम् एतत् कटुकम् एतद् अपाष्टवद् विषवन् नैतद् अक्षवे ।

सूर्या यो ब्रह्मा वेद स इद् वाधुयम् अर्हति ॥८॥

स वै तत् स्योनो हरति ब्रह्मा वासस सुमङ्गलम् ।

प्रायश्चित्तं यो [अ]ध्येति येन जाया न रिष्यति ॥९॥

युवं भगं सं भरथस् समुद्धम् ऋतं वदन्ताव् ऋतोद्येन ।

ब्रह्मणस् पते पतिम् अस्यै रोचयामुं चारुधुम्भलो? वदतु वाचम् एताम् ॥१०॥

॥का०१॥

श्री ऋतोद्येषु

श्री संभलो

श्री १४.१.२२

१८.४

इहेद् असाथ न परो गमाथेमं गावः प्रजया वर्धयाथ ।

* * * मुञ्जामि वरुणस्य... सुशेवः

* * * इव * * * सहपत्नी वधुः

अरिण्यं यजामहे * पतिर्वेदनम्

उर्वारिकम् * बन्धनाद् यतो मुञ्ज मामुतः

* मुञ्जत * सुवदाम् * *

यथेयम् * मीढुस्स सुपुत्रां *

गृह्याध्विना * * वहतां रथेन

...वधासौ

* मिय प्रजाया .. गार्हपत्याय जागृवि

* पर्या तन्यो स स्पृशस्वाया अर्था * * *

[वदासि ॥२॥

* * * वि योष्ट

. नैत्रिभिर...

. शिशु * परि जातो अध्वरम्

विदधान्यो भूवना * कर्तुर् अन्यो * जायते

पुनः

. प्र चन्द्रमास् धिते * *

* देहि शामुख्यं ब्रह्मभ्यो .

कृत्यैषा .

नीललोहितं भवति . अज्यते

* * ज्ञातयः ..

अधीरां...

पतिर य कटुश्च वध्वो अभ्यूणुते

आशासनं विशसनम्...

* पश्य . रूपाणि शुम्भती

* * कटुकम् * अपाष्टवद् विषवं नैषधत्वे

...वेद * * वधुयम् अर्हति

* * त * * ब्रह्मा * सुमङ्गलो

. नाया * रिष्यती

* * * भरतस् समुद्धम् * वदन्ताव् कृतोद्येन

. ॥३॥

अहेद् असाथ * * गमाथेमं...

श्री ३३

शुभं यतीर् उज्जियास् सोमवर्चसो विश्वे देवाः क्रन्न् इह वो मनांसि ॥१॥

श्री ३४

इमं गावः प्रजया सं विशध्वम् अयं देवानां न मिनाति भागम् ।

अस्मै वः पूषा मरुतश् च सर्वे अस्मै वो धाता सविता सुवाति ॥२॥

अनुक्षरां क्रजवस् सन्तु पन्थानो येभिसं संखायो यन्ति नो वरेयम् ।

सं भगेन संम् अयम्णा सं धाता सृजतु वर्चसा नः ॥३॥

श्री ३६ महानध्व्या

येन महानध्व्या जघनम् अश्विना येन वा सुरा ।

येनाक्षा [अ]भ्यषिच्यन्त तेनेमां वर्चसावतम् ॥४॥

श्री ३५

यद् वचो अक्षेषु सुरायां च यद् आहितम् ।

यद् गोष्व अश्विना वर्चस् तेनेमां वर्चसावतम् ॥५॥

श्री ३७

यो [अ]निधो दीदायास्व अन्तर यं विप्रास ईडते अध्वरेषु ।

अपां नपान् मधुमतीर् अपो दा याधिर इन्द्रो वावुधे वीर्यावा[न] ॥६॥

श्री ३८

इदम् अहं रुशन्तं प्राभं तनूद्विषम् अपि नुदामि ।

यश् शिवो भद्रो रोचनस् तेन त्यम् अपि नुदामि ॥७॥

श्री ३९

आस्ये हरन्तु स्नपनीर् ब्राह्मणा [अ]वीरमीर् उद् अजन्त्स् आपः ।

अथेम्णो [अ]क्षि पर्यं पति क्षिप्रं प्रतीक्षन्ते इवशुरा देवरश् च ॥८॥

श्री ४०

शै ते द्विरण्यं क्षीम् उ सन्त्स् आपश् शै ते मेथिर् भवति शै युगस्य ? तर्षं ? ।

शै त आपश् शतपवित्रा भवन्तु शै पत्या तन्वं सं स्पृशस्व ॥९॥

श्री ४३

यथा सिन्धुर नदीनां साम्राज्यं सुषुवे वृषा ।

एवा त्वं सम्राड्य पथि पत्युर् अस्तं परेत्य ॥१०॥ ॥का०४॥

१८५

श्री १४.१ ४४

सम्राड्य पथि इवशुरेषु सम्राड्य उत इवध्रुवाम् ।

ननान्दुस् सम्राड्य पथि सम्राड्य उत देवेषु ॥१॥

श्री ४५

या अकृन्तन् अवयन् याश् च तज्जिरे या देवीर् अन्तां अभितोऽद्वन्त ।

तास् त्वा जरसे सं व्ययन्त्य आयुष्मतीद् परि धत्स्व वासः ॥२॥

श्री ४६

जीवं रुदन्ति वि नयन्त्य अध्वरं दीर्घाम् अनु प्रसिति दीधियुर् नरः ।

वामं पितृभ्यो य इदं समीरिरे मयः पतिभ्यो जनये परिष्वजे ॥३॥

श्री ४७ स्थोनं ध्रुवं प्रजायै धारयामि

ध्रुवं स्थोनं प्रजायते धारयामि[स्] ते अ[श्म]मानं देव्याः पृथिव्या उपस्थे ।

तम् आ रोहानुमाद्या सुवीरा दीर्घं त आयुस् सविता कृणोतु ॥४॥

श्री ४९

देवस् ते सविता हस्तं गृह्णातु सोमो राजा सुप्रजसं कृणोतु ।

अग्निस् सुभगां जातवेदाः पत्ये पत्नी जरदधि कृणोतु ॥५॥

श्री ५०

गृह्णामि ते सौभगत्वाय हस्तं मया पत्या जरदधिर यथासुः ।

भंगो अर्यमा सविता पुरन्धिर मंह्यं त्वादुर् गार्हिपत्याय देवाः ॥६॥

श्री ४८

येनाग्निर् अस्या भूम्या हस्तं जग्राह दक्षिणम् ।

तेन गृह्णामि ते हस्तं मा व्यधिष्ठा मया सह ॥७॥

श्री ५१

धाता ते हस्तम् अग्रहीत् सविता ते हस्तम् अग्रहीत् ।

भगस् ते हस्तम् अग्रहीत् अर्यमा ते हस्तम् अग्रहीत् ।

पत्नी त्वम् अस्मि धर्मणाहं गृहपतिस् तव ॥८॥

श्री ५२

ममेय[म्] अ[स्तु] पोष्या मंह्यं त्वादाद् बृहस्पतिः ।

मया पत्या प्रजावति सं जीव शरदश् शतम् ॥९॥

श्री ५३

त्वष्टा वासो व्य अदधात् लुभे कं बृहस्पतेः प्रशिषा कवीनाम् ।

तेनेमां नारीं सविता भगश् च सूर्याम् इव परि धत्तां प्रजया ॥१०॥ ॥का०५॥

१८६

श्री नास्ति

ध्रुहस् ? त्वा प्रोषुवन्तु वर्चसा भगेन ज्योतिष्मतीदं प्रति मुञ्च प्रवृषुः ? ।

उषा इव सूर्यस्य संहृदि ॥१॥

* यती दुस्याम्... किन्न् * व *

. इम * इ मनाति *

* व दाता * *

अनुक्षरां क्रजवस् सन्तु न्या ये नो येभिम्****

अयं

यन् मानसा अन्नम्

येनास्था * तेनमा *

यद् * हेषु

यद्

यदम् तनूद्विषम् अधि *

त्याम् *

आशी * रन[?]पनं ब्रह्मणा * उत * *

अयं द्रो प्रदीक्षन्ते * दीवरश् *

शान् शान् * भेतिर् * सा युक्तश् त्वतमः

* तापश् शतं * सं * * * स्मिन्नस्व

...स्वाम्राज्यं * वृकात्

यावा त सराजी वि पद्यद् अस्व * ॥४॥

सिरी * * शराज्ञ उश् *

जनान्तु सराजेषि सराग्य उद तेवृषा

या क्रन्त नवं यश् ददन्तः

जीवो

. समेरिरे जनवः *

पृथिव्याम् *

दीर्घं न्वावुस् * *

...पत्याः * * *

यथास

पुरन्धिर मंह्यं त्वादुर् * देवाः

. रक्षणम्

* * प्रजावती * और

. लुभे

* नार्यं प्रजायै ॥५॥

* यव * सन्धुशी

श्री ५४

इन्द्राग्नी छावापुथिवी यमः पूषा मित्रावरुणा भगो अश्विनोभा ।

श्री ५५

बृहस्पतिर् मरुतो ब्रह्म सोम इमां नारीं प्रजया वर्धयन्तु ॥२॥

श्री ५६

बृहस्पतिस् स प्रथमस् सूर्यायाः शीर्षं केशां अकल्पयत् ।

श्री ५७

तेनेमाम् अश्विना नारी पत्ये सं शोभयामसि ॥३॥

श्री ५८

इदं तद् रूपं यद् अवस्त योषा जात्यां जिज्ञासे मनसा चरन्तीम् ।

श्री ५९

ताम् अन्व अर्तिष्ये सखिभिर् नवग्वैः क इमं विद्वान् विचचर्त पाशम् ॥४॥

श्री ६०

अहं वि ध्यामि मयि रूपम् अस्या वेदद् इत् पश्यन् मनसः कुलायम् ।

श्री नास्ति

न स्तेयम् अग्निं मनसोद् अमुच्ये स्वयं अथनानो वरुणस्य पाशम् ॥५॥

श्री ६१

इमं वि ध्यामि वरुणस्य पाशं तेन त्वावभ्रात् सविता सुशेवाः ।

श्री ६२

ऋतस्य यौनो सुकृतस्य लोकं स्योनै ते अस्तु सहपत्यै वधु ॥६॥

श्री ६३

उद् यच्छध्वम् अप रक्षो हनायेमां नारी सुकृते दधात ।

श्री ६४

धाता विपश्चित् पतिम् अस्ये विवेद भगो राजा पुर प्तु प्रजा[न]न् ॥७॥

श्री १४. २ १

भगस् ततश्च चतुरः पदो भगस् ततश्च चत्वार्य उष्णलानि ? ।

श्री २

त्यष्टा पिपेय मध्यतो [अनु] वप्रान् स नो [अ]स्तु सुमङ्गली ॥८॥

श्री ३

येनाज्येन हविषा प्रजायि च वरेण्यम् ।

श्री ४

पशुभ्यश्च चक्षुषे च कंसम् अज्यं सम इधीमहि ॥९॥

श्री ५

सुकिंशुकं वहतु विश्वरूप हिरण्यवर्णं सुवृते सुचक्रम् ।

श्री ६

आ रोह सूर्यं सुकृतस्य लोकं स्योनं पतिभ्यो वहतुं कृणु त्वम् ॥१०॥

श्री नास्ति

मा हिंसिष्ठं कुमार्यं स्थूणे देवकृते पथि ।

श्री ७

शालाया देव्या द्वारं स्योनं कृणो वधूपथम् ॥११॥

श्री ८

ब्रह्मापरं युज्यतां ब्रह्म पूर्वं ब्रह्मान्ततो मध्यतो ब्रह्म सर्वतः ।

श्री ९

अनव्याचां देवपुरां प्रपद्य शिवा स्योना पतिलोके वि राज ॥१२॥ ॥ का ६ ॥

॥ अनु १ ॥

१८.७

तुभ्यम् अग्ने पर्य अवहन् सूर्यां वहतुना सह ।

स नः पतिभ्यो जायां दो अग्ने प्रजया सह ॥१॥

पुनः पत्नीम् अग्निर् अदाद् आयुषा सह चर्वसा ।

दीर्घायुर अस्या यः पतिर् जीवातु शरदश् शतम् ॥२॥

सोमस्य जाया प्रथमं गन्धर्वेस् ते अपर पतिः ।

तृतीयो अग्निर् टे पतिस् तुरीयस् ते मनुष्यजाः ॥३॥

सोमो ददद् गन्धर्वाय गन्धर्वो द[द]द् अग्नेय ।

रयि च पुत्रैश्च चादाद् अग्निर् मेष्टाम् अथो इमांम् ॥४॥

आ वाम् अगन् सुमतिर् वाजिनीवस् न्य अश्विना हस्तु कामा अरंसत ।

अमृतं गोषा मिथुना शुभस् पती त्रिया अर्यस्त्रो दुर्यो अशीमहि ॥५॥

सा मन्दसाना मनसा शिवेन रयिं घेहि सर्ववीरं वचस्यम् ।

सुगं तीर्थं सुप्रपाणं शुभस् पती स्थाणुं पथिष्ठाम् अप दुर्मते हतम् ॥६॥

अप रक्षांस् अप दुर्मतिं हतं शुभस् पती वातो अर्यातो ? अस्मात् ।

पुरोगवो अजयं रक्षांस् अग्ने क्षेत्रात् ? पूर्वो वि मृधो नुदस्व ॥७॥

या ओषधयो या नद्यो यानि क्षेत्राणि या वना ।

तास् त्वा वधु प्रजावर्तो पत्ये रक्षन्तु रक्षसः ॥८॥

य इमं पन्थाम् अगात् ? सुगं स्वस्तिवाहनम् ।

यत्र वीरो न रिपुपत्य अन्येषां विन्दते वधु ॥९॥

इदं सु मे नरश् शृणुत ययाशिषा दपती वामम् अश्नुतः ।

. अश्विनोभा, *

.. सोमम् * नार्यं .

केषा *

* * नार्यं पत्या श्रे ? सोर्वधामसि

इमं * * * अथम * * जहासे * चरन्तीस्

* अन्नन्तिष्ये सगभि नविवैः *

* * * * * वेदुदक पश्यं मनसिङ् *

अन * अग्निं, स्योनो * *

इमां सुशेव.

.. सुकृतस्य * स्योनन्ते स्तु सह पत्नी वधु

* वरत्यध्वम् * रक्षं हनाये इमा नार्यं * तदापः

* विपश्चित् * अस्ये पुरं .

अः पदानि

* विषय * वप्रां

शुकिंशुकं .

मा शिष्टा कुमार्यं .

... कृणो *

* युज्यन्ता .

अनास्थाथा स्योना * ... ॥६॥

हत्व्यादशकाण्डे प्रथमो नुवाकः ॥

ओ * * * अवहत्

पु नः * नार्यन् * अग्ने ..

.. अयथा * *

* अस्या ..

... प्रथमं गन्धर्वोस्

मनुष्यजाः

.. गन्धर्वो * अग्नेय

... पुत्रैश्च इमम्

... कामो अयेसत

सुभूते

* सुजसाना * * रहि .

* * सप्रपाणं .

* * * क्षेपवत्...

... नाधो ..

ते * मधु * मत्ये ..

. अगत् स्वग *

विन्दते विन्दते (द्विवचन) *

इद * वे नर ? शृणुत याशिषा * * *

	ये गन्धर्वा [अ]प्तरसश्च च देवीरप्यु वानस्पत्येषु ये ऽधि तस्थुः । स्योनास् ते अस्यै वध्वै भवन्तु मा हिंसिषुर वहतुम् उह्यमानम् ॥१०॥ ॥का०१॥	एष वानस्पत्येष्टा भ्या दि * * धी * वध्वी ॥ १ ॥
	१८.८	
श्री १०	ये वध्वश्च चन्द्रं बहृतं यक्ष्मा यन्तु जनो अन्तु । पुनस् तां यज्ञिया देवा नयन्तु यत आगता ॥१॥	यक्ष्म पुनस् .
श्री ११ परिपन्थिनो	मा विदन् पर्यायणो ? य आसीदन्ति दैपनी । सुगेन दुर्गम् अतीताम् अप द्रान्त्व अरातयः ॥२॥	य आसीदती * * दुर्गं पीतहिताम् * * *
श्री १२	सं काशयामि वहतुं ब्रह्मणा शुद्धैर अघोरेण चक्षुषा मैत्रेण । पर्याणद्धे विश्वरूपं यद् अस्ति स्योनं पतिभ्यस् सविता कृणोत तत् ॥३॥	* * यस्मिन् स्योनं * नार्यम् अरुतुम् आगम् अश्विनो गाय... [वपन्त * अस्याः म ? ता न्व ? त्य न ? रा नार्यम् आग * * इष्टा * * जनयाद्
श्री १३ अस्यै दिदित	दिवा नारीयम् अस्तम् आगन् इमं धाता लोकम् अस्यै विवेद । ताम् अर्यमा भगो अश्विनोभा प्रजापतिः प्रजया वर्धयन्तु ॥४॥	
श्री १४	आत्मन्वत् उर्वरा नारीयम् आगन् यस्यां नरो वपत बीजम् अस्याम् । सा च प्रजां जनयद् वक्षणाभ्यो विभ्रती ? दुदम् ऋषदूवेवेन्द्रः ?	
श्री दुग्धम् ऋषअस्य रेतः	[प्रति तिष्ठ विराद् असि विष्णुर इवेद सरस्वाते । [सिनीवालि] प्र जायतां भगस्य सुमताव असत् ॥५॥	
श्री १५	उद् वातीद् ? अग्निं शस्ये हन्तव्य अपो योक्त्राणि मुञ्चन्तु । मा दुष्कृतौ ज्येनसाव् अघ्न्याव् अशुनम् आरताम् ॥६॥	* * जयता * * ऊर्ध्वे भ्यमे * * योप्राणि सुञ्चतु मु दुष्टौ ज्येनसाव्यौ शान्त् * श्रमा संशोवा प्रजावती वीरमूर् देवकामिमम् * गार्हपत्य सपर्य अद्वरम् पतिरघ्न्य * स्योनम् पशुभ्यम् वीरसू * स्योनान् त्वेधिमीमहि * [सुमनान् सुवीर उत्तिष्ठद * * इदं त्वेदेदम् * हन् त्वेदे * त्वाद् शुहा अश्वयेषी निर्भती मत्वि रत्ना ॥२॥
श्री १६ उद् व अग्निं.	मा दुष्कृतौ ज्येनसाव् अघ्न्याव् अशुनम् आरताम् ॥७॥	
श्री १७.१	अघोरचक्षुर अपतिष्य पथि स्योनां शर्मण सुशोभा सुयमा गृहेषु । प्रजावती वीरसू देवकामिमम् अग्निं गार्हपत्यं सपर्य ॥८॥	
श्री १८.१	अद्वरम् अपतिष्य पथि स्योनां पशुभ्यस् सुमना सुवीरा । वीरसू देवकामा सं त्वयैधिमीमहि सुमनस्प्रमाना ॥९॥	
श्री १८.२	उत्तिष्ठेत् ? किम् इच्छन्तीदम् आगा अहं त्वेदे अग्निभूस् स्वाद् गृहात् । शून्यैषी निर्भती याजगन्धोत्तिष्ठाराते प्र पत मेह रस्थाः ॥१०॥ ॥का०२॥	
श्री १७.१	१८.९	
श्री १९	यदा गार्हपत्यम् असपर्यैत् पूर्वम् अग्निं वधूर इयम् । अधा सरस्वत्यै नारि पितृभ्यश्च च नमस् कुरु ॥१॥	* गार्हपत्याम् असिपर्यैत् * पितृभ्यश्च . उपस्थिते
श्री २०	शर्म वमैतद् आ हरास्ये नायो उपस्तरे । सिनीवालि प्र जायतां भगस्य सुमताव असत् ॥२॥	
श्री २१	उप स्तृणीहि वस्वजम् अधि चर्मणि रोहिते । तत्रोपविश्य सुप्रजा इमम् अग्निं सपर्येतु ॥३॥	* स्तृणीह रोहिते * * इमं रम्यं * गोपस्तृणीविनः
श्री २२	[यं] वस्वजं न्यस्य[ध] चर्मं चोपस्तृणीयत । तद् आ रोहतु सुप्रजा या कन्या विन्दते पतिम् ॥४॥	देव * * * देवाम् * * मातु कस्या दुस्था... * * प्रजा सुज्येष्ठोसन्धुम् * स्वक्षुपी * * विशेषा . समंजसीद् * * इमी . सौभाग्यम् अस्यै . * दृष्टादो * यश् चरतिर् * सन्दत्वायथास्त व्य *
श्री २४.१	आ रोह चर्मापसीदाग्निम् एष देवो हन्तु रक्षांसि सर्वा । सुमङ्गल्य उप सीदेमम् अग्निं संपत्नी प्रति भूषेद् देवान् ॥५॥	
श्री २४.२	प्र जायन्तां मातुर् अस्या उपस्थान् नानारूपाः पशवो जायमानाः । इह प्रजां संजनो ? पत्ये ऽस्मै सुज्यैष्ठ्यो भवतु ते पुत्र एष ॥६॥	
श्री २४.३	सुमङ्गली प्रतरणी गृहाणां सुशोवा पत्ये श्वशुराय शोभः । स्योना इवध्वे प्र गृहाद् विशोमान् प्रजावतीं जरदष्टिर् यथास्त ॥७॥	
श्री २४.४	सुमङ्गली इयं वधूर इमां समेत पश्यत । सौभाग्यम् अस्यै देवा दौर्भाग्येन परेतना ॥८॥	
श्री २८	या दुर्द्धावो युवतयो याज च्छेद जरतीर् अपि । वचो अत्ये संवत्सायाथास्तं वि परेतन ॥९॥	
श्री २९	रक्षमप्रस्तरणं बहो विश्वा रूपाणि बिभ्रतम् । आरोह[त] स्यां सावित्री बृहते सौभाग्य कम् ॥१०॥ ॥का०३॥	बृहती * * ॥३॥
श्री ३०		

१८.१०

श्री १४ २.३१

श्री १२

श्री १३ क १०.८५ २१

श्री १४

श्री १५

श्री १६

श्री १७

श्री १८

श्री १९

श्री २०

श्री २१

श्री २२

श्री २३

श्री २४

श्री २५

श्री २६

श्री २७

श्री २८

श्री २९

श्री ३०

श्री ३१

श्री ३२

श्री ३३

श्री ३४

श्री ३५

श्री ३६

श्री ३७

श्री ३८

श्री ३९

श्री ४०

श्री ४१

श्री ४२

आ रोह तल्पं सुमनस्यमानेह प्रजां जनय पत्ये अस्मै ।
 इन्द्राणीव सुता बुध्यमाना ज्योतिरग्रा उपसः प्रति जागरः ॥१॥
 देवा अग्रे न्य अपद्यन्त पत्नी[स] सं व् असृशन्त तन्वस् तनूभिः ।
 सूर्येव नारि विश्वरूपा महित्वा प्रजावती पत्या स भवासि ॥२॥
 उद् ईष्यात् पतिवती ह्य एषा विश्वावसुं नमसा गीर्भिर् ईडे ।
 जामिम् ईच्छ पितृषद् न्यक्तां स ते भागो जनुषा तस्य विद्धि ॥३॥
 या [अ]प्सरसस् सधमाद् मदन्त्य अन्तरा हविधानं सूर्ये च ।
 तासु ते जनिष्य अभि तां परेहि नमस् ते गन्धर्वतुना कृणोमि ॥४॥
 नमो गन्धर्वस्य मनसे ? नमो भागाय चक्षुषे च कृष्णः ।
 विश्वावसो नमो ब्रह्मणा ते कृणोम्य अभि जाया अप्सरसः परेहि ॥५॥
 राया वय सुमनस[स] स्यामोद् इतो गन्धर्वम् आवीवृताम् ।
 अगन् स देवः परमं सधस्थम् अगन्म वयं ? प्रतिरन्त आयुः ॥६॥
 सं पितराव ऋत्विग्यं सृजेथां पिता माता च रेतसो भवाथः ।
 घर इव योषाम् अधि रोह्यैनां प्रजां कृष्वाथाम् इह मोदमानौ ॥७॥
 आ चां प्रजां जनयतु प्रजापतिर् अद्वोरात्राभ्यां सम् अतक्त्स् अर्यमा ।
 अदुर्मङ्गलीः पतिलोकम् आ विशा श नो अस्तु द्विपदे शं चतुष्पदे ॥८॥
 तां पूषन् छिवतमाम् पर्यस्व यस्यां वीजं मनुष्या वपन्ति ।
 या न ऊरू उशती विश्रयाते यस्याम् उशन्तः प्रहेग्म शेषः ॥९॥
 आ रोहोरुम् उप धस्व हस्त परि ध्वजस्व जायां सुमनस्यमानः ।
 प्रजां कृष्वाथाम् इह पुष्यते रर्यि दीर्घं त आयुस् सविता कृणोतु ॥१०॥
 ॥का १॥

१८.११

श्री १४ २.४२ यं मे दत्तो

श्री ४१

श्री ४२

श्री ४३

श्री ४४

श्री ४५

श्री ४६

श्री ४७

श्री ४८

श्री ४९

श्री ५०

श्री ५१

श्री ५२

श्री ५३

श्री ५४

श्री ५५

श्री ५६

श्री ५७

श्री ५८

श्री ५९

श्री ६०

यं नो दिति ? ब्रह्मभागं वधूयोर् [वाधूर्यं] वासो वध्वश् च वस्त्रम् ।
 युवं ब्रह्मण इदं मन्यमानौ बृहस्पते साकम् इन्द्रश् च दत्तम् ॥१॥
 देवैर् दत्तं मनुना साकम् एतद् वाधूर्यं वध्वो वासोऽस्याः ।
 यो ब्रह्मणे चिकितुषे ददाति स इद् रक्षांसि तल्प्यानि हन्ति ॥२॥
 स्योनाद् योनेर् अधि बुध्यमानौ हसामुदो महसा मोदमानौ ।
 शुभो सुपुत्रो सुकृतौ चराथो जीवाव् उपसो विभातीः ॥३॥
 नव वसानस् सुरमिस् सुवासो उदगां जीव उपसो विभातीः ।
 आण्डात् पतन्नीवासुक्षि विश्वस्माद् एनसस् परि ॥४॥
 शुम्भनी दावापृथिवी अन्तिसुक्षे महिषने ।
 आपस् सप्त स्रवन्तीस् ता नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥५॥
 सूर्यायि देवभ्यो मित्राय वरुणाय च ।
 ये भूतस्य प्रचेतसस् तेभ्यो ऽहम् अकरं नमः ॥६॥
 यद् ऋते चिद् अभिश्रिषः पुरा जनुभ्य आचुद् ।
 संधाता संधि मधवा पुरोवसु[र] निष्कृतौ विहृतं पुनः ॥७॥
 अपास्मत् तम उच्छतु नीलं पिशाङ्गम् उत लोहितं यत् ।
 निर्देहनी या प्रघातक्य अस्मिन् तां स्याणाव् अघ्य आ सृजामि ॥८॥
 यावतीः कृत्वा पश्चाच्चाने ? यावन्तो राक्षो वरुणस्य पाशाः ।
 व्युद्धयो या अससृजयश् च या अस्मिन् ता[स] स्याणौ मुञ्चामि सर्वाः ॥९॥
 ये [अ]न्ता यावती[स] सि[चो य ओ]तवो ये च तन्तवः ।
 वासो यत् पत्नीमिर् उनं तन्वा स्योनम् उप स्पृशः ॥१०॥ ॥का १॥

१८.१२

श्री १४ २.५२

उशतीः कन्यला इमां पितृलोकात् पतिं यतीः ।
 अत्र दीक्षां अश्रुत स्वाहा ॥१॥

*** मानेइह * जने ***
 ज्योतिरमा * पति चाकरः
 देवाग्रे ण्य * * * * असृशन्ति * *
 . पत्ये * भवासिर
 * * पती * पथा .
 * * पितृषुष न्वत्ता
 * * पर्वन्
 गन्धर्वतमना *
 * * मनसो * भासाय कृष्ण
 ब्रह्माणान् * * * चपांसि ॥ *
 . आवीवृताम्
 अमन्
 * * कदये सृजेता * * ज
 वरीव योषामान् * रोह्यैनां * कृष्वाथाम् *
 [रोदमानौ
 ...उपवी * * उषन्तः * * *
 . दत्त्व
 . पुष्यतुनो * * स्वायुन् * कृणुतु ॥४॥

वन् .
 * ब्रह्मणेद मन्यमानो * * * * भक्षाम्
 * * वजुना * एताद् * वदो...
 ये * * * * यद् * तृप्यानि *
 हसारी * *
 सुगौ * * चरातो चरातो जीवा * *
 . सवासो दाधा जीव * *
 विश्वरमा चैनमन् *
 * * यन्तुसुक्षे *
 * इतो जद् दुर्मिस्तुषः * * * आददः
 सधोता
 अपास्मद् अन्तमव उच्छ
 निर्देहमि त्पं प्रघातक वरिमन् ता स्याणाव् ..
 . पाशाद् (यव कश्चिच्च छोनक-कोसो ऽपि)
 कदयो वस् सृजयश् चावरिमन् * स्थानो *
 * * * सिद्धो * * * [सर्वां
 * * पत्नीमिर् * * * * ॥५॥

उशतीः * कन्यला * पितृलोकात् पतिं यती
 अत्र दीक्षां अश्रुत स्वाहा *
 अत्र दीक्षां अश्रुत स्वाहा *
 अत्र दीक्षां अश्रुत स्वाहा *

श्री ५३

बृहस्पतिनावसृष्टां विश्वे देवां आधारयन् ।
वर्चो गोषु प्रविष्टं यत् तेनेमां सं सृजामसि ॥२॥

श्री ५४

बृहस्पतिनावसृष्टां विश्वे देवां आधारयन् ।
तेजो गोषु प्रविष्टं यत् तेनेमां सं सृजामसि ॥३॥

श्री ५७

बृहस्पतिनावसृष्टां विश्वे देवां आधारयन् ।
[प]यो गोषु प्रविष्टं यत् तेनेमां सं सृजामसि ॥४॥

श्री ५६

बृहस्पतिनावसृष्टां विश्वे देवां आधारयन् ।
यशो गोषु प्रविष्टं यत् तेनेमां सं सृजामसि ॥५॥

श्री ५५

बृहस्पतिनावसृष्टां विश्वे देवां आधारयन् ।
भगो गोषु प्रविष्टो यस्य तेनेमां सं सृजामसि ॥६॥

श्री ६०

यद् असौ दुहिता तव विकेश्य अरुदद् वज्रु रोदेन कृण्वत्य् अघम् ।
अग्निष् दवा तस्माद् एनसस् सविता च प्र मुञ्चताम् ॥७॥

श्री ५९

यद् अमी केशिनो जना गृहे ते समनर्तिषू रोदेन कृण्वन्तो ऽघम् ।
[अग्निष् दवा तस्माद् एनसस् सविता च प्र मुञ्चताम्] ॥८॥

श्री ६१

यज् जामयो यद् युवतयो गृहे ते समनर्तिषू रोदेन कृण्वतीर अघम् ।
[अग्निष् दवा तस्माद् एनसस् सविता च प्र मुञ्चताम्] ॥९॥

श्री नाभि

यद् अमू दपती उमौ विवाहे अघम् आरुतो रोदेन कृण्वन्ताव् अघम् ।
[अग्निष् दवा तस्माद् एनसस् सविता च प्र मुञ्चताम्] ॥१०॥ ॥का॥ ६॥

१८.१३

श्री १४ २.६२

यत् ते प्रजायां पशुषु यद् वा गृहे निष्ठितम् अघकृद्भिर् अघं कृतम् ।
अग्निष् दवा तस्माद् एनसस् सविता च प्र मुञ्चताम् ॥१॥

श्री ६३

[इ]यं नारिर् उप वृते पूरपाण्य् ? आवपन्तिका ।
दीर्घायुर् अस्तु मे पतिर् एधन्तां पितरो मम ॥२॥

श्री ६४

इदमाद् इन्द्र स तुद् चक्रवाकेव दंपती ।
प्रजावन्तो स्वस्तकौ दीर्घम् आयुर् व्य् अश्नुताम् ॥३॥

श्री ६५

यद् आसन्ध्याम् उ[प]धानि यद् वोपवासने कृतम् ।
विवाहे कृत्यां यां चक्रुर् आस्नानि तां नि दधमसि ॥४॥

श्री ६६

यद् दुष्कृतं यच्च लमले विवाहे वहतौ च यत् ।
तत् संभरस्य कम्बले मुञ्महे दुरितं वयम् ॥५॥

श्री समलस्य

श्री ६७

संभले मलं सादयित्वा कम्बले दुरितं वयम् ।
अभूम यज्ञियाश् शुद्धाः प्र ण आयुधि तारिषन् ॥६॥

श्री ५०

या मे प्रियतमा तनु[स्] सा मे विभाय वाससः ।
तस्याग्रे त्वं धनस्पत नीवि कृणुष्व मा वयं रिषाम ॥७॥

श्री ६८ कण्टकः, कटक, कंकल.
[इति पाठाः]

श्री ६९ वय दधमसि

कृत्रिमः कङ्कदश् शतदन् य एषः ।
अपास्याः केश्यं मलम् अप शीर्षण्य लिखा[त्] ॥८॥

श्री ७०

अङ्गाद् अङ्गाद् युयम् अस्या अप यक्ष्मे नि घत्तन ।
तन् मा प्रापत् पृथिवीं मोत देवान् दिवं मा प्रापद् उर्वं अन्तरिक्षम् ।
अपो मा प्रापन् मलम् एतव् अग्ने यमं मा प्रापत् पितृषु च सर्वां ॥९॥
सं त्वा नद्यामि पयसा पृथिव्यास् सं त्वा नद्यामि पयसौषधीनाम् ।
सं त्वा नद्यामि प्रजया धनेन सा सेनद्धा सनुहि वाजम् एमम् ॥१०॥ ॥का॥ ७॥

१८.१४

श्री १४.२.७१

अमो ऽहम् अस्मि सा त्वं द्यौर अहं पृथिवी त्वं मनो ऽहम् अस्मि वाक् त्वम् ।
ताव् इह सं भवाव प्रजाम् आ जनयावहे ॥१॥

बृहस्पतिनावसृष्टा * * अंधारयीम्

.. सं सृजामसि

अंधारयीम्

सं सृजामसि

अंधारयीम्

यो * प्रविष्टो

अंधारयीम्

सं सृजा°

अंधारयीम्

सं सृजा°

यदासी * * विकिम्ब अरुत * * रोधेन कृणुत्य् *

* वाप

यदासी (उपरि यदासी) * * * * * समनृत्येषु

[* कृण्वतीर *

समनृत्येषु * कृण्वतो *

* अमू * उभे कृणुताव् * ॥६॥

निष्ठितुर् * * *

एहमाव्

* आसन्ध्या .

.. त * *

विवाहे वरतो * *

[सादयित्वा कम्बले दुरितं वयम्

कम्बले * * * * * मुञ्महे दुरित वयम् । कम्बले मल

अभूमि यज्ञेयास् * प्राणायापि तारिषम्

विभाय

नीवि... रषाम

* * * येष

अपास्यात् केशं * * उप * *

* योयम् * सुप

* * * * * इम मा पापम् उभ्यन्तरिक्षम्

* * प्राणं वलम् ओदद् * निर्मे .

* त्व बाह्यामि पयसौषधीनाम्

.. वाजन् *

मन् * * त्वम्

°वही

शौ ७२

शौ ७३

शौ ७४

शौ ७५

शौ ७६ ७८ ११२

शौ १४ २ २७

शौ १३.१ १-१०

ज[नि]यन्ति नाव् अग्रव* पुत्रि[य]न्तु सुदानवः ।
 अरिष्टासस् सचेमहि बृहते वाजसातये ॥२॥
 ये पितरो वधूदशा इमं बहनुम् आगमन् ।
 ते अस्य वध्वे सपत्न्ये प्रजावच् ऊर्म यच्छन्तु ॥३॥
 येदं पूर्वगन् रशनायमाना प्रजाम् अस्यै द्विणं चेह धत्वा ।
 तां बहन्त्व अगतस्याभि पन्थां विराड् इयं सुप्रजा अत्य अजैषीत् ॥४॥
 प्र बुध्यस्व सुवक्षा बुध्यमाना दीर्घायुत्वाय शतशारदाय ।
 गृहान् प्रेहि सुमनस्यमाना दीर्घं त आयुस् सविता कृणोतु ॥५॥
 वि ते मुञ्चामि रशनां वि रश्मीन् [वि] योक्त्राणि परिचर्तनानि च ।
 अरिष्टासिन् ज्योतिषि शिवा गृहपतौ भव ॥६॥
 स्योना भव श्वशुरभ्यस् स्योना पत्ये गृहेभ्यः ।
 स्योनास्यै सर्वस्यै विशेषे स्योनापत्यायैषां भव ॥७॥ ॥का° ८॥ ॥अनु° २॥

१८१५

उद् एहि वाजिन यो [अ]प्स्व अन्तर् इदं राष्ट्रं प्र विशा स्रुतावत् ।
 यो रोहितो विश्वम् इदं जजान स त्वा राष्ट्राय सुभृतं पिपतु ॥१॥
 उद् वाज [आ]गन् यो [अ]प्स्व अन्तर् विशा आ रोह त्वद्योनयो याः ।
 सोमं दधानो ऽप ओषधीर गाथ चतुष्पदो द्विपद आ वेशयेह ॥२॥
 यूयम् उग्रा मरुत* पृश्निमानर इन्द्रे[ण] युजा प्र मृणीत शत्रून् ।
 आ वो रोहितस्य शृणवत् सुदानवस् विपसा सो मरुतस् स्वादुसमुदः ॥३॥
 रुहो रुरोह रोहितो रुरोह गर्भो जनीनां जनुयाम् उपस्थम् ।
 तामिस् संरब्धो अन्व अविन्दत् षड् उर्वी[र]गातु प्रपश्यन् इह राष्ट्रम् आहाः ॥४॥
 आ ते राष्ट्रम् इह रोहितो ऽहा[र] मृधो व्य अस्याद् अभयं ते अभूत् ।
 तस्मै ते द्यावापृथिवी रेवतीभिः* कामं दुहाताम् इह शकरीभिः ॥५॥
 रोहितो द्यावापृथिवी जजान तत्र तन्तुं परमेष्ठी ततान ।
 तत्र शिअये अज एकपा[द् अ]हं हत् [द्यावापृथिवी बलेन ॥६॥
 [रोहितो द्यावापृथिवी अहं हत्] तेन स्व[स्] स्तमितं तेन नाकः ।
 तेनान्तरिक्षं विमिता रजसि तेन देवा [अ]मृतम् अन्व अविन्दन् ॥७॥
 वि रोहितो [अ]मुशद् विश्वरूपं समाकृण्वान* प्रहृदो रुहथ् च ।
 दिवं रुद्धा महता महिम्ना सं ते राष्ट्रम् अनक्तु पयसा घृतेन ॥८॥
 यास् ते [रुह*] प्रहृदो यास् त आरुहो याभिर् आपुणांसि दिवम् अन्तरिक्षम् ।
 तासां ब्रह्मणा पयसा वावृधानो विशा राष्ट्रं जागृहि रोहितस्य ॥९॥
 यास् ते विशास तपसस संवभूयुर् वत्सं गायत्रीम् अनु ता इहागुः ।
 तास् त्वा विशन्तु मनसा शिवेन संमाता वत्सो [अ]भ्य पतु रोहितः ॥१०॥
 ॥का° १॥

शौ ११ १.११-२०

१८१६

ऊर्ध्वो रोहितो [अ]धि नाके अस्याद् विश्वा रूपाणि जनयन् युवा कविः ।
 तिग्मेनाग्नि[र] ज्योतिषा वि भाति तृतीयं चक्रे रजसि प्रियाणि ॥१॥
 सद्भस्त्रशृङ्गो वृषभो जातवेदा घृताहुतिस् सोमपृष्ठस् सुवीरः ।
 मा मा हासीन् नाथितो नेत् त्वा जजानि गोपोषं च मे वीरपोषं च घेहि ॥२॥
 रोहितो यक्षस्य जनिता मुखं च रोहिताय वाचा श्रोत्रेण मनसा जुहोमि ।
 रोहितं देवा यन्तु सुमनस्यमाना[स्] स मा रोदैस् सामित्यै रोहयाति ॥३॥
 रोहितो यक्षं व्य अदधाद् विश्वकर्मणं तस्मात् तेजास् उप मेमान् आगुः ।
 घोचर्यं ते नाभिं भुवनस्याधि मज्जन्ति ॥४॥
 आ त्वा रुरोह बृहत्प उत पङ्क्तिर् आ ककुद् वर्चसा विश्ववेदः ।
 आ त्वा रुरोह रोहिताक्षर [आ त्वा रुरोह] रोहितो रेतसा सह ॥५॥
 अयं वस्तं गर्भं पृथिव्या दिवं वस्ते ऽयम् अन्तरिक्षम् ।
 अयं ब्रह्मस्य विष्टपस् स्वर् लोकांन् सम् आनसे ॥६॥

* नो सुवपिवः पिरिन्तु लदागुः
 अरिष्टास स्यतेमहि
 * * * दीर्घा निम बहनुम् आगमन्
 त स्ये वध्वी संपत्नी * चर्म वरछु
 इदं पूर्वा भक्षाम्
 त्वा * अन्तस्थाभि...त् अजीपी
 * * सुवक्ष
 * पीहि * मानो * तादुम् * *
 वि ते * रशनीं वि रश्मीन् योक्त्राणि * *
 * ज्योतिष

* * * स्थोनापत्यायैषा * * * ॥८॥ इत्यधर्वाणिक
 पैण्णलादयाश् श खायाम् अष्टादश-
 काण्डे द्वितीयो तुवाकः ॥ ॥

* ईहि विमि *
 ययो * विश भृत
 . विषा रोह युषोनयो या
 * दधाना। पोषधीर् * चतुष्पदो द्विपदा वेशयह
 औ यूयम् * * * श्रिदिनं... शत्रून्
 भियुसा * स्वहृदमुदः
 .. जानिताम् *
 तातामिस्... आह
 या आस्थद अभयम् * हभू.

त * * *
 * सक्षिये...
 , नाहाः
 * विमता रक्षीसि
 .. पररक्षो * *

यम् * * * रुरोह यास् तान्शे
 . वावृधाना विष * आमुह *
 * * विषस् . गायत्रीम् * * बागुः
 यत रोहिता ॥१॥

...वासि * चक्षे * * [सुवीरः
 सद्भस्त्रशृङ्गो वृषभो जातवेदा घृताहुतिस् सोमपृष्ठस्
 गा म हिसीन् * * ने त्वा जजानि
 . रोहिताय .
 ...सामित्ये *
 * * वि दधाद् ..
 नोचयत् ..

अद् * आह ककुद् * *
 . रोहिताक्षं रोहितोहिने * *

अयं ब्रह्मस्य विष्टपस् * * * सम् आनसे

वाचस् पते पृथिवी नस् स्योना स्योना योनिस् तस्या नस् सुशेवा ।
इहैव प्राणस् सख्ये नो [अ]स्तु तं त्वा परमेष्ठिन् पर्य अहं वर्चसा दधामि ॥७॥
वाचस् पत ऋतवः पञ्च [ये नो] वैद्वकमेणाः परि ये [स्] बभूवुः ।
[इहैव प्राणस् सख्ये नो अस्तु तं त्वा परमेष्ठिन्] परि रोहितो वर्चसा दधातु ॥८॥
वाचस् पते सोमनसं मनश् च गोष्ठे नो गा रम[य] योनिषु प्रजाम् ।
इहैव प्राणस् सख्ये नो [अ]स्तु तं त्वा परमेष्ठिन् पर्य अहं वर्चसा दधामि ॥९॥
परि त्वा धात् सविता देवो [अ]स्मिन् वर्चसा मित्रावरुणाव् अभि त्वा ।
सर्वा [अ]रातीर अपक्रामन् पृथीदं राष्ट्रे कृणुहि सृनुतावन् ॥१०॥ ॥का २॥

ओ जनय योनिषु प्रजा

ओ १३ १.२१-२९, ३१

ओ प्रष्टिर् वहति

ओ १९ २४.११

१८.१७

यं त्वा पृथ्वी रथे पृष्टिर् वहति रोहित ।
शुभा यासि रिणन् अपः ।
तेनेमं ब्रह्मणस् पते रोहं रोहयोत्तमम् ॥१॥
अनुव्रता रोहिणी रोहितस्य सृप्तिस् सुवर्णा बृहती सुवर्चाः ।
तया वाजान् विश्वरूपान् जयेम तथा विद्वान् वृत्तना अभि ध्याम ॥२॥
इदं सदा रोहिणी रोहितस्यासौ पन्थाः पृथ्वी येन याति ।
तां गन्धर्वाः कश्यपा उन् नयन्तु तां रक्षन्तु कवयो ऽप्रमादम् ॥३॥
सूर्यस्वाध्या हरयः केतुमन्तस् सदा वहन्त्य अमृतास् सुखं रथम् ।
वृत्तपावा रोहितो आजमानो विष देवः पृथ्वीम् आ विवेश ॥४॥
यो रोहितो वृषभस् तिग्मशृङ्गः पर्य अग्निं परि सूर्यं बभूव ।
यो विष्टन्नात् पृथिवीं दिवं च नस्माद् देवा अधि सृष्टीस् सृजन्ते ॥५॥
रोहितो दिवम् अरुहन् महत् पर्य अर्णवा[त्] ।
सर्वां करोह रोहितो रुहः ॥६॥
वि मिमीष्व पयस्वतीं घृताचीं देवानां घेनुस् अनपस्पृश एषा ।
इन्द्रस् सोमं पिबतु ओमो [अ]स्व् अग्निः प्र स्तौतु वि सृधो उदस्व ॥७॥
समिद्धो [अ]स्मिन् समिधानो घृतघृद्धो घृताहुतः ।
अभीषाद् विश्वापाव् अस्मिन् सपत्नान् हन्तु ये मम ॥८॥
हन्तु एतान् प्र दहन्तु अस्मिन् यो नः पृतन्यतु ।
क्रव्यादाग्निना वयं सपत्नान् प्र दहामसि ॥९॥
अग्ने सपत्नम् अघरे पाद्यास्मद् व्यथया सजातम् उत्पिपानं बृहस्पते ।
इन्द्राग्नी मित्रावरुणाव् अघरे पद्यन्ताम् अप्रतिमन्युयमानाः ॥१०॥ ॥का ३॥

ओ १३.१.३०, ३२-४०

१८.१८

अवाचीनान् अव जहीन्द्र वज्रेण बाहुमा[न्] ।
अधा सपत्नान् मामकान् अग्नेस् तेजोभिर् आ दधे ॥१॥
उद्यस् त्वं देव सूर्यं सपत्नान् अव [मे] जहि ।
दिवैरान् रश्मिभिर् जहि रात्रैरान् तपसा वधीस् ते यन्त्वं अधमं तमः ॥२॥
वत्सो विराजो वृषभो मतीनाम् आ करोह शुक्लपृष्ठो अन्तरिक्षम् ।
घृतेनार्कम् अभ्य अर्चन्ति वत्सं ब्रह्मा सन्तं ब्रह्मणा चर्षयन्तु ॥३॥
दिवं च रोह पृथिवीं च रोह राष्ट्रे च रोह द्रविणं च रोह ।
प्रजां च रोहामृतं च रोह रोहितन तन्वं सं स्पृशस्व ॥४॥
य देवा राष्ट्रभृतो ऽमितो यन्तु सूर्यस्य ।
तमिष्टं रोहितस् संविदानो राष्ट्रे दधातु सुमनस्यमानः ॥५॥
उ[त्] त्वा यज्ञा ब्रह्मपूता वहन्त्य अभ्य अकुं हरयस् त्वा वहन्ति ।
तिरस् समुद्रम् अति रोचसे अर्णवम् ॥६॥
रोहिते धावापृथिवी अधि श्रिते वसुजिति गोजिति संधनाजिति ।
सहस्रं यस्य द्रविणानि सप्ततिर वोच्यं ते नाभि भुवनस्याधि मज्जमनि ॥७॥
यशा यासि प्रदिशो [अ]नु यशाः पशूनाम् उत चर्षणीनाम् ।
यशाः पृथिव्या [अ]दित्या उपस्थे अस्मि सवितेव चासः ॥८॥

ओ वहन्त्य अभ्यगतो हरयः

वाचस्पते पृथिवी न स्योना योनिस्तस्या सुशेवा

अवर्हः *

पर *

पर *

परमेष्ठिं * अवह * दधातु

* * * उदहिद धृ * * * ॥२॥

ओ यन् * पृथ्वी रोहितः

सभा यास्य रणि नमः

...रुह *

सूर्यम् * बृहस्पती *

मथा वाचा कृता * * * दिव्यादं * मि स्वम

पशूनाम् पृथ्वी * *

तदं * * * उन् * * * र हन्तु * *

वाजमानो * देवाः पृथ्वीम् * *

अय अग्निः * * *

अयो * पृथिवी त * *

आरुह * * *

रुहा

* मिमीक्षा * * देवानां घेवानां * * एषाम्

अग्निं पृणात * * *

अभीषादस्मि विश्वशाब्द * * हन्तु ए *

...दहन्तु * * निः पृतन्यतु

क्रव्यादाग्निना

* * उधर पाद्यास्मद् * * सुजातम् उत्पिपान * *

इन्द्राग्नी मित्रावरुणा अभ्रतिमान्युयमाना ॥१॥

। । ।

उद्यन्त * * सपत्नान् पृथ

द्रिवीनां * जुहि रात्रीणां * * त हन्तु अभ्यमन्

[तमा]

सविदाना * * माना

रोहितो अग्ने । वसुजिद् गोजिद् सधनाजिति

बोचयन्

* * * प्रदिशोदिशो * * * * *

यशाः

अमुत्र सन् इह वेत्थेतस् संस तानि पश्यति ।
इतः पश्यन्ति रोचनं दिवि सूर्यं विपश्चितम् ॥९॥
देवो देवान् मर्चयत्य् अन्तश् चरत्य् अर्णवे ।
समानम् अग्निम् इन्धते तं विदुः कवयः परे ॥१०॥ ॥का०४॥

श्री १३ १ ४१-५१

१८.१९

पै १६ ६७.७

अवः परेण पर एनावरेण पदा वत्सं विभ्रती गौर उद् अस्थात् ।
[सा कद्रीची कं स्विद् अर्धं परागात् क स्वित् सुते नहि यूये अस्मिन्] ॥१॥
एकपदी द्विपदी सां चतुष्पद्य् अष्टापदी नवपदी बभूवुषी ।
सहस्राक्षरा भुवनस्य पङ्क्तिस् तस्यास् समुद्रा अधि वि क्षरन्ति ॥२॥
आरोहन् घाम् अमृतः प्राव मे वचः ।
उ[त्] त्वा यज्ञा ब्रह्मपूता वहन्ति घृतं पिबन्तं हरयस् त्वा वहन्ति ॥३॥
वेद [त]त् ते अमर्त्य यत् त [अ]क्रमणं दिवि ।
यत् ते सधस्थं परमे व्योमन् ॥४॥
सूर्यो द्यां सूर्यः पृथिवीं सूर्य आपो ऽति पश्यति ।
सूर्यो भूतस्यैकं चक्षुर् आ रुरोह दिवं मही[म्] ॥५॥
उर्वार आसन् परिधयो वेदिर् भूमिर् अकल्पत ।
तत्रैताव् अग्नी आधत्त हिमं ग्रंसं च रोहितः ॥६॥
हिमं ग्रंसं चाधाय यूपान् कृत्वा पर्वतान् ।
वर्षाज्याव् अग्नी [ई]जाते रोहितस्य स्वर्विदः ॥७॥
स्वर्विदो रोहितस्य ब्रह्मणाग्निस् समाहितः ।
तस्माद् ग्रंसस् तस्माद् घिमस् तस्माद् यज्ञो अजायत ॥८॥
ब्रह्मणाग्नी संविदानो ब्रह्मवृद्धो ब्रह्माहुतौ ।
ब्रह्मज्ञाव् अग्नी [ई]जाते रोहितस्य स्वर्विदः ॥९॥
अण्व् अण्वस् समाहितस् सत्ये अण्वस् समाहितः ।
[ब्रह्मज्ञाव् अग्नी ईजाते रोहितस्य स्वर्विदः] ॥१०॥
यं वातः परिशुस्मति यम् इन्द्रो ब्रह्मणस् पतिः ।
ब्रह्मज्ञाव् अग्नी [ई]जाते रोहितस्य स्वर्विदः ॥११॥ ॥का०५॥ ॥अनु०३॥

१८२०

वेदिं भूमिं कल्पयित्वा दिवं कृत्वा दक्षिणा[म्] ।
ग्रंसं तद् अग्निं कृत्वा चकार विश्वम् आत्मन्वद् वर्षेणाज्येन रोहितः ॥१॥
वर्षम् आज्यं ग्रंसो [अ]ग्निर् वेदिर् भूमिर् अकल्पत ।
तत्रैता[न्] पर्वतान् अग्निर् गीर्भिर् ऊर्ध्वं अकल्पयत् ॥२॥
गीर्भिर् ऊर्ध्वान् कल्पयित्वा रोहितो भूमिम् अब्रवीत् ।
तद् इदं सर्वं जायतां यद् भूतं यच्च भव्यम् ॥३॥
स यज्ञः प्रथमो भूतो भव्यो अजायत ।
तस्माद् ध जज्ञ इदं सर्वं यत् किंचेदं विरोचते रोहितेन ऋषिणाभृतम् ॥४॥
उद् अस्य केतवो दिवि शुक्रा भ्रजन्त ईरते ।
आदित्यस्य नृचक्षसो महिषतस्य मीढुषः ॥५॥
दिशां प्रज्ञानं स्वत्यन्तो अर्विषा सुपक्षम् आशु पतयन्तम् अर्णवे ।
स्तवाम सूर्यं भुवनस्य गोपां यो रश्मिभिर् दिश आभाति सवाः ॥६॥
यत् प्राङ् प्रत्यङ् स्वधया यासि शीमं नानारूपे अहनी कर्षि मा[य]या ।
तद् आदित्य महि तत् ते महि धवो यद् एको विश्वं परि भूम जायसे ॥७॥
विपश्चितं तरणिं भ्राजमानं वहन्ति यं हरितस् सप्त वक्षी ।
श्रुताद् यम् अत्रिर् दिवम् उन्नियतं त्वा पश्येम परियान्तम् आजिम् ॥८॥
मा त्वा दधन् परियान्तम् आजिं सुगेन दुर्गम् अति याद्वि शीमम् ।
दिवं च सूर्यं पृथिवीं च देवी[म्] अदोरात्रि विममानो यद् एषि ॥९॥

श्री प्रज्ञानां स्वरयन्तम् (कोशेषु
[प्रज्ञानं अपि])

अग्निम् * * वेद्ये सन् नान *
यतः * * दिव * विपश्यन्तम्
* देव...
* अग्निस् * एव .. ॥४॥

अवः परेण पर इत्येका

* भुवनस्य पङ्क्तिस् तस्यास्
. अभृतम् * प वदा
* * पक्ष
* * * यमस्ति * ते ..

.. त *

* आस
* अर्ध्व आधत्त * ग्रंसं * रंहिता
* धनस राधाय * कृत्वा पर्वतान्

स्वर्विदो
* ब्रह्म * यमस् तस्मात्पक्षो अजायत
ब्रह्मणाग्निं संविदानो ब्रह्मवृद्धो ब्रह्माहुतः

अग्निम् *

... यम * * *

॥५॥ इत्य् अथर्देगिकः पैण्डरादशाखायां
[अष्टादशाकाण्डे तृतीयो सुवाक. ॥

प्रज्ञान्.. रोहिता

ग्रंशो

* सर्वतान्

* एद * * यद् * * च भव्यम्
।

तस्मा ध्व जयज्ञेदं . विरोहिते * रिषणाभृतम्

, महीं मीढुषा

यशा * रवदयन्तो * स्वपक्षम् आस्त * *
.. दिशभाति सवा

* * * याद्वि शीमिन् * * कर्ष *
* * मे * त मयी सवो द को विद्रा * भूमि*

* दिवम् अति * अन्यताय * * * पर्वन्तिम् *

... दध पर्यन्तम् आजी . शीमान्

* * सूर्यं पृथिव्य

श्री १३.२ ७-१५

१८.२१

स्वस्ति ते सूर्य चरतो रथस्य येनोभाक् अन्तौ परियासि सद्यः ।
यं ते वहन्ति हरितो वहिष्ठाश् तम् आ रोह सुखम् आ स्वद्वयम् ॥१०॥
॥का० १॥

सुखं सूर्यं रथम् अंशुमन्तं स्योनं सुवह्निम् अग्निं तिष्ठ वाजिनम् ।

यं ते वहन्ति हरितो वहिष्ठाश् शतम् अश्वा यदि वा सप्त बह्वीः ॥१॥

सप्त सूर्यो हरितो यानवे रथे हिरण्यत्वचसो बृहतीर अयुक्त ।
अमोचि शुक्रो रजस परस्ताद् विधूय देवस तमो दिवम् आरुहत् ॥२॥

उत् केतुना बृहता देवं आगन् अयायुवन् तमो अग्निं ज्योतिर अग्रेत् ।

दिव्यस्य सुपर्णस्य स्थविरो ? इय अख्यद् अदित्या पुत्रं नाथकामो ऽग्निं
यामि भीतः ॥३॥

उद्यन् रश्मीन् आ तनुये प्रजास् सर्वा विं पश्यसि ।

उभा समुद्रौ क्रतुना विं भासि सर्वाल्लोकां न परिभूर भ्राजमान ॥४॥

[पूर्वापरं चरतो माययैतौ] शिशू क्रीडन्तौ परि यातो अध्वरम् ।

विश्वान्य अन्यो भुवना [विचष्टे अन्यै] हिरण्यै हरितो वहन्ति ॥५॥

दिवि त्वान्निर् आधारयत् सूर्या मांसाय कर्तवे ।

सं पक[स] सुधृतस तपन् सर्वा भूतावचांशत् ॥६॥

उभाक् अन्तौ सम् अर्पति वत्सस संमातरम् इव ।

नन्व पतद् इतः पुरा ब्रह्म देवा अमी बिदुः ॥७॥

यत् समुद्रम् अग्निं भ्रितं तत् सिंघासति सूर्यः ।

अश्वास्य विततो महान् पूर्वथ चापरश् च यः ॥८॥

तं सम् आमोति जृतिमिस् तस्मान् नाप चिकित्सति ।

तेनामृतस्य भक्षणं देवानां नाव रुन्धते ॥९॥ ॥का० २॥

१८.२२

उद् उ त्वं जातवेदसं देवं वहन्ति कर्तवः ।

हृदो विदवाय सूर्यम् ॥१॥

अप त्वं तायवो यथा नक्षत्रा यन्त्य अकुम्भिः ।

सूर्याय विश्वचक्षसे ॥२॥

अदृशन्त्य अस्य कर्तवो विं रश्मयो जनां अनु ।

भ्राजन्तो अग्नयो यथा ॥३॥

तरणिर् विश्वदर्शतो ज्योतिष्कद् आसि सूर्य ।

विद्वम् आ भासि रोचन ॥४॥

रथासि * अन्तो पथोसि *
स्वद्वयम् ॥१॥

[तिष्ठ वाजिनम्]

सुखं सूर्यं रथम् अंशुमन्तं स्योनं स्ववह्निम् अग्निं

{ हरितो वहिष्ठाश् शतम् अश्वा यदि वा * बह्वीः

{ सप्त सूर्यो वहिष्ठाश् शतम् अश्वा यदि वसु सप्त

{ बह्वीः [युक्तः]

सप्त सूर्यो हरितो * रथो हिरण्यत्वचसो बृहतीर

अमोचि सप्तो रजसि परस्ताद् विधूय ..

{ उत केतुना बृहता * आगन् अयायुवन् तमो

{ विम * अद्वैः

* * * व्यशन् आदित्या * नावगाम मं

याम तीता

उद्यं रश्मिन् * तनुये प्रजाम् * पश्यति

शिशू कुन्दना पयातो अध्वरम्

हिरण्यो हरितो वहन्ति

* रवा उ धारयत् * मांसाय कर्तव्ये

* एक * * स्वर भूताविचाकशत्

* अन्तौ * अरिपति * संमातरम् *

* ऐति कर्तव्य * * देव्या अमी बिदुः

अत * विध्ययुत सूर्य

महद्वच चापरश् च यः

त्वं सम् आमोचो जृतिमिस् तस्मात् माप

तेनामृतस्य [विमोसति]

नक्षत्रा यन्त्य उकुम्भिः

अदृश्यन्

* * भासि रोचन

श्री १३.२.१६

श्री १७

श्री १८

श्री १९

शौ २०

प्रत्यङ् देवानां विशः प्रत्यङ् उद् एषि मातृषीः ।

प्रत्यङ् विश्वं स्वरं हरे ॥५॥

शौ २१

येना पावकं चक्षुसा भुरण्यन्तं जनां अनु ।

त्वं वरुण पश्यसि ॥६॥

शौ २२

वि द्याम् एषि रजस् पृथ्व अहो मिमानो अकुभिः ।

पश्यन् जन्मानि सूर्य ॥७॥

शौ २३

सप्तं त्वा हरितो रथे वहन्ति देव सूर्य ।

शोचिष्केशं विचक्षण ॥८॥

शौ २४

अयुक्तं सप्तं शुन्ध्युवस् सूर्यो रथस्य मप्यः ।

तामिह याति स्वयुक्तिभिः ॥९॥

शौ २०.४८ १

अभि मा वर्चसा गिरस् सिञ्चन्तीर आचरणयवः ।

अभि वर्त्सं न धेनवः ॥१०॥

शौ २

ता अर्णन्तु शुभ्रियः पृञ्चन्तीर वर्चसा प्रियः ।

जातं जात्रारं यथा हृदा ॥११॥ ॥का ३॥

१८.२३

शौ २०.४८ ३

वज्रपवसाध्वीयः कीर्त्तिं श्रयमाणम् आ वहान् ।

मह्यम् आयुर घृतं पयः ॥१॥

शौ १३ २.२५

रोहितो दिवम् आरुहत् तपसा तपस्वी ।

[स यो] निम् पेत स उ जायते पुनस् स देवानाम् अघिपतिर् बभूव ॥२॥

शौ २६

यो विश्वचर्षणिर् उत विश्वतोमुखो विश्वतोबाहुर उत विश्वतरपात् ।

सं बाहुभ्यां धमति सं पतत्रैर् द्यावाभूमी जनयन् देव एकः ॥३॥

शौ २७

एकपद् द्विपदो भूयो वि चक्रमे द्विपात् त्रिपादम् अभ्य एति पश्चात् ।

[द्विपाद् घ पदपदो भूयो वि चक्रमे] त एकपदस् तन्वं सम् आसते ॥४॥

शौ २८

अतन्द्रो यास्यन् हरितो यद् आस्थाद् दिवि रूपं कृणुते रोचमान ।

केतुमान् उद्यन् सहमानो रजांसि विश्वा आदित्य प्रवतो वि भासि ॥५॥

शौ २९

वणं महौ असि सूर्य बड् आदित्य महौ असि ।

महौस् ते महतो महिमा त्वम् आदित्य महौ असि ॥६॥

शौ ३०

रोचसे दिवि रोचसे [अन्तरिक्षे पतङ्गं पृथिव्यां] रोचसे रोचस [अ]न्स् अन्तः ।

उमा समुद्रो रुचा व्य आपिथ देवो देवासि महिष[स्] स्वर्वित् ॥७॥

शौ ३१

अर्वाङ् परस्तात् प्रयतो ? व्यध्व आशुर् विपश्चित् पतयन् पतङ्ग ।

विष्णुर् विचिन्तश् शवसाधितिष्ठन् प्र केतुना सहते विश्वम् एजत् ॥८॥

शौ ३३

तिग्मो विश्राजन् तन्वं शिशानो ऽरंगमासः प्रवतो रराणः ।

ज्योतिष्मान् पक्षी महिषो वयोधा विश्वा आस्थात् प्रदिशः कल्पमानः ॥९॥

शौ ३२

चित्रश् चिकित्वान् महिषस्य सुपर्ण आरोचयन् रोदसी अन्तरिक्षम् ।

अहोरात्रे परि सूर्यं वसाने प्राप्य विद्वा तिरतो वीर्याणि ॥१०॥ ॥का ४॥

प्रत्यङ् प्रत्यङ् उद् * *

प्रत्यङ् * स्वरं *

. भुरण्यन्तं * *

सप्तं सूर्य । सप्तं . सूर्य (द्विवचनम्)

* सप्त रवस्य नाप्यः

* सा आचरणयतः

* वर्त्स

* कर्णन्तु वर्चसा प्रियः

जातं जात्रारं यथा हृदा ॥३॥

* कीर्त्त्यं . वहाम्

* अशं घृतं पयः

निगाधितस्यो जायते नमस् स देवानाम् अभि° *

. विश्वतोबाहुर

पतत्रैर् द्यावाभूमी ..

.. तत्वी * *

. कृणुषे *

केतुमा रुच्यं * * विद्वादित्यः * * भावसि

महस् * * महीमास्

* समुद्रो रुचा * आपित

वर्वाक् * वनो विद्वाद्युर * * *

* शवसेसाधितिष्ठं .

* पित्राज तन्वश् * रुद्रमास्यन् प्रवतो रराणाः

* पङ्क्तौ स्थाः पदिशः *

सुपर्णो रोचयन् रोदसीम् अन्तरिक्षम्

रात्री * * वसानं प्राप्य विद्वांन् * * ॥४॥

१८.२४

श्री १३.२.३४

श्री ३५

श्री ३६

श्री ३७

श्री नास्ति

श्री ३८

श्री वरस्युपदध

श्री ३९

श्री ४०

श्री ४१

महितासु कापि नास्ति

श्री १३.२.४२

श्री ४३

श्री ४४

श्री ४५

श्री ४६

क ५.२.१

श्री २ कमेत त्वं युवते

संहितासु कापि नास्ति

संहितासु कापि नास्ति

यैनामसृजे २५.१२

कापि न दृश्यते

चित्रं देवानां केतुर अनीकं ज्योतिष्मान् प्रदिशस् सूर्य उच्यन् ।
 दिवाकरो ऽति दुष्कैस् तमांसि विश्वानारीद् दुरितानि शुक्रः ॥१॥
 चित्रं देवानाम् उद् अगाद् अनीकं चक्षुर मित्रस्य वरुणस्याग्नेः ।
 आपा चावापृथिवीं अन्तरिक्षं सूर्य आत्मा जगतस् तस्थुषथ च ॥२॥
 उष्मा पतन्तम् अरुणं सुपर्णं मध्ये दिवस् तरणिं भ्राजमांनम् ।
 पश्येम त्वा सवितारं यम् आहुर अजस्र ज्योतिर् यद् अविन्दद् अग्निः ॥३॥
 दिवस् वृष्टं धावमानं सुपर्णम् अदित्या पुत्रं नाथकामो ऽभि यामि भीतः ।
 स नस् सूर्य प्र निर दीर्घम् आयुर् मा गिषाम सुमतौ ते स्याम ॥४॥
 अहोरात्राणि विदधत् कृण्वान् पार्थिव रजः ।
 नवंनव सखीभयन् कृणुषे देव सूर्य ॥५॥
 सद्ब्रह्मण्य युताव् अस्य पक्षो हरेर हसस्य हरतस् स्वर्गम् ।
 स विश्वान् देवान् तिनस् सप्तथुस् संपश्यन् याति भुवनानि विश्वा ॥६॥
 रोहितः कालो ऽभवद् रोहितो ऽग्रे प्रजापतिः ।
 रोहितो यक्षानां सुखं रोहितो ज्योतिर् उच्यते ॥७॥
 रोहितो भूतो ऽभवद् रोहितो ऽत्य अतपद् दिवम् ।
 रोहितो रश्मिभिर् भूमिं समुद्रम् अनु स चरत् ॥८॥
 सर्वा दिशस् स चरति रोहितो अधिपतिर् दिवः ।
 दिवं समुद्रम् आद् भूमिं सर्वाल लोकान् वि रक्षति ॥९॥ ॥का ५॥

१८.२५

विनस्यन्तं ? प्रति मुञ्चते स्रजो मुहूर्ते रश्मीन् अंशं बृहन्तम् ।
 दिवावरः पश्यति यत् परात् परं पगङ्गा प्रवृष्णमाद् विश्वम् आप्राद्
 घिरणमय हरितः केतुर् उच्यन् ॥१॥
 आरोहन् शुक्रो बृहतीर् शुक्रोः अमर्त्यः कृणुषे वीर्याणि ।
 दिव्यस् सुपर्णो महिषो वानरहा यत् सर्वाल लोकान् अभि यद् विभाति ॥२॥
 अभ्य वन्यद् पति सद्यो ऽय वस्त्रावम् अहोरात्राभ्यां महिषः कल्पमानः ।
 सूर्य वयं रजसि क्षियन्त गानुविद् हवामहे नाथमानाः ॥३॥
 पृथिवीमो महिषो नाथमानस्य गानुर् अदध्वचक्षुः परि सर्वं बभूव ।
 विश्वं संपश्यन् सुविद्वो यजत्रथ दिवाया नस्तन्वाश् शर्म यच्छात् ॥४॥
 पयं अस्य महिमा पृथिवीं समुद्रं ज्योतिषा विश्राजन् परि घाम् अन्तरिक्षम् ।
 अहोरात्राभ्यां सद् सवसाना उषा नीयुः प्रतराद् आविष्टम् ॥५॥
 अवोध्य अग्निस् समिधा जनानां प्रति धेनुम् इवायतीम् उषासम् ।
 यक्षा इव प्र वयाम् उज्जिह्वाना प्र भानवस् सिञ्चते नाकम् अच्छ ॥६॥
 कुमारं माता युवतिर् गर्भम् अन्तर् शुद्धा दधाति न ददाति पित्र ।
 अनीकम् अस्य न मिनज् जनासः पुरः पश्यन्ति निहितम् अरतौ ॥७॥
 तम् एत त्वं युवतिः कुमारं पत्नी विभर्षि महिषी जजान ।
 पूर्वार्दि गर्भश् शग्दो ववर्धापश्यं जाते यद् अस्तु माता ॥८॥
 यस्य तिष्ठो व नु न प क धा त्म तो ? ऽस्मै बलिं देवजना हरन्ति ।
 यस्यासां द्यौः पृथिव्य अन्तरिक्षं गुह्यं प्र तिष्ठन्ति मधुनासक्ताः ॥९॥
 नव दिवो देवजनेन गुप्ता नवान्तरिक्षाणि नव भूमय इमाः ।
 यस्मिन् इदं सर्वम् ओतं प्रोत यस्माद् अन्यन् न परं किं चनास्ति ॥१०॥
 ॥का ६॥

१८. २६

न तस्मात् पूर्वं न परं न्व अस्ति न भूतं नोत भव्यं यद् आसीत् ।
 सद्ब्रह्माद् ए एकमूर्धा द्रयात्मा स एवैकम् आ वरीवर्त्ति भूतम् ॥१॥

चित्त्रं देवानाम्... उच्यम्
 * तु * * विश्वातार्यं * सुक्रा

इवंद् अग्नि
 नादित्याः * नाथगाम भवाम भीता
 * ना सूर्यः * तद् ...
 * विप्रदाधि * पार्थिवी *
 * भव * देव *
 सद्ब्रह्माद् योतादृश्य * * हरितम् *
 मपशन्
 रोहितो लोको मधु
 .. उच्यते

* * भूम्यं .
 * * * भूम्यं रहति ॥५॥

विनस्यन्तं * * स्रज मुहूर्ते
 } . अमा द्विण्मय * * उच्यम्
 आरोहा शक्रो... अमर्त्याः * *
 महिष धेद् *
 महिषाव *
 * वयं * क्षियन्ते नाथमाना
 मिथिविदो * नाथमानासु * अद्भुतचक्षुः
 यजत्रि
 * पृथिव्या पथ * *
 अविष्टम् [यतीम् *
 अबोध्यग्निं समिधा जनानां प्रति धेनुमिवा-
 ससृजे नावम् आरव
 दशति * * *
 अनेकम्...
 * * त्व
 पूर्वार्दि

तिष्ठति *
 भूमयेमा
 * * * ओत ॥६॥

नो * * *
 .. एवैकम् आ वरिवर्त्ति भूतिम्

